PIESNI KATHOLICKIE

nowo reformowáne.

℟

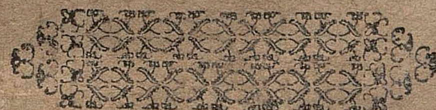
Z Polſkich ná Łáćińſkie, á z Łáćińſkich ná Polſkie przełożone, niektore też nowo złożone.

CANTIONES CATHOLICÆ,

nunc recens reformatæ,

Et ex Polonicis Latinæ, ex Latinis Polonicæ factæ, nonnullæ nouiter compoſitæ.

OPERA S. S. I.

Cum Gratia & Priuilegio S. R. M.

W KRAKOWIE, w Drukárni Franciſzká Cezarego, I. K. M. I. M. X. Biſkupá Krákowſkiego Xiążęćiá Siewierſkiego, tákże Przesławney Akádemiey Krákowſkiey Typogr. Roku Pańſkiego 1695.

APPROBATIO.

COmmendo Cenſuræ Admodùm Reverendi Domini Gabrilis Morendæ I. V. Doct.

Eraſmus Kretkowſki Præp. & Officialis Generalis Cracov.

EX Commiſsione imò commendatione Illuſtris & Admodùm Reverendi Dñi. D. ERASMI KRETKOWSKI, Præpoſiti & Officialis Generalis Cracovieñ: opuſculum hoc, cui Titulus *CANTIONES CATHOLICÆ, nunc recens reformatæ,* cenſui, & cenſeo dignum vſu & commendatione omnium piorum Catholicorum. *Gabriel Morenda I. V. D.*

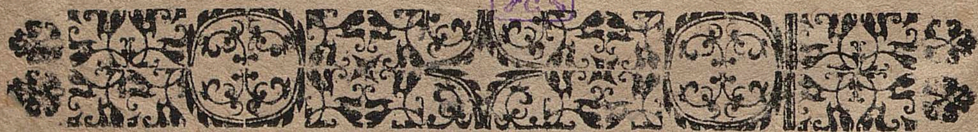
Reimprimatur.

M. FRANCISCVS PRZEWOSKI S. Th. D. PRÆPOSITVS S. FLORIANI, Ordinarius Librorum Cenſor.

Datum in Præpoſitura S. FLORIANI *29. 10bris. 1694.*

mpp.

Przemowá o Spiewániu y Pieśniách nabożnych.

WSzytkimi śiłámi Bogá iáko miłowáć ták y chwalić powinniśmy. Aże śiły w człowieku nayprzednieyſze ſą, rozum, pámięć, y wola, tego wſzytkiego głos słowy rozdźielny, dźwiękiem przyiemny ieſt tłumáczem. Tego záś tłumácza godność ácz wyſoka ieſt w rozmawiániu, wyżſza iednák ieſt w śpiewániu; á nawyżſza w tym ktore Bogá y chwały iego śięga. Spiewániem człowiek nie tylko rozum y pámięć, ále tym większa wola pokázuie do kogo z ſercá krzyczy, nie tylko vſty mowi. Dla tegoż iáko Izáiaſz świadczy, y Anyeli w niebie gdy nabárźiey Bogá chwala, śpiewáia, á wołáia: Swięty, Swięty, Swięty Pan BOG Zaſtępow. *Ze tedy y miłość y chwatę Boża iáko Anyelſkie w tryumfuiacym, ták y ludzkie głoſy w boiuiacym Kośćiele ogłaſzáć y oświadczáć máia: z tych miar y Paweł S. Ephezom w Rozdźiale 5. rádźi, áby ſobie rozmawiáli w Hymnách y Pieśniách duchownych. Dawid Prorok pieśni ſkładał, śpiewał, y drugim roſkázował częſtokroć mowiac: Spiewaýćie, wykrzykaýćie. Iákub święty Apoſtoł ná ſmutki y fráſunki lekárſtwo podáie, Modlitwy y Pieśni w Roz. 5. Thomaſz S. Anyelſki Doktor vkázuie trzy przyczyny, dla ktorych głos do Modlitwy potrzebny. Naprzod do wzbudzenia wnętrznego nabożeńſtwá w ktorym ſię duch do Bogá podnośi. Druga ná oświadczenie miłośći Bożey, iż kogo ſczerze miłuiemy, vſtnie rádźi chwalimy. Trzećia z obfitośći ſercá, y vſtámi śiły dobywáia wedle Pſal. 15. Rozrádowáło ſię ſerce moie, y wykrzykał ięzyk moy. Piſmo też święte wſpomina Hiſtorya w księgách Krolewſkich, kiedy Helizeuſz chćiał prorokowáć, chćiał áby mu wprzod śpiewaká przywiedźiono, y kiedy on śpiewał ſtáłá ſię nád nim ręká Páńſka: A że nie tylko duchá dobrego pieśni przyćiagáia, ále że y złego odgániáia, mamy dowod y przykład Dawidá: bo gdy Saulá zły duch nágábał, Arphá y Pieśni Dawidowe odgániáły. To tedy powie-*

dźiawſzy

dźiawſzy, że Pieśni ludźiom pożyteczne á Bogu przyiemne; y to pokazawſzy, że y śpiewáiącym y ſłuchâiącym pomagáią, wzywam káżdego do pobożnego zwyczáiu ſtárych nabożnych Chrześćian, á miánowićie dobrych Kátholikow Polakow, ktorzy y robiąc y święcąc, rádźi ſię Pieśniámi zábawiáli, y w to dźiatki y czeladkę záprawowáli, áby ták ſpráwy y chwałę Páńſką ſobie przypominâli, y drugim śpiewániem iákoby kſztałtnym iákimśi kazániem przepowiâdáli: záczym też łáſkáwego Bogá, domá y ná woynie, w drogách y ná rolách, y wſzędy doznawáli. Przeto żeby ſię tym porządni y ſzczęśliwiey śpiewáło, pieśni ſtárożytney pobożności Kátholickiey Polſkiey nie ták porzucone, iáko rozrzucone zebrawſzy, á zâ rożnośćią piſzących y drukuiących powáryowáne ſkorygowawſzy, y gdźie mogło być reformowawſzy, ná poſpolity powſzechnego Kośćiołá vżytek, zdáło ſię wielom á wielkim w rozumie y świątobliwośći ludźiom publikowáć. A że Łáćina Polſkie, á Polſzczyzna Łáćińſkie Pieśni tu ſię obiáśniáią, y to z więkſzym może być pożytkiem. Naprzod że śpiewáiąc ludźie młodźi y łáćiny vczyć ſię mogą. Druga z łáćiny wiedźieć y widźieć inſze Narody mogą, że y też Kátholickim ſercem y głoſem z dawná w Polſzcze chwalą BOGA. Trzećia, że Łáćińſki Kośćioł ieſt columna veritatis, do tey kolumny lubo opoki, y te Pieśni Polſkie zdáło ſię przywiązáć, áby po rozmáitych rękách y głoſách chodząc, więkſzey wáryácyey nie miáły: bo choćby kto chćiał wáriowáć, záwſze łáćiná ieden ſens zátrzymáć może. Zycząc tedy nabożnym Polakom, áby y ſwym ięzykiem przyrodzonym Bogá chwalili, iż wſzelki ięzyk ma chwalić Bogá, życzę też y rádzę, áby będąc w Kośćiele Łáćińſkim y iego pioſnkę śpiewáiąc, po łáćinie też chwały Boże wykrzykáli, áby ták iednoż rozumieiąc, mowiąc, y śpiewáiąc, nie tylko ſię z Polakámi, ále y ze wſzytkiemi Narodámi zgadzáli, á iednoſtáynymi ſercy, głoſy, y ſłowy, teraz w iednośći powſzechney Wiáry, w iednym Kośćiele, á potym w iednym niebie Bogá chwalili.

PIESNI ADWENTOWE
POLSKIE Y ŁACINSKIE.

Polſkiego y Łáćinſkiego textu Notá iednaka.

Pierwſza pieśń Adwentowa, to ieſt, Heynał Roratny.

BOże wieczny/ Boże żywy/
Odkupićielu prawdziwy/
Wyſłuchay náſz głos płáczliwy.
Ktory ieſt ná wyſokośći/
Schyl niebá/ vżycz litośći:
Spuść ſię w náſze głębokośći.
O niebieſkie gory ſrogie/
Spuśćcie roſę ná vbogie/
Dayćie nam zbáwienie drogie.
Nie trzymayćie przeyźrzánego/
Chmury ſwoim dżdżem náſzego/
Przynieśćie ſpráwiedliwego.
Przydź co rychley miłośierny/
O Boże/ człowiek mizerny
Ciebie czeka/ tobie wierny.
Obydź ſię z námi łáſkáwie/
Zmiłuy ſię po nagłey ſpráwie/
Rácz przyść ku twey wieczney ſławie.
Odmień Pánie ſwoy gniew ſrogi
Odmień/ niech człowiek vbogi
Náwiedźi twe święte progi.
Vſłyſz płácz ſtworzenia ſwego/
Day doczekáć vćieſznego
Narodzenia Syná twego.
Amen zákrzykniem wdzięcznymi
Głoſy/ by nas Bog z Swiętemi
Złączył pocżty Anyelſkiemi.

DEUS viue, ac æterne,
Redemptor vere, ſuperne,
Audi voces, fletus cerne.
Tu qui ſedes altiſſimè,
Inclina Cælos infimè
Iungere nobis intimè.
O cælorum montes duri,
Pateatis roraturi,
Caram ſalutem daturi.
Non ampliùs teneatis,
Quem dare dudum paratis,
Cum rore juſtum mittatis.
Miſericors exaudito,
Aduenias DEVS citô,
Te nobiſcum adunito.
Propitius ſis, & propè,
Vt juvemur tuâ ope,
In cauſa noſtra inope.
Muta iram in fauorem,
Et da nobis Saluatorem,
Pauperum ad te ductorem.
Audi noſtros eiulatus,
Detur nobis tuus Natus,
Et natalis eius gratus.
Amen voce modulemur,
Corde DEVM deprecemur,
Vt Angelis ſociemur.

Druga ná Heynał.

HEynał wßyscy záśpieway my/
Cześć y chwałe Bogu daymy/
Nabożnie k niemu wołaymy.
Mocny Boże z wysokości/
Ty świátłem swey wßechmocności/
Rospadź piekielne ćiemności:
Jużći oná noc minełá/
Co wßytek świát vćisnełá/
A poczatek z grzechu wźiełá.
Ná to Boży Syn iedyny/
By ćiemności znioſł y winy/
W żywot wſtapił świetey Pánny.
Temu Bog dał nas w opieke/
By czártowſka znioſł z nas reke/
A piekielna odiał meke.
Ten łáſkáwie nas przyimuie/
Z wiecznych ćiemności wyimuie/
Swiátłość zbáwienna gotuie.
Tylko nam tá noc zoſtánie/
To ieſt ná odpoczywánie/
A odnawia prácowánie.
Lecz y práce/ y wße ſpráwy/
Da ßcześliwe Bog łáſkáwy/
Byle Bogu był człek práwy.
Boże wierna o świátłości/
Ty oświeć náße ćiemności/
Wiodac do twoiey iáſności.
Day ßcześliwe nam powſtánie/
Twoiey łáſki przeżegnánie/
A dobroći wyſtáwienie.
Boże wieczney wßechmocności/
Broń od złości y przykrości/
Nagłey wieczney śmiertelności.

Idem Latinè.

EIa omnes occinamus,
Laudes DEO vt reddamus,
Voces deuotas tollamus.
Potens DEVS ab æterno,
Tu lumine nos superno,
Ex peccati duc inferno.
Iam truxilla nox recessit,
Totum mundum quæ oppressit,
Et peccati formam gessit.
Nam filius Summi Patris,
Ut lux fiat vmbris atris,
Ecce sinum petit Matris.
Sub tutelam hujus damur,
Ut tenebris eruamur,
Et à Dite redimamur.
Nos hic sibi adoptauit,
Et ab vmbris liberabit,
Lucem salutis parabit.
Tantum stabit nox naturæ,
Ut quiescat homo jure,
Quem lassant labor & curæ.
Sed & curæ, & labores,
Dabuntur prosperiores,
Tantum homo DEVM ores.
DEVS nostra lux fidelis,
Illuminare nos velis,
Ad videndum te in cælis.
Fac prosperè vigilemus,
Tuam opem imploremus,
Bonitatem prædicemus.
DEUS sancte, DEUS fortis,
Esto rector nostræ sortis,
Pelle crimen, & vim mortis.

Ty

Ty ktoryś ieſt dobrotliwy/
Odmień swoy gniew ſpráwiedliwy
A rácz nam być miłośćiwy.
Boże wieczny/ Boże żywy/
Odkupićielu prawdźiwy/
Wyſłuchay náß głos płácżliwy.
Ktoryś ieſt ná wysokości/
Schyl niebá vżycz litośći/
Spuść ſie w náße głębokośći.
Odmień Pánie twoy gniew ſrogi/
Odmień niechay lud vbogi/
Náwiedźi twe święte progi.
Vſłyß płácz ſtworzenia ſwego/
Day doczekáć vćießnego/
Národzenia Syná twego/
Amen/ Amen/ racżyß to dáć/
Byśmy ſie tám mogli doſtáć/
Ná wieki z toba krolowáć/ Am.

Misericors tu & bonus,
Transeat ira vt sonus,
Ad gratiam esto pronus.
DEus viuens ac æterne,
Redemptor vere, superne,
Voces audi, fletus cerne.
Tu qui sedes altissimè,
Inclina cælos infimè,
Jungere nobis intimè.
Muta iram in amorem,
Et da nobis Salvatorem,
Pauperum ad te ductorem.
Audi nostros ejulatus,
Detur nobis tuus Natus,
Et natalis ejus gratus.
Amen, Amen, fiat ita,
Potiamur vt cupitâ,
Sine fine cæli vitâ, Amen.

3.

Cantio siue Prosa tempore Aduentus.

MIttit ad Virginẽ non quemvis Angelũ
Sed fortitudinem suũ Archangelum,
Amator hominis.
Fortem expediat pro nobis nuntium,
Naturæ faciat vt præjudicium
In partu Virginis.
Naturam superat natus Rex gloriæ,
Regnat & imperat & zyma scoriæ
Tollat de medio.
Superbientium terat fastigia,
Colla sublimium calcet vi propria,
Potens in prælio.
Foras eijciat mundanum principem,
Matremq; faciat secum participem
Patris imperij.

Idem Polonicè.

POsyła do Pánny nie ládá Anyołá/
Lecz Mocarzá swego cnego Archányołá
Miłośnik narodu:
Niechay śle mocnego posłá w náßey ſpráwie
Aby przyrodzeniu vczynił bezpráwie/
Z Pánieńſkiego płodu.
Przyrodzenie władnie zrodzony Krol chwały
Kroluie/ pánuie/ y wßytkie zákały
Ze świátá precz znośi.
Pyßnych kárki łamie/ hárdych myśli tłoczy/
Zaden mocarz mocy iego nie vſkoczy/
Wßech śiły przenośi.
Niechże precz wyrznći Xiążę świátá tego/
Mátke vczeſtniczka niech czyni wßytkiego
Páńſtwá Oycowſkiego.

Exi qui

Exi qui mitteris hæc dona dissere,
Reuela veteris velamen literæ
Virtute nuntij.
Accede, nuntia, dic Aue cominùs,
Dic plena gratia, dic tecum Dominus,
Et dic ne timeas.
Virgo suscipias DEI depositum,
In quo perficias castum propositum,
Et votum teneas.
Audit & suscipit puella nuntium,
Credit & concipit & parit Filium,
Sed admirabilem.
Consiliarium humani generis,
Et Deum fortium, & Patrem posteris
In fine stabilem.
Qui nobis tribuat peccati veniam,
Reatus diluat, & donet Patriam
In arce siderum.
Pro nobis Filium exora MARIA,
Vt post exilium fruamur Patria
Per tuum vterum. A.

Wychodź Pośle z tymi posłány dárámi/
Odkryi co stárymi táiono pismámi/
Mocą Posłá cnego (wioná:
Przystępuy/ á zwiástuy mow badź pozdro
Mow/ że táski pełná: że z Bogiem złączona.
Mow/ niech się nie boi.
Pánno przyimi ten skarb Boży powierzony/
W ktorym czysty zámysł będzie twoy speł=
Y slub się zostoi. (niony/
Wysłuchałá Pánná Posłá/ y przyięłá/
Vwierzyłá słowu/ y Syná poczęłá/
Ale przedziwnego.
Rádce/ y Rządce narodu ludzkiego/
Bogá wszechmocnego/ Oycá wieku wszego/
W wierze gruntownego. (nie
Ten nam niech dácracz grzechow odpuszcze=
Winy niech z nas zniesie á niech da zbáwie
Ná wysokim niebie. (nie.
Racz błagáć zá námi Pánno Syná swego/
Niech da do Oyczyzny przyść z wygnánia
Przez ten owoc z ciebie (tego

4.

CANTIO ADVENTUS.

AVE ô MARIA,
Benigna & pia,
Sponsa Creatoris,
Mater Saluatoris,
Et intemerati lilium pudoris.
Gabriel legatus,
Ad te destinatus:
Nuntium effatur,
Quo mundus lætatur,
Et cæli patriæ, ad spem evocatur.
Audis salutantem,
Et te prædicantem,
Confestim turbaris,

Idem Polonicè.

ZDrowá badź Márya/
Niebieska Lilia:
Mátko Stworcy swego/
Bogá wszechmocnego.
Jedyna vcieczko/ świátá vpádłego.
Gábryel wybrány/
Do ciebie posłány/
Poselstwo spráwuie/
A świát się ráduie/
Dziedzictwo niebieskie iż mu obiecie.
Słyszác pozdrowienie/
Ná nowe zwieszczenie/
Prędkoś się zdumiałá/

Tecum

Tecum meditaris,
Ut Virgo humilis, laudē aspernaris.
Pone Virgo metum,
Dominus est tecum,
En es conceptura,
Natum paritura,
Et Mater & Virgo simul permāsura.
Tollet maledicta,
Hic Adæ delicta,
Sedem occupabit,
Patris sui Dauid,
Et in domo Jacob in ævū regnabit.
Nuntium audisti,
Mira percepisti:
Petimus consensum,
Da Virgo assensum,
Lætemur gaudio superante sensum.
Præstò sum ancilla,
Respondit puella,
Fiat quod dixisti,
Quodque promisisti,
Beata quæ fidem DEO præbuisti.
Mater orphanorum,
Fida spes reorum,
Salus infirmorum,
Portus naufragorum,
Perduc nos precibus, ad regna cæ-
lorum, Amen.

Z sobąś rozmyśláłá/
A iáko pokorna chwalyś się lękáłá.
Nie trwoż Pánno z sobą/
Bog Wszechmocny z tobą/
Poczniesz/ zrodzisz Páná
Wiecznego Kápłáná/
Mátką być y Pánną nie będziec ná
Ktorym Adam szkodził/ (gáná.
Tym płod twoy nágrodzi/
Vsiędzie Krol nowy/
Ná tron Dawidowy/ (bowy.
Wiecznie rządzić będzie cny dom Jáko=
Posłáś wysłuchálá/
Dziwnąś rzecz słyszáłá/
Pozwol bez odwłoki/
Ná Boskie wyroki/ (roki.
Szczęścia y rádości nábaw świát sze=
Otom służebnicá/
Odpowie dziewicá/
Stań się wola iego/
Według słowá twego/ (go.
Błogá żeś wierzyłá słowu Páná swe=
Mátko zásmuconych/
Nadzieio strapionych/
Vcieczko słábego
Człowieká grzesznego/
Vproś nam zbáwienie v Synaczka
twego/ Amen.

Pieśń Piąta Adwentowa.

URząd zbáwienia ludzkiego/
Potrzebował pilnie tego/
By vpadek Bog náprawił/
Człowieká grzesznego zbáwił.
Pan Bog w Troycy świętey rádził/

Idem Latinè.

MUnus salutis humanæ,
Exigebat istud planè:
Quo ruinam restauraret,
DEus mundum vt saluaret,
Vnde DEVS Trinus, vnus,

By

By świát zbáwił grzechy zgłádźił:
Przez wćielenie Syná swego/
Spráwą Duchá náświętszego,
Pánná od wieku przeyrzáná/
Archanyołem obesłána:
Zeby ná to przyzwoliłá/
Mátką Naywyższego byłá.
Mowiąc: Zdrowás bądź Márya/
Łáskiś pełná żadna inna:
Pan iest z tobą od stworzenia/
Nie lękay się pozdrowienia.
Oto poczniesz Naywyższego/
Syna Bogá wszechmocnego:
A porodzisz Boską mocą/
Duchá świętego pomocą.
Pánná się z tego zdumiáłá/
Czego przedtym nie słycháłá:
Wolą Bożą być baczyłá/
Anyołowi przyzwoliłá/
O czym spráwnie wysłucháwszy/
Rzekłá Posłowi powstáwszy:
Służebniczkam Páná mego/
Stań się według słowá twego.
Duch świety nátychmiast zstąpił/
Ciáło Pánieńskie zástąpił:
Słowo Boże iest wćielone/
Ludzkie plemię wybáwione.
Przy tey ták wdzięczney nowinie/
Ktorąć Anyoł práwi ninie:
Pełná łáski Pánno prośim/
Łáskę Páńską niech odnośim.
W tobie łásk obfitość wszelka/
A w nas tey potrzebá wielka:
Márya morzem łásk słynąc/
Wleway łáski ná nas płynąc.

Salutis parando munus:
Quod prodesse mundo cernit,
VERBUM CARO fit decernit.
Virgo ad hoc destinata,
Per Angelum salutata:
Qui nuntiat mira ei,
Se futuram Matrem DEI.
Dicit: Aue ô MARIA,
Plena diuinâ gratiâ,
DEUS tecum est ab æuo,
Ne turberis metu sæuo.
Ecce concipies natum,
Altissimo adæquatum:
Et paries vi Numinis,
Sancti virtute Flaminis.
Virgo est hinc stupefacta,
Nouitate rerum tacta,
Sed vt DEI velle sentit,
Verbis Angeli consentit.
Exauditâ re attentè,
Humillima dicit mente:
Ecce sum Ancilla DEI,
Fiat quicquid placet ei.
Pneuma sanctum mox descendit,
Cor Virginis apprehendit:
VERBUM DEI incarnatur,
Salus homini paratur.
Per nuntia hæc tam grata
Ab Angelo tibi data:
O Virgo plena gratiâ,
DEUM nobis concilia.
Tu plena abundantiâ,
Nos pleni indigentiâ:
Cùm sis gratiarum mare,
Velis in nos exundare.

Pieśn

Pieśn Czwarta Adwentowa.

PO vpadku człowieká grzesznego/
Vżalił się Pan stworzenia swego:
Zesłał ná świát Archányołá
swego.
Idź do Pánny Imię iey MARYA/
Spraw poselstwo: Zdrowás łá-
ski pełná/ Pan iest z tobą nie bądź-
że troskliwa.
Pánná ná ten czás Zołtarz czytáłá/
Gdy to Pozdrowienie vsłyszáłá/
Ná słowá się Anyelskie zdumiáłá.
Archányoł widząc Pánnę troskliwą
Jął ią ćieszyć mową łágodliwą:
Pánno nie lękay się Pan iest z tobą.
Nálázłáś łáskę v Páná swego/
Ty się masz stáć Mátką Syná iego/
Tá iest wola Bogá wszechmocnego.
A będźie mu Imię iego JEZUS,
Ten będźie Zbáwićielem wszytkich
dusz: Raczysz Pánno przyzwolić
iusz.
Pánna áczkolwiek byłá troskliwa/
Ale widząc iż to wola Boża:
Rzekłá Páńska służebnicám ći ia.
Aczem ia wielce prágnęłá tego/
Bym mogłá być sługą Mátki ie-
go: Stańże mi się według słowá
twego.
Ják prędko te słowá wymowiłá/
Wnet Pánná w żywoćie swym po-
częłá/ A tám Bogu cześć y chwá-
łę dáłá.

Idem Latinè.

POstquam lapsus homo est pec-
cator Creaturæ misertus Crea-
tor, Mittit Archangelum vt Sal-
vatorem.
Adi Virginem MARIAM dictam,
Annuntia illam benedictam,
Gratiâ plenam, Deo addictam.
Virgo Diuinis intenta erat,
Dum nuntium istud audierat,
Ad verba Angeli stupuerat.
Angelus videns Virginem turbari,
Blando sermone cæpit solari,
Non timere jubens sed lætari.
Jnuenisti gratiam illius,
Cujus ex te nascetur Filius,
Hæc est DEI voluntas ipsius.
Nomen ejus JESUS vocabitur,
Per quem omnis homo saluabi-
tur, Crede Virgo quod tibi
dicitur.
Virgo quamvis fuerat turbata,
Videns hæc à Deo ordinata,
Dicit sum ad omnia parata.
Licet votum mi erat solenne,
Matri DEI seruire perennè,
Fiat mi quod nuntias supernè.
Quàm primũ Virgo hæc est effata,
A Spiritu Sancto obumbrata,
Concepit DEUM læta & grata.

O Pán-

O Pánno gdyżeś tákowey mocy/
Wolamy ktobie we dnie y w nocy/
Raczyß nam byc grzeßnym ná pomocy.

Byśmy Pánno przez twe przyczynienie/ Mieli tu swych grzechow odpußczenie/ A potym wiekuiste zbáwienie.

O Virgo cùm tanti ſis valoris,
Tangat te clamor cordis & oris,
Vt des opem votis peccatoris.

Tua ope, ô plena gratia,
Peccatorum hic detur venia,
Et poſt tecum æterna gloria.
Amen,

Pieśn Siodma Adwent.

GWiazdo morzá glebokiego/
Mátko Boga naywyżßego:
Pánienko badz pozdrowiona/
Fortko Rayska otworzoná.
Od Anyolás pozdrowiona/
Gdyś poczelá w ſobie Páná/
Imie Mátki náßey Ewy/
Odmieniay ku pokolowi.
Rozwiaż zwiaſki zádluzonym/
Przynieś swiátlość záślepionym:
Odpadz od nas co ieſt zlego/
Day chciec y miec co dobrego.
Iżeś Mátka niech poznamy/
Gdy ſie wiec modliß zá námi/
Niechay cie Syn twoy wyſtucha/
Ku nam grzeßnym ſkloni vchá.
Pánno ná wßem oſobliwa/
Skromna, cicha/ y cierpliwa/
Vproś naße wßytkie winy:
Vczyn z grzeßnych Boże ſyny.
Zywot w nas ſpraw we wßem czyſty
Byśmy mieli wiekuiſty/
A Jezuſá ogladáli:
Znim ſie wiecznie rádowáli.

Idem Latinè.

AVe maris mundi ſtella,
DEI Genitrix puella,
Aue Virgo Mater facta,
Porta cæli patefacta.
Ab Angelo ſalutaris,
DEI prole quæ grauaris,
Vt per tuum Verbum Aue
Mutet Eua nomen graue.
Solue vincla debitorum,
Eſto lumen tu cæcorum,
Quæ ſunt mala procul pelle,
Et da bona, & fac velle,
Monſtra te eſſe Matrem,
Orans Filium & Patrem,
Qui te velint exaudire,
Vota noſtra euenire.
Virgo quæ es ſingularis,
Cunctis donis quêis dotaris,
Culpas noſtras fac deleri,
Natos DEI nos fieri.
Vitam noſtram præſta puram,
Et diſpone ad futuram,
Vt ad DEUM venientes,
Gaudeamus te videntes.

Chwalá

Chwalá badź Bogu wiecznemu/
Synowi iego milemu:
Tákże Duchowi świetemu/
W trzech perſonách iedynemu.

Sit laus Patri ſempiternô,
Nato eius coæterno,
Spiritui cum vtroque,
Procedenti ab vtroq; Amen.

Pieśń oſma Adwent.

TObie wznawiamy Pánno nád wymowe
Vprzeymym ſlowem cześć Gabryelowe/
Ktoras w te ſlowá bylá vraczona/
Badź pozdrowioná.
V ciebie iedney niebieſkie ſa dáry/
Ktorymi cie Bog obdárzyl bez miáry:
Tyś nápelniona láſka pożadána
Od Bogá dána.
Pan z toba ciebie przed czáſy wiecznemi/
Przeznáczyl ſobie przybytkiem ná ziemi
Zkad cie do niebá przenioſt nád obloki:
Ná thron wyſoki.
Nád inne Pánny ktore záchowály
Swe Bogu śluby/ maß przywiley cály:
Zbialychglow żadna bez wády wßeláckiey
Czci nie ma tákiey.
Dla tego ſłußnie ciebie wychwalamy/
Y twey do Syná pomocy żadamy:
By nam odpuścil z twey ś. zaſtugi/
Bog náße dlugi.

Idem Latinè.

TIbi nouamus Virgo ſine nota,
Mente fideli Gabrielis vota,
Qui te ſalutat vocem peramænam,
Gratiâ plenam.
In te ſunt vna, cuncta cæli dona,
Immenſa DEVS dedit tibi bona,
Tu es repleta gratiâ optatâ:
à DEO datâ.
Dominus tecum, te ante ſeculum,
Deſtinat ſibi in tabernaculum.
Vt te ad cælos terris tranſportaret,
Throno locaret.
Tu ſupra cunctas DEO dedicatas,
Dotes conſeruas priuilegiatas,
Nulla ſponſarum quæ ſanctificatur,
Tibi æquatur.
Iure ideircò tibi laudes damus,
Tuam ad Natum opem imploramus,
Vt nobis parcat ob tuam virtutem,
Detque ſalutem.

Pieśń dżiewiata Adwent.

ARchányol Gábryel
Boży dziewoſtab/ y poſel.
Przybyl do Máryey Dziewice
Z niebieſkiey ſtolice.
Y mowil z Dziewica/
Ze bedzieß Boſka Rodzica:
Pánna pocznieß meża nie znáiac/
Slowu wiáre dáiac.

Idem Latinè.

ARchangelus gratus
Gabriel Dei legatus,
Cælis ad MARIAM mandatus,
Sic eſt ei fatus
Aue Virgo pura,
DEI Genitrix futura,
Quem concipies ſine Viro,
Verbo credens miro.

C

Dal

Dal znáć też o świetym
Janie / w Elzbiecie poczetym:
Ktora ßosty mieśiąc ráchuie /
Ják ſie plodna czuie:
Predko śie porwálá /
W gorna kráine bieżálá:
A weßlá w dom Zácháriaßá /
Mátká Meſſyaßá.
Tám Elzbiete świeta /
Cieżárem plodu obieta:
Ják ćiotuchne ſwa pozdrawiálá /
Syná winßowálá.
Elzbietá chetliwa /
W glos záwola: tyś ßcześliwa
MARYA miedzy niewiaſtámi /
A miedzy Pánnámi.
A Owoc twoy świety /
Z Duchá świetego poczety:
Od Bogá wzniesion ieſt wyſoce /
Nád inne owoce.
Bo witániem twoim /
Dziećiatko w żywoćie moim
Z weſela w żywoćie táncuie /
Páná ſwego czuie.
MARYA z tey mowy /
Odzowie ſie z temi ſlowy:
Wielbi ma dußo Páná ſwego /
Bogá Naywyżßego.
Duch ſie moy ráduie /
W Zbáwićielu roſkoßuie:
Bo weyzral w ćichość niewolnice
Pokorney Dziewice.
Już od tad czći wielkie /
Dádza mi narody wßelkie /

Ad hæc dixit læta
Noua de Eliſabetha:
Cui iam ſextus menſis prægnanti,
Joannem portanti.
Quæ credens non vana,
Abit Virgo in montana:
Et venit domum Zachariæ,
Genitrix Meſſiæ.
Ibi Eliſabeth,
Cum fætu gaudia habet:
Cognatæ aduentu lætatur,
Prolem gratulatur.
Eliſabeth dicta,
Clamat, tu es benedicta,
Inter mulieres optima,
Virginum maxima.
Et eſt benedictus
Ventris tui fructus:
De Spiritu ſancto conceptus,
Præ cunctis acceptus.
Nam ſalutatione,
Tuo audito ſermone,
Exultat Infans læta mente,
Domino præſente.
Audiens MARIA
Verba læta, reddit pia:
Magnificat anima DEUM,
Beata per eum.
Exultat Spiritus,
Salute data cælitus:
Reſpexit me DEUS ancillam,
Humilem puſillam.
Ex hoc me beatam,
Dicent gentes DEO gratam:

Ze mie vczćić raczyl Pan świátá /
Ná potomne látá.
O náder ßcześliwa /
Ráczże nam byc milośćiwa /
Byſmy tu w pokoiu mießkáli /
W niebie krolowáli.

Qui me præ cunctis honorauit,
Æternùm beauit.
O verè beata,
Sis & clemens inuocata:
Fac hic nos felices, pacatos,
In cælo beatos.

Pieśn dzieśiąta Adwentowa.

Witay Krolowa niebá y Mátko litośći / Witay nádzieio náßá w ſmutku y w żalośći:
Ktobie wygnáńcy Ewy wolamy ſynowie / K tobie wzdychamy plácząc w táraśie wiezniowie.
Oredowniczko náßá rácz twe lutośćiwe Oczy ſpuśćić ná ſercá náße żáloblìwe.
A Owoc blogoſláwion żywotá twoiego / Nam okazáć po ześćiu z świátá mizernego.
O JEZU niech po śmierći ćiebie oglądamy / O MARYA vproś nam czego pożądamy.

Idem Latinè.

Salue Regina cæli Mater clemẽtiæ, Salue ſpes & ſolamen noſtræ miſeriæ:
Ad te exules nati Euæ ſuſpiramus, Ad te flentes captiui in vinclis' clamamus.
Eia Patrona noſtra, tuæ pietatis' Oculis cerne noſtræ vim calamitatis'.
Et uentris tui ſancti fructum benedictum, Nobis oſtende, triſtem. poſt mundum relictum.
O JESU, fac poſt mortem læti te cernamus, O MARIA impetra quod deſideramus.

Pieśn iedenaſta Advent.

O Mátko milośćiwa /
Pánno litośćiwa /
Pánno vrodziwa /
MARYA modl ſie zá námi.
Náßá Oredownico /
Náßá Pośrzednico /
Nedznych pomocnico /
MARYA modl ſie zá námi.
Tyś świátá podziwienie /

Idem Latinè.

O Mater glorioſa,
Virgo gratioſa,
Puella formoſa,
MARIA ora pro nobis.
Noſtra tu eſt Patrona,
Mediatrix bona,
Miſereri prona,
MARIA ora pro nobis.
Tu miraclũm cunctorum,

Grzeßnych wybáwienie/
Smetnych pocießenie/
MARYA modl śie zá námi.
My do ćiebie wzdychamy/
Y z plączem wolamy/
Rátunku żadamy/
MARYA modl śie zá námi:
Nie máß po Bogu w niebie/
Pewnieyßey krom ćiebie.
Nádźieie w potrzebie/
MARYA modl śie zá námi.
O Dźiewico przedźielna/
Z Bogiem nierozdźielna/
W ſlawie nieśmiertelna/
MARYA modl śie zá námi.
Łáſka obfituiąca/
W cnotách plywáiąca/
Gwiazdo paláiąca/
MARYA modl śie zá námi.
Przez twe Poczęćie czyſte/
Y ßczęśćie wieczyſte/
Zgotuy nam oyczyſte/
MARYA modl śie zá námi.
Przybądź nam gdy pomrzemy/
Y ná ſąd ſtániemy/
Láſki twey prágniemy/
MARYA modl śie zá námi.
Ziednay nam zlitowánie/
Z tobą krolowánie/
Dayże nam to Pánie/
MARYA modl śie zá námi.

Salus peccatorum,
Et ſpes afflictorum,
MARIA ora pro nobis.
Ad te cuncti ſuſpiramus,
Et flentes clamamus,
Opem imploramus,
MARIA ora pro nobis.
Non eſt poſt DEUM in cælis
Major ſpes miſellis,
In mundi procellis,
MARIA ora pro nobis.
O puella ſpecialis,
DEO ſocialis,
Laude immortalis,
MARIA ora pro nobis.
Gratia es abundans,
Virtute exundans,
Lux mundum iucundans,
MARIA ora pro nobis.
Felix conceptione,
DEI viſione,
Fac opus Patronæ,
MARIA ora pro nobis.
Adſis mihi moribundo,
Præſis iudicando,
Ut proſis ſaluando,
MARIA ora pro nobis.
Impetra clementiam,
Et tecum gloriam,
Per JESU gratiam,
MARIA ora pro nobis.

Pieśń dwunaſta Adwent.

O Nadrozßy kwiateczku Pánień-ſtwá czyſtego/ MARYA Má-tko święta Syná przedwiecznego: Dla glebokiey pokory/ wyſokiey czyſtośći: Náprlnionaś ieſt Boſkiey obfićie miłośći.

Tyś przed wieki ieſt Mátka Bogu przeznáczona/ Y w żywoćie Mátki ſwey ná to poświecona: Zaden Anyol/ o Pánno/ áni żaden święty/ Ták wyſoko iakoś ty w niebie nie ieſt wźięty.

Ni z kim śie Bog nie złączył Pánno iáko z tobą/ W ktorey żywoćie był Bog y człek ſwą oſobą: Nośiłáś w pokorze y dźiwney czyſtośći/ A nam grzeßnym/ o Pánno ku wielkiey rádośći.

Wßem to Chorom Anyelſkim w podźiwieniu było/ Jáko śie z człowieczeńſtwem Boſtwo ziednoczyło: Ten Syn Boży co niebo/ y co ten świát ſtworzył/ Ten w twoy żywot wſtąpiwßy ták śie vpokorzył.

Ten z ćiebie niebo ſobie lube pomießkánie/ W tobie naświetßa Troycá ma ſwe vkochanie: Lecz chociażbych miał Anyelſki rozum/ y iezyki/ Choćby y Duch Prorocki/ y wßytkie praktyki.

Bym też y wßytkie inne piſmá wyrozumiał/ Jeßczebym ćię o Pánno wyſławić nie umiał: O przedźiwna doſtoyność y błogoſłáwieńſtwo: Bogá Człowieká rodźi kwitnące Pánieńſtwo!

Idem Latinè.

O Prætioſiſſime flos Virginitatis, Virgo Mater, diuinæ fons humanitatis, Tua humilitate, nec non caſtitate: Impleri meruiſti DEI charitate.

Tu ab æterno Mater DEO deſtinata, Sancta parens es ſancto ex utero nata: Nullus Angelus, Virgo, nec vllus Sanctorum, Supra te reputatus in regno cælorum.

Nulli Deus vt tibi ſe conſociavit, Cuius Uterus Deum Hominem geſtauit: Geſtauiſti hunc Virgo humilis & pura, Unde nobis affatim gaudia futura.

Cunctis choris Cælitum hoc ſtuporem mouit, Quomodo DEUS Homo fiat, nemo nouit: Ille DEI Filius, qui mundum, creauit, Tuum caſtum Vterum ô Virgo intrauit.

Ex te ille, te cælum ſuum habitaclum, Ex te fecit Trinitas, ſanctum tabernaclum: Sed quamuis Angelicus mihi intellectus. Quamuis ſit Prophetici ſpiritus affectus.

Licet omnes ſcripturas, & ſcripta callerem, Tuas laudes eloqui Virgo non valerem: O miranda dignitas, ſors felix ter quater, DEVM Hominem parit Virgo, & fit Mater.

Przez ten tedy twoy owoc żywotá świetego/ Rácz od złego nas bronić/ á dáć co dobrego: Tyktorąś łáſki pełná oddaliwſzy grzechy/ Z twey łáſki obfitośći vdziel nam pociechy.

Nie dopuſzczay ná ſtrátę/ lecz day wſpomożenie/ byśmy mieli przez Syná twoiego zbáwienie.

Per tui ergo ventris fructum benedictum, Aufer Virgo peccati luctum maledictum: Tu, inquam DEI fuſa gratia abundè: Nos afflictos eadem perfunde iucundè.

Non permittas damnari, ſed omni virtute, Per tuam prolem caram nos bea ſalute.

Pieśń trzynáſtá Adwent.

ARchányoł Gábryel z niebá wyſokiego/ Poſłan był do Pánny z rządzenia Bożeǧ: Tá w mieśćie żydowſkim Názáret mieſzkáłá/ A Jozefá meża poślubnego miáłá.

Jmię iey MARYA od wieku przeyrzáná/ Jż porodźić miáłá niebieſkiego Páná: Ktoryby mocą ſwą moc ſzátáńſką zgłádził/ A wybráne ſwoie do niebá wprowádził.

Te słowá rzekł Anyoł do niey przyſtąpiwſzy/ A z weſelem one pierwey pozdrowiwſzy: Zdrowáś łáſki pełná/ y Pan ieſt przy tobie/ Ktory ćię z łáſki ſwey raczył obráć ſobie.

Ty nád wſzytkie inſze ieſt błogosłáwiona/ Oná tym ſpoſobem byłá przeſtráſzona: Co to ſą zá słowá/ iełá myślić o tym/ Widząc boiáźliwą/ rzekł iey Anyoł potym.

Nie boy ſię Márya/ łáſkiś doſtąpiłá/ Bogu wſzechmocnemu ieſteś bárzo miła: Pocznieſz w ſwym żywoćie

Idem Latinè.

ANgelus Gabriel de cælo ſuperno, Miſſus ad Virginem à DEO æterno: In Iudæa Virgo Nazareth manſerat, Et viro Ioſepho deſponſata erat.

MARIA Virgini nomen gratum erat, Quam in Matrem DEus prædeſtinauerat: Partu ſuo ſalus hæc futura gentis, Nata eſt, vt caput conterat ſerpentis.

Archangelus poſtquam ſeſe ſalutauit, Nomine Diuino ſic annnntiauit: Aue gratioſa Dominus eſt tecum, Cui tu complacendo felix eris ſecum.

Præ cunctis reliquis tu es benedicta, Sed torrore mota Virgo ad hæc dicta; Quid hæc verba velint, penſat diligenter, Quod Angelus videns dicit reuerenter.

Nil time MARIA gratiam adepta, Quia es dilecta DEO, & accepta: Cuius concipies Natũ & paries,

ćie y porodźiſz ſyná/ Nie byłá od wieku tákowa nowiná.

Daſz mu imię JEZVS á ten będźie wielki/ Zwáć go Synem Bożym będźie narod wſzelki/ Da mu P. Bog ſtolec Dawidá ſławnego/ Dom Jákobow wiecznie będźie Krolá tego.

A iákoż to ma być gdy ia męża nie znã Odpowiedział Anyoł Pan BOG to ſpráwi ſam: Pocznieſz Pánno Syná przez Duchá ś. Moc ćiebie ogárnie Bogá wſzechmocnego.

Kto co ſię z ćiebie národzi świetego/ Wſzyſcy chwalić będą zá Syná Bożego: Oto y Elżbietá ciotká twa w ſtárośći/ Też poczęłá ſyná z Boſkiey opátrznośći.

Już ná ſzoſty mieśiąc iák zoſtáłá płodna/ Bo v BOGA wſzelka mowá ieſt podobna: Rzekłá Pánná/ iám ieſt ſłużká Páná mego/ Niechże mi ſię ſtánie według słowá tweǧ.

Odſzedł Anyoł potym/ Pánná też powſtáłá/ Zá ták wielkie dáry BOGV chwałę dáłá: Ymy chwałę daymy/ proſząc tego/ Niech ſię z nás rodzenia ćieſzem Syná iego.

Ab æuo non factum miraclũm facies,

Dabis nomen IESVS & hic magnus fiet, Omnis gens Filium DEi hũc audiet: Dabit ei ſedem Dauid Patris ſui, Domus Jacob Regnũ erit nati tui.

Quomodo id fiet ſi non noſco virum? Ait Archangelus, DEO nil eſt mirum: De Spiritu ſancto Virgo concipies, virtute excelſi id fore ſenties.

Et Sanctum hoc, ſanctè quod ex te naſcetur, Ab omnibus DEi Filius dicetur: En & Elizabeth jam in ſenectute, Concepit filium diuinâ virtute.

Sextus menſis ex quo prægnans hæc ſterilis, Omne verbum DEO eſt res poſſibilis: Dicit Virgo, Ecce Ancilla Domini, Fiat juxta Verbum quod placet Numini.

Diſceſſit Angelus, Virgo ſurgens læta, DEO grates reddit, & manet quieta: Et nos grates DEO damus & oramus, Ejus Natum, nobis natum gaudeamus.

Pieśń czternaſta Adwentowa.

KRolowa Páni niebieſka/
Wielka świátłośći Anyelſka:
Vproś nam v Syná twego
Zdrowia/ ſzczęścia/ dobrá wſzeǧ.
Od powietrza morowego/

Idem Latinè.

IMperans Regina cælis,
Perlucens cunctis Angelis:
Per tuæ precis virtutem,
Da fortunam, & ſalutem.
Dans âëris ſanitatem,

Broń

Broń ſtworzenia Syná twego:
Stan Duchowny y też świeccki
Prośi oddal gniew niebieſki.
Wſzyſcy prośim twey przyczyny/
Rácz oddalić naſze winy:
Ktoremi BOGA gniewamy/
W tym pomocy twey żądamy.
Chryſte JEZV miłośierny/
Rácz weyrzeć ná lud ſwoy wierny
Oddal grzechow ſkutek ſmutny/
Odmien wláſkę gniew okrutny.
Jeśli gárdziſz námi Pánie/
Day twey Mátce wyſłuchánie:
Wiemy że ćie zá nas prośi/
Zá námi ſwe ręce wznośi.
Dla twey Mátki nas twe ſługi/
Przyimi w láſkę odpuść długi:
Bychmy złego wolni byli/
Ciebie ná wieki chwalili/ Amen.

Pelle Diris poteſtatem:
Orat te plebs & cum Clero,
Fac nos gratos DEO vero,
Cuncti tibi ſupplicamus,
Dimitte noxas rogamus:
Quibus iram promeremur,
Tua ope liberemur.
Miſericors JESV CHRISTE,
Moueant te preces iſtæ:
Aufer iram à popello,
Tam afflicto & miſello.
Si nos ſpernis, Matrem tuam,
Neque precem ſperne ſuam:
Nam illa miſericordis,
Dat pro nobis vota cordis.
Propter Matrem, fac & ſeruis
Gratiam, quamuis proteruis:
Ut à malis liberati,
Te laudamus ſemper grati, Am.

Pieśń Pietnaſta Adwent.

ARchányoł Boży Gábryel/
Poſłan do Pánny MARYEY:
Z máieſtatu Troyce świetey/
Ták ſpráwował poſelſtwo k niey:
Zdrowáś Pánno łáſki pełná/
Pan ieſt z toba to rzecz pewna.
Panná śie wielce zdumiałá/
Z poſelſtwá ktore ſłyſzáłá:
Pokorniuchno śie ſkłoniłá:
Jáko Pánná ſromieźliwa/
Záſmućiłá śie z tey mowy/
Nic nie rzekłá Anyołowi.

Idem Latinè.

GAbriel DEI legatus,
Ad MARIAM demandatus,
In nomine Trinitatis,
Fatur grata verbis gratis:
Aue ô plena gratiâ,
DEI tecum præſentia.
Virgo nimis ſtupefacta,
His nuntij verbis tacta:
Magno confuſa pudore,
Simul perculſa timore,
Stans humilis timorata,
Ad Angelum nil eſt fata.

Ale

Ale Poſeł z wyſokośći/
Nápełnił Boſkiey mądrośći:
Rzekł iey; Nie boy śie MARYA/
Naſzcześliwſzaś Pánno miła/
Nalázłáś łáſkę v Páná/
Otoś pocznieſz iego Syná.
JEZVS wzowieſz Imie iego/
Będźieć Synem Naywyżſzego:
Wielki z ſtrony człowieczeńſtwá/
A niezmierny z ſtrony Boſtwá.
Wieczny Syn Oycá wiecznego/
Zbawićiel świátá wſzytkiego.
A iákożby to mogło być/
Jełá Pánná k niemu mowić:
Ja niechcę męzá nigdy znáć;
Jał iey Anyoł ták powiádáć/
Iż Duch świety z ſwey miłośći
Spráwi to w tobie wczyſtośći.
Temu Pánná vwierzyłá/
Przyzwáláiąc ták mowiłá:
O Pośle Bogá wiecznego/
Gdyż to wola Páná mego/
Toć ia ſłużebnicá iego/
Stań śie według ſłowá tego.
Rychley niżby kto mgnął okiem
Sſtał śie Syn Boży Człowiekiem
W żywoćie Pánny naczyſtſzey/
Ze krwie czyſtego ſercá iey/
Spráwą Bogá wſzechmocnego/
Miłośniká człowieczego.
A toć wielka miłość byłá/
Bogá Oycá iego Syná:
Iż dla człowieká grzeſznego/
Z máieſtatu naświetſzego/
Z miłośći wieczney przed wiekiem
Sſtał śie Syn Boży Człowiekiem.

Sed nuntius hæc videndo,
Diuina iuſſa implendo,
Nil time dicit MARIA,
Inuenta DEI gratiâ,
Ecce concipies Natum,
Et Paries valdè gratum.
JESVS Nomen erit ei,
Vocabitur proles DEI:
Hunc Filium Altiſſimi,
Colent ſuperi, & imi,
Magnum ex humanitate,
Immenſum diuinitate.
Dum Angelus verba linquit,
Cum pudore Virgo inquit:
Quomodo id fiet poſco,
Quando virum non cognoſco?
Ad hæc ille, DEVS dabit,
Te Spiritus obumbrabit.
Virgo mox dictis credendo,
Ita dicit annuendo:
O magne DEI legate,
Accipio dicta gratè,
Ecce Ancilla Domini,
Fiat quod placet Numini.
Conſenſu Virginis tactus,
Statim DEVS HOMO factus,
In caſto ventre Virginis,
Ex flore eius ſanguinis,
Opere Diuino mirando,
Pro peccatore ſaluando.
Quanto amore dilexit,
Mundum DEVS hic retexit:
Quando liquens Maieſtatem,
Noſtram ſumpſit vilitatem,
Et amore cælis tractus,
DEI Natus HOMO factus.

D O An

O Anyele Gábryele:
Náyśláchetnieyßy Anyele:
O Pośle naznámienitßy/
Nie iest rowny tobie inßy/
Z poselstwá ktoreś spráwowal/
Znáć iż cie BOG vmilowal.
Pośle Bogá wßechmocnego/
Gdyś ták wwielkiey łáśce iego:
Modl śie do Páná zá námi/
A do tey Náświetßey Pánny/
Abyśmy z grzechow powstáli/
Po śmierći z nim krolowáli.
BOGV Oycu wßechmocnemu/
Synowi iego milemu:
A Duchowi naswietßemu/
BOGV w Troycy iedynemu/
Dźiekuymy dźiś w pokornośći/
Z ták wielkiey iego miłośći/ Am.

O Angele semper grate,
Gabriel DEI legate,
Quis maiora nuntiare,
Quàm tu poteſt vel optare?
Ad magna te delectum,
Et DEO patet dilectum.
Legate DEI potentis,
Potens gratiâ mittentis,
A quo miſſus, ad quam eras,
Vota noſtra his offeras,
Vt peccata relinquamus,
Regnum DEI adeamus.
DEI Patris potentiæ,
Filij ſapientiæ:
Et Spiritus bonitati,
Sit laus vni TRINITATI,
Ob amorem mirum, rarum,
Sit actio gratiarum, Amen.

Pieśń szesnasta Adwent.

KTorego chwali niebo niestánowne/
Ziemiá wynaßa y morze żeglowne/
Troiey máchiny rzadzce/ y dźiedźicá
W żywocie nośi swym czystym dźiewicá.
Ktoremu służy świátło słońcá wdźieczne/
Lámpy niebieskie y koło mieśieczne/
Tego niebieskiey pełne łáskáwośći/
Piástuią w sobie Pánieńskie wnetrznośći.
Szczesliwaś Mátko z vpominku tego/
Rzemieslnik bowiem niebá wysokiego/
Ktory swiet wielki w gárśći swey zákrywa/
W skrzyni twey wnetrzney zámknion odpoczywa.
Błogoć Boskiego żeś Posła iest godná/
Y przedwieczneg Duchá spráwą płodná:

Idem Latinè.

QVem terra, pontus æthera;
Colunt, adorant, prædicant,
Trinam regentem machinam,
Clauſtrum MARIÆ baiulat.
Cui luna, Sol, & omnia,
Deſeruiunt per tempora:
Perfuſa cæli gratiâ,
Geſtant puellæ viſcera.
Beata Mater munere,
Cuius ſupernus artifex:
Mundum pugillo continens,
Ventris ſub arca clauſus eſt,
Beata cæli nuntio,
Fœcunda ſancto Spiritu:

Z ćiebie

Z ćiebie Pan raczył wystąpić nád Pány/
Narodom wßelkim wielce pożądány.
Badźże pochwalon Boże nieskończony/
Dźiwnym sposobem z Pánny národzony/
Z Naywyżßym Oycem y z Duchem społecznie/
Jedne miey chwałe/ cześć y sławe wiecznie.

Deſideratus gentibus:
Cuius per aluum fuſus eſt.
Gloria tibi Domine,
Qui natus es de Virgine,
Cum Patre & Sancto Spiritu,
In ſempiterna ſæcula, Amen.

Pieśń śiedmnasta Adwent.

GŁos wdźieczny z niebá wychodźi/
Gwiazde k nam nową wywodźi/
Ktora oświeca ćiemnośći/
A odkrywa náße złośći.
Z rośżczki Jesse kwiat zákwita/
Ktory zbáwieniem świát wita:
Pan BOG zesłał Syná swego/
Od wieku národzonego.
Oycowie tego żądáli/
Tego Prorocy żadáli:
Tego BOG świátu miał zjáwić/
Od śmierći człeká wybáwić.
Ktorego áby wąż zdrádźił/
Z rayskich rozkoßy wysádźił:
Námowił z drzewá rayskiego/
Vkąśić zákazánego.
Przez co był z ráiu wygnány/
A ná wieczną śmierć skazány:
Lecz Pan vżalił śie tego/
Myślił o zbáwieniu iego.
Wnet Anyoł Pánnie zwiástował/
O czym Prorok prorokował:
Iż miał powstáć Syn zacnego
Plemienia Dawidowego.
Weselćie śie źiemskie strony/
Puśćiwßy niebieskie throny:

Idem Latinè.

VOx grata tonat cælitus,
Ad nouæ ſtellæ exitus:
Cuius diſpellunt lumina,
Et tenebras & crimina.
Virga Ieſſe frondet flore,
Saluans fructu & odore:
DEVS ſuum Natum miſit,
Quem dudum mundo promiſit.
Iſtum Patres expectabant,
Hunc Prophetæ prædicabant:
Hunc DEVS ſpopondit dare,
Volens hominem ſaluare.
Quem ſerpens defraudaturus,
Paradiſo expulſurus:
In vetitum ſuaſit niti,
Morſu pomi prohibiti.
Per quod factus eſt extorris,
Infernalis ignis torris:
Sed Dominus miſerator,
Curat eum vt Salutator.
Mox Angelus nuntiauit,
Quod Propheta prædicauit:
Prolem Dauid ſuſcitandam,
Ad ſalutem reparandam.
Gaudeat orbis terrarum,
Cæli linquens thronum carum:

D 2

Bog

Bog idźie ná te niſkośći/
Z niewymowney ſwey litośći.
Weſelćie ſie y Anyeli/
A bądźćie z tego weſeli/
Ze ſie nám Bog w ćiele ſtawi/
Ten vpadek náſz náprawi.
Weſelćie ſie wſzyſcy Swieći/
A wy ludźie ſmutkiem zdieći/
Idźie ná świat Odkupiciel/
Strapionych wſzytkich Zbáwićiel.
Weſel ſie ſtáry Adámie/
Weſel ſie y ty Abrámie/
Już wſtáie twe pokolenie/
Wſzytkich narodow zbáwienie.
Weſel ſie y ty Dawidźie/
Oto Krol do ćiebie idźie:
Ktory ná ſtolcu twym śiedźie/
Ná wieki krolowáć bedźie.
Weſelćie ſie y dźiateczki/
Mátki y cne Pánieneczki:
Oto Pánná Syná rodzi/
Niech ta wieść wſzytkich záchodźi.
Ktorą Archányoł pozdrowił/
A te ſłowa do niey mowił:
Zdrowá bądź/ pełnáś świátłośći/
Porodźiſz Syná w czyſtośći.
Pánná gdy to vſłyſzáłá:
Pokornie odpowiedźiáłá:
Otom ſłużká Páná mego/
Sſtań ſie według ſłowá twego.
Szcześliweż to vkorzenie/
Ktore dáło nam zbáwienie:
Serce Pánny zniewoliło/
Bogá z niebá wybáwiło.

DEVS in terras deſcendit,
Gratiam nobis impendit.
Gaudete vos Ciues Cæli,
Archangeli & Angeli:
Quando DEVS incarnatur,
Caſus veſter reparatur.
Gaudeat reus, & Sanctus,
Et abſcedat omnis planctus:
Omnium venit Saluator,
Afflictorum conſolator.
Gaudeat vetus Adamus,
Gaudeat & Abrahamus.
Quorum ſemen ſuſcitatur,
Vnde ſalus mundo datur.
Gaude Dauid Rex maxime,
Adeſt tibi Rex proximè:
Sedem tuam qui ornabit,
Et in æternum regnabit.
Et puelli & puellæ,
Et matres gaudeant bellè:
Ecce Virgo parit natum,
Sit vbique hoc vulgatum.
Quam Angelus ſalutauit,
Hæc cælis verba portauit:
Aue ò plena gratiâ,
Puerpera cum gloriâ.
Virgo his dictis lætata,
Dicit humilis & grata:
Ecce ſum Ancilla DEI,
Fiat quidquid placet ei.
O quam fælix humilitas,
Et humilis fælicitas:
Qua Virgo DEO dicatur,
Cælis DEVS euocatur.

Przez

Przez twą pokorę żądamy/
Niech tey łáſki doznawamy:
By nam grzechy nie ſzkodźiły/
Nas od Bogá nie dźieliły.
Ziednay nam v Syná twego/
Zbáwićielá świátá tego:
Czyſtość/ miłość/ y pokorę/
Náſze głádząca nieſtworę.
Day nam wſzego zbyć co złego/
Day dość dobrá Naywyżſzego:
Przez pokorę nas tákową/
Wpraw wſpołeczność Jezuſową. A.

Pro tua humilitate,
Gratiam poſcimus à te:
Ut peccatis liberemur,
Ne à DEO ſeparemur.
Concilia nobis Natum,
Pro ſaluando mundo datum:
Det amorem, caſtitatem,
Victricem humilitatem.
Victis malis glorioſos,
Summi boni ſtudioſos:
Duc nos per humilitatem,
Ad IESV ſocietatem. Amen.

ROTUŁY ABO PIESNI O NARODZENIU PANSKIM.

Rotułá Pierwſza.

NVżeśmy Chrześćiánie/
Serdecznie ſie ráduymy:
Dniá dźiśieyſzego:
Ze ſie raczył národźić/
Z czyſtośći Pánieńſkiey żyć/
Syn Bogá żywego.
Aby ſzátáńſką moc/
A iego wſzytkę złość/
Wiecznie zágubił:
A nas Chrześćiány/
Zá ſwe własne ſyny/
Sobie poślubił.
O tym ći oni świeći/
Oycowie y Prorocy/
Opowiádáli:

Idem Latinè.

AGedum Chriſtiani,
Corde læti, non vani,
Simus hodie.
DEI Patris nam Natus,
Virgineo prognatus
Ventre MARIÆ.
Ut Sathanæ faſtus,
Vires, necnon aſtus,
Debilitaret:
Et nos Chriſtianos,
In Natos germanos
Sibi ſponſaret.
Iſtum Sancti Prophetæ,
Patriarchæ, tam læte
Prædicauerunt:

Ze

Ze niebieſkie obloki /
Zbawce ná świát ſzeroki /
Wypuśćić miály:
Aaronowá roſzczká /
Aaronowá roſzczká /
Zákwitnąć miálá:
Czego Corká Syon /
Czego Corká Syon /
Już doczekálá.
Anyeli ktorzy w niebie /
BOGV w ludzkiey oſobie /
Chwałe dáwáli:
Ná powietrzu będący /
Spolem ſie ráduiący /
Głoſem wolali:
Ludzkiemu plemieniu /
Ná tym vniżeniu /
Pokoy ſerdeczny:
Ná wyſokim niebie /
Bądź cześć chwałá tobie /
BOZE wſzechmocny.
Krolowie Sáby y z Tárſu /
Tego to práwie czáſu /
Wnet przyiecháli:
Znákiem gwiazdy niebieſkiey /
Ná mieyſce ſpráwy Páńſkiey /
Droge wiedźieli:
Dáry iemu dáli /
A przed nim klekáli /
Z rádośćią wielką:
Z iego národzenia /
Pelni podziwienia /
Z pociechą wſzelką.
Národził ſie w Bethlehem
Miáſteczku Dawidowym /
W vbogim domie:

Quod Saluatorem ſoli,
Excelſæ nubes Poli,
Daturæ erant:
Virga Aaronis,
Filiæ Sionis,
Flores promiſit:
Filia Sionis,
Virgæ Aaronis,
Iam fructus viſit.
Angeli Ciues Cæli,
Laudes huius puelli,
Decantauerunt:
Namque cælis apertis,
Et vocibus conſertis,
Sic cecinerunt:
Gloria excelſis,
Sit DEO in cælis,
Gloria vera:
Hominibus bonis,
Pax præ cunctis donis,
Pax ſit in terra.
Reges Sabbæ, & Tarſis,
Paucis diebus ſparſis,
Citi venerunt:
DEO & ſtella duce,
In tenebris hac luce,
Chriſtum viderunt:
Dona ei dabant,
Eum adorabant,
Humili mente:
Soteris natalem,
Mirabantur talem,
Nimis attentè.
Bethlèemi eſt natus,
Ipſi Dauid cognatus,
Vili ſub tecto:

W pieluſzki vwiniony /
W iáſteczkách położony /
Leży ná ſłomie:
Wol y ośieł niemy /
Z poſługámi ſwemi /
Wdźięczni mu byli:
Znáiąc Páná ſwego /
Nam národzonego /
Przed nim klekáli.
Páſterze kráiow onych /
Pilnie ſtrzegąc trzod ſwoich /
Weſeli byli:
Iże národzonego /
Od woyſká Anyelſkiego /
Być vſłyſzeli:
Do Bethleem wſzyſcy /
Pánu ſwemu ku czći /
Wnet ſie vdáli:
Tám w Jaſłkách nágiego /
A Rodzice iego /
Przy nim nálezli.
Z tego ſie my ráduymy /
A wdźięcznie przywitaymy /
Páná náſzego:
Ze ſie raczył národźić /
Chćieymyż iemu wdźięczni być /
Z ſercá práwego:
Jemu dźiś śpiewaymy /
Jemu chwałe daymy /
Mowiąc bez miáry:
Tobie chwałá Pánie /
Tobie dźiękowánie /
Zá twoie dáry / Amen.

Pannis eſt inuolutus,
Cunas habet vix tutus,
Fænum pro lecto:
Bos, Aſinus, bruta,
Obſequia muta
Ei reddebant,
Dominum noſcentes,
Nobis congaudentes,
Genua flectebant.
Paſtores Regionis
Moti nouis, tam bonis,
Collætabantur:
Ab Angelis natum,
Audiebant cantatum,
Et mirabantur:
Hinc Bethleem citi,
Miraclô perciti,
Currere volunt;
Hîc cum Matre Natum,
Puerulum gratum,
Supplices colunt.
Inde nos exultemus,
Et grati ſalutemus,
Noſtrum Dominum:
Grates huic canamus,
Corde puro colamus,
Ducem hominum:
Huic occinamus,
Laudes offeramus,
} Mentibus pronis;
Tibi honor Chriſte,
Tibi laudes iſtæ
Pro cunctis donis Amen.

Rotułá Wtora.

IN natali Domini,
Gaudent omnes Angeli,
Et cantant cum iubilo,
Gloria vni DEO:
Virgo DEVM genuit,
Virgo Christum peperit,
Virgo manens intacta.
Nuntiauit Angelus, gaudium Pastoribus, Christi Natiuitatem, magnam iucunditatem: Virgo DEVM genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
Tres Magi aduenerunt, munera obtulerunt, Christo nato Domino, Saluatori humano: Virgo DEVM genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
Stella cæli fulgida, apparuit splendida, Quæ Magos conducebat, vbi Christus iacebat: Virgo DEVM genuit, Virgo Christum peperit, Virgo manens intacta.
De Natali Domini, Laudes demus Numini, Cantantes assiduò,
Gloria vni DEO:
Virgo DEVM genuit,
Virgo Christum peperit,
Virgo manens intacta.

Idem Polonicè.

NA Boże Národzenie/
Wesela sie Anyeli/
A z weselem śpiewáią/
Bogu Cześć chwale daią:
Pánná Syná poczelá/
Chrystusá porodźilá/
Czysta Pánná zostálá.
Zwiástowal iest Gábryel/ Pásterzom to wesele/ Chrystusá Národzenie/ nam grzesznym pocieszenie: Pánná Syna poczelá/ Chrystusá porodźilá/ Czysta Pánna zostálá.
Trzey Krolowie przybyli/ dárámi Páná czćili/ Chrystusá Zbáwicielá/ wszytkich pocieszycielá: Pánná Syná poczelá/ Chrystusá porodźilá/ Pánna bedac iák byłá.
Gwiazdá sie poiáwilá/ co Krolow prowádźilá/ Prowádzac im świećilá/ gdźie Pánná z Synem byłá: Pánná Syná poczelá/ Chrystusá porodźilá/ Pánna bedac iák byłá:
Z Bożego Národzenia/ wznawiaymy dźiek czynienia/ Vstáwicznie śpiewáiac/ Bogu cześć chwale dáiac:
Pánná Syná poczelá/
Chrystusá porodźilá/
Pánna bedac iák byłá.

Rotułá trzećia.

ANgelus Pastoribus,
Dixit vigilantibus,

Idem Latinè.

ANyol Pásterzom mowil.
A Chrystus śie nam narodźil:

Nuntio

Nuntio vobis magnū gaudium:
Saluatorem hominum,
In terris genitum,
Pastores dicto credunt, Bethlem seduli petunt: Humile introeunt stabulum, inueniunt paruulum, Intra præsepium.
Sic Dominus maximus, & Rex potentissimus: Aulam non habuit candidam, Nec marmore splendidam, nec tapete cinctam.
O mira Natiuitas, inaudita nouitas, Concepit salua Virginitate, mirâ fæcunditate, MARIA Filium.
Jam sunt illa impleta, per figuras notata: Aaron iam nunc virga fronduit, Atque flore floruit, fructumque edidit.
Audite Patrem DEUM, quantum commendat eum: Hic est Filius meus dilectus, Cælo terris Præfectus, Huic vos obedite.
Sit laus nostro Domino, Sine vllo termino: Genitori, & Unigenito, cum Spiritu inclito, Vnicæ Triadi.

W Bethleem miásteczku Dawidowym/ w pokoleniu Judowym/ z Pánienki MARYEY.
Pásterze wierzac temu/ poselstwu wesolemu: Z ochota do Bethleem bieżeli/ Dźiecię w żlobie náleźli/ Márya z Jozefem.
Tákći Pan wszelkiey chwaly/ Krol w mocy doskonály: Pálácu kosztownego żadnego/ niemiał zbudowánego/ Nizego Páńskiego.
O dziwne Narodzenie/ nigdy niewysłowione: Poczelá Pánná Syná w czystośći/ porodziłá w rádośći/ Pánieństwá swoiego.
Już ono sie spełniło/ co pod figura było: Aaronowá roszczká rozwiłá/ kwiát z śiebie wypuśćiłá/ Owoc zrodźiłá.
Sluchaycie BOGA Oycá/ iáko to Dźiećie zdaleca: Ten iest Syn moy iedyny kochány/ Swiátu z niebá posłány/ Wytego sluchaycie
Bogu badź cześć y chwalá/ ktora by nie vstálá: Jáko Oycu/ ták y iego Synowi/ y Swietemu Duchowi/ w Troycy iedynemu.

Rotułá Czwarta, Latinopolonica.

SAlue Paruule, Dźiećiatko dostoyne/ nate hodie, z Blogosłáwioney Dźiewice Máryey: quæ dum credidit Angelo nūtianti, wnetés raczył wstapić w żywot Przena-

Rotułá Polonolatina.

WItay Dźiećiatko inclyte Paruule, dźiś národzone de Beata Virgine, ktora wierzac Anyolá zwiástowániu/ mox concepit in vtero tam beato, o Łáskáwośći/

E świetszey

świetszey ô clementia, dla odkupienia y pocieszenia narodu ludzkiego: Omnes sancti Angeli są dziśia w niebie weseli/ nos etiam concinamus weselo ná ziemi.

vt redimatur, vt consoletur genus humanum: Wszyscy świeci Anyeli sunt læti in aula cæli, my też z niemi śpiewaymy/ gaudentes in terris.

Rotułá Piata.

PUer natus in Bethleem,
Unde gaudet Hierusalem.
Assumpsit formam hominis,
Verbum Patris Altissimi.
Cognouit Bos & Asinus,
Quod puer erat Dominus:
Reges de Saba veniunt,
Aurum, thus, mirrham offerunt.
Intrantes domum inuicem,
Salutant nouum Principem.
Hic iacet in præsepio,
Qui regnat sine termino.
In hoc natali gaudio,
Benedicamus Domino.
Laudetur Sancta Trinitas,
DEO dicamus gratias.

Idem Polonicè.

DZiećiatko się národziło/
Wszytek świát vweseliło:
Wźiело ná się Człowieczeństwo/
Słowo Oycá/ wieczne Bostwo.
Poznał Woł/ y Ośieł niemy/
Iż Pan z niebá był ná ziemi.
Trzey Krolowie przyiechali/
Dáry mu ofiárowáli.
Wchodząc do domu prostego/
Witáli Krolá nowego:
Ten to leży tu w tym żłobie/
Co krolute w káżdey dobie.
Ná to Boże Národzenie/
Chwal Bogá wszytko stworzenie.
Swiętą Troyce wysławiaymy/
BOGU dźięki oddawaymy.

Rotułá Szosta.

ANgelus ad Pastores ait: annuntio vobis magnum gaudium, quia natus est Saluator mundi de MARIA Virgine, in Bethleem Iuda. Venite omnes adoremus, IESUM natum, MARIÆ Filium. Huic canamus cum Angelis, semper psallentes, iubilantes, sine fine laudantes Dominum.

Idem Polonicè.

ANyoł się przed Pásterzmi zjáwił/ y niesłycháney nowiny ich nábáwił/ BOG ćiałem zięty/ z Pánny poczęty/ w pieluszki owiniony/ w żłobie położony: Podźmy wszyscy pokłon oddaymy Chrystusowi Máryey Synowi. Jemu z Anyolámi śpieway my/ witaymy/ wychwalaymy/ ogłászaymy/ bez przestanku się kłániaymy.

Rotułá

Rotułá Siodma,

PVer nobis nascitur Maria Virgine,
Quem Angeli laudant sine termino.
Cui bos & asinus genua flexerunt,
Quia suũ Dominum esse cognouerũt.
Tres Magi aduenerunt, munera tulerunt,
Aurũ, thus, & mirrhã Christo dederunt
Et nos cuncti concinamus huic paruulo,
Vt Regi & Saluatori nostro Domino.

Idem Polonicè.

DZiećiatko się národziło z czystey Dźiewice/
Ktorego Anyeli chwalą bárzo wysoce.
Przed ktorym woł y ośieł ná koláná klękali/
Bowiem swego Páná być go poználi.
Trzey Krolowie przyiecháli z wielkimi dáry
Złoto/ mirrhę/ y kádźidło ofiárowáli:
Y my cześć y chwałę daymy dźiećiątku temu
Jáko Pánu á Zbáwićielowi nászemu.

Rotułá Osma.

COllaudemus Christum Regem,
Qui natus est in Bethleem:
Quem laudat Sol atque Luna
Uniuersa creatura;
MARIAMQVE Genitricem
Orphanorum adiutricem.
CHRISTE nostri miserere,
Mater DEI nos tuere.

Idem Polonicè.

POchwalmy dźiś Páná swego/
W Bethleem národzonego
Jemu służy/ słońce/ miesiąc/
We dnie w nocy nie przestáiąc;
MARYA też Mátkę iego/
Opiekunkę z nas káżdego.
CHRYSTE day nam łáskę twoię/
Przyimi Pánno pod straż twoię.

Rotułá 9. ejusdem notæ cum præc.

COllaudemus Christum Regem:
Qui natus est in Bethleem:
Quem laudat Sol atque Luna,
Creaturæ omnes vnà.
Patriarchæ, & Prophetæ,
Prædicabant Christum lætè.
Archangeli, & Angeli,
Laudant natum Regem cæli.
Ab Angelis & Pastores,
Docti CHRISTI, laudatores.
Reges ducti stella bona,
Laudem CHRISTO dant & dona.
Orientem occidentes,
Laudant Christum Innocentes.

Idem Polonicè.

POchwalmy dźiś Páná swego/
W Bethleem národzonego.
Tego chwały są známioná/
Słonce/ miesiąc/ y stworzenia.
Pátryárszy z Prorokámi/
Chwaly Páńskiey są trąbámi.
Archányeli/ y Anyeli/
Chwałą Páńską są weseli.
Przy Anyelskiey dźiś rozmowie/
Chwálą Páná Pásiuszkowie/
Z gwiazdy nowey/ nowey wiáry/
Trzey Krolowie niosą dáry.
Chwaląc Páná gdy się rodźi.
Niewinniątek gmin rad schodźi.

Et Simeon, necnon Anna,
Elogia dant non vana.
Sed & Ioseph cum MARIA,
Dant cum laude vota pia.
Et nos omnes panomphæo,
Laudes demus nato DEO.
Te à cunctis CHRISTE velis,
Hic laudari & in cælis.

Y Symeon/ y też Anná.
Przy Ofierze chwala Páná.
Lecz y Jozef z Mátką iego/
Chwala nowo zrodzonego.
Y my wszyscy BOGA wszego/
Chwalmy nam národzonego.
Day nam CHRISTE wszytkim ciebie
Y tu chwalić/ y ná niebie.

Rotułá 10.

PSallite senes, psallite iuuenes,
nunc nato Regi cælorum:
Psallite senes, psallite iuuenes,
Per secula seculorum: In tympanis, & organis, In cymbalis & citharis,
Psallite Regi cælorum.
Gloriam senes,
Gloriam iuuenes,
Nunc nato Regi cælorum:
Afferte senes: afferte iuuenes,
Per secula seculorum:
In tympanis, & organis,
In cymbalis, & cytharis,
Psallite Regi cælorum.

Idem Polonicè.

SPiewayćie stárzy/ śpiewayćie młodzi/ Gdy się Krol niebieski rodzi:
Spiewáyćie stárzy/ śpiewayćie młodzi/ niech ná wieki pieśń nie schodzi: Niech brzmią bębny y orgány y Cymbały/ y Cythary/ Spiewáiąc Krolowi swemu.
Dayćie cześć stárzy/ dayćie cześć młodzi/ Pánu niebá gdy się rodzi:
Nieśćie cześć stárzy/ nieśćie cześć młodzi/ Wieczna się Pánu cześć godzi: niech brzmią bębny y orgány/ y Cymbały/ y Cythary śpiewáiąc Krolowi swemu/ Pánu nam národzonemu.

Rotułá 11.

SAlue JESU paruule, ô CHRISTE infantule, in hoc Natalitio, Virginis puerperio, exultemus, & lætemur, pio cum tripudio, Domino.
Tuba, tuba canite, modulos concinite, in hoc Natalitio, &c.

Idem Polonicè.

WItay JEZV dziecią tko/ o Chryste niemowiątko/ tego dniá wesołego/ Národzenia Bożego/ ráduymy się/ weselmy się/ Bogu chwałę daymy/ śpiewaymy.
Trąbćie w trąby śpiewáiąc/ wdzięcznych pieśni dodáiąc/ tego dniá ꝛc.

DEUS natus Virgine, nos saluat à crimine, in hoc natalitio, &c.
Cæli pluunt gratiam, terra promit gloriam, in hoc Natalitio, &c.
Angeli dant nuntia, nos exhilarantia, in hoc Natalitio, Virginis puerperio, exultemus, & lætemur, pio cum tripudio, Domino.

Bog z Pánny národzony/ by był człowiek zbáwiony/ tego dniá wes. ꝛc.
Niebo pełne rádośći/ ziemiá nowey świátłośći/ tego dniá wesołego/ ꝛc.
Anyołowie śpiewáią/ do wesela wzywáią/ tego dniá wesołego/ národzenia Bożego/ ráduymy się/ weselmy się/ BOGV chwałę daymy/ śpiewáymy.

Rotułá 12.

REsonet in laudibus,
Cum iucundis plausibus:
Sion cum fidelibus,
Apparuit, quem genuit MARIA.
Sunt impleta quæ prædixit Gabriel
Eia, Eia, Virgo DEVM genuit,
Quod diuina voluit Clementia.
Hodie apparuit, apparuit in Israel,
Quod annuntiatum est per Gabriel:
Sion lauda Dominum,
Saluatorem hominum,
Lauatorem criminum,
Apparuit quem genuit, MARIA.

Idem Polonicè.

NJech brzmi chwałá w Kośćiele/
Niech oświadcza wesele:
Syon z swemi wiernemi/
Bog się ziáwił ná ziemi/ z Máryey.
Spełniło się co powiedział Gábryel/
Eia/ Eia / Pánna Syná powiłá/
Ják moc Boża rządziłá/ łáská byłá.
Dziśia się nam poiáwił / poiáwił w Jzráelu/
Coś ty zwiástował Gábryelu:
Chwalże Syonie Páná/
Rádość z zbáwieniem dána/
Grzechow winá zmázána/
Co spráwiłá/ gdy zrodziłá MARYA.

Rotułá 13.

DIes est lætitiæ, in ortu regali,
Nam processit hodie ventre
Virginali:
Puer admirabilis,
Totus delectabilis,
In humanitate:

Jdem Polonicè.

DZień to iest dziś wesela/ Krolewskie rodziny/ Krol nam bowiem wychodzi z żywotá bez winy: Dźiecię dziwney cudnośći/ Wdzięczne/ pełne słodkośći/ W człowieczey istnośći: Ktore iest

Qui inæstimabilis, est & ineffabi-
lis, In diuinitate.
Orto DEI Filio, Uirgine de pura,
Ut rosa de lilio, stupescit natura:
Quod parit iuuencula, natum
ante sæcula, Creatorem rerum:
Uber munditiæ,
Lac dat pudicitiæ.
Antiquo dierum.
Ut vitrum non læditur, Sole pene-
trante; illæsa Partum edit Virgo
post & ante:
Felix es puerpera,
Cuius casta viscera,
DEUM portauerunt:
Et beata vbera, Quæ ætate tenera
CHRISTUM lactauerunt.
Angelus Pastoribus, iuxta suum
gregem, Nocte vigilantibus,
natum cæli Regem,
Nuntiat cum gaudio iacentem,
In præsepio, infantem
Pannosum:
Angelorum Dominum,
Et præ natis hominum,
Forma speciosum.
CHRISTE qui nos proprijs mani-
bus fecisti; Et pro nobis omni-
bus nasci voluisti, Te deuotè
poscimus, Laxa quod peccaui-
mus, Ne sinas perire:
Quos amore proprio,
Redemisti gaudio,
Fac ad te venire.

nieocenione/ Ani też wysłowione/
W Boskiey wszechmocności.
W to z Pánienki przeczystey BOZE
národzenie/ Jáko roży z liliey dziw
ma przyrodzenie: Ze sie rodzi z Pá-
nienki/ Národzony przed wieki/
Stworzyćiel wszytkiego: Ze to
Pierśi czystośći/ Karmią kwiát wsty-
dliwośći/ Od wiekow wiecznego.
Jáko szklu nic nie wádzi/ gdy słonce
przechodzi; Ták Pánienstwá nie
kázi/ kiedy sie BOG rodzi: Szczę-
śliwas iest Dziewicá/ ktorey ży-
wot łożnicá/ Bogá Naywyższego:
Náder pierśi to błogie/ Z ktorych
mleko ták drogie/ Karmi Páná
swego.
Anyoł Pásterzom ktorzy w nocy
trzody strzegli/ O tym Krolu po-
wiádał/ by do stáynie biegli: W
stáyni/ mowi/ to dziećię/ We zło-
bie tám naydziećie/ Powite w pie-
luszki: Ten Anyołom pánuie/ wszy-
tkich ludzi celuie/ Sliczny choć
máluśki.

CHRYSTE ktoryś nas stworzył Bo-
skiemi spráwámi/ A dla nas sie ná-
rodzić chćiał y mieszkáć z námi:
Spraw w nas serce nabożne/ Od-
puść złośći niezbożne/ Niechćiey
zátrácenia: Odkupionych z miło-
śći/ Prowadź do swych rádośći/
A domieść zbáwienia/ Amen.

Rotulá

Rotulá 14.

OMnis mundus iucundetur na-
to Saluatore,
Casta Mater quem concepit
Gabrielis ore:
Sonoris vocibus, Sinceris mentibus,
Gaudeamus & lætemur hodie.
CHRISTUS natus de MARIA Vir-
gine, Gaudeamus & lætemur
itaque Sonoris vocibus, &c.

Idem Polonicè.

Z Národzenia Zbáwićielá pełen
świát wesela/
Ktorego Pánná poczęłá z słowá
Gábryelá.
Rzeskimi głosámi/ szczerymi sercámi
Weselmy sie/ ráduymy sie dziś z tegó.
CHRYSTUS sie nam národził z MA-
RYEY, Weselmy sie/ ráduymy śię
dla tego Rzeskimi głosámi/ ić.

Rotulá 15.

COElum gaude terra plaude,
Effer dia magnalia,
Gaudeamus & lætemur.
Virgo Mater, Gnatus Pater,
Sator satus, DEUS natus,
Gaudeamus, & lætemur.
Virtus iacet, Verbum tacet,
Pastor pastus, infans vastus,
Gaudeamus & lætemur.
Noui Regis, duces gregis,
Vitæ ducem, vident lucem,
Gaudeamus & lætemur.
Nouum melos, ferit cœlos,
Et in polum, migrat solum,
Gaudeamus & lætemur. Am.

Idem Polonicè.

RAdość z niebá/ plasáć trzebá/
Boskie rzeczy/ stáwić grzeczy/
Weselmy sie/ ráduymy sie.
Rzecz iest táka/ z Pánny Máćká/
Oćiec Synem/ Bog niewinnym/
Weselmy sie/ rádnymy sie.
Mocarz leży/ Słowo milczy/
Bog Człowiekiem/ Olbrzym dzieckiem/
Weselmy sie/ ráduymy sie.
Pastuszkowie/ y Krolowie/
Zywot znáią/ świátłość máią/
Weselmy sie/ ráduymy sie.
Z nieba ziemi/ pieśń słyszemy/
W niebo ziemia dziś sie zmienia/
Weselmy sie/ ráduymy sie/ Am.

Rotulá 16.

NAscente CHRISTO Domino
stupescit natura, DEUS tonans
infantulus vagit, Author seculo-
rum, in fine seculorum fit crea-
tura.

Idem Polonicè.

PRzy Bożym Národzeniu/ Dzi-
wno przyrodzeniu/ Bog pioru-
nem grzmiący/ Dziećię płácący:
Pan od wiekow wieká/ Ná koncu
tego wieká/ w stanie człowieká.

Nascente

Naſcente Chriſto Domino, ſtupeſcit natura, Virgo DEUM iuuencula parit, fons de riuo ſcatet, Virga radicem profert, authorem factura.

Naſcente Chriſto Domino, ſtupeſcit natura, DEI Patris verbum infans tacet: Potens faſciatur, immenſus anguſtiatur, in præſepio.

Naſcente Chriſto Domino, ſtupeſcit natura, Pax vera vobis cælitùs datur: Angeli lætantur, Paſtores venerantur DEUM in ſtabulo.

Huic & nos infantulo læti concinamus, Iacenti in cunabulis, dicamus: Nate JESU ſalue, nos à culpis abſolue, Ut tecum regnemus.

Przy Bożym národzeniu/ Dźiwno przyrodzeniu: Pánienká Bogá rodźi/ Zdroy z roſy wychodźi/ Gáláſká korzeń wydáie/ Miſtrz dźielem ſię ſtaie.

Przy Bożym národzeniu/ Dźiwno przyrodzeniu: Bogá Oycá ſłowo niemowiątkiem/ Mocarz powit Dźieciątkiem/ Niezmierzony leży w żłobie/ W máley oſobie.

Przy Bożym Národzeniu/ Dźiwno przyrodzeniu/ Pokoy z niebá ogłáſzáią/ Anyeli śpiewáią/ Páſterze BOGA znáią/ W ſtáyni cześć dáią.

A myż BOGU z Národzenia/ daymy cześć y pienia: Páná w powićiu znaymy/ witaymy; Witay JEZU iedyny/ Znioſzy z náſzych duſz winy/ day Rayſkie kráiny.

Rotulá 17.

PVeri natiuitas, ſolennis eſt feſtiuitas,
Glorioſa Deitas
Emicuit:
Plaudite pueri voce chorali,
Li li li puer, li li li pulcher,
Voce chorali:
Venite adoremus, Puerulum ſalutemus,
Corda & vota demus,
Nobis nato:
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
DEUM laudamus:
Huic Angeli cælici, Nouum melos cantici,
Cum laude multiplici, Dant vt DEO:

Idem Polonicè.

CHryſtuſá národzenie/ Vroczyſte ieſt świecenie/ BOGA świátu ziáwienie/
Ma byc w cenie.
Dźiateczki śpiewayćie/ Głoſy zgadzayćie/
Li li li dźiećie/ li li li nadobne/
BOGU podobne.
Podźćieſz wſzyſcy witayćie/ Pánu ſię ſwemu kłániayćie/ Chęći z ſercá oddayćie/
Nam dánemu.
Dźiateczki ſłuchayćie/ dźiećiećiu śpiewayćie/ Li li li dźiećie/ li li li niech ćię
BOGA chwalimy.
Temu z niebá Anyeli/ Nowe pieśni weſeli
Dáią/ iák dáć mieli BOGU ſwoiemu.

Pueri

Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Laus in excelſis. (tiplices.
Huic Paſtores ſimplices, Preces dant mul-
Et vt Summo ſupplices,
Sunt Paſtori.
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Kyrie eleiſon. (ti,
Huic & Reges remoti, uiſâ ſtellâ permo-
Dona ferunt deuoti,
Regum Regi.
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
Laus tibi Chriſte.
Nato laudes Domino: Omnes demus omnino, Cum honore Diuino,
Timentes, amantes,
Pueri plaudite, Puero dicite,
Li li li puer, li li li pulcher,
DEO gratias. Amen.

Dźiateczki ſłuchayćie/ dźiećiećiu ſpiewayćie/ Li li li Dźiećię/ Li li li niech ćię
Chwalą ná niebie.
Temu proſći Páſterze/ Dáią modły w oſierze/ Naywyżſzego w tey mierze
Czcząc Páſterzá.
Dźiateczki ſłuchayćie/ dźiećiećiu ſpiewayćie/ Li li li Dźiećię/ Li li chędogie/
Vſtyſz ubogie.
Temu Krole odlegli/ Jáko gwiázdę poſtrzegli/ Nioſąc dáry przybiegli/
Ják Krolowi.
Dźiateczki ſłuchayćie/ dźiećiećiu ſpiewayćie/ Li li li Dźiećię/ Li li li niech ćię
Chryſtuſá chwalim.
Temu wſzyſcy koniecznie/ pánuiącemu wiecznie/ Chwałę daymy ſtáteczniie/
Z boiáźnią / z miłośćią.
Dźiateczki ſłuchayćie/ dźiećiećiu ſpiewayćie/ Li li li Dźiećię/ Li li li nadobne/
BOGU podobne.

Rotulá 18.

FIt porta CHRISTI peruia, fulget dies, Referta plena gratia, fulget dies iſta:
Diei ſolennia,
Celebret Eccleſia.
Genus ſuperni luminis, fulget dies, Proceſſit Aulâ Virginis, Fulget dies iſta:
Diei ſolennia,
Celebret Eccleſia.
Honor Matris & gaudium, fulget dies, Immenſa ſpes credentium, Fulget dies iſta:

Idem Polonicè.

BRamá Boża ſię otwiera/ dźień weſoły/ W ktorym ſię láſká záwiera/ dźień to ieſt weſoły: Niech dniá tęg weſele/ Brzmi w powſzechnym Kośćiele.

Swiátłość świátu niewidána/ dźień weſoły z żywotá Pánny wydana/ dźień to ieſt weſoły: Niech dniá tego weſele/ Brzmi w powſzechnym Kośćiele.

Mátce Pánnie cześć y chwałá dźień weſoły/ Wiernym nádźieiá powſtáłá/ dźień to ieſt weſoły:

Diei

Dies Solennia,
Celebret Ecclesia.
Gloria tibi Domine, Fulget dies.
Qui natus es de Virgine,
Fulget dies ista:
Dies Solennia,
Celebret Ecclesia.

Niech dniá tego wesele/
Brzmi w powszechnym Kośćiele.
Tobie Pánie dźiem pienie/ dźień wesoły/ Ná twe świete Národzenie/
Dźień to iest wesoły:
Niech dniá tego wesele/
Brzmi w niebie y w Kośćiele.

Rotułá 19.

PSallite Unigenito,
Christo DEI Filio, psallite:
Redemptori Domino,
Puerulo iacenti in præsepio.
Pueri psallite,
Senes concinite (iubilo.
Laudē date Domino, cum dulci
Psallite Unigenito.

Idem Polonicè.

SPiewayćie iednorodnemu/
Chrystusowi Synowi Bożemu:
Odkupićielowi swemu/
We żłobie leżącemu.
Dźiateczki śpiewayćie/
Stárzy pomagayćie:
Dźięki y chwałe dayćie/
Pánu wdźięcznie śpiewayćie.

Rotułá 20.

VErbum caro terris degit,
Seruum fert qui cælos regit:
O amor, ô benignitas:
O infinita charitas.
Recumbit in præsepio,
Qui cæli sedet solio:
Iumentis consociatur,
In cælis adoratur.
Lacte Virginis pascitur,
Per quem, quicquid est, alitur:
O amor ô benignitas,
O infinita charitas.
Christe tua benignitas,
Et infinita charitas:
Quæ te mundo dat misello,
Hæc nos tecum locet cælo.

Idem Polonicè.

SŁowo sie nam ćiáłem zstáło/
Służebnica postáć wźiąło:
O dobroć nieogárniona/
O miłość niewysłáwiona.
Stáynia/ żłob páłác iego/
Miásto thronu gwiazdźistego:
Miedzy bydlety obcuie/
Ktory Anyolom pánuie.
Pánieńskich piersi pożywa/
Choć cokolwiek tchnie ożywia:
O dobroć nieogárniona/
O miłość niewysłáwiona.
Táż dobroć nieogárniona/
Y miłość niewysłáwiona:
Ktorać dáłá świátu Chryste/
Niech nam niebo da wieczyste/ A.

Rotułá

Rotułá 21.

VEnit lux in mundum, nocte hodierna, In qua DEI nascitur proles sempiterna: Quem Patres è limbo terræ,
Postulabant descendere,
Clamantes, & dicentes:
Rumpe cælum, mitte rorem,
Solare afflictos.
Recordatus Dominus suæ clementiæ, Humiliat seipsum Rex omnis gloriæ: DEUS mundo Natum misit, Quem ante pridem promisit, De cælis supremis: Nunc in terris extremis,
In fæno iacentem.
Christe vera lux mundi, lux Patris æterni, Nostras mentes libera ab vmbris inferni: Unde nobis aduenisti, Et quò Patres perduxisti,
Duc nos eò.
Ut cum DEO,
Te cernamus, Te colamus,
In cælis sedentem.

Idem Polonicè.

PRzyszłá dźiś świátłość wielka/ Z niebieskiey zwierzchnośći/ Oświecáiąc ná świećie/ wszelkie ćiemnośći: Ktorey to Oycowie świeci/ W otchłániách piekłá będący/ Ták wołáli/ żądáli: Przerwi niebo/ Spuść onego ktory nas poćieszy.
Wspomniał Pan miłośćiwy ná swoie lutośći/ Uniżyć sie sam raczył/ z swey wielkiey miłośći: Zesłał ná świát Syná swego/ nam z dáwná obiecánego/ Z dálekiey kráiny/ Dźiśia leży ná ziemi/ Ná słomie płácząc.
O Chryste świátłość świátá/ Oycowska iásnośći/ Wyrwi dusze swych wiernych/ z piekielney ćiemnośći: A tám skąd zstąpiłeś/ Y gdźie Oyce wprowádźiłeś Tám nas wprowadź/ Z sobą posádź/ Niechay ćiebie z Oycem w niebie/ Ná wieki chwálemy.

Rotułá 22.

PRomit vox Angelica, cantica festiua, Nato Christo Domino, De Virgine diua: Pax in terris populis, bonæ voluntatis, DEUM hominem parit, flos Virginitatis.

Idem Polonitè.

DZiwne rzeczy Anyeli z weselem śpiewáią/ Páná národzonego z Pánny ogłászáią: Pokoy ná ziemi ludźiom dobrym obwieszczáią/ Bogá Człekiem/ á Pánne Mátką wysłáwiáią.

Et nostra nunc vox promat cantica festiua, Nato Christo Domino de Virgine diua: Gloria in excelsis DEO nobis nato, Honor Matri Virgini, sit de tanto Nato.

A my dźiśia z wdźięcznośćią wesolo śpiewaymy/ Páná národzonego z Pánny wyznawaymy: Chwałá ná wysokośći BOGV niechay będźie/ Pánny y Mátki sławá niechay słynie wszędźie.

Rotulá 23.

QVem Pastores laudauêre,
Quibus Angeli dixêre:
Absit vobis iam timere,
Natus est Rex gloriæ.
Ad quem Reges ambulabant,
Myrrham, aurum, thus portabãt:
Immolabant hæc deuoti,
Regi, DEO, Sacerdoti.
Exultemus cum MARIA,
Cælique cum Hierarchia:
Hymnum demus voce pia,
Dulci cum symphonia.
CHRISTO DEO incarnato,
Per MARIAM nobis nato:
Virtus, salus, victoria,
Laus, honor, sit & gloria.

Idem Polonicè.

KTorego Pásterze chwalili/
Ktorym Anyeli mowili:
Niech odeydźie strách ná strone/
Maćie Krolá ná obrone.
Trzey Krolowie przyszli potym/
Z Mirrhą/ kádźidłem / y złotem/
Mirrha człeká/ złotem Páná/
A kádźidłem czczą Kápłáná.
Weselmy się ztąd z MARYA/
Z niebieską Hierárchią:
Wdźięcznie dźięki oddawáiąc/
Słodkich pieśni dobywáiąc.
Chrystusowi wćielonemu/
Z MARYEY národzonemu:
Moc/ zbáwienie cześć/ zwyćięstwo/
Y wieczne błogosłáwieństwo/ Am.

Rotulá 24.

NObis est natus hodie,
De pura Virgine,
Rex victoriæ.
Cui Sol, Luna, & terra,
Maria & sidera,
Patent re verâ.

Idem Polonicè.

KRol iest nam dźiś národzony/
Z Pánny vrodzony/
Niezwyćiężony.
Temu Słońce/ Miesiąc/ ziemiá/
Morze gwiazd promieniá/
Są do służenia.

Habi-

Habitum serui suscepit,
Quem cælum non cæpit,
Virgo concepit.
Laudemus ergo Dominum,
MARIÆ Filium,
Regem omnium.

Postáćią sługi obiety/
W niebie niepoiety/
Z Pánny poczęty.
Chwalmy tedy Páná tego/
Syná Pánieńskiego/
Krolá wiecznego/ Am.

Rotulá 25. pro Strena decantanda.

MAgna DEI natiuitas,
Est colenda festiuitas.
Et nox, & lux, hæc Angelis,
Est colenda & in cælis.
Cælis docti & Pastores,
Nati CHRISTI sunt cultores.
Hunc colendo duce stella,
Dona ferunt Reges bella.
Mater CHRISTI est videnda,
Quam se colens, est colenda.
Est colendus CHRISTI Pater,
Est colenda Virgo Mater.
O colenda festiuitas,
IESV CHRISTI Natiuitas,
Mente, voce, manu plena,
Est colenda CHRISTI strena.
Te colendum CHRISTE scimus,
Te colendo læti simus.

Kolendá Polonicè.

NArodzenia dźień Bożego/
Jest Kolendá świetą z tego.
Dźiśia w niebie y Anyeli/
Po Kolendźie są weseli.
Dźiś Kolende y Pásterze/
Pánu dáią/ á Pan bierze.
Trzey Krolowie z dobrey wiáry/
Po Kolendźie dáią dáry.
A Mátuchnie tego Páná/
Jest Kolendá z Synem dáná.
Sam Kolende BOG dźiś z niebá/
Swiátu dáie ktorey trzebá.
Národzenia dźień Bożego/
To Kolendá iest káżdego/
Sercem/ głosy/ y dárámi/
Te Kolende vczćić mamy.
Wszytkim CHRYSTE czczącym ćiebie/
Day Kolende tu y w niebie.

Rotulá 26.

GRates nunc omnes reddamus Domino DEO, qui sua natiuitate, nos liberauit de diabolica potestate.
Huic oportet vt canamus cum Angelis, semper GLORIA IN EXCELSIS.

Idem Polonicè.

DZięki Bogu oddawaymy/ Łáskę Páńską wyznawaymy: Ktorego to święte Národzenie/ Jest od czártá násze wyzwolenie.
Temuż z wdźięcznośći/ śpiewaymy w Anyelskiey społeczności/ CHWAŁA NA WYSOKOSCI.

Rotulá

Rotułá 27.

NVż my wszyscy záśpiewaymy z weselem/ Że Pan Chrystus iest nászym Zbáwicielem: Pánná Márya Syná porodziłá/ A Pánieństwá w niczym nie náruszyłá.

Porodziwszy wdźięcznie go pozdrowiłá/ Jáko Bogu pokłon mu wyrządziłá: Z nabożeństwem ná ręce swe włożyłá/ Z vczćiwośćią do pierśi przytuliłá.

Wdźięcznie/ słodko/ dźiećiątko cáłowáłá/ W vbożuchne pieluszki go powiłá: A powiwszy we żłobie położyłá/ Pánieńskiemi pierśiámi go karmiłá.

A we wszytkim iák naywierniey służyłá Onym sámym swe vbostwo ćieszyłá: A oczu swych od niego nie skłoniłá/ W ktorym y serce swe vtopiłá.

Przez te Pánno niewymowne rádośći/ day nam zażyć swey duchowney słodkośći: Niech sie z tobą tu ćieszym z Syná twego/ A w niebie doydziem rádośći onego.

Idem Latinè.

Ela omnes canamus gaudentes, Christum Messiam præsentem habentes: Quem mirè Virgo MARIA peperit, Tamen vt fuit Virgo est, & erit.

Postquam genuit læta salutauit, Atque vt DEUM verum adorauit: Pijs in vlnas manibus sublatum, Stringit ad pectus pondus dulce gratum,

Dulcem, & gratum puellum basiat, Atque tenellis pannis infasciat: Infasciatum in præsepe ponit: Et ori vber lactando imponit.

In cunctis rebus libens seruiebat, Et paupertatem illo leniebat: Nõ alio mente vagans nec ocello: Uni dilecto intenta puello.

Per has ô Virgo tuas delicias, Gaudia mentis nobis impertias: De tuo Nato gaudeamus tecum, Ut post in cælis gaudeamus secum.

Rotułá 28.

W Dźień Bożego Národzenia/
Weseli ludźie/ błogo im będźie/
Z chwały Bożey/ z dźiek czynienia/
Wesoło wszędźie.
Anyoł Pásterzom zwiástowáł/
BOG sie národził/ nas oswobodził:
Krol Herod sie záfrásowáł/
Dźiatki mordowáł.

Idem Latinè.

DIE natalis Domini,
Gaudia nata, sorsque beata;
Grates, laudes, dat Numini,
Gens læta, grata.
Angelus Pastores adit,
Nuntians natum, Messiam gratum;
Herodes furit, & tradit
Paruos mactatum.

Bili/ śiekli/ mordowáli/
Srodzy kátowie/ własni zboycowie:
Krzyczą dźiatki/ płácżą mátki/
Krwáwie surowie.
Od pierśi ich wydźieráli/
Y rośćináli/ żal to nie máły:
Z mátkámi śię pożegnáli/
Rycerze máli.
Krwáwe tám łzy wylewáły/
Płáczliwe mátki/ pátrząc ná dźiatki:
Ktore gwałtem dáć muśiáły/
Ná mieśne iátki.
Ręce mátki załámuią/
Włosy targáią/ serdecznie łkáią:
Niebo głosy przebiiáią/
Dźiatek stráddáią.
Káżda tám z nich Ráchel byłá/
Z poćiech strácenia/ bez poćieszenia:
Miłość iák śmierć ich trapiłá/
Żal bez vlżenia.
O Herodźie okrutniku/
Wielka twa winá/ że twego syná:
W niewinnych zábito szyku/
Co zá przyczyná?
Ná CHRYSTUSA snádź to mie/
Syná Bożego/ ále ty tego (rzysz
Z Krolestwá nie wykorzenisz/
Boć niebo iego.
CHRYSTE Krolu niebá/ źiemie/
Ciebie prośimy/ pánuy nád swemi:
A Tyránow ćięszkie brzemię
Wykorzeń z źiemi.
Przez niewinną krew tych dźiatek/
Przez łez dostátek płáczliwych mátek/
Bądź poćiechą náostátek/
Dźiatek y mátek. Am.

Furunt, feriunt, & premunt,
Crudi latrones, vitæ prædones:
Infantes & matres gemunt,
Sanguinant omnes.
Ab vbere auellentes,
Infantes secant, membra disiectãt:
Quêis matres valedicentes
Dolores necant.
Lacrymas cruentas fundunt,
Matres videndo, Natos dolendo:
Carnifices, quos contundunt,
More dolendo.
Parentes manus confringunt,
Crines euellunt, animas pellunt,
Vocibus cælos attingunt,
Viuere nolunt.
Sic vt Rachel quævis flendo,
Nequit solari, neque iuuari:
Natos discerpi videndo,
Mauult necari.
O Herodes Rex crudelis,
Nimis excædis, teipsum lædis:
Dum permixtum his puellis,
Et natum cædis.
Mortem CHRISTI vis puelli,
Filij DEI, nil notes ei:
Nequit Regnum huic euelli,
Cuius sunt cæli.
O Rex æterne cælorum,
Saluator vere, Tu nos tuere:
Onus graue Tyrannorum
Velis auferre.
Per sanguinem Innocentum,
Atque parentũ, lacrymas flentum:
Tu natorum, & parentum,
Sis adiumentum, Am̃.

Rotułá 29.

KJedy Krol Herod krolował/
A nád Zydámi pánował:
W ten czás Chryſtus národzony/
Aby człowiek był zbáwiony.
Tego trzey Mędrcy ſzukáli/
Pilnie ſię o nim bádáli:
A do Jeruzalem przyſzli/
Zeby go tám wynálezli.
Rzekli: gdźie ieſt národzony/
Zydowſki Krol nam ziáwiony:
Widźieliſmy gwiazdę iego/
Tá nas prowádźi do niego.
Przyſzliſmy mu pokłon oddáć/
Jego imię świátu podáć:
Wielki to Pan y nie lichy/
Choć iáko Báránek cichy.
Gdy to Herod wyrozumiał/
Przelękſzy ſię ták ſię zdumiał:
Ze z nim wſzytko Jeruzalem/
Záżywáło ſtráchu z żalem.
Tedy zebrawſzy Biſkupy/
Mędrce y ſtárſze do kupy:
Pyta wſzytkich chcąc dochodźić/
Gdźie ſię Chryſtus miał národźić.
Wſzyſcy ná to ſię zgadzáią/
O Bethlehem powiádáią:
Ze tam Páńſkie národzenie/
Ma z Prorokow vpewnienie.
Wziąwſzy Krol Mędrcow oſobnie/
Pyta ich znowu nadobnie:
Jżeby mu powiedźieli/
Coby o gwiazdźie dźierżeli.

Idem Latinè.

REge Herode regnante,
Et Iudæis imperante:
Natus eſt Chriſtus Saluator,
Ut redimatur peccator.
Iſtum tres Magi quærebant,
Et per ſigna quæ videbant:
Hieruſalem aduenerunt,
Diligenter DEUM quærunt.
Dicunt vbi Rex eſt natus,
Per ſtellam nobis monſtratus:
Quam vidimus & ſequemur,
Donec DEUM ſpeculemur.
Hunc volumus adorare,
Nomen eius celebrare:
Nam Dominus hic eſt magnus,
Licet mitis ſit vt agnus,
Re Herodes intellectâ,
Omnia habet ſuſpecta:
Hieruſalemque cum illo,
Eſt in metu non puſillo.
Ergo Princeps Sacerdotum,
Mox populum vocat totum:
Diligenter quæſiturus,
Ubi Chriſtus naſciturus.
Bethlehemi Ciuitate,
Dicunt de Natiuitate:
Ut Prophetæ prædixerunt,
Et maiores crediderunt.
Rex Magos ſeorſim ducit,
Et blandis verbis ſeducit:
Dicant ſibi vt ſincerè,
Quid de ſtella putent verè.

Co

Co ſkoro Herod obaczył/
Do Bethlehem iść náznáczył:
Aby dźiećiątká ſzukáli/
A iemu znáć o nim dáli.
Jdźćież śpieſzno/ pry/ Krolowie/
Wyſokich rzeczy Mędrcowie:
A ia tu was názad czekam/
A będę rad gdy doczekam.
Mędrcy Królá pożegnáli/
Zá gwiazdą ſię ſwą vdáli:
Ktora ſzłá iáko poczęłá/
Aż nád Bethlehem ſtánęłá.
Kędy gdy do ſtáynie weſzli/
Czego ſzukáli ználeźli:
Dźiećię JEZVSA miłego/
A z MARYĄ Mátką iego.
Tám ná koláná padáiąc/
Swych doſtátkow dobywáiąc:
Tworcy poczty dáli oto/
Mirrhę/ Kádźidło/ y Złoto.
Bog Mędrce wźiąwſzy wprzeyrzenie/
Dał im we ſnie obiáwienie:
Aby Herodá mijáli/
Jnędy ſię w dom ſwoy bráli.
Herod o tym obwieſzczony/
Gniewáiąc ſię iák ſzalony:
Do Bethlehem wypráwował/
Aby dźiatki pomordował.
Tám wielki mord máłych dźiatek/
Vczynił płácz wielki mátek:
Płáczą/ krzyczą bez poćiechy/
Zbywſzy dźiatek ſwey vćiechy.
JEZV CHRYSTE prośim ćiebie/
Okaż iáſność ſwą ná niebie:

Poſtquam benè intellexit,
Bethleem eos direxit:
Ut puellum quæritarent,
De quo ſibi nuntiarent.
Ite citi, (inquit) Magi,
Rerum magnarum præſagi:
Ego hîc vos expectabo,
Redeuntes ſalutabo.
Magi Regem relinquentes,
Et viſam ſtellam ſequentes:
Ad ſtabulum peruenerunt,
Supra quod ſtellam viderunt.
Intrantes ibi ſtabulum,
Inuenerunt puellulum:
Puellulum IESUM gratum,
Matri ſuæ ſociatum.
In genua procidentes,
Theſauros aperientes:
Creatori creaturæ,
Aurum, mirrhâ, dant cum thure.
DEUS qui Magos curauit,
Per ſomnium reuelauit:
Ad Herodem nè redirent,
Sed aliò domum irent.
Hac Herodes re auditâ,
In furorem verſus ita:
Ut Bethleem expediret,
In infantes quò ſeuiret.
Hîc infantum grex mactatus,
Mouit Matrum eiulatus:
Flentes nolunt conſolari,
Dolor eſt prole priuari.
IESU CHRISTE te rogamus,
Cæli lumen videamus:

G Oświeć

Oświeć nas z tymi Mędrcámi/
Day śię ßukáć y z dárámi.
Byſmy práwą wiárę máiąc/
Z miłośćią w tobie vfáiąc:
Przyćiągnieni tám do ćiebie/
Krolowáli z tobą w niebie/ Am.

Ut cum Magis te quæramus,
Gratis donis te colamus.
In te verè ſic credentes,
Te amantes te colentes:
Perduc nos vbi infantes,
Te laudant, tecum regnantes, A.

Rotułá 39.

MAmy przyiáćielá Chryſtá Zbáwićielá/ Wieku dźiśieyßego: Słowo nieſtworzone z Pánny národzone/ z żywotá czyſtego.

Przyiáćiel to drogi/ co niebieſkie progi/ Opuśćił z dáleká: Aby vbitego nápoły żywego/ Vzdrowił człowieká.

Ktory z Jeruzalem/ ßedł z ßkodą y z żalem Do Jerychá złośći: Tám go ßátan srodze/ zrániwßy ná drodze/ odárł z niewinnośći.

Ten przyiaćiel práwy krom wßelkiey zábáwy/ Dodał mu ochłody: Ná dobytek ſwego/ ćiáłá naświętßego/ Wźiął go do goſpody.

By wiecznie nie zginął/ rány mu záwinął/ Przyiaćiel ſerdeczny: Ku iego potrzebie/ ſkarb ktory miał z śiebie/ Dał mu doſtátecznie.

Przeto człowiek káżdy/ niech pámięta záwżdy/ Ták śię ſtáráć o to: By tego wiecznego/ Przyiaćielá ſwego/ Szánował nád złoto.

Już z Jerychá niechaymy/ Z Hierychá bieżaymy/ Proſto do Bethlehem: Bethlehem dom chlebá/ Ktory przy-ßedł z niebá/ Przy tym nie zemdleiem.

Tám przyiáćielowi/ Odkupićielowi/ Z Krolmi ofiáruymy: Złoto pobożnośći/ Mirrhę żal zá złośći/ Kádźidło cnot ſuymy.

Ták przyiaćiel wierny/ mocny miłośierny/ W niebo nas powiedźie: Gdźie pozbywßy złego/ v Páná dobrego/ Będźiem ná bieśiedźie/ Amen.

Idem Latinè.

HAbem⁹ fautorē, Chriſtum Salvatorem, Præſentem hoc æuo: Verbum incarnatum, Ex Virginis natum, Clauſtro ſine næuo.

Hic amicus verus, Bonus & ſincerus, Alto venit cælo: Ut vulnerato, Homini ingrato, Opem dedet miſello.

Qui propter delicta, Hieruſalem lictâ, Dum Hierichum petit: Se Sathan in viâ, Ex innocentiâ, Spolians impetit.

Sed vulnerato, Et ſpoliato, Fert amicus opem: In ſe vt iumentum, Per Sacramentum, Imponit inopem.

Vulnera ligauit, Infirmum ſanauit. Amicus ſincerus: Et ex charitate, Pro neceſſitate, Serui ſedat herus.

Ergo recordare, Amatus amare, Ne ſis inculpandus: Nam præ omni auro, Præ gemmis, theſauro, Amor æſtimandus.

Hierichon linquamus, Bethlehem petamus, Quod eſt domus panis: Panis hic de cælis, Infirmis miſellis, Conducit & ſanis.

Hic Chriſto amico, In Bethlehem vico, Dona Regum demus: Aurum puritatis, Mirrham pro peccatis, Thus DEO litemus.

Sic noſter fidelis, amicus de cælis, ad cælos nos ducet: Ubi recreatis, malis iam ablatis, gaudia producet, Amen.

Rotułá 31.

LArgum veſper, Rex gloriæ,
Da nobis hodie largum veſper.
Cui Regi, dona Magi, aurum, thus, & mirrham obtulerunt:
Aurum Regem, thus Sacerdotem, mirrhaq; deſignat Paſſionem.
Largus DEus, Rex gloriæ, Dat nona gratiæ, largis DEVS.
Qui dat DEo dona terræ, Cæli huic dat DEus bona verè.
Huius vitæ, & infinitæ, Largis DEvs larga dona mitte.

Idem Polonicè.

SZczodry wieczor/ Krolu niebieſki:
Dayże nam dźiśia ßczodry wieczor.
Temu Krolowi/ Trzey Krolowie/ złoto/ mirrhę/ kádźidło ofiárowáli.
Złoto Królá/ mirrhá człowieká/ á kádźidło znáczyło Kápłáná.
Szczodry P. Bog krol chwały z niebá/ Dáie z ſwey łáſki ßczodrym co trzebá
Kto da Bogu co doczesnego/ Temu BOG odda co ieſt wiecznego.
Tu y w niebie/ dáry żywotá: Niech da w kim ieſt ßczodrośći cnotá.

Rotułá 32. Makaronika.

PRæ cæteris ná świećie/ laudemus Bethlehem, Ktore nam pokazáło Chriſtum cæli Rege: In Bethlehem Aſinus cum Boue klękáli/ Páná ſwego halitu oris zágrzewáli.

Angelus Paſtoribus kazał do Bethlehem/ Żeby ßli ßukáć Páná relinquentes gregem: Illique nie mießkáiąc do Bethlehem biegli/ Páná tego ktorego ßukáli/ ználeźli.

Et accepra kobiałką/ y bochenek chlebá/ Feſtinabant videre reuelatum z niebá: Alter ſumpſit gomołkę y kukłę w tobołę/ Dicens his tractabitur to małe páchołę.

Venientes Bethlehem pádli ná koláná/ Cum gaudio ſalutant nowotnego Páná: Salue noſter gębuśku robaczku máluśki/ Totus delectabilis, bárzo rumieniuśki.

Cur ták vbogo leżyſz inclyte paruu-
le, Cur non habes puluinar, nec
białey koſzule: Lacta eum Domina
vwin go w pieluſzki/ Jać go śiań-
kiem contegam leżże moy máluśki.
Da illi Kubá brácie gomolki z kobiał-
ki/ Nec habemus aliud niſi te po-
wałki: Mittamus ei mleká ábo fa-
uum miodu/ Ne fortè moriatur
ten Pánie od głodu.
Reuertamur do domu Kubá bráćie
miły/ By nobis lupi gregem nie
poſzámotáli: Gdyſmy iuż ogladá-
li Páná ták zacnego/ Ktoryby nás
domieścił kroleſtwá wiecznego.
Venientes Krolowie Dźieciatko ná-
lezli/ Apertiſq; theſauris co z ſobą
przywiezli: Offerentes paruulo
ná ziemię pádáli: Aurum, kádźidło
z mirrhą iemu dárowáli.
A my zás co nie mamy aurum nec
kádźidłá/ Capiamus exemplum
od niemego bydłá: Czćiymy oris
halitu Páná tym śpiewániem/
Ktore iemu niech gratum bedźie
choć przeſtániem.

Rotułá 33.

STella Iacob eſt exorta, Matu-
tina aurora, Stella hæc eſt So-
lis porta, Sole dies decora: Stel-
la maris eſt in polis, Stella
mundi totius, Eſt MARIA
CHRISTI Solis, Sola parens
ſolius.
Stella cæli extirpauit, quæ lactauit
Dominum, Mortis peſtem quam
plantauit primus Parens homi-
num: Huius ſtellæ vis dignetur
ſydera compeſcere, Nè plebs pia
inquinetur, diro mortis vlcere.
Medicina Chriſtiana, ſana tibi de-
uotos, Dum non valet vis hu-
mana, tu nos iuua ægrotos:
Tu nos audi, & te Natus, qui
te nimis honorat, Salua JESU
tu placatus, pro queîs MARIA
orat.

Idem Polonicè.

JAkobowá gwiazdá wſchodźi/ śli-
czna gwiazdá iutrzenna/ Tá to
gwiazdá ſłońce wodźi/ z ſłońcá iá-
ſność ieſt dźienna: Gwiazdá morſka
ieſt ná niebie gwiazdá świátá wſzy-
tkiego/ Jeſt Márya Chryſte ćiebie/
Mátká iedná iednego.
Tá to gwiazdá odpedźiłá ktora Páná
karmiłá: Jad záráźy ktora byłá E-
wá plod záráźiłá: Tá to gwiazdá
niech nam ſpráwi/ Niebo zdrowe
łáſkáwe/ Niech nie trapi/ niech nie
trawi/ nas powietrze plugáwe.
O lekárko wſzytkich wiernych/ Rátuy
ſwoich ſług mizernych/ Miłuy ſwo-
ie nabożne/ wſpomoż można niemo-
żne: Ty nas vſłyſz á Syn ćiebie/ bez
watpienia wyſłucha/ Chryſte Jezu
day v śiebie/ Mátki modłom ſwey
vchá.

PIESNI POSTNE.

Pieśn Pierwſza.

ROzmyślaymy dźiś wierni Chrze-
śćiánie/ Jáko P. Chryſtus ćierpiał
zá nas rány: Od poimánia nie miał
odpocznienia/ Aż do ſkonánia.
Naprzod w Ogroycu wźiął pocáło-
wánie/ To Judaſz zdraycá dał był
żydom známię: Oto żydowie mego
Miſtrzá máćie/ Tegoż imayćie.
Wnet ſię rzućili iáko pśi okrutni/ A-
poſtołowie od niego vćiekli: Tám
wielkim pedem wiedźion do An-
naſzá/ Poćiechá náſzá.
Pierwſzey godźiny przed Piłatem ſtá-
wion/ Nieſpráwiedliwie od Zy-
dow oſkárżon: Roſkazał Piłat áby
był biczowan/ Ten niebieſki Pan.
Krzyknęli wſzyſcy o godźinie trzećiey/
Niechcemy dáley krzywdy ćierpieć
tákiey: Niechay ná krzyżu ſwoy
żywot położy: Ten to Syn Boży.
Z oſtrego ćiernia korone vwili/ Ná-
ſzemu Panu ná głowe włożyli:
Pośmiewáiąc ſię przed nim pokle-
káli/ Krolem go zwáli.
Szedł z krzyżem z miáſtá Pan ſzoſtey
godźiny/ Odźienie z niego żydowie
złożyli: Potym go ná Krzyż okru-
tnie przybili/ Octem poili.
Polećił Duchá Bogu Oycu w rece/
Wołáiąc vmárł zaćmiło ſię ſłońce:

Idem Latinè.

REcogitemus fidi Chriſtiani,
vulnera Chriſti, per quæ ſumus
ſani: Qui pati cæpit, captus, nec
ceſſauit, Donec ſpirauit.
Primùm in horto oſculum accepit,
Hoc Iudæ ſigno turba eũ cæpit:
Ecce Iudæi Magiſtrum habetis,
Huncce ligetis.
Irruunt ſtatim ceu canes furentes,
Apoſtolique fugiunt pauentes:
Sic vinctum ducunt ante Annæ
thronum: Noſtrum Patronum.
Pilato primâ horâ ſiſtunt eum,
Iudæi nequam accuſant ceu reũ:
Pilatus iubet Dominum de cælis,
Cædi flagellis.
Tertiâ horâ plebs nequã fremebat,
Et vitam Chriſti ad mortem po-
ſcebat: Crucifigatur hìc Filius
DEI, Clamant Iudæi.
Diris ex ſpinis coronam fecerunt,
Queîs caput noſtri capitis preſſerũt
Ludentes illum genua flectebãt.
Regem dicebant.
Baiulans crucem ex Vrbe ductatur,
Veſtibus ſextâ horâ ſpoliatur:
Cruci deinde clauis applicatur,
Felle potatur.
Spiritum DEO Patri commendauit:
Clamando nonâ horâ exſpirauit:

Ziemiá ſię trzęſłá dźiewiątey go-
dźiny/ Nie bez przyczyny.
Stąpił do piekłá mocą ſwęğ Boſtwá/
Támże wybáwił Oyce święte z ięń-
ſtwá: Ciáłá vmárłych z grobow
powſtáwáły/ Widźieć ſię dáły.
Nikodem z Jozwem prośby vczynili/
By ciáło z krzyżá beſpiecznie złożyli:
Piłat ich prośby w niczym nie prze-
bączył/ Bo ták BOG raczył.
Czáſow Nieſzpornych był z krzyżá zdey-
mowan/ Przez ſwoie ſługi wſzego
ſtworzenia Pan: Matuchná iego
ciáło piáſtowáłá/ rzewno płákáłá.
Drogim bálſámem ciáło pomázáli/
A z nabożeńſtwem w Syndon vwi-
iáli: Włożyli ie w grob oſtátniey
godźiny/ Płácz vczynili.
Płáczmyſz dźiś wſzyſcy wierni Chrześći-
ánni/ Dźiękuiąc Pánu zá nadrożſze
rány: Iż dla nas raczył ták okru-
tnie vmrzeć/ Chcąc nas ſobie mieć/
Amen.

Sol obſcuratus terra eſt comota
Causâ tam notâ.
Inferos adit ſuâ Deitate,
Liberat Patres Ditis poteſtate:
Mortui multi ſepulchris ſurge-
bant, Et apparebant.
Cum Nicodemo Ioſeph ad Pilatū,
Soteris corpus adeunt rogatum;
Pilatus mente annuit libente,
Deo volente.
Corpus deponūt horis veſpertinis,
Devoti ſerui manibus diuinis:
Tenerum Mater corpus ample-
xatur, Et lacrymatur.
Caris vnguentis Dominum vnxe-
runt, Sindone pura corpus in-
uoluerunt: Ultimis horis ſepul-
chro mādarunt, Mæſtè plorarūt.
Et nos ploremus fidi Chriſtiani,
Grati pro Chriſti morte tam im-
mani: Qui nos æternâ beaturus
vitâ,
Paſſus eſt ita. Amen.

Pieśń Druga.

PŁáczy dźiśia duſzo wſzelka/
Łzy wylewáy obficie:
Rozmyśláyże męke wielką
Páná ſwego ſerdecznie:
JEZVS miły wſzytkie krzywdy/
Zá nas ćierpiał okrutnie.
Weyzrzyż ná krzyż okiem ſwoim
Ná JEZVSA krwáwego/
Záluy ſercem bárzo gorzkim
Stworzyćielá ſwoiego:

Idem Latinè.

PLangat quæuis mens hodie,
Lacrymarum mens fluat:
Meditando quam impiè,
Dominus noſter luat:
Iesus Christus benedictus,
Vi dolorum afflictus.
Intuêre crucis aram,
IESUM pictum ſanguine:
Cerne Deum, quàm amaram
Mortem fert pro homine:

O JE

O JEZV moy/ ia człowiek twoy/
Weyzrzyſz na mie ná grzeſznego.
Cierpiał JEZVS rázy wielkie/
Słowá przykre nieſłuſzne:
Wylánie krwie bárzo wielkie/
Gdy biczowan okrutnie:
A korone gdy wćiśniono/
Ná głowę nielutośćiwie.
Nie ieſt táka áni będźie/
Zadna boleść ná świećie:
Wierzą w to nabożni ludźie/
BOGV cześć chwálá idźie:
JEZVS słodki/ w mękách gorzki/
Dał biczowáć ſwą świętą płeć.
Członki wſzytkie JEZVSOWE/
Okrutnie ſą zránione:
Ręce/ nogi/ ku krzyżowi/
Gdy okrutnie przybili:
Krew wylali/ lice zepluwáli/
Y żyły w nim potárgáli.
Nie byłáć tám żadna litość
Nád JEZVSEM ćierpiącym:
Ani też żadna poczćiwość
Przed Bogiem wſzechmogącym:
Wielka boleść/ ćięſzka żáłość/
Przyiaćiołom to widzącym.
MARYA rzewno płákáłá/
Syna ſwego żáluiąc:
Silno rzewno nárzekáłá/
Ná rány iego pátrząc:
O JEZV moy/ Synaczku miły/
Jákożeś żyw ták ćierpiący.
O drzewo Krzyżá świętego/
Czemu trzymaſz Syná mego?

O Redemptor ô Creator,
En tuus ſum peccator.
Multa mala IESVS paſſus,
Per verba & verbera:
Effuſo cruore laſſus,
Per flagrorum vulnera:
Poſt columnam, fert coronam,
Dolorum punctis bonam.
Non erat, nec vnquam erit
Par in mundo paſſio:
Quanta qualis ſi quis quærit,
Ut mors eſt dilectio:
Dulcis JESUS, dirè cæſus,
Omni dolore læſus.
Cuncta membra Chriſti ſuauis,
Cruentarunt vulnera:
Manus, Pedes, fixi clauis,
Sunt in cruce effera:
Sanguis manat, vultus ſquallet,
Nulla vena plus valet.
Nemo JESU eſt miſertus,
Patientis omnia:
Omnis honor eſt deſertus,
Cuncta ſunt opprobria.
Quàm dolendū, quàm deflendū
Cui datur hoc videndum.
MARIA flet doloroſa,
Dolens carum Filium:
Mente, voce queruloſa,
Plorat cernens ſaucium:
O dilecte Fili care,
Qui tantum potes durare?
Sanctum lignum crucis diræ,
Cur mi Natum detines?

Drzewo

Drzewo śliczne poświęcone /
Báránkowá Krwią skropione:
Podayże mi Synaczká mego/
Báránká Wielkonocnego.
Przez twe rány miły Pánie
Ktoreś ćierpiał okrutnie:
O lekárzu dusze wszelkiey/
Z stworzenia wszelkiego:
O JEZU moy/ iá człowiek twoy/
Weyrzyśz ná mię ná grzesznego.
O serce me czemuś twárde/
Ták bárzo nielutośćiwe:
Nie rozmyślasz męki wielkiey
Páná swego serdecznie:
Miły Pánie wspomniśz ná mię/
Day zápłákáć nabożnie.
O Pánie moy námileyszy/
JEZU CHRYSTE láskáwy:
Tyś BOG iest y Krol naywyższy/
Dziśia w mękách rzewliwy;
Prośim ćię grzeszni/ odpuść nam
złośći/ Domieść wieczney rádośći A.

Felix arbor sed es mirè,
De fructu quem sustines:
Redde mihi meum Natum,
Agnum Paschæ paratum.
Per cruentas tuas plagas,
Quas Passus es Domine:
Tu animæ curam agas,
Tuo medens sanguine:
O mi IESU, ô mi sator,
En tuus sum peccator.
O cor meum durum nimis,
Cor dolere nescium:
Non meditaris inprimis,
Pro te IESUM saucium:
Pro me læso tu me læde,
Et pios fletus ede.
O Domine mi benignè,
IESV CHRISTE patiens:
Tu Rex, & DEVS, indignè:
Tanta mala subiens:
Quamuis malos, nos à malis,
Tuis salua sub alis, Amen.

Pieśń Trzećia.

O Duszo wszelka nabożna/
Ku milemu BOGU skłonna:
Weyźrzyśz ná Syná Bożego/
Ná Zbáwićielá nászego.
Oglądáy ná krzyżu iego/
Sromotnie zdwieszonego:
Okrutnie rozćiągnionego/
Wszytkiego zekrwáwionego.
Weyźrzyśz ná głowę skłonioną/
Ostrą koroną zránioną:

Idem Latinè.

O Mens pia, & fidelis,
Quæ cum DEO esse velis:
DEI Natum contemplare,
Tuum verum salutare,
En crux salutis altare,
Et dolorum CHRISTI mare:
In cruce CHRISTUS extensus,
Pudor, dolor, est immensus.
Cernè caput inclinatum,
Diris spinis vulneratum:

Głogową y też ćierniową/
Gwałtem ná głowę wćiśnioną.
Oczy iego krwią spłynęły/
Uszy y vstá wyschnęły:
Wszytkie żyły w nim porwáli/
Krew świętą z niego wylali.
Ręce/ nogi/ przenaświętsze/
Gwozdźmi okrutnie przebite:
Bok y serce przebodźiono/
Ostátek krwie wypuszczono.
Wszytko przenaświętsze ćiáło/
Ják skorupá sie pádáło:
Wszytkie siły z niego wyszły/
Ná zbáwienie wszelkiey duszy.
O duszo iákożeś droga/
Wielkim mytem zápłácona:
Wszytek skarb niebá y ziemie/
Bostwo wydáło dla ćiebie.
Nie przedaway że sie tánie/
Dla grzechow ná potępienie:
Boć nie iest rzecz tánsza inna/
Jedno kto w grzechách vmiera.
Teby rzecz miał człowiek baczyć/
Że ná świecie krotko ma żyć:
Tyśiąc lat przećiw wiecznośći/
Jákoby dzień ku rownośći.
Przeto sie grzechow wáruymy/
JEZUSA sie rozmiłuymy:
Dać tu nam dobre skonánie/
Po śmierći duszne zbáwienie/ Am.

Premunt vepres premunt sentes,
Vim dolorum inferentes.
Ocelli pleni cruore,
Os aret cordis ardore:
Aures opprobrijs plenæ,
Sunt distentæ omnes venæ.
Manus, pedes perforati,
Clauis cruci innodati:
Patet cor, apertum latus,
Totus sanguis euocatus.
Totum corpus IESU sacrum,
Liuens, rubens, madens, macrũ:
Et virium & virtutis,
Datur vis in lytrum salutis.
O mens quanti æstimaris,
Redempta rebus tam caris?
Thesauri cæli & terræ,
Omnes pro te dantur verè.
Non te ergo vilipendas,
Pro peccatis non te vendas;
Vile, imò nil peccatum,
Morti pretium paratum,
Mortem tui Redemptoris,
Meditare cunctis horis:
Tuæ mortis, tuæ vitæ,
Sis memor & infinitæ.
Ergo noxas fugiamus,
IESVM CHRISTUM diligamus:
Qui finire vitam tutè,
Et det frui nos salute, Amen.

Pieśń 4. o Siedmi słowách Páńskich.

W Spominaymy Boże słowá/
Ktore Chrystus nászá głowá:

Idem Latinè.

V Erba DEI memorata,
A Christo in cruce dictata:

Z krzyżá w męce swey z lámentem/
Nam zostáwił testámentem.
Pierwsze słowo było iego/
Zá grzeszne do Oycá swego:
Oycze/ odpuść niewiedzącym/
Mnie niewinnie krzyżuiącym.
Rácz nam Chryste też dárowáć/
Nieprzyiaciol swych milowáć:
A ich wszytkie ku nam złości/
Obroć w dobre z twey miłości.
Drugie słowo rzekł lotrowi/
Niewinności swey świádkowi:
Dzisia zemną bedzieß w Ráiu/
W niewidánych roskoß kráiu.
My też grzesznicy lotrowie/
W twym zbáwienie kłádąc słowie:
Prosim Pánie odpuść grzechy/
A ná Ráyskie wiedź pociechy/
Trzecie Mátce rzekł/ o Janie/
Otoć sie ten synem stánie;
Támże rzekł Pan/ Janie tobie/
Weźmi ią zá Mátkę sobie
Tobie CHRYSTE raz oddány/
Niech y Swiętym będę znány:
Nie wypuszczay mie z opieki/
Ty mnie y mych rządź ná wieki.
Czwarte słowo to słyszeli/
Gdy Pan wołał Heli/ Heli
Lámázábathani o BOZE/
Ty opuszczaß/ ktoż wspomoże/
W káżdym vcisku mym Pánie/
Niech ćię doydzie me wołánie:
Sercem/ vsty/ krzyczącego/
Nie opuść dufáiącego:

Sonent auri sed & menti,
Sunto in vim testamenti.
Primum ergo CHRISTE dicis,
Verbum bonum inimicis,
Pater mi, meis hostibus
Parce, vt ignorantibus.
Fac nos CHRISTE sic agamus,
Inimicos diligamus:
Et ab illis maledicti,
Per te simus benedicti.
Verbo latronem secundo,
Affatur CHRISTUS iucundo:
Hodie in Paradiso
Eris mecum, nunquam viso.
Et nos CHRISTE peccatores,
Nil Latrone meliores:
Parce nobis te rogamus,
Tecum esse mereamus.
Verbum CHRISTUS per tertium,
Dat Joannem in Filium:
Ecce Mater Natus tibi,
Te in Matrem sumat sibi.
Tibi CHRISTE commendatus,
Sim & Sanctis tuis gratus:
Tu clientem me tuere,
Et meorum miserere.
Quarto verbo non inani,
Eli lamazabathani:
Ad Patrem CHRISTE dixisti,
Cur me DEUS reliquisti,
In omni tribulatione,
Ad te DEVS mi Patrone,
Clamem corde, clamem ore,
Et spe plenus, & amore.

Piąte słowo Pan teskliwe/
Prágnę mowił źrzodło żywe:
Prágnę/ mowił co z prágnienia
Oycow było y zbáwienia.
CHRYSTE nasłodsze prágnienie/
Day z przykłádem wspomożenie:
Bysmy prágnęli swojego
Zbáwienia y też bliźniego.
Szostym Pan záwołał słowem:
Gdy iuż konáć był gotowem:
BOZE Oycze w ręce twoie/
Polecam ią dusze moie.
Swięty BOZE/ mocny/ wieczny/
Dzień skończywszy ostáteczny:
Niech od ciebie dusze wzięta/
Tobie oddam miła święta.
Siodme słowo á ostátnie/
Wszytko zámknęło dostátnie:
Gdy Pan rzekł: Już sie spełniło
Co potrzebá spełnić było.
Więc spełniwszy taiemnice/
Proroctwá y obietnice:
Rácz to Chryste spełnić/ spráwić/
Smiercią twoią grzesznych zbáwić.

Quinto CHRISTVS cum tædio,
Dixit, vitæ fons, Sitio:
Nostram salutem sitiuit,
Et Patrum quos mox adiuit.
CHRISTE sitis ô leuamen,
Dans exemplum, da iuuamen:
Da salutem vt sitiam,
Proximorum, & propriam.
Sextum verbum CHRISTUS fatur,
Quo Spiritus commendatur:
In manus tuas Domine,
Ut sit Numen cum Numine
Sancte DEUS, sancte fortis,
Fac extrema hora mortis:
A te animam perceptam,
Tibi reddam, vt acceptam.
Verbum septimum vltimum,
Finem rebus dat optimum:
Quid quid saluti paratum.
Dixit: JAM EST CONSUMMATUM.
Consumatis mysterijs,
Votis, scriptis, prophætijs:
CHRISTE velis consumare,
Tua morte nos saluare, Amen.

Pieśń Piąta.

KRzyżu święty náde wszytko/
Drzewo naśláchetnieysze:
W żadnym leśie tákie nie iest/
Jedno ná ktorym sam Bog iest/
Słodkie drzewo słodkie gwoździe/
Nasłodszy owoc nośiło.
Skłoń gáłąski drzewo święte/
Vlżyi członkom rospiętym:

Idem Latinè.

CRux fidelis inter omnes,
Arbor vna nobilis:
Nulla sylua talem profert,
Fronde, flore, germine;
Dulce lignum, dulces clauos,
Dulce pondus sustinet.
Flecte ramos arbor alta,
Tensa laxa viscera:

Odmień teraz one ſrogość /
Ktorąś miało zprzyrodzenia:
Spuść leguchno ycichuchno
Ciało Krolá niebieſkiego.
Tyś ſamo było doſtoyne /
Nośić świátowi zbáwienie:
Przez ćie przewoz ieſt náprawion
Swiátu ktory był zágubion:
Ktory święta krew polała /
Co z Báránká wypłynełá.
W iáſłkách leżąc gdy tám płákał/
Już tám był wſzytko oglądał:
Że ták hániebnie vmrzeć miał/
Gdy wſzytek świat odkupić miał:
W on czás miedzy zwierzętámi/
A teraz miedzy łotrámi.
Nieſłychánáć to ieſt dobroć /
Zá kogo ná krzyżu vmrzeć:
Ktoż to może dźiś vdźiáłáć/
Zá kogo ſwoie duſze dáć;
Sam to Pan JEZVS vdźiáłał/
Bo nas wiernie vmiłował.
Nędzne by to ſerce było /
Coby dźiś nie záplakáło:
Widząc Stworzyćielá ſwego /
Ná krzyżu záwieſzonego;
Ná słońcu vpieczonego/
Báránká Wielkonocnego.
MARYA Mátká pátrzáłá/
Ná członki ktore powiiáłá:
Powiiáiąc cáłowáłá /
Z tego wielką rádość miáłá;
Teraz ie widźi zczerniáłe /
Stáwy/ żyły w nim porwáne.

Et rigor lenteſcat ille,
Quem dedit natiuitas:
Ut ſuperni membra Regis;
Miti tendas ſtipite.
Sola digna tu fuiſti,
Ferre ſecli pretium:
Atque portum reparare,
Nauta mundo naufrago;
Quem ſacer cruor perunxit,
Fuſus agni ſanguine.
Cùm in cunis flens iacebat,
Cuncta iſta videbat:
Se tam dire moriturum,
Dando vitam homini;
Illic fuit inter bruta,
Nunc latronum medius.
Inauditus hic eſt amor,
Crucem ferre alius,
Quiſnam poteſt hoc præſtare,
Pro quo vitam ponere:
Solus Iesus id effecit,
Qui dilexit nimium.
Quam miſerum id cor foret,
Quod non fleret hodie:
Videns ſuum Creatorem,
Ut latronem perpeti;
Ad aſſandum ſoli datum,
Agnum Paſchæ debitum.
MARIA Mater ſpectabat,
Membra pannis quæ fouit:
Fouens illa baſiabat,
Et ex corde gaudebat;
Nunc illa videt liuere,
Artus venas diſtrahi.

Nie był

Nie był táki dni bedźie /
Żadnemu ſmutek ná świećie:
Jáki czyſta Pánná miáłá/
W on czás kiedy nárzekáłá:
Nędzna ia śierotá dźiśia /
Do kogoſz śię ia ſkłonić mam.
Jednegom Synaczká miáłá/
Com go z nieba być poznáłá.
A tegom dźiś poſtrádáłá /
Jednom iuż ſámá zoſtáłá;
Ciężki bol ćierpi me ſerce /
Od ſmutku mi śię rozśieść chce/
W rádośćim go porodźiłá /
Smutkum żadnego nie miáłá:
A teraz wſzytkie boleśći/
Dręczą mię dźiś bez litośći /
O bychże ia to mogłá mieć/
Żebych mogłá teraz vmrzeć.
Byś mi Synu niſko wiśiał/
Wzdybyś mię iáką pomoc miał:
Głowkębym twoie podpárłá/
Krew zśiádłą z licá otárłá:
Ale ćię nie mogę dośiądz/
Tobie Synu nic dopomodz.
Anyelſkie śię słowá mienią /
Symeonowe śię pełnią:
On mowił pełnaś miłośći/
A iam dźiś pełna gorzkośći:
Symeon mi to powiádał /
Iż me ſerce miecz przebość miał.
Ni ia Oycá/ Mátki/ Brátá /
Ni żadnego przyiaciela:
Skądże poćieſzenie mam mieć /
Wolałábym ſtokroć vmrzeć;

Non erat nec vnquam erit,
Talis mæror hominis:
Qualem caſta Virgo tulit,
Promens tales nænias;
O miſeram me pupillam,
Quo me vertam hodie?
Unicum natum de cælis,
Datum mihi habui:
Illum talem Eheu dolor,
Sola manens perdidi;
Grauis dolor mî premit,
Quin præſumit rumpere.
Gaudens illum mundo dedi,
Nil doloris ſenſeram:
Omnes modò ſed dolores,
Me vnitim perimunt,
Ut mors mihi ſit optanda,
Quæ dolores finiat.
Si mî Fili tangi poſſis,
Opem ferrem vtrique:
Caput tuum ſuſtentarem,
Guttas vultûs tergerem;
Sed te tam altè pendentem,
Nec attingo, nec iuuo.
Angeli verba mutantur,
Simeonis permanent:
Ille me tam doloroſam,
Dixit plenam gratiâ;
Sed Simeon mî prædixit,
Fore cordi gladium.
Non mî Pater, Mater, Frater,
Nec amicus quiſpiam:
Non vllum ſolamen adeſt,
Mallem mori centies;

 Ni

Niż widźieć Zolnierzá złego /
Włocznią przebożdż Syná mego.
Matki co synaczki macie /
Iáko się w nich kochacie:
Kiedy wam z nich ieden vmrze/
Ciężki bol ma wáße serce:
Coż ia com miáłá iednego/
Iuż nie mogę miec inßego.
Ach moy Synu me kochánie:
Toć smutne naße rozstanie:
Przedtym było miłowanie /
A teraz ćięßkie wzdychánie;
Czemuż Oycze miły nie dbaß /
O Synaczku pieczy nie maß;
Ktorzy tey Pannie służyćie /
Smutki iey rozmyslawayćie:
Iáko często omdlewáłá /
Często ná źiemię padáłá;
Przez te smutki ktores miáłá /
Vproś nám wieczną chwałe/ Am.

Quàm videre durâ hastâ,
Fodi latus Filij.
Matres quæ natos habetis,
Quantum hos diligitis:
Cum vnus ex illis obit,
Quàm doletis grauiter:
Quid ego vnicum habens,
Habitura neminem?
Ah mi Fili, mî dilecte,
Quàm tristè diuidimur:
Ante eras mî dulcedo,
Nunc amara passio;
Cur dilectum Pater Natum
Derelinquis Filium?
Qui Virgini huic seruitis,
Dolores eius pendite:
Quanto dolore languebat,
Et languore doluit!
Quos tu Virgo per dolores,
Ora nobis gaudia. Amen.

Cantio 6. de quinq; vulneribus JESU CHRISTI.

AVe dextra manus CHRISTI,
Perforata plagâ tristi,
Nos ad dextram iube sisti
Quos per crucem redemisti.
Aue manus CHRISTI læua,
Sic confixa manu sæuâ:
Nos ab omni malo læua,
Quod produxit Mater Eua.
Aue vulnus dextri pedis,
Piam mentem piè lædis:
Dum ad eam sæpè redis,
Esto nobis spes mercedis.

Pieśń 6. o Pięciu ránach JEZUSA CHRYSTUSA.

WItay ręko CHRYSTA práwa/
Od srogiey rány dźiuráwa:
Ná práwicy rácz nás stáwic/
Ktorycheś chćiał przez krzyż zbá- (wić.
Witay ręko Páńska lewá/
Srodze przybita do drzewá:
Wyrwi nas od wßego złego /
Z drzewá Ewy idącego.
Witay ráno práwey nogi /
W sercu spráwuiąc żal srogi/
A przez częste tám przechody/
Bądź mi nádźieią nagrody.

Aue

Aue plaga læuæ plantæ,
Quæ virtutum crescunt plantæ,
Nos ab hoste supplantante,
Contuere post, & ante.
Aue latus perforatum,
Unde fluxit flumen gratum:
Præbe nobis conducatum,
Ad æternæ vitæ statum, Amen.

Witay ráno lewey nogi/
Skąd cnot rośćie ßczep chędogi:
Podepć zdrády / á obrony /
Rácz dodáwáć z káżdey strony.
Witáy Boku przebodźiony/
Skąd zdroy zdrowy wytoczony:
Niech ten náße duße pławi /
Aż ná żywot wieczny stáwi/ Am.

Pieśń 7. o Męce Páńskiey

JEZV CHRYSTE Pánie miły/
Báránku bárzo ćierpliwy:
Wzniozłeś ná krzyż ręce swoie/
Zá niespráwiedliwość moie.
Płácz go człowiecze mizerny/
Pátrząc iák iest miłośierny/
JEZVS ná krzyżu vmierá/
Słońce świátłość swą záwiera.
Pan wyrzekł ostátnie słowá/
Zwisła mu z rámienia głowá:
Mátká pod nim frásobliwa
Stoi/ z żalu ledwie żywa.
Zasłoná się popádáłá/
Ziemiá się rwie/ tyczy skáłá.
Setnik woła Syn to Boży/
Tłuszcza wierząc sobą trwoży.
Nákoniec mu bok przebito/
Krew płynie z wodą obfito:
My się dźiś záleymy łzami/
JEZV zmiłuy się nád námi.

Idem Latinè.

JESV CHRISTE benedicte,
Agnelle nimis afflicte:
Manus in cruce extendis,
Cùm saluandum me prehendis.
Plangè miser homuncio,
Videns qualis hîc passio:
IESVS in cruce afflictus,
Et sol à luce relictus.
Saluator vltimo fatur,
Caput eius inclinatur:
Mater adest lacrymosa,
Et vix viuit dolorosa.
Vela in templo sunt scissa,
Terra mota, saxa fissa:
Miles clamat Natum DEI:
Turba tremens, credit ei,
Latus demum perforatur,
Aqua sanguis, fonte datur:
IESV fac nos te deflere,
Et flentium miserere, Amen.

Pieśń o Męce Páńskiey.

OYcze BOZE wßechmogący/
Ktoryś z miłości gorący/
Zesłałeś ná te niskości/
Syná swego z wysokości.

Idem Latinè.

DEUS Pater sempiterne,
Qui diligens nos paternè:
Unicum quem habuisti
Natum in mundum misisti.

Ku wiel.

Ku wielkiemu pocießeniu/
Twemu ludzkiemu plemieniu:
Wydałeś go ná ſtrácenie/
Przez człowiecze odkupienie.
Mieymyż wßyſcy ná bácznośći/
Droga śmierć tego miłośći:
A ſmutek Mátuchny iego/
Ktory ćierpiáłá dla niego.
Gdy go we czwartek żegnáłá/
Ták mu mowiąc nárzekáłá:
Weźmiey mię w Ogrodźiec z ſobą/
Poydę rádá ná śmierć z tobą.
Pan ná nię ſmutnie poglądał/
Po ſwey Mátce tego żądał:
Miła Mátko racz mię puśćić/
Nocci bliſko iuż mi czás iść.
Smutneć było rozłączenie/
Z ſwym Synem tey miłey Pánnie:
Miáłá ſerdeczne bolenie/
Pátrząc ná iego lekánie.
Gdy do Ogroycá przybieżał/
Padł ná źiemię krzyżem leżał:
Tám ſwą mękę wßytkę widział/
Ktorą názáiutrz ćierpieć miał.
Miał w ſobie przećiwne śiły/
Dwie á obie wielkie były:
Okrutnie z ſobą walczyły/
Mało go nie vmorzyły.
Bo mu lekáiąca śiłá/
Okrutną śmiercią groźiłá:
Ale miłość zwyciężyłá/
Bo tá w nim mężnieyßa byłá.
Klęknął ná koláná potym/
Jął ſię poćić krwáwym potem:

Hîc ſolamen allaturus,
Genus noſtrum redempturus:
Ipſum ſe exinaniuit,
Nullum malum non ſubiuit.
Ergo ſi mentem habemus,
Mortem amoris penſemus:
Sed & Matris eius luctus,
Ut animæ noſtræ fructus.
Factâ illâ magnâ cœnâ,
Fit maxima Matri pœna:
Va'edicit dum amarè
Nato mortem vult optare.
Quod Dominus cernens triſtis,
Matrem lenit verbis iſtis:
Mitte Mater me nec plora,
Appropinquat mea hora.
Triſtis erat diuiſio,
Caræ Matris cum Filio:
Dum Mater ſentit dolorem,
Triſtem ob Nati pauorem.
Quàm primum Hortum intrauit,
Mox in terram ſe proſtrauit:
Videns quæ erat paſſurus,
Quid ferret dies venturus.
Quæ dum cuncta præuidebat,
Contraria ſentiebat:
Quæ amor noſtri ſuadebat,
Et quæ timor offerebat.
Sic dum pugnat horror mortis,
Et ſalutis amor fortis:
Quidquid horror contra dicit,
Cuncta vincens amor, vicit.
Poſthac genibus innixus,
Dum manat ſudor enixus:

Mowiąc: Oycze możeli być/
Racz ten kielich precz oddalić.
JEZV miły nie lękay ſię/
Wſtań/ nie klęcz á pámiętay ſię:
Maß nie dáleko Judaßá/
Ciągnie z ludem od Annaßá.
Widźie ná ćię lud niemáły/
Z kiymi/ z mieczmi/ z pochodniámi:
We zbroię ſię zubieráli/
Przełożeni im kazáli.
A przyſtąpił Judaß cudnie/
Pozdrowił Páná obłudnie:
Potym go zdrádnie cáłował/
Pán ſię zchylił twarz mu podał.
Gdy ſię miał z Zydy potykáć/
Począł z nimi wprzod rozmáwiáć:
Pytał ich/ kogo ßukaćie:
Jeśli mnie/ oto mię maćie.
Prędko k niemu przyſkoczyli/
O źiemię go vderzyli:
Z głowy/ z brody włoſy rwáli/
Opák mu ręce związáli.
Związawßy go ták okrutnie/
Wiedli go do Miáſtá chutnie:
Pchnęli go w rzekę Cedrową/
Vnurzáli go y z głową.
Sámi zdraycy ßli po mośćie/
Wiedli Páná w rzekę prośćie:
Powálił ſię vpadł w wodę/
Zbił ſobie o kámień brodę.
Annaß go ſrogo przywitał/
Gdźie maß Vcznie ták go pytał:
Niemáłoś tu złego zbroił/
Fałßywąś náuką lud zwodźił.

Orat Patrem vt tranſeat
Calix iſte, ſi placeat.
IESU care confortare,
Scis iam Iudam propinquare:
Vide tuum Diſcipulum,
Annæ ducentem populum.
Venit in te cum populis,
Cum enſibus & baculis:
Furoris armis armatis,
Ut mandatum à Prælatis.
Sic accedit reuerenter,
Iudas ſimul fraudulenter:
Cui oſculum volenti,
Præbet Chriſtus, ſe tradenti.
Poſt accedens ad Iudæos,
Quem quæritis rogat eos:
Si me, ecce ſum hîc ego,
Fiat quod vultis non nego.
Illi in eum ruentes,
Sternunt in terram furentes.
Mentum, caput, grex velanus,
Vellunt, ligant retrò manus.
Sic ligatum ferociter,
Ducunt ad Vrbem acriter:
In Cedron flumen truſerunt,
Aquis caput immerſerunt.
Ipſi pontem tranſcendebant,
JESUM per aquas trahebant:
Ibi ille madefactus,
Eſt ad ſaxa ſauciatus,
Annas durè ſalutauit,
De Diſcipulis rogauit:
Mala multa patrauiſti,
Plebem falſò ſeduxiſti.

Pan pokornie odpowiedźiał/
Pánie Annaßu byś wiedźiał:
Zawzdy ia iáwnie w Kośćiele/
Powiádałem prawdę śmiele.
Wyciągnąwßy Zyd práwicę/
A miał zbroyną rękáwicę/
Wyciął mu ćießki policzek/
Pan náß vpadł zemdlał wßytek:
Azaż ták odpowiedáią/
Pánietom/ gdy ocz pytáią?
A przecz nie maß w poczćiwośći/
Biskupá iego miłośći.
Więc ná przemian wßyscy słudzy/
Jedni z tyłu/ w oczy drudzy/
Włosy mu z brody tárgáli/
Ná iego święta twarz plwáli.
Gdy mu oczy záwiązáli/
Prorokowáć mu kazáli:
Godząc mu z pięśćią do ßyie/
Gaday JEZV kto ćię bije.
Pośiedźiał Annaß w noc chwilę/
A miał czystą krotofilę:
Pátrząc ná więźnia swoiego/
Ná Zbáwićielá náßego.
Annaß wiedźion do łożnice/
Náß Pan wepchnion do piwnice:
Jáki tám był nocleg iego/
Kośćioł nie śmie ziáwić tego.
W Piątek wywiedźion z piwnice/
Jákoby łotr z męczennice:
Prowádzon do Káiphaßá/
Od okrutnego Annaßá.
Widźiał tám Pan miłośćiwy/
Iż Biskup niespráwiedliwy:

CHRISTVS respondit modestè,
Te ô Anna vtor teste:
Docuisse me in Templo,
Palàm verum cum exemplo.
Tunc illi miles armatus,
Ferro durior, ferratus:
Acrem colaphum impegit,
CHRISTVM in terram adegit.
Sic respondes Pontifici,
Qui vult honori affici:
Ergo nullum dans honorem
Principi, refert terrorem.
Ibi certatim astantes,
Hinc & inde insultantes:
Capillos mento vellebant,
Vultum sanctum conspuebant.
Post hæc oculos velatus,
Diuinare est coactus:
Prophetisa dicunt CHRISTE,
A quo venit pugnus iste.
Sedit Annas nocte multâ,
Voluptate satur stultâ:
Recreatis suis horis,
Pœnâ nostri Saluatoris.
Ductus Annas ad cubile,
CHRISTVS cælarium vile:
Qualem noctem ibi egit,
Ecclesia dolens tegit.
Productus est inde manè,
Velut latro reus planè:
Est Caiphæ præsentatus,
Illic ab Anna legatus.
Vidit hic Summa Veritas,
Quæ Præsulis iniquitas:

Falßywe nań świádki zwodźił/
Bo go ná śmierć wydáć godźił.
Bo Káiphaß z swemi świádki/
Pletli nań wielkie niestátki:
Stáłá prawdá niestworzona/
Przed Biskupem potwarzona/
Piłatowi go posłáli/
Osądźić mu go kazáli:
Włożyli mu łáńcuch ná rámię/
Ten był srogiey śmierći známię.
Wßák wiemy Pánie Piłaćie/
Iż ten łáńcuch dobrze znaćie:
Káżdy więźień co go nośi/
Od śmierći się nie wyprośi.
Dáley mu cierpieć nie możem/
Bo się czyni Synem Bożym:
Y Krolem się też miánuie/
Co się nigdy nie znáyduie.
Stał przed Piłatem związány/
Zbity/ skłoty/ zekrwáwiony:
Nie widźiał Piłat żadnego/
Nigdy więźniá ták sprosnego.
Więc go posłał Herodowi/
Gálileyskiemu Krolowi/
Oto maß więźniá swoiego/
Wyzwol iáko niewinnego.
Rzekł mu Herod niewstydliwy/
Vkaß mi tu iákie dźiwy:
Zydowie mi powiádáli/
Iż twoie cudá widáli.
Widźiał Pan Krolá pyßnego/
Nie rzekł mu słowá żadnego:
Chćiał z nim Herod gadáć dwornie/
A le Pan milczał pokornie.

Qui falsos testes ducebat,
Dum mortem CHRISTI volebat.
Annas enim cum testibus,
Dum agit nobis omnibus:
Stat Veritas increata,
Calumnijs onerata.
Ad Pilatum post iubetur,
Ut morti adiudicetur:
Cathenâ eum grauarunt,
Quâ morte dignum notarunt.
Scimus Domine Pilate,
Quid cathena velit date:
Qui captivus gestat illam,
Vitæ habet spem pusillam.
Non parcendum est plus ei,
Qui se vocat Natum DEI:
Quin se prædicat & Regem,
Contra verum, contra legem.
Sic coram Pilato stabat,
Totus concusus nutabat:
Ut Pilatus nullum reum,
Magis doleret quàm eum.
Iubet duci ad Herodem,
Gallilæorum heróem:
Habe tibi subiacentem,
Absolue vt innocentem.
Tunc Herodes effrons verè,
Miracula vult videre:
Dicens: coram me hic monstra,
Quæ plebs vidit tua monstra.
Sed viso Rege inflato,
CHRISTVS nè verbo prolato
Herode vana quærente,
Humillimâ tacet mente.

Krol Herod ſercá pyßnego /
Wzgárdził JEZVSA milego:
Ná iego wiekße pośmiánie/
Wdział nań z páwłoki odzienie.
Paſtwili mu ſie nád głową/
Z oſtrą korona ćierniową:
Vczynili mu Zydowie /
Tyśiąc ran w naświetßey głowie.
Odeſłał go Krol ſędźiemu /
Nigdy nieſpráwiedliwemu:
Coś mi to poſłał niemego/
Przyimi názad więźniá ſwego.
Widźiał Pilat iż niewinny/
Rzekł: ieſt więźien v mnie inny;
Nie oſtánie ſię wola wáßa/
Skaże ná śmierć Bárábbaßá.
Kazal JEZVSA milego /
Bić v ſłupá kámiennego:
Bili go Zydowie ſámi/
Rzemi/ láńcuchy miotłámi.
Gdy ſie nád nim ſpracowáli /
Ci ktorzy go kátowáli:
Z powrozow go rozwiązáli/
Pilatowi go poſłáli.
Wywiodł Pilat vbitego /
Już ná poły vmárłego:
Oto maćie Krolá ſwego /
Wypußczam go wam żywego.
Niemiłośierni Zydowie /
Okrutnieyßy niż kátowie:
Ná Pilatá záwołáli /
Vkrzyżowáć go kazáli.
Pilat w rozumie zábłądźił /
Zydom gwoli go oſądźił:

Herodes corde inflatus,
Contemnit IESUM iratus:
Qui vt magis illudatur,
Mandat chlamyde tegatur.
Hinc Iudæi ſe paſcentes:
Coronam ſpinis plectentes:
Fronti ejus impreſſerunt,
Multa vulnera fecerunt.
Sic afflictus & irriſus,
Ad Iudicem mitti viſus,
Vti quem mutum miſerat,
Reciperet qualis erat.
Videns Iudex innoxium
Dicit adeſſe alium:
Veſtrum velle non curabo,
Sed Barabbam condemnabo.
Volens plebem mitigare,
Iubet IESVM flagellare:
Ad columnam; quem Iudæi
Flagellårunt ſanctum rei.
Cùm iam eſſent fatigati,
Plagis IESU ſatiati:
A columna religatum,
Ducunt IESVM ad Pilatum.
Pilatus mente commotus,
Dum langueret IESVS totus:
Ecce Homo clamat clarè,
Volens eum liberare.
Sed Iudæi inſenſati,
Carnifices planè nati:
In Pilatum voces tollunt,
Crucifigi IESVM volunt.
Pilatus mente priuatus,
Iudæorum votis datus:

Skazał

Skazał ná śmierć niewinnego.
JEZVSA Syná Bożego.
O Piłaćie niecnotliwy/
Przecześ ták nieſpráwiedliwy:
Oto Báránek niewinny/
Idźie ná śmierć bez przyczyny.
Zydowie go pochwyćili /
Ná gorę go wprowádźili:
Gwoźdźmi go ná krzyż przybili/
Miedzy łotry poſtáwili.
Wiśiał ná krzyżu zrániony/
Zbity/ ſkłoty/ zekrwáwiony:
Nie máiąc odpoczynienia/
Od ięćia áż do ſkonánia.
Byłći támo ſtrách niemáły/
Gdy ſię opoki pádáły;
Ziemiá nád obyczay drżáłá /
Jákoby ſię przepáść miáłá.
Sſtáło ſię nád przyrodzenie /
Po wßem świecie zámierzchnienie/
Zywioły ſię záſmuciły /
Gdy vmierał náß Pan miły.
O Pánie náß miłośćiwy /
Przeczżeś ták bárzo ćierpliwy:
Dla miłowánia náßego /
Zápomniałeś Boſtwá ſwego.
Gdyż nas ták bárzo miłuieß/
Sromot/ rázow/ ran nie czuieß/
Rácżże nas też tym dárowáć/
Day ſię śiebie námiłowáć.
Weźmże to káżdy w ſwą głowę /
Nadroższą śmierć JEZVSOWE:
Rozmyśláiąc ią ſerdecznie/
Bedźiem z nim krolowáć wiecznie/A.

Condemnauit innocentem.
JESVM ex DEO naſcentem.
Nequam Iudex ô Pilate,
Cur tua iniquitate,
Agnus ille inculpatus,
Mori ſine causâ datus?
Quem Iudæi rapientes,
Ad montem mortis ducentes:
Cruci clauis applicârunt,
Inter latrones locârunt.
Pendebat in cruce pius,
IESVS cæſus, & ſaucius:
Omnis dolor quem afflixit,
A captu quouſque vixit.
Poſt horrenda ſucceſſerunt,
Petræ ſeſe colliſerunt:
Terræ præter morem motus,
Ceu periret mundus totus.
Inſolitò obſcuratur
Sol, mundo lumen negatur,
Dolet omnis creatura,
Creatorem pati dura.
O Creator benedicte,
Tam patiens & afflicte:
Cur amando creaturam,
Nullam geris tui curam?
Quando nos ſic adamaſti,
Te amore ſauciaſti,
Dona & nobis amorem,
Redamemus amatorem.
Quiuis ergo condolente,
Mortem IESV ferat mente:
Mortem IESV meditando,
Vivemus ſecum regnando, Am.

Pieśń 9. o Męce Páńſkiey.

WSzechmogący náſz Pánie/ dźiwnieś ſwoy świát ſpráwił/ A ſwą niezwykłą miłość człowiekowi zjáwił: Ná kſztałt ſwey świetey twarzy raczyłeś go ſtworzyć/ A nád wſzytko ſtworzenie przednieyſzym przełożyć.

Ale mdłe przyrodzenie człowieczey krewkośći/ Złamáło przykazánie Páńſkiey wielmożnośći: Widząc Pan niewdźięczneg łáſki ſwey człowieká/ Zdał go był ná męczenie/ prawie áż do wieká.

Przyſzedł czás/ zlutował ſię Pan ſwego ſtworzenia/ chcąc ie mile wykupić z onego więźienia: Owſzem żeby nam Boſtwá Bog ſwego vdźielił/ Z Stolice Troyce świetey/ Syn ſię w Pánnie wćielił.

Anyoł Pánnę pozdrowił/ poſelſtwo iey zjáwił/ Duch świety w ſerce wſtąpił/ á tám ćiáło ſpráwił: A co było piſáno o tákim Wćieleniu/ Jáwnie ſię pokazáło tu przy porodzeniu.

Potym przyſzedł Pan ná świát/ ná dźiwne błędnośći: Cierpiał trud/ troſki/ ſmętek/ wſzytkie przećiwnośći/ Jeſzcze mu ſię nie zdáło áby nas ták zbáwił/ Ale ſwe ćiáło świete ná męki wypráwił.

Jechał do Jeruzalem przyiet známienićie/ Tám z ſwymi Zwolenniki

Idem Latinè.

OMnipotens Domine, mire mundi Sator, Sed magis admirande hominis amator: Ad imaginem tuam, quem tu creauiſti, Et omni creaturæ illum præfeciſti.

Sed fragilis natura noſtræ vilitatis, Tranſgreſſa eſt diuinæ legem majeſtatis: Vnde videns Dominus hominem ingratum, Damnat cum æternis pœnis deſtinatum.

Sed venit tempus quando Creator miſertus, Vult vt homo ſit liber ſaluti aſſertus:
Quin vt homo Diuinâ ſede potiatur, In Virgine Filius DEI incarnatur.

Ab Angelo Virgini eſt annunciatus, Et de Spiritu ſancto CHRISTVS incarnatus:
Quidquid ſcriptum de DEI eſt humanitate,
Apparuit id clarè in Natiuitate.

Poſt apparens in mundo DEVS tot errores, Tot aduerſa inuenit, tot tulit dolores: Necdum ſatis hæc viſa pro nobis ſaluandis, Quin ſe totum traderet tormentis nefandis.

Veniens Ieruſalem ſuſceptus benignè, Apoſtolis cænaclûm in-

wieczerzał obfićie: w oſobie chlebá wſzytkie Ciáłem ſwoim ſpráwił/ Ktore tu nam rádośći ná pámięć zoſtáwił.

Szedł potym do Ogroycá/ krzyżem ſię położył/ wołał ku BOGV Oycu/ by mu mąk odłożył: Ale Pan z oney chęći áby nas wykupił/ Swemu miłemu Synowi niwczym nie przepuśćił.

Tám iet potym w Ogroycu iako podeyrzány/ Od własnego ſzáfarzá zdrádliwie przedány: Wleczon przez rzekę Cedron/ tám bárzo rozkrwáwion/ Ná ſwym świetym obliczu o kámień rozrážon.

Przywiedźion przed Annaſzá pierwſzego Sędźiego/ Pytan o Zwolenniki y náukę iego: Rzekł Pan; wſzákem ſię nigdy z ſwą náuką nie krył/ Okrutnie go kát zá to w świetą twarz vderzył.

Potym przed Káiphaſzem poſtáwion związány/ Stał Pan przed ſwym ſtworzeniem/ by on łotr wybrány: Tám fałſzywe świádectwá nań wynáydowáli/ Acz nie były prawdźiwe/ ná świetą twarz plwáli.

Wiedźion od Káiphaſzá ſtáwion Herodowi/ Widźieć chćiał iákie znáki/ rad był Prorokowi: Lecz tám Pan bez przyczyny nie rad znákow czynił/ Krol go wzgárdził lekkośćią/ páwłokę nań włożył.

ſtruit inſigne: Corpus ſuum ſub panis ſpecie tradebat, Nobis pignus amoris linquens quo ardebat.

Poſthac iuit ad hortum, hîc in terram ſtratus, Vt calicem auferret Patrem eſt precatus: Sed Dominus amore ſalutis humanæ, Suo caro Filio nil pepercit planè.

Captus dein in horto vt latro culpatus, A proprio miniſtro fraude venundatus: Tractus per flumen Cedron, IESUS ſauciatur, Vultu ſacro ad ſaxum durum vulneratur.

Annæ primo Iudici CHRISTUS præſentatus, De diſcipulis necnon doctrinâ rogatus: Se palam docuiſſe dum dicit in templo, Trux athleta impingit colaphum extemplò.

Ab Anna Pontifici Caiphæ præſentatus, Stat omnium Creator vt reus damnatus: Ibi teſtes in eum falſos producebant, Blaſphemantes in ſacrum vultum conſpuebant.

A Caipha ad Herodem CHRISTVS relegatur, Volens ſigna videre Herodes lætatur: Sed Dominus miraclâ non patrat in vanum, Vnde ſe Rex chlamide veſtit vt inſanum.

Odesłał Piłatowi/ ná sądzie postáwion/ Piłat widząc práwe/ chciał by był wybáwion: Ale chcąc lud vśmierzyć ono ich wołánie/ Zdał go ná przeokrutne kátom biczowánie.

Po okrutnym vbićiu w ćiernie koronowan/ Posádzon ná stolicy/ w páwłokę obleczon: Oczy mu záwiązáli/ Krolem go witáli/ Prorokuy kto ćię biie/ wszák ćię Bogiem zwáli.

Kazał go Piłat przywieść ná plác ták nágiego/ Otoż macie człowieká mym zdániem práwego: Krzyknęli wszyscy głosem/ áby był krzyżowan/ Ná nas/ ná násze syny/ niechay będźie wydan.

Piłat potym przebaczył Boskiey niewinnośći/ Skazał ná śmierć Jezusá dla Zydowskiey złośći: Wiedźion z Miástá okrutnym krzyżem obciążony/ Vbit/ vplwan/ zmordowan/ wszytek zekrwáwiony.

O iáko tám żálosna miła Mátká byłá/ Jednego Syná máiąc/ ták márnie stráćiłá: Gdźie z dáleká pod krzyżem krwáwego zayrzáłá/ Snádź od wielkiey żáłośći práwie vmieráłá.

Eny święte niewiásty znáiąc go w pięknośći/ Płakáły; dźiwuiąc się oney okrutnośći: Zábiegáiąc/ świętą twarz ze krwie oćieráły/ Znáki świętey osoby przy nich zostawáły.

Relegauit Pilato vt iudicaretur, Qui videns innocentem vult vt liberetur: tamen volens furorem plebis mitigare, Iussit carnificibus IESVM flagellare.

Post cruenta flagella spinis coronatus, In sede & purpura est ludificatus: Et oculis velatus vt Rex salutatur, Prophetisare iussus, dum pugnis tractatur.

Posthac nudum in forum producens Pilatus ECCE HOMO proclamat, à me non culpatus: Vociferantur omnes vt crucifigatur, Sanguis eius super se & prolem fundatur.

Pilatus hinc oblitus innocentis DEI, Damnat IESVM ad mortem, vt volunt Iudæi: Ductus ex Vrbe graui cruce oneratus, Flagellatus, consputus, fessus, vulneratus.

Quis hîc Matris dolores possit æstimare, Nato vno priuari amato tam care: Dùm à longe cruentâ sub Cruce cernebat, Dolens, gemens, linquente anima languebat.

Illæ sanctæ Fœminæ quæ norûnt florentem, Plangunt modò videntes tam dirâ ferrentem: Occurrentes, sanguinem vultu detergebant, Et imaginem vultus sacri referebant.

Gdy przywiedźion ná mieysce/ z odźienia rozebran/ Porzucon w znák ná drzewie/ okrutnie krzyżowan: Przybito ręce/ nogi/ ku gorze podnieśion/ Jáko łotr miedzy łotry/ w pośrzodku záwieszon.

Stał ná krzyżu posłuszen Bogu Oycu swemu/ Prośił zá krzyżowniki/ duszę oddał iemu: Powiedźiał/ iuż się sstało/ Mátkę Janowi dał/ Rzekł Prágnę; potym Heli/ Heli/ głosem wołał.

Nápis iego práwośći był nád nim postáwion/ Łotr vwierzył z práwice/ á tám był wnet zbáwion: Bok potym święty włocznią okrutnie otworzon/ Wypłynęłá krew z wodą/ ácz iuż był vmorzon.

Potym był z krzyżá złożon/ smutney Mátce podan/ Krwáwy/ zbity/ zránony/ wszego stworzenia Pan: Łzámi omyt/ oćieran/ máśćiámi pomázan/ potym go w grob włożyli ktory był zgotowan.

Ziemiá/ niebo powietrze/ y wszytkie żywioły/ Wystąpiły z swych stánow pospołu z Anyoły: Piękne słońce stráćiło swe zwykłe iásnośći/ Żáłuiąc Stworzyćielá iego niewinnośći.

Ażáżby to niewięcey nam grzesznym przystáło/ Dla ktorych vmęczone to szláchetne ćiáło: Swięte rány opłákáć táką łáskę znáiąc/ Rwszy-

Vt adductus ad locum veste spoliatur, Et supinus horrendæ Cruci applicatur: Manus, pedes transfixus sursum eleuatur, Et vt latro, latrones inter collocatur.

Pendet in cruce iussis obediens DEI, Orans pro inimicis se commendat ei: Dixit, Consummatum est, Matrem dat JOANNI, Sitit & clamat Heli, Heli, Lamazabathani.

Causæ eius titulus supra se locatur, Latro credens, pænitens salute donatur: Latus sacrum lanceâ militis apertum, Dat sanguinem & aquam vitæ flumen certum.

De Cruce depositus, tristi Matri datur, Cæsus, occisus est, qui cunctis dominatur: Lacrymis ex vnguentis vnctus modo pulchro, Imponitur nouiter parato sepulchro.

Terra, âër, cum cælis, cuncta elementa, Dolent Dominum, promunt Angeli lamenta: Pulcher Sol à propria luce derelictus, Dolet quod suus Sator innocens afflictus.

Quantò magis dolere decet peccatores, Propter quos JESUS passus mortem & dolores: Defleamus vulnera, gratiam faten-

tkie dobrodzieyſtwá z tego Páná máiąc.

A tákże odſtąpiwſzy ná czás ſwey wczeſnośći / Dźiękuymy Pánu ſwemu z tákowey miłośći: A wſzák to nam ná krzyżu iáwnie vkázuie/ Rozpiąwſzy obie ręce nas k ſobie przyimuie.

Wſzechmogący náſz Pánie gdyś ták ſobie przeyrzał/Ześ/w człowieczym plemieniu ſwe kochánie obrał: Raczyłeś dobrowolnie dáć ſię zá nas męczyć / Nie dayże nas ná świećie/ y po śmierći dręczyć. Amen.

cuncta quæcunque ſunt bona habendo.

Sic linquentes commoda & commoditates, Reddamus pro amore Deo noſtro grates: Amor pendet in Cruce & vt ſe impendat, Manus ſuas expandit, vt nos apprehendat.

Omnipotens Domine cum ſic ordinaſti, Atque genus humanum adeò amaſti; Qui tantam Paſſionem pro nobis tuliſti, Libera nos ab omni paſſione triſti. Amen.

Pieśń 10 o Męce Páńſkiey.

JEZVSA Iudaſz przedał zá pieniądze nędzne: BOG Oćiec Syná zeſłał ná zbáwienie duſzne: IEZVS kiedy wieczerzał/ ſwe Ciáło rozdawał / Apoſtoły ſwe miłe ſwoią Krwią nápawał.

IEZVS w Ogrodziec wſtąpił z ſwemi Zwolenniki/ Trzykroć ſię Oycu modlił za ſwoie grzeſzniki: Krwáwy pot z niego płynął dla bolu wielkiego/ Duſzo miła oglądáy miłośniká ſwego.

Zydowie zá nim biegli do Ogroycá iego/ Z świecámi z pochodniámi / z kiymi/ y z włoczniámi / Jákoby ná onego złodźieiá wielkiego/ Niedbáiąc iż BOG Oćiec zeſłał Syná ſwego.

Idem Latinè.

JESVM Iudas vendidit pro nummis nefandis, DEVS Natum tradidit pro nobis ſaluandis: IESVS quando cænabat, Corpus ſuum dabat, Apoſtolos dilectos Sanguine potabat.

IESVS Hortum intrauit cum ſibi addictis, Ter Patrem exorauit pro noſtris delictis: Sanguinem exſudauit ob magnum dolorem, Contemplare anima tuum amatorem.

Iudas venit ad Hortum vt Dux Iudæorum, Omne genus Iudæi ferebant armorum: Perſecuti ſunt IESVM ceu latronem reum, Immemores à DEO miſſum eſſe eum.

IEZVS kiedy ie vyźrzał przećiw nim wybieżał/ Pokornie ich zopytał kogoby ſzukáli/ Zydowie mu niewierni ták odpowiedźieli: JEZVSA Nazáráńſkiego/ Królá Zydowſkiego.

JEZVS ná nie pokornie ſwym obliczem weyźrzał / Zydom ſię ſam vkazał wiernie im powiedźiał: Jaćiem ieſt ten którego ták pilnie ſzukaćie: O niewierni Zydowie przedemną padaycie.

Judaſz k niemu przyſtąpił zdrádliwie obłápił / Cáłował y pozdrawiał iákby przyiaciel był: Ale z tyłu vkazał pálcem Zydom iego/ Báránká niewinnego/ JEZVZA miłego.

Bo im to był známię dał/ kogo ia obłápię/ Cáłuię y pozdrowię wiązáć tego każę: Abyśćie mu nie ieli bratá podobnego/ Zebyśćie mię nie mieli zá zdrayce ſwoiego.

Tám ſię wſzyſcy rzućili/ iáko pśi wśćiekliwi / JEZVSA obſtąpili powroz nań włożyli: Opák ręce związáli Pánu niebieſkiemu/ Bili/ plwáli/ tárgáli/ káty nád nim byli.

JEZVSA miłoſnego święty Piotr żáłował/ Páná ſwego miłego ſwym mieczem bronić chćiał: Lecz mu IEZVS powiedźiał / ſchoway twoy

Poſtquam IESVS hoc vidit obuiam exiuit, Quem quærerent benignè ab eis quæſiuit? Cui reſpõdet ille grex ſeu fæx populorum, Quòd IESVM Nazarenum Regem Iudæorum.

IESVS vultu benigno aſpiciens eos, In medium ſe offert, nil cauens Iudæos: Dicit ego ſum IESVS quem vos quæritatis, Ad hoc cadunt Iudæi corporibus ſtratis.

Iudas eum accedens fraude oſculatus, Dat oſculum amplexus, vt amicus gratus: Sed à tergo Iudæis manu monſtrat eum; Tradens IESVM dilectum Agnellum nil reum.

Nam hoc ſignum dederat, quẽ ego amplexus Salutabo, oſculans, huic vos date nexus: Ne errantes illius fratrem capiatis, Et hinc me proditorẽ veſtrum habeatis.

Ibi omnes vt canes irruunt furentes, Manus, funes, in IESVM vi iniicientes: Manus retrò ligarunt Domino cæleſti, Trudunt, nudant, humilem, ſanctum, immodeſti.

IESV dilecti malis Petrus indolendo, Euaginat gladium, Dominum tuendo, IESVS imperat enſem reponi vaginæ, En-

miecz Pietrze/ Bo kto mieczem woiuie/ tego też miecz zetrze.

IEZVSA miłośnego Żydowie porwáli/ Báránká niewinnego rwáli y tárgáli; Opák rece związáli Pánu Niebieskiemu/ Pedem wielkim bieżeli ku Miástu świetemu.

Kiedy przez most bieżeli/ sámi po nim biegli/ IEZVSA miłośnego rzeką Cedron wlekli: Mączáiąc y nurzáiąc bez żadney litośći/ Nie máiąc w poczćiwośći nic świetey miłośći.

IEZVS iest policzek wziął v Annaszá wielki/ Do Káiphaszá posłan/ á tám wielce vplwan: Oczy mu záwiązáli Żydowie niewierni/ Z niego się náśmiewáli/ ná oblicze plwáli.

IEZVS Stároście wydan/ łáncuchem związány/ Piłat Żydow iest pytan w czym był záwiniony: Widząc go być bez winy/ do Herodá posłał/ Żydowie nań skárżyli/ ále IEZVS milczał.

IEZVS z odźienia zwleczon/ v słupá vwiązan/ A tám bez miłośierdźia okrutnie biczowan: Krew z ćiáłá wypłynełá/ Pan Niebies[...]nion: Duszo miła ogląday miłośniká swego.

IEZVS gdy vbiczowan/ ná stolcu posádzon/ Ciernıem iest korono-

se perit, qui ferit, edicens diuinè.

IESVM carum dilectum Iudæi cæperunt, Agnum lupi crudeles cinxerunt, traxerunt: Manus retrò ligantes Domino cælorum, Magno currunt impetu ad Vrbem Sanctorum.

Transeuntes per pontem ipsi siccis plantis IESVM mergebant vado Cedron fluitantis: Fessum aquis intrudunt impio affectu, Ne minimo honoris seruato respectu.

IESVS ad Annam ductus est collaphisatus, Ab hoc ad Caipham missus sputis conspurcatus: Oculis est velatus à nequam Iudæis, Ludibrium est factus conspútus ab eis.

IESVS Præsidi datus catenis ligatur, Pilatus Iudæos rogat in quo accusatur? Et videns innocentem ad Herodem mittit, Iudæi fremunt, IESVS nec verbum mittit.

IESVS nudus ad duram columnam ligatur, Et sine pietate dirè flagellatur: Sanguis manat, & corpus plagis est confectum, Contemplare anima, vt tractas dilectum?

IESVS plagis confectus in sede locatur, Et vt magis ludatur spinis

wan/ á tamże był wzgárdzon: Przed Jezusem klękáli Żydowie mierźieni/ Z Páná się náśmiewáli/ plwáli nań mizerni.

IEZVSA ná śmierć Piłat niewinnie osądził/ Cesárzá niż Chrystusá wolac/ bárzo zbłądził: MARYA Mátká iego w ten czás się smućiłá/ Płákáłá y wzdycháłá/ áż wszytká omdláłá.

IEZVS z Miástá wywiedźion krzyżem obćiążony/ Z łotrami iest porownan/ iák robak wzgárdzony: Mátká mu zábieżáłá chcąc go też oglądáć/ A kiedy go vyźrzáłá ięłá rzewno płákáć.

IEZVSA iuż krzyżuią/ pátrzay dusżo pilnie/ Rece/ nogi przybito/ krew z iego ran płynie: Mátká gdy to vyźrzáłá ná źiemię vpádłá/ Dla Synaczká swoiego rádáby vmárłá.

IEZVS z krzyżem podnieśion pátrzćie Chrześćiánie/ Miedzy łotry postáwion drogą krwią skropiony: Od Żydow był náśmiewan/ gdy ná krzyżu wiśiał/ IEZVS miłośćiwy Pan wszytko skromnie ćierpiał.

IEZVS miłośćiwy Pan gdy ná krzyżu wiśiał/ Żołćią z octem nápawan iák Prorok powiádał: IEZVS gdy iuż vmierał wielkim głosem wołał Heli Heli/ Oycze moy czemuś mię opuśćił.

coronatur: Coram IESV Iudæi genua flectebant, Serui nequam Dominum cæli irridebant.

Posthæc Pilatus IESVM morte condemnauit, Cæsarem Christo Iudex præferens errauit: MARIA Mater eius tristis inde fuit. Ah quoties flens, dolens, & languescens ruit.

IESVS ductus ex Vrbe Cruce aggrauatus, Vermis factus, Latrones inter deputatus: MARIA iuit obuiam se volens videre, Et ut vidit nequiuit non nimium flere.

IESVS crucifigitur, ô mens contemplare, Manus, pedes transfixas & sanguinis mare: Contemplando hæc cuncta Mater, & videndo, Præ dolore vult mori nato condolendo.

In Cruce exaltatum IESVM cùm videmus, inter latrones pictum cruore cernemus? A Iudæis illusus in Cruce suprema, IESUS noster amator patitur extrema.

IESVS noster dilectus Cruci applicatus, vt scriptum est, acero cum felle potatus: IESVS moriens magna voce exclamauit, Heli, Heli, his DEVM verbis compellauit.

IEZVS ſie Oycu modlił zá ſwe krzyżowniki / Smutną Mátkę poćieſzył / lotrá y grzeſzniki: Gdy wſzytkiego dokonczył / ſwey głowy náklonił / Duſzę ſwoię wypuśćił / Oycu ią polećił.

IEZVSA vmárłego ſtworzenie płákáło / Páná ſwego miłego bárzo żałowáło: Słonce ſię też záćmiło / źiemiá bárzo drżáłá / opoki śię pádáły / groby otwieráły.

IEZVSOWA Mátuchná gdy pod krzyżem ſtáłá / Bok iego włocznią przekłot z boleśćią widźiáłá: Krew y wodá płynęłá z boku naświętſzego / Jego miła Mátuchná żáłowáłá tego.

JEZVS z krzyżá zdeymowan czáſu nieſzpornego / Márya piáſtowáłá Synaczká ſwoiego: Ciáło máśćiámi Joſeph z Nikodemem czćili / W Syndon ie vwinąwſzy / w nowy grob włożyli.

A my przy grobie ſtoiąc ná płácz ſię też zbierzmy / Kto / co zá kogo / czemu ćierpi / to rozbierzmy: Zá ktore grzechy ktora boleść plagi iego / Duſzo moiá ogladay miłośniká ſwego.

O JEZV Nazáráńſki / o Krolu Zydowſki / Obroń lud Chrześćiáńſki od mocy Pogáńſkiey: Dla twey męki y Mátki odpuść náſze złości / Day po náſzym ſkonániu niebieſkie rádości / Amen.

JESVS pro inimicis Patrē exorauit, Matrem Ioanni, Regnum Latroni monſtrauit: Omnibus cōſummatis caput inclinauit, Et emittens Spiritum Patri cōmendauit.

IESVM paſſum, mortuum, naturæ dolebant, Cuncta ſuum Dominum creata plangebant: Sol obſcuratus, terra tremuit commota, Petræ ſciſſæ, ſepulchra patuēre mota.

IESV ſub Cruce Mater doloroſa ſtabat, Latus eius lanceâ perfodi ſpectabat: Sanguis & aqua ſacro de latere fluxit, Cernens iſta immenſo Mater planctu luxit.

IESVS Cruce depoſtus horis veſpertinis Mater Natum geſtauit manibus diuinis: Ioſeph & Nicodemus corpus inunxerunt, Inuolutum ſepulchro nouo immiſerūt.

Et nos ſtantes ad IESV ſepulchrum ploremus, Quis, quid, pro quo, & quare paſſus eſt penſemus: Ob quas noxas, quas plagas tulit; & dolorem, Contemplare anima tuum amatorem.

O IESV Nazarene, ô Rex Iudæorum, Tuam plebem tuêre à vi paganorum: Paſſionis & Matris tuæ per virtutem, Da veniam & lætam poſt mortem ſalutem. AMEN.

Pieśń II. o Męce Páńſkiey.

MAdrość Oycá niebieſkiego /
Chryſtus on wieczny Syn iego:
Przyſzedł w niſkość świátá tego:
By nas z piekła wyrwał złego.

W wielkiey pokorze w ćichośći /
Nie lutuiąc ſwey trudnośći:
Dla narodu człowieczego /
Widząc wielki vpad iego.

A z oney Boſkiey miłośći /
Przyiął ná śię náſze złośći.
Podiął mękę dobrowolną /
Przez náſze krewkość ſwawolną.

O gdyby to kto obaczył /
Co ten Pan vczynić raczył:
Iż dla człowieká grzeſznego /
Nie litował Boſtwá ſwego.

Stał ná krzyżu záwieſzony /
Wſzytek świętą krwią ſkropiony /
Życząc z wielkiego prágnienia /
Nędznemu człeku zbáwienia.

A w oney ſwey ſrogiey męce /
Rozćiągnąwſzy obie ręce:
Wołał: podźćieſz moi mili /
Byśćie śię mną poćieſzyli.

A my nic nie bacząc tego /
Dobrodźieyſtwá Páná ſwego:
Wolemy świátu folgowáć /
Jego złych ſpraw náśládowáć.

Ták nas bárzo rozbuiáło /
W grzechách náſzych márne ćiáło /
Ktore ſwawolnie kochamy /
O twą łáſkę nic niedbamy.

Ano Pan ſwe święte ćiáło
Dał áby zá nas ćierpiáło:

Idem Latinè.

SApientia æterna,
Proles DEI ſempiterna:
Uenit in mundi profundum,
De profundis ſaluans mundum.

In ſumma humilitate,
Et laborum grauitate:
Ægrum genus vt humanum,
Saluans malis reddat ſanum.

Sic amoris motu ſui,
Ob amorem homo tui,
Subit pœnas, culpâ mundus,
Qua mundus ſcatet immundus.

Quis hoc vnquam æſtimauit,
Quantum facinus patrauit:
Dum pro homine miſello,
Paſſus DEUS licto cælo.

In cruce extenſus ſtabat,
Totus cruore flagrabat:
Arens magna ſiti clamat,
Sitit ſalutem quam amat.

Et in illa paſſione,
Manuum expanſione:
Iubet ad ſe nos venire,
Qui ſolamen vult audire.

Sed nos cæci inſenſati,
Amoris tanti ingrati:
Malumus ire poſt mundum,
Vijs malis in profundum.

Tantum caro hæc veſana,
Inſoleſcit malis vana.
Ut furens amore ſui,
Sit immemor DEUS tui.

Sed dat DEVS Corpus ſacrum,
Et Sanguinem in lauacrum:

Nam życząc mieyſcá onego/
Przez Adámá ſtráconego.
A ták wſzechmogący Pánie/
Rácz dáć z łáſki ſwey vznánie:
Bychmy ćie práwie poználi/
Woley twey náśládowáli.
Rácz nas przez ſwą ſrogą mękę/
Przyiąć pod ſwą mocną rękę:
Boć o nas źle z káżdey ſtrony/
Nie będźieli twey obrony.
Nieprzyiaćiel zewſząd doſyć/
A gdźieſz mamy ręce wznośić:
Jedno ku tobie nász Pánie/
Gdyż w tobie náſze uſánie.
O Oycze nász dobrotliwy/
Ráczże nam bydź miłośćiwy:
Nas márnotrawne ſynaczki/
Przyimi w łáſkę nieboraczki.
Bociesmy wielce zgrzeſzyli/
Máieſtat twoy obráźili:
Wſzákże z ſwey Boſkiey miłośći/
Rácz odpuśćić náſze złośći/ Am.

Vt intret homo perfectus,
Vnde Adam eſt eiectus,
Ipſe DEVS tu æterne,
Da gratiam hanc ſupernè:
Te noſcamus, te ſequamur,
Iuſſa tua exequamur.
Tu per tuam Paſſionem,
Fac nobis protectionem:
Vndequaque, nam perimus,
Ni aſylum te adimus.
Hoſtis vndique veſanus,
Quò leuemus noſtras manus:
Niſi ad te Creatorem,
Spem noſtram & Redemptorem.
O Pater noſter benigne,
Clemens proli ſis maligne:
Filiolos nos prodigos,
Iuua gratiæ indignos.
Scimus multum nos peccaſſe,
Te peccatis irritaſſe:
Sed pro tua pietate,
Munda nos iniquitate, Amen.

---

12. *Planctus B. M. Virg.*

STabat Mater doloroſa,
Iuxta Crucem lacrymoſa,
Dum pendebat Filius.
Cuius animam gementem,
Contriſtantem & dolentem,
Pertranſiuit gladius.
O quam triſtis & afflicta,
Fuit illa benedicta,
Mater Vnigeniti.

Idem Polonicè.

STáłá Mátká boleśćiwa/
Pod krzyżem bárzo ſmutliwa/
Ná ktorym iey Syn wiśiał.
Ktorey duſze wzdycháiącą/
Vtrapioną boleiącą/
Miecz boleśći przebiiał.
O iák ſmutna y ſtrapiona/
Mátká ták błogosłáwiona/
Syná iednorodzonego.

Quæ

Quæ mærebat & dolebat,
Et tremebat dum videbat
Nati pœnas inclyti,
Quis eſt homo qui non fleret,
CHRISTI Matrem ſi videret.
In tanto ſupplicio.

Quis nos poſſet contriſtari,
Piam Matrem contemplari,
Dolentem cum Filio?
Pro peccatis ſuæ gentis,
Vidit IESVM in tormentis,
Et flagellis ſubditum.

Vidit ſuum dulcem Natum,
Morientem deſolatum;
Dum emiſit Spiritum,
Eia Mater fons amoris,
Me ſentire vim doloris:
Fac vt tecum lugeam,

Fac vt ardeat cor meum,
In amando CHRISTVM DEVM,
Vt ei complaceam,
Sancta Mater iſtud agas,
Crucifixi fige plagas
Cordi meo validè,

Tui Nati vulnerati,
Tam dignati pro me pati:
Pœnas mecum diuide.
Fac me verè tecum flere,
Crucifixo condolere,
Donec ego vixero.
Juxta crucem tecum ſtare,
Te libenter ſociare,
In planctu deſidero.

Ktora płákáłá y łkáłá/
Z żalu drżáłá gdy widźiáłá
Męki Syná miłego.
Ktożby mogł być ták okrutnym/
Coby weſpoł nie był ſmutnym/
Z Mátką Bożą ſtrapioną.

Ktoby ſie nie muśiał ſmućić/
By ieno mogł okiem rzućić:
Mátkę z Synem zmęczoną.
Zá narodu ſwego złośći/
Widźi JEZVSA w gorzkośći:
Ná męki podánego.

Widźi Syná namiłſzego/
Vmieráiąc wzgárdzonego:
Gdy oddał Duchá ſwego.
Eia o Mátko miłośći/
Day ábym z tey twey miłośći
Zápłákał y zábolał.

Day by ſerce me płákáło/
Chryſtá BOGA miłowáło/
Bym náden nie miłował.
Swieta Mátko rácz to ſpráwić/
Wſzytkie rány w ſerce wpráwić:
Mnie vkrzyżowánego.

Syná twego zránionego/
Dla mnie ták vmęczonego/
Podźiel zemną bol iego.
Day mi z tobą płákáć ſzczerze/
Z vkrzyżowánym w tey mierze/
Poki żyię vmieráć.
Day mi ſtáć pod krzyżem z tobą/
A wſpolnym żalu być z ſobą:
A w tym miłośći zámieráć.

L Virgo

Virgo Virginum præclara,
Mihi iam non ſis amara,
Fac me tecum plangere.
Fac vt portem Chriſti mortem,
Paſſionis eius ſortem,
Et plagas recolere.
Fac me plagis vulnerari,
Cruce hac inebriari,
Ob amorem Filij.
Inflammatus & accenſus,
Per te Virgo ſim defenſus,
In die iudicij,
Fac me cruce cuſtodiri,
Morte Chriſti præmuniri,
Confoueri gratiâ.
Quando corpus morietur,
Fac vt animæ donetur,
Paradiſi gloriâ, Amen.

Pánno z Pánien nazacnieyßa/
Byś nie byłá żáłośnieyßa/
Niechći płáczu pomogę.
Day mi mękę Páńſką nośić/
Rány iego święte głośić/
A czćić one iák mogę.
Day mi zranić ránom iego/
Vczuć ſmák krzyżá świętego/
Przez miłość Syná twego.
W ogień dány zápalony/
Przez ćię niech będę broniony/
Pánno dniá oſtátniego.
Niech mi Páńſki krzyż zásłoną/
Niech mi śmierć będzie obroną/
A łáſká tuczy cáłą.
Kiedy duſzá wynidźie z ciáłá/
Spraw by ſie w niebo doſtáłá.
Gdźie wieczna cześć y chwałá. A.

13 *Hymnus de Horis Paſſionis Dñi.*

PAtris ſapientia veritas diuina, DEVS homo captus eſt horâ matutina,
A ſuis diſcipulis citò derelictus, A Iudæis traditus, venditus, afflictus.

Horâ primâ ductus eſt IESVS ad Pilatum, Et à falſis teſtibus multum accuſatum: In collo percutiunt manibus ligatum, conſpuentes faciem, vt eſt prophetatum.

Crucifige clamitant, horâ tertiarum, Illuſus induitur veſte purpurarum: Caput eius pungitur corona ſpinarum, Crucem portat humeris ad locum pœnarum.

Hora ſexta IESVS eſt cruci conclauatus, Præ tormentis ſitiens felle ſaturatus: Pendens cum latronibus par his deputatus, Siniſter hunc reprobat latro ſceleratus.

Hora nona Dominus IESVS exſpirauit, Heli clamans, animam Patri commendauit: Latus eius lancea miles perforauit, Terra tunc contremuit, ſol ſe obſcurauit.

De cruce deponitur hora veſpertina, Fortitudo latuit in mente diuina: Talem mortem ſubijt vitæ medicina,
Heû corona gloriæ iacuit ſupina.

Hora completorij datur ſepulturæ, Corpus CHRISTI nobile, ſpes vitæ futuræ: Conditur aromate, complentur ſcripturæ, Iugis fit memoria, mortis eius curæ.

Has horas canonicas cum deuotione, Tibi CHRISTE recolo pia ratione, Ut qui pro me paſſus es amoris ardore, Sis mihi ſolatium mortis in agone, AMEN.

Idem Polonicè.

MAdrość y prawdá wieczna Oycá wßechmocnego/ Bog wćielony poimán czáſu záránnego: Od ſwoich Zwolenników záraz opuſzczony/ Będąc Zydom w moc przedány/ wielce był ſtrapiony.

Przed Piłatem Pan ſtánął pierwßey w dźień godziny/ Tám fałßywi świádkowie kłádli nań ſwe winy: Opák ręce związawßy/ okrutnie go bili/ Plwániem według Proroctwá twarz świętą ſpeçili.

W trzećią godzinę Zydzi ukrzyżuy wołáią/ Przybrawßy go w purpurę/ Páná pośmiewáią/ Głowę iego ćierniową koroną zkrwáwili/ Krzyż do mieyſcá ná ſobie dźwigáć przymuśili.

Szoſtey godziny ná krzyż Páná rozćiągniono/ Od bolu prágnącego żołćią nápawano: Do łotrow był przyrownan/ przy nich záwießony/ Wyrzekł ſie go nießczeſny on łotr z lewey ſtrony.

O dźiewiątey godźinie Heli Pan záwołał/ Gdźie vmieráiąc/ Oycu Duchá ofiárował: Zrzodło w boku przekłotym nam ſię otworzyło/ Ziemiá ſrodze zádrżáłá/ słońce ſie zaćmiło.

Z krzyżá w ten czás był zdiety gdy nieſporna chwilá/ Długo Boſka w ßechmocność złym powoli byłá: Ták ſroga mękę podiął PAN wßego ſtworzenia/ Dochodząc ſtráconego ludzkiego plemienia.

Pod wieczor Ciáło święte máśćią pomázano/ Wedle piſmá w zámknionym grobie położono: W tey męce ieſt nádźieiá żywotá wiecznego/ Przeto niech nie wychodźi nigdy z ſercá mego.

Te pámiątkę o Chryſte godźin twoiey męki/ Wſpominam/ czyniąc tobie zá nie wieczne dźięki: á ty iákoś ſroga śmierć zniosł dla mnie grzeßnego/ Nie opuſzczay mię z łáſki do ſkonánia mego/ Amen.

PROCESSYA NA KWIETNĄ NIEDZIELĘ.

CUm appropinquaret Dominus Hierosolymam, misit duos ex Discipulis suis, dicens: Ite in Castellum quod contra vos est, & inuenietis pullum asinæ alligatum, super quem nullus hominum sedit: soluite & adducite mihi. Si quis vos interrogauerit, dicite, opus Domini est. Soluentes & adduxerunt ad IESVM, & imposuerunt sibi vestimenta, sedit super eum.

Z Niebá zesłány Syn Bogá żywego/
Gdy w Jeruzalem wieżdżał czásu swego/
We wśi Betphánie rzekł Vczniom gotowe
Słowá tákowe.

Dwdy do Miásteczká tego pobieżyćie/
Ktore przed sobą leżące widźićie:
Wnie przywiedźiećie z Oślicą oślatko/
Dwoie bydlatko.

Jeśliby wam kto chćiał trudnośći zádáć/
Moie potrzebę maćie opowiadáć:
Dosyć vczyni tey to Páńskiey woli/
Zaraz pozwoli.

Wszytkie te rzeczy dźieią się dla tego/
Że to rzeczono z pismá Prorockiego/
Corko Syońská Krol iedźie ku tobie/
W ćichey osobie.

Co Pan roskazał słudzy vczynili/
Jego ná bydle przyszedszy wsadźili:
Tłuszcze ná drogę wielkie zabieżáły/
Pánu śpiewáły.

Alij expandebant vestimenta sua in via.

Jedni poczćiwość táką wyrządzáli/
Co ná przećiwko Pánu wychadzáli:
Kedy miał iácháć rzucáli ná źiemię
Swoie odźienie.

Alij ramos de arboribus prosternebant.

Drudzy posługi tákie wyrządzáli/
Rószczki zielone z drzew obłamowáli:
Śćieląc ná źiemię/ niechay Pánu będźie/
Ozdobá wszędźie.

Et qui sequebantur clamabant Ossanna: Benedictus qui venit in nomine Domini: Benedictum Regnum Patris nostri Dauid Ossanna in excelsis miserere nobis, Fili Dauid.

A drudzy záśie zá Pánem chodźili/
Do niego tákim sposobem mowili:
Zbaw nas zmiłuy się/ nie opuszczay Żydow/
Synu Dawidow/

Cùm audisset populus quia IESVS venit Hierosolymam, acceperunt ramos Palmarum, & exierunt ei obuiam, & clamabant pueri dicentes.

Skoro pospolstwo o tym vsłyszało/
Że Jezus iedźie wnet mu zabieżało:
Niosąc gáłązki z drzewá pálmowego/
Z sercá prawego.

Hic est qui venturus est in salutem populi.

Dźiatki Żydowskie zabiegszy śpiewáły/
Wdźięcznymi głosy Pená wyznawáły:
Ten iest co przezen ludzkie pokolenie
Weźmie zbáwienie.

Hic est salus nostra & redemptio Israël.

Dźiatki powtore przez Duchá świętego
Wołáią ten iest ktory ludu swego
Z mocy szátańskiey iest Odkupićielem/
Y Zbáwićielem.

Quantus est iste, cui Throni & Dominationes occurrunt.

O iáko zacny y iáko Pan wielki/
Jáko przemożny ten iest ná czás wszelki:
Ktoremu zászli w drogę Anyołowie/
Wszyscy Thronowie.

Noli timere filia Syon, ecce Rex tuus venit tibi? Sedens super pullum asinæ, sicut scriptum est.

Załosna boiaźn niechay precz odeydźie/
Corko Syońska oto Krol twoy iedźie:
Ktobie

Ktobie Krol ćichy/ znay z Pismá świętego/
Oślice iego.

Salue Rex Fabricator mundi, qui venisti redimere nos.

Zawitay Krolu Zbáwićielu świátá/
Ciebie przez długie czekáliśmy látá:
Tyś przyszedł zbáwić człowieká grzesznego.
Tobie wiernego.

Ante sex dies solennis Paschæ, quando venit Dominus in ciuitatem Ierusalem, occurrunt ei pueri: & in manibus portabant ramos Palmarum: & clamabant voce magna dicentes: Ossanna in excelsis Benedictus qui venit in multitudine misericordiæ: Ossanna in excelsis.

Kiedy szosty dźień był przed Wielkonocą/
Do Jeruzalem wieżdżał dźiwną mocą:
Dźiatki wychodzą z Pálmami ku niemu/
Spiewáiąc iemu.
Niech chwałá Bogu z vst nászych wypływa/
Ktory ná niebie wysokim przebywa:
A ty co idźiesz k nam błogosłáwiony/
Bądź pochwalony.

CHORVS.

Gloria, laus, & honor tibi sit Rex Christe redemptor, cui puerile decus prompsit Ossanna pium.

Chwałá sławá/ y wszelka cześć bądź tobie o Krolu nász Pánie/ ktoremu dźiećinny głos poie: Zmiłowánie racz być twoie.

Israëles tu Rex Dauidis & inclyta proles, nomine qui in Domini Rex benedicte venis.

Izráelski iesteś Krolewic/ Dawidow Syn y też rodźic: wszego świátá prawy dźiedźic/ ćiebie Krolu idźiem chwalić.

Cætus in excelsis, te laudat cælitus omnis, & mortalis homo, Et cuncta creata simul.

Anyeli ná wysokośći/ Swięći w niebie dźiś chwalą ćiebie: Wszelka płeć/ wszyscy ludźie/ wsze stworzenie chwali ćiebie.

Plebs Hebræa tibi cum Palmis obuiam venit, cum prece, voto, hymnis assumus ecce tibi.

Lud Żydowski wyszedł k tobie/ z pálmámi ná cześć tobie: á my grzeszni Chrześćiánie/ z nabożeństwem chwalem ćiebie.

Hi tibi passuro soluebant munia laudis, nos tibi regnanti pangimus ecce melos.

Owo rece násze obie/ Pálmy niosąc idźiem k tobie: twey miłośći prosim ćiebie/ racz nam dáć krolowáć w niebie.

Hi placuere tibi, placeat deuotio nostra: Rex pie, Rex clemens, cui bona cuncta placent.

Bądź tobie lube śpiewánie násze/ ktore czyniem Chryste głosem: Krolu chwały y miłośći/ oddal od nas wszytkie złośći.

Pueri Hebræorum, Tollentes ramos oliuarum: Obuiam venerunt Domino clamantes, & dicentes: Ossanna in excelsis.

Dźiatki Żydowskie z roszczki oliwnymi
Zachodzą Pánu z głosy tákowymi,
Zmiłuy się Pánie/ zbaw nas z twey miłośći/
Ná wysokośći.

Pueri Hebræorum, vestimenta prosternebant in via: Et clamabant dicentes: Ossanna Filio Dauid: Benedictus qui venit in nomine Domini.

Dźiatki Żydowskie źiemię przykrywáły
Swymi szátámi/ y ták zawołáły:
Synu Dawidow zbaw nas z twey miłośći
Ná wysokośći.

1. Occurrunt turbæ cum floribus & palmis Redemptori Domino.

Zachodzą tłuszcze z kwiatkámi wonnymi:
Ná przećiw Bogu z pálmámi ślicznymi/
Służą zwyćięzcy/ sławią prawdźiwego
Syná Bożego.

2. Occurrunt turbæ cum floribus & palmis Redemptori Domino.

Poczty

Poczty wychodzą ku Pánu rozliczne/
Rzucáią kwiatki dźierżą pálmy śliczne:
Czynią poſługi Pánu pokornemu/
Zwyćiezcy ſwemu.

3. Occurrunt.

Wielka to miłość oney tłuſzcze byłá/
Iż praca żadna przykra im nie byłá:
Dla Páná ſwego ták ſie vwiiáiąc/
Bogá wzywáiąc/

Et victori triumphanti digna dant obſequia filium DEI ore gentes prædicant, & in laudem Chriſti tonant per nubila Oſanna.

Zwyćiezcy z wielkim tryumphem zacnemu
Służył świát iáko Synowi Bożemu/
Rozlegáły ſie z wielką chwałą głoſy/
Aż pod niebioſy.

Fulgentibus Palmis proſternimur aduenienti domino; huic omnes occurramus cum Hymnis & canticis glorificantes & dicentes: Benedictus Dominus.

Jáſność wielka po świećie/
Pálmy ſie lśnią y kwiećie/
Ná oblicze pádaymy/
Bogá ná ziemi znaymy:
My też wſzyſcy zábieżmy/
Ná ſercach rádość nieśmy/
Rozlicznie mu śpiewáiąc/
Błogoſłáwiony mowiąc:
Witay Błogoſłáwiony/
Zdawná oczekiwány/
Ciebie dźiś wyznawamy/
Bogiem być naſzym znamy.

Scriptum eſt enim, Percutiam Paſtorem, & diſpergentur oues gregis: Poſtquam autem reſurrexero præcedam vos in Galilæam, ibi me videbitis dicit Dominus, Amen.

Nokturny ná wielki tydźień.

KYrie eleiſon. *Alter* Domine miſerere. *Chorus.* Chriſtus Dominus factus eſt obediens vſque ad mortem. *Puer.* Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, *Sacerdos.* Qui prophetiſe promiſiſti; ero mors tua ô mors. *Puer.* Domine miſerere. *Chorus.* Chriſtus Dominus factus eſt obediens vſque ad mortem. *Puer.* Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, Kyrie eleiſon, *Sacerdos,* Qui expanſis in cruce manibus traxiſti omnia ad te ſæcula. *Chorus.* Rex Chriſte factor omnium, Redemptor & credentium, placare votis ſupplicum, te laudibus colentium.

Pueri primi Chori.

LAus tibi Chriſte qui pateris, in Cruce pendens pro ſeruis, qui cum Patre regnas in cælis. nos reos ſalua in terris. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, Kyrie eleiſon. *Pueri ſecundi Chori,* Chriſte audi nos, ſalua nos *Pueri tertii Chori.* Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis *Chorus.* Cuius benigna gratia crucis per alma vulnera, virtute ſoluit ardua, primi Parentis vincula.

Chwała tobie Chryſte/ iżeś ćierpiał/ zá nas zá grzechy ſwe krew przelał: iż krolujeſz z Oycem ná niebie/ zbaw że nas grzeſzne ná ziemi/ Kyrie eleiſon/ Chryſte eleiſon/ K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa Márya modl ſie zá námi.

Chorus. Qui es Creator ſyderum, Regem ſubiſti carneum, dignatus eſt hanc viliſſimam pati doloris formulam.

Pueri. Sancta Maria tuus Filius, IESVS Chriſtus noſter Dominus, moritur in cruce pro hominibus; vt regnemus cum eo in cæleſtibus, Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon, &c.

Chriſte audi nos, ſalua nos,
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Chorus. Ligatus es vt ſolu eres mundi ruentis complices per probra regens crimina, quæ mundus auxit plurima.

Pueri. Swięta Márya twoy miły Syn/ Jezus Chryſtus naſz miły Pan/ vmárł ná krzyżu zá wſzytek lud/ eby nas tám domieśćił gdźie kroluie ſam Kyrie eleiſon/ Chryſte eleiſon/ K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć,

Márya bądź miłośćiwa/ Márya modl ſie zá námi.

Chorus. Cruci Redemptor figeris terram, ſed omnem cunctis tradis, petentem ſpiritum nigreſcit atque ſeculum.

Pueri. In horto flexis genibus Patrem precabatur, cælico ab Angelo confortabatur: nam ex eius corpore guttæ manarunt, mixtæque cum ſanguine in terram ſtillarunt. Kyrie eleiſon, Chriſte eleiſon. K. C. K.

Chriſte audi nos, ſalua nos.
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Mox in paternæ gloriæ, victor reſplendens culmine, cum ſpiritu numine. defende nos Rex optime. *Pueri*

Klęczał w Ogroycu Oycu ſie modlił/ Anyoł z niebá ieſt go poćieſzył/ z iego ćiáłá pot ſie wylał zmieſzał ſie ze krwią/ aż ná źiemi ſtał. K. C. K. &c.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa; Márya modl ſie zá námi.

Feria Sexta reliquum.

PEndens in cruce noſter Saluator, lancea latus eius perforatur: lumen ſolis obſcuratur, ſcinduntur petræ, terra mouetur. K. C.

Chriſte audi nos, ſalua nos.
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Záwieſzon ná krzyżu náſz miły Pan/ bok iego włocznią ieſt przebodźion/ świátłość ſłoneczna ieſt ſie záćmiłá/ opoki ſie pádáły źiemia ſie trzęsłá/ K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa/ Márya modl ſie zá námi.

Maria Magdalena ibat ad tumulum, obuiamque habuit CHRISTVM Dominum, in aliena ſpecie ſibi apparuit, vt hortulanum cernere ipſum adorauit. K. C. K. C. K,

Chriſte audi nos, ſalua nos.
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Márya Mágdálená gdy do grobu ſzłá/ w inſzey perſonie Chryſtá vyrzáłá/ by był ogrodnik ieſt mniemáłá/ chwałe iemu dáłá gdy go poznáłá. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa/ Márya modl ſie zá námi.

Pilatus iudex iniquus IESVM condemnauit, Herodes cum ſeruis ipſum illuſit, alba veſte indutum Pilato remiſit, flagellatus ducitur vt crucifigatur. K. C. K. C. K.

Chriſte audi nos. ſalua nos.
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

Piłat ſędźia złośliwy Jezuſá oſądźił/ Herod z ſwymi ſługámi z niego ſie náśmiewał: w białe odźienie ieſt obleczon/ do Piłatá poſłan áby był biczowan. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa/ Márya modl ſie zá námi

O doloſe Iuda replens ſcelere, mundi Saluatorem non ſpernis tradere, ob hoc inferni cruciamina, tibi non deerit per cuncta ſecula. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon, K, C K,

Chriſte audi nos, ſalua nos.
Maria ſis propitia, Maria ora pro nobis.

O niewierny Judaſzu coś to vdźiałał/ iżeś ſwego Páná zdrádliwie przedał: przeto tobie męká ieſt zgotowána/ áby twoia duſzá w piekle gorzáłá. K. C. K. C. K.

Chryſte rácz nas wyſłucháć/ raczyſz nam ſwoie miłość dáć.

Márya bądź miłośćiwa/ Márya modl ſie zá námi.

PIESNI WIELKONOCNE.

Cantio Paschalis.

SAlue festa dies, toto venerabilis orbe,
Quâ DEVS infernum vicit, & Astra tenet.
Ecce renascentis testatur gratia mundi.
Omnia cum Domino, dona redisse suo.
Namque triumphanti post tristia Tartara: CHRISTO
Vndique fronde nemus, gramina flore fauent.
Legibus inferni opressis, supra Astra meantem,
Laudant ritè DEVM, Lux, polus, astra, fretum.
Qui crucifixus erat DEVS ecce per omnia regnat.
Dantque Creatori cuncta creata precem.

Idem Polonicè.

WItay dniu Swiety żadány/
Ná wszytek świát záwolány:
Gdy Pan piekło burzac wstawa/
Zwyćiezcá niebá dostawa.
Oto gdy sie Pan odradza/
Wszytek sie z nim świát odmładza:
Wszytko z Pánem swym stworzenie/
Ma swych dárow przywrocenie.
Bowiem gdy Pan tryumphuie/
Każda sie rzecz z nim ráduie:
Drzewo liśćiem/ kwiećiem trawá/
Chwały Páńskiey moc wyznawa.
Gdy piekielne práwo znośi/
A w niebo sie Pan podnośi:
Wszytko Pánu chwałe dáie/
Okrag niebá/ ziemskie kráie.
BOG co był vkrzyżowány/
Wszedzie zá Krolá przyznány/
Y wszytko Stworcy stworzenie
Dáie pokłon/ modły/ pienie.

Druga Pieśń Wielkonocna.

PRzez twoie świete zmartwychwstánie/
Boży Synu odpuśćiż nam nász grzesżenie:
Wierzymy iżeś zmártwychwstał/
Żywoteś nász náprawił/
Smierciś wieczney nas zbáwił/
Swoiś moc ziáwił.

Idem Latinè.

PEr tuam sanctam resurrectionem.
Fili DEI, da reis remissionem,
Credimus te surrexisse,
Vitam nostram restaurasse,
Morte æternâ saluasse,
Tuam vim monstrasse.

Trzećia

Trzećiá Pieśń Wielkonocna.

WEsoły nam dźień nástał/ Gdy Pan Chrystus zwyćiezył trzećiego dniá Zmartwychwstał:
Tegoż dniá wesołego/ prośmy Krolá niebieskiego/ by nas vchował od piekłá goracego: áby nas domieśćił rádośći krolestwá niebieskiego/
Byśmy z grzechow powstáli / Páná Jezu Chrystá náśládowáli/ á po śmierći ná wieki ná wieczne z nim krolowáli.

Idem Latinè.

LÆta dies illuxit,
Quam Saluator reduxit,
Quando victor surrexit.
Ergo lætâ hac die,
DEVM rogemus piè:
Ut nos saluans inferno,
Locet Regno æterno.
Vt à noxis surgentes,
JESVM CHRISTVM sequentes,
Dum vitam finiemus,
In æternum regnemus.

Czwarta Wielkonocna.

CHrystus Pan zmartwychwstał/
Zwyćiestwo otrzymał:
Bo zburzył śmierć srogą/
Swoią śmierćią drogą/ Alle. Kyr.
Zwalczył czártá złego/
Y starł głowe iego:
Człowieká grzesznego/
Wydárł z mocy iego/ Alle. Kyrie.
Srodze grzech poráził/
A moc iego skáził:
Żywot nász náprawił/
Toć z łáski swey sprawił/ All. Ky.
O CHRYSTE nász Pánie/
Przez twe Zmartwychwstánie:
Day nam z grzechow powstáć/
Łáski twoiey dostáć/ Allel. Kyrie.
A po tym kłopoćie/
Day w wiecznym żywoćie
Widźieć Oycá swego/
Bogá wszechmocnego. Alle. Kyrie.

Idem Latinè.

CHRISTVS resurrexit,
Triumphum erexit:
Morte vicit mortem;
Propter nostram sortem. Al. Ky.
Victor CHRISTVS viuit,
Vim Ditis contriuit:
Infernum prostrauit,
Et nos liberauit. Alle. Kyrie.
Lætetur peccator,
CHRISTVS Imperator.
Peccata transportat,
Salutem apportat, Alle. Kyr.
CHRISTE victor fortis,
Prostrata vi mortis:
Da relictis noxis,
Vitam orthodoxis. Alle. Kyrie.
Vita post transactâ,
In luce exacta:
Fac nos te videre,
Cum Patre gaudere. Alle. Kyrie.

M

Piata

Piąta Pieśń Wielkonocna.

WEsoly nam dźień nástal/
Ktoreg z nas káżdy żądal: Teg
dniá Chrystus zmartwychwstal/ All.
Alleluia Alleluia / Krol niebieski
k nam záwital: iáko śliczny kwiát
rozkwitnal/ Alleluia.
Záwital pożądáiacy / Chrystus Pan
Bog wszechmogacy: Wyrwal Oy-
cze z diabley mocy. Alleluia.
Piekielne mocy zwoiowal /
Nieprzyiaćiele podeptal:
Nád istymi śie zmilowal/ Allel.
A ći co w otchłániách byli /
Z rádośćia go przywitáli:
Ktorego zdawná żądáli / Allelu.
Potym swa moca zmartwychwstal/
Pieczeći z grobu nie ruszal: Ná
stroże wielki strách powstal. Alle.
A gdy P. Chrystus zmartwychwstal/
Wprzod śie Mátce swey pokazal:
Potym ktorych vmilowal/ Allel.
Mátká iák pierwsza w miłośći/
Pierwsza byla y w żáłośći:
Pierwsza z Pánem y w rádośći/ Al.
Stad Anyeli iey winszuiac / Spolna
rádość z námi czuiac: Ták śpie-
wáia wykrzykuiac / Alleluia.
Krolewno niebá wesel śie / Ze lud
zwyćiezyl poklon śie: Od nas czći
śie iák godźi śie/ Alleluia.
Chryste przez twe zmártwychwstánie/
Day nam grzechow odpuszczenie:
A potym duszne zbáwienie. Allelu.

Idem Latinè.

LÆta dies nobis data,
A singulis exoptata:
Christo surgenti sacrata. Alleluia.
Alleluia, Alleluia, Rex cæli nobis
aduenit, Ut flos vernus pulcher
venit, Alleluia.
Venit verus victor mortis, Christus
homo, DEVS fortis: Saluans Pa-
tres ditis portis. Alleluia.
Vicit stygis potentiam, Calcans ho-
stis superbiam: Et captiuis dans
gratiam. Alleluia.
Et qui in limbo fuerunt, Læti Chri-
stum exceperunt: Quem dudum
exoptauerunt. Alleluia.
Post propria vi vtendo, Signa tum-
bæ nil mouendo: Surgit custo-
des terrendo. Alleluia.
Quando Christus resurrexit, Pri-
mum Matri se retexit: Et quos
post illam dilexit: Alleluia.
Mater vt prima amore, Prima fuit
& mærore: Prima gaudet Salua-
tore, Alleluia.
Huic Angeli gratulantur, Et dum
iugiter lætantur: Nouum melos
modulantur. Alleluia.
Regina cæli lætare, Natum pro
plebe precare. Et dignare te
laudare, Alleluia.
CHRISTE surgens morte victa, In-
dulgens nobis delicta: Duc ad
regna benedicta. Alleluia.

Sexta Cantio Paschalis.

SUrrexit Dominus, valete luctus,
Totus concinnat orbis Alleluia:
Ut qui nos sanguine suo rede-
mit, illustret teneatq; corda no-
stra CHRISTVS, Qui nunc Tar-
tareas fregitque diras catenas,

Conclusosque Patres reduxit ab
vmbris.

Mortem morte strauit, vitamque
nobis donavit,
Et constrinxit misero manus
Plutoni.

Idem Polonicè.

DNiá tego świetego/ Wielkono-
cneg/ Wszytko stworzenie chwal
Syná Bożego: Ktory w Wielki
Piatek zá nas vćierpial/ Chcac áby
nas w swoim krolestwie wiecznym
mial. Otoć iuż zmartwychwstal /
Jáko nam przedtym powiedźial.
Oycze świete od dawná iete/ Z mo-
cy piekielney wybáwil.
Dobrzeć o nas rádźil/ swa śmierćia
násze śmierć zgládźil: áby nas przez
swa niewinna meke do chwaly swey
doprowádźil: Aby nas potym mie-
zernym świećie w rádośći z soba
posádźil.

Septima Cantio Paschalis.

SUrrexit Christus hodie, Alle. Al.
Humano pro solamine: Alle. Al.
Mortem qui passus pridie, Alle. Al.
Miserrimo pro homine, Alle. Al.
Mulieres ad tumulum, Allel. Alle.
Quærentes Christum Dn̄um, All.
Album viderunt Angelum, Alle. A.
Annuntiantem gaudium, Allel
Mulieres ô timidæ, Allelu. Alleluia.
In Galilæam pergite, Alle. Alle.
Discipulis hoc dicite, Alleluia, Al.
Quod surrexit Rex gloriæ, Alle.
In hoc Paschali gaudio, Alle. Alle.
Benedicamus Domino, Alle. Al.
Laudetur sancta Trinitas, Alle. All.
DEo dicamus gratias. Alleluia,
Alleluia, Alleluia.

Idem Polonicè.

WStal P. Chrystus zmartwych
nimie/ Alleluia/ Alleluia.
Vwesielil swoy lud mile/ Allelu. Al.
Ktory ćierpial dniá trzećiego/ Al. Al.
Dla czlowieká mizernego/ All. All.
Niewiásty co do grobu szly/ Alle All.
Drogie máśći z soba niosty/ All. A.
Anyolá widzac ślicznego/ Alle. Alle.
To slyszály mowiacego/ Alle. Alle.
Niewiásty co śie boićie/ Alleluia All.
Do Gálileiey tám idźćie/ Alle. All.
Powiedźćie to Zwolennikom/ All. Al.
Iż powstál Pan ná wiek wiekom.
Tego dniá wielkonocnego/ Allelu. Al.
Chwal káżdy Syná Bożego/ Alle.
Swieta Troyce wyznawaymy/ Alle.
Bogu cześć chwale dawaymy/ All.

8. Proſa Paſchalis.

VIctimæ Paſchali, laudes immolant Chriſtiani.
Agnus redemit oues, CHRISTVS innocens Patri reconciliauit peccatores.
Mors & vita duello, conflixère mirando, Dux vitæ mortuus regnat viuus,
Dic nobis Maria, quid vidiſti in via, Sepulchrum CHRISTI viuentis, & gloriam vidi reſurgentis.
Angelicos teſtes, ſudarium & veſtes, Surrexit CHRISTVS ſpes mea, præcedet vos in Gallilæam.
Credendum eſt magis ſoli MARIÆ veraci, Quàm Iudæorum turbæ fallaci.
Scimus CHRISTVM ſurrexiſſe à mortuis verè, Tu nobis victor Rex miſerere, Alleluia.

Idem Polonicè.

WIelkonocney cżeść ofierze/ Daycie w powſzechney wierze:
Páſterz zá owce ginie/ Chryſtus cierpiąc niewinnie: Z Bogiem poiednał lud w wielkiey winie.
Smierć z żywotem walcżyłá/ Dziwna walká to byłá: Wodz żywotá zbity/ Ma żywot ſowity.
Powiedz nam Márya/ Co w drodze zá wizya: Grob Chryſtuſá żyiącego/ W cżeść widziáłám zmartwychwſtálego.
Anyelſkie ziáwienie/ Chuſt w grobie zoſtáwienie: Wſtał Chryſtus moiá nádzieiá/ Vyżrzy go przed ſwymi Gálilea.
Godnieyſza ieſt wiáry iedná Márya prawdziwa/ Niż wſzytkich Zydow tłuſzcza kłamliwa.
Wierząc Chryſte w twe prawdziwe wſtánie/ Prośim Zwyćiezco o zmiłowánie. Alleluia.

9. Pieśń Wielkonocna.

CHryſtus zmartwych wſtał ieſt/
Nam ná przykład dan ieſt:
Iż mamy zmartwych powſtáć/
Z Pánem Bogiem krolowáć/ Alle.
Leżał trzy dni w grobie/
Dał Bog przekłoć ſobie/
Bok/ rece/ nodze obie/
Dla zbáwienia tobie/ Alleluia.
Trzy Márye poſzły/
Drogie máśći nioſły:

Idem Latinè.

CHRISTUS reſurrexit,
Nobis ſpem erexit:
Et nos reſurrecturos,
Secum regnaturos, Alleluia.
In Tumba tres dies,
Corpori eſt quies:
Quo eſt vulneratus,
Manus, pedes, & latus, Alleluia.
Tres Mariæ ferunt
Vnguenta, & quærunt

Chćiały

Chćiały Chryſtá pomázáć/
Iemu cżeść y chwałe dáć/ Alleluia.
Gdy ná drodze były/
Ták ſobie mowiły:
Ieſt tám kámień nie máły/
A ktoż go nam odwáli/ Alleluia.
Gdy nád grobem ſtáły/
Rzekł im Anyoł biały:
Nie boyćie ſie Sieſtrzyce/
Vyżrzyćie Boże lice/ Alleluia.
IEZVSA ſzukacie/
Tu go nie znaydziecie:
Wſtałći zmartwych tu go nie/
Owo z niego odzienie/ Alleluia.
Bądźmyż wſzyſcy weſeli/
Iáko w niebie Anyeli.
Czegośmy pożądáli/
Tegoſmy doczekáli/ Alleluia.

CHRISTVM, inunctum ræ,
Honorem daturæ, Alleluia.
Cùm eſſent in via,
Miſcent colloquia:
De ſaxo ingenti,
CHRISTI monumenti, Alleluia.
Cùm ad Tumbam ſtatur,
His Angelus fatur:
Extra metum ſitis,
CHRISTVM videbitis, Alleluia.
IESVM quæritatis,
Fruſtra his ſperatis,
Viuit morte victâ,
En veſtis relicta, Alleluia.
Hinc cuncti lætemur,
Angelos ſequamur:
Dum quod optabamus,
Læti habeamus, Alleluia.

10. Cantio Paſchalis, ſimilis Rot.

COllaudemus Chriſtum Regem,
Qui deſtruxit mortis legem.
Quem dolebat Sol & Luna,
Creaturæ omnes vnâ.
Et Angeli pacis flebant,
Chriſto paſſo condolebant.
Petræ ſciſſæ, motæ terræ,
Vela templi ſe ſcidêre.
Et mortui ſentiebant,
Dum ſepulchris reſurgebant.
Hunc MARIÆ deplangebant,
Et milites illudebant.
Apoſtoli Diſcipuli,
Sparſi erant ſicut pulli.

Idem Polonicè.

WYſławiaymy Chryſtá Páná/
Ktory ſtárł śmierć y ſzatáná.
Z tym boláły ſłonce/ mieśiąc/
A ſtworzenia z Tworcą cierpiąc.
Z meki Páńſkiey y Anyeli/
Płácżu z żalem powod mieli.
Skáły trząſły/ ziemiá drżáłá:
Zaſłoná ſie świetá rwáłá.
A vmárli żáłowáli/
Ná żal z grobow powſtawáli.
Łzy Márye nád nim láły/
A Zołnierze przeſzydzáli.
Apoſtoli y Vcżniowie/
Rozbiegli ſie po ſwey głowie.

Triſtis

Triſtis erat Eccleſia,
Matre IESV cum MARIA.
Nunc iam CHRISTO reſurgente,
Cuncta plaudunt læta mente,
Sol & Luna lætiores,
Omnes Chriſto dant fauores,
Et Angeli albicantes,
Colloquuntur collætantes.
Templa nitent velis pulchris,
Petræ cedunt à ſepulchris.
Et mortui nunc lætantur,
Dum in limbo viſitantur.
Cum MARIIS nunc lætantes,
Sunt milites prædicantes.
Apoſtoli Diſcipuli,
Congregantur ſicut pulli.
Tota gaudens Eccleſia,
Dat cantica læta pia.
CHRISTE victor te rogamus.
Læti tecum reſurgamus.
Amen.

Wßytek Kośćiol był w żáłobie!
Z męki Páńſkiey czuł żal w ſobie.
Gdy záś Chryſtus zmartwychwſtáie/
Wßytkim rádość wielką dáie.
Słońce/ Mieśiąc ſą iáśnieyße/
Vczćić świeto chcąc dźiśieyße.
A Anyeli dźiśia w bieli/
Po żałobie ſą weſeli.
Rußył ten dźień y kámienie/
Z grobu czyniąc odwalenie.
A umárli vćießeni/
Gdy w otchłániách náwiedzeni.
A Márye máśći noßą/
A Zołnierze tryumph głoßą.
Apoſtoli y Vczniowie/
Zbiegáią ſię ku ſwey głowie.
Wßytek Kośćioł dźiś w rádośći/
Krzyczy/ śpiewa w pobożnośći.
O Zwyćięzco CHRYSTE Pánie/
Day nam z ſobą zmartwychwſtánie.
Amen.

II. Cantio Paſchalis.

REgina cæli lætare, Alleluia,
Quia quem meruiſti portare,
Alleluia.
Reſurrexit ſicut dixit, Alleluia,
Ora pro nobis DEVM, Alleluia.

Idem Polonicè.

KRolowa niebieſka weſel ſię
MARYA/ Alleluia.
CHRYSTVS ktoregoś nośić záſłużyłá/ Alleluia/
Zmartwych wſtał Alleluia/
Modl ſię zá námi/ Alleluia.

PIESNI O S. DUCHU.

Cantio Prima de Spiritu S.

VEni Creator Spiritus,
Mentes tuorum viſita:
Imple ſuperna gratia,
Quæ tu creaſti pectora.
Qui Paracletus diceris,
Donum DEI altiſſimi:
Fons viuus, ignis, charitas,
Et ſpiritalis vnctio.
Tu ſeptiformis munere,
Dextræ DEI tu digitus:
Tu ritè promiſſum Patris:
Sermone ditans guttura.
Accende lumen ſenſibus,
Infunde amorem cordibus:
Infirma noſtri corporis,
Virtute firmans perpeti.
Hoſtem repellas longius,
Pacemque dones protinus:
Ductore ſic te præuio,
Vitemus omne noxium.
Per te ſciamus da Patrem,
Noſcamus atque Filium:
Te vtriusq; Spiritum,
Credamus omni tempore.
Gloria Patri Domino,
Natoque, qui à mortuis
Surrexit, ac Paracleto,
In ſeculorum ſecula, Amen.

Idem Polonicè.

RAcz przyść Duchu ſtworzyćielu/
Serc wiernych náwiedźićielu/
Nápełń łáſką z wyſokośći/
Stworzenia twego wnętrznośći.
Tyś Páráklętem názwány/
Tyś dar Boży pożądány:
Zdroy żywy/ ogień miłośći/
A oley dußney świątośći.
Tyś dárámi śiedmiorάki/
Z Bogiem w mocy tyś iednáki:
Ty Oycowſkie pełniß ſłowá/
Tyś wßelkich ięzykow mowá.
Rácz dáć zmyſłom dar świátłośći/
Przymnażay w ſercách miłośći:
Krewkość też ćiáłá náßego/
Stwierdzay mocą Boſtwá ſwego.
Znieś nieprzyiaćielá złego/
Nábaw pokoiu miłego:
Niechay chodząc zá twą radą/
Vydźiem wßego co ieſt wádą.
Oycá poznáć niebieſkiego/
Rácz nam dáć y Syná iego:
A ciebie Duchá świętego/
Od obu pochodzącego.
BOGV Oycu wßechmocnemu/
Synowi Zmártwychwſtáłemu:
Z Duchem S. część ſpołeczna/
Niech będźie ná wieki wieczna/ A.

Cantio 2 de Spiritu S.

VEni ſancte Spiritus,
Et emitte cælitus,
Lucis tuæ radium.
Veni Pater pauperum,
Veni dator munerum:
Veni lumen cordium.
Conſolator optime,
Dulcis hoſpes animæ:
Dulce refrigerium.
In labore requies,
In æſtu temperies:
In fletu ſolatium.
O lux beatiſſima,
Reple cordis intima:
Tuorum fidelium.
Sine tuo Numine,
Nihil eſt in homine:
Nihil eſt innoxium.
Laua quod eſt ſordidum,
Riga quod eſt aridum:
Sana quod eſt ſaucium.
Flecte quod eſt rigidum,
Foue quod eſt frigidum:
Rege quod eſt deuium.
Da tuis fidelibus,
In te confidentibus:
Sacrum ſeptenarium.
Da uirtutis meritum,
Da ſalutis exitum:
Da perenne gaudium. Amen.

Idem Polonicè.

PRzydź święty Duchu z niebá/
A rácz nam dáć co trzebá:
Z promieni twey iáſności.
Przydź o Oycze vbogich/
Przydź dawco darow drogich:
Przydź ſerdeczna świátłości.
Poćieſzyćielu naświetſzy/
Gośćiu w duſzách naymilſzy:
Słodki ochłodzićielu.
Odpoczynku ſtrudzonych/
Ochłodo vpalonych:
Smutnych poćieſzyćielu.
O wyborna świátłośći/
Nápełni ſerc wnętrzności:
Twych wiernych z wyſokości.
Krom łáſki Boſtwá twego/
W człowieku nic dobrego:
Nic bez wády y złośći.
Zmyi co ieſt plugáwego/
Pokrop co ieſt zeſchłego:
Vlecz co ieſt ránnego.
Skłoń co nievżytego/
Zágrzey co oziębłego:
Náwroć co ieſt zdrożnego.
Day twym ćiebie wierzącym/
Vfność w tobie kłádącym:
Siedmioráki dar Boſki.
Day zasługom grosz dzienny/
Day nam koniec zbáwienny:
Day weſele bez troſki/ Amen.

Cantio 3. de S. Spiritu.

SPiritus Sancti gratiâ,
Apoſtolorum pectora:

Idem Polonicè.

ŁAſka Duchá naświętſzego/
Apoſtołá duch káżdego:

Repleuit

Repleuit CHRISTI gratiâ:
Donans linguarum genera.
Dicens eis: accipite
Spiritum ſanctum hodie:
Qui vos docebit omnia,
Futura, & præſentia.
Miſit per mundi machinam,
Fari verbi potentiam:
Ut prædicarent varijs
Linguis omni creaturæ.
Dicens eis cum ſteteritis
Coram mundi Principibus,
Nolite præmeditari,
Quid quomodo loquamini,
Dabit vobis ipſa hora,
Deſuper Spiritus dona:
Ad dicendum Oracula.
Et patrandum miracula.
Unde nos cum tripudio,
Benedicamus Domino:
Laudetur Sancta Trinitas,
DEO dicamus gratias.

CHRYSTVs z łáſki raczył nádáć:
Językámi dáiąc gadáć.
Mowiąc im: dniá dziśieyſzego
Przyimicie Duchá świętego:
Ktory náuczy wſzytkiego/
Co ieſt ninie/ co przyſzłego.
Poſłał ich ná świát ſzeroki/
Dáiąc mowy dar wyſoki:
By iezykámi gadáli/
Wſzytek narod náuczáli.
Mowił też im gdy ſtániećie
Przed Pány co ná tym świećie/
Máło o tym rozmyślayćie/
Co iáko mowić maćie.
Według czáſu/ y iák trzeba/
Da Duch święty dáry z niebá.
Nie tylko do powiádánia/
Lecz y do cudow dziáłánia.
Skąd my dziśia wykrzykuiąc/
Łáſki Páńſkie wyſławiáiąc:
Troyce świętą wychwalaymy/
Bogu dzięki oddawaymy.

Pieśń Trzećia o Duchu Swiętym.

PRośmy dziś świętego Duchá/ Byśmy byli prawey wiáry iáko ná to przyſtuſzá/ Aby był Pan BOG przy tey chwili/ Gdy śię duſzá z ćiáłem rozdzieli/
Táko Boże day.

O Márya cna Dziewicá/ Porodziłáś Krolewicá/ niebieſkiego dziedzicá/ Porodziłaś go przez boleśći/ Zbaw ſmutku y żáłośći/
Táko Boże day.

N

Idem Latinè.

JMploremus Spiritum DEI,
Rectæ ſimus vt fidei,
Ceu ritè placet ei:
Adſit DEus illi horæ,
Cum exibit mens corpore,
Amen ſit ita.
O MARIA Virgo clara,
Ex te DEI proles cara:
Hæres cæli (ô ſors rara:)
Natus eſt ſine dolore,
Nos libera à mærore. Amē ſit ita.

Swiety

Swiety Janie Ewángeliſtá/ Proś zá námi Páná IEZU Chryſtá Pánny MARYEY Syná: Aby byłá duſzá náſzá czyſtá/ Kiedy przyidzie przed ſąd JEZV CHRYSTA/
Syná Bozego.

Swieta Anno ſámotrzecia/ Wyſłuchay nas wołáiącego káżdego człowieká / Abyś náſze grzechy odprośiłá/ Czáſu śmierći przy nas byłá/
Zá námi ſię modlilá.

Sancte Joannes Euangeliſta,
Exora Chriſtum pro gente iſta,
IESUM Natum MARIÆ,
Anima noſtra fiat vt pura,
Ante Chriſtum cum eſt ventura,
DEI futura.

Sancta ANNA ipſa tertia,
Clamores noſtros audi propitia:
Impetra noxis noſtris leuamen,
Præſens mortis da iuuamen,
Orans pro nobis. Amen.

PIESNI O BOZYM CIELE.

Pierwſza Pieśń o Bożym Ciele.

TWoiá cześć chwałá náſz wieczny Pánie/
Ná wieczne czáſy niech nie vſtánie.
Tobie dźiś dźiem z woyſkiem tych ludźi/
Pokłon y pienie/ my twoi ſłudzy.
Dźiękuiąc wielce twey wielmożnośći/
Zá ten dar zacny twey wſzechmocnośći.
Ześ ſię dárowáł nam nie niegodnym/
W tym Sákrámencie w łáſki twe płodnym.
Raczyłeś zoſtáć w tákiey oſobie
Dla nas grzeſznych/ nie folguiąc ſobie.
Ciáło twe święte co krzyżowáno/
Y krew nadrożſza ktora przelano.
Przyſzedſzy ná świát Pan wieczney chwały
Podiąłeś nędze/ vćiſk niemáły.
Dałeś ſię potym z wielkiey miłośći
Ná męki ſrogie bez wſzey litośći.
Wſtępuiąc záśię do chwały wieczney/
Zoſtáwiłeś dar łáſki wdźięczney.
Co w Sákrámenćie tym vpátruiąc/
Serce nam rośćie poćiechy czuiąc.

Idem Latinè.

TVa laus, honor, ô Rex perennis,
Maneat omni æuo ſolennis.
Vnde & turba hic congregata,
Tibi decantat ſupplex, & grata,
Grates ſonamus tuæ virtuti,
Pro dono dato apto ſaluti.
Quia te nobis præbes benignum,
Per Sacramentum hoc mirè dignum,
Sub tali manens ſpecie donum,
Nil tibi parcis ob noſtrum bonum,
Sacrum in cruce Corpus quod erat,
Eſt hic, qui ex te Sanguis fluxerat.
Adiens mundum Rex glorioſe,
Multa es paſſus malitioſè.
Impulſus ſuaſu tui amoris,
Subiiſti omne onus doloris.
Aſcendens cælos poſt Rex æterne,
Hoc munus nobis legas paternè.
Quod Sacramento in hoc ſpectando,
Exultat noſtrum cor iubilando.

Tobie

Tobie my BOZE teraz śpiewamy/
Przed twą świątośćią z chęćią pádamy
Proſząc twey łáſki byś o nas rádźił/
A nas zá ſobą w niebo wprowádźił.

Tibi in terris DEVS cantamus,
In Sacramento te adoramus.
Et tu benignus præſtare velis,
Vt te ſequentes, loces in cælis.

Pieśń wtora o Bożym Ciele.

KAżde ſtworzenie śpieway/ A dźiś záwołay: IEZV, IEZV, IEZV Pánie łáſkáwy/ BOZE práwy/ k tobie wołamy zmiłuy ſię nád námi/ ſwemi ſługámi.

Acz tegośmy niegodni/ łáſki twey pewni IEZV, IEZV, IEZV ieśli nas ſwe ſtworzenie wzgárdźiſz/ Whedzy opuśćiſz/ zá grzechy ná nas gniew ſrogi wypuśćiſz.

Do kogoż ſię vćieczem/ A dokąd poydźiem: IEZV, IEZV, IEZV niech łáſkę twą znamy ná źiemi: A potym świećie krolowáć z tobą/ A z twymi Swiętymi.

Zmiłuyże ſię nád námi/ Chryſte prośimy: IEZV, IEZV, IEZV ráczże nam dáć vpámiętánie / z grzechow powſtánie/ A potym z tobą wieczne krolowánie Amen.

Idem Latinè.

CUncta creata cantent, vocem exaltent: IESV, IESV, IESV, benigne here, DEus vere, Ad te clamamus, tibi laudes damus, tu miſerere.

Quamuis ſimus indigni, ſerui maligni, IESV, IESV, IESV ſi tu tuam creaturam ſpernes: Miſeros cernes, quos pro peccatis in ira ſecernes.

Ad quem confugiemus? Quem inquiremus, IESV, IESV, IESV gratiam tuam dare velis, Ut regnemus tecum in cælis, cum ſanctis Angelis.

Miſerere noſtri, CHRISTE vt noſti, IESV, IESV, IESV da peccatorum veniam: Da vitam piam, & poſt hac tecum æternam gloriam, Amen.

Cantio Tertia de Corpore Chriſti.

AVe verum Corpus natum, ex MARIA Virgine, verè paſſum immolatum, in cruce pro homine: Cuius latus perforatum, vero fluxit ſanguine, Eſto nobis prægustatum, mortis in examine, O clemens, ô pie JESV, Fili MARIÆ, miſerere noſtri.

Idem Polonicè.

WItay prawdźiwe Ciáło z P. MARYEY zrodzone/ Prawdźiwie dla człowieká ná krzyż dáne vmęczone: Ktoregoſz bok ś. przebodźion prawdźiwą krwią ſpłynął / Czáſu śmierći bądź nam pośiłkiem/ by człowiek nie zginął. O Dobry IEZV Synu P. Máryey/ Zmiłuy ſię nád námi/ á wybaw z wieczney mizeryey.

Hymnus D. Thomæ de Sacramento Corporis & Sanguinis D. N. I. C.

ADoro te supplex latens Deitas,
Quæ sub his figuris verè latitas.
Tibi se cor meum totum subjicit,
Quia te contemplans totum deficit.
Visus, gustus, tactus, in te fallitur,
Sed auditu solo in te creditur.
Credo quicquid dixit DEI Filius,
Verbo veritatis nihil verius.
In cruce latebat sola Deitas,
Sed hic latet simul & humanitas.
Ambo tamen credens, atque confitens,
Peto: quod petiuit latro pœnitens.
Plagas sicut Thomas non intueor,
DEUM tamen meum te confiteor.
Fac me tibi semper magis credere,
In te spem habere, te diligere.
O memoriale mortis Domini,
Panis verus, vitam præstans homini:
Præsta meæ menti de te viuere,
Teque illi semper dulce sapere.
Pie Pelicane, IESU Domine,
Me immundum munda tuo sanguine.
Cuius vna stilla salum facere,
Totum mundum potest, omni scelere,
IESU quem velatum nunc aspicio,
Quando fiet istud quod iam sitio,
Vt te reuelata cernens facie,
Visu sim beatus tuæ gloriæ, Amen.

Hymn S. Thomaszá o Naświęt: Sakrámencie Ciáłá y Krwie Páná N. I. C.

CZebie częsze pokornie Bostwo zákryte/
Ktoreś figurámi tymi okryte.
Tobie się me serce wszytko podáie/
A ná cie pátrząc práwie vstáie.
Wzrok/ smák/ dotykánie/ w tobie się myli/
Sam tylko ieden słuch z wiáry się sili.
Wierzę co iedno rzekł Syn BOGA mego:
Nád słowo prawdy nic iest prawdziwszeg.
Na krzyżu się tylko Bostwo táiło/
Lecz y Człowieczeństwo tu się zákryło.
Wszák oboie wierząc y wyznawáiąc/ (iąc.
Proszę/ o co prosił łotr grzech swoy znáią
Choć ia iák Thomasz ran nie oglądam/
Znam cię Bogiem moim wyznawáć żądam.
Dodawayże coraz wiáry moy Pánie/ (dam.
W tobie pokładáć miłość y vfánie.
O nadroższy Páńskiey śmierći kleynoćie/
Chlebie práwy y dusz ludzkich żywoćie.
Day mey prośże duszy by z ciebie żyłá/
W tobie vfność miáłá/ ciebie lubiłá.
Pelikánie miły/ JEZU moy Pánie/
Omyi krwią swą duszy moiey zmázánie.
Twey krwie iedna kroplá może świát zbáwić
Y od wszelkich grzechow wszytkich wybáwić.
IEZU ktorego tu widzę zákrytym/ (wić.
Kiedyż będę syt/ czym łáknę być sytym.
Abym niż z okrytey twey obecnośći/
Był błogim z widzenia chwały w rádośći.

4. *Prosa alias Sequentia Ecclesiastica.*

LAuda Syon Saluatorem,
Lauda Ducem & pastorem,
In hymnis & canticis.
Quantum potes, tantum aude:
Quia maior omni laude,
Nec laudare sufficis.

Idem Polonicè.

CHwal Syonie Zbáwcę twego/
Chwal Pásterzá wodzá cnego:
W Hymnách/ w Pieśniách/ w rádo-
Czyn co twoiá siłá znośi/ (śći.
Żadnać chwalá nie donośi/
Páná tego zacnośći.

Laudis

Laudis thema specialis,
Panis vivus & vitalis,
Hodie proponitur,
Quem in sacræ mensa cœnæ
Turbæ fratrum duodenæ
Datum non ambigitur.
Sit laus plena, sit sonora,
Sit iucunda, sit decora,
Mentis iubilatio.
Dies enim solemnis agitur,
In qua mensæ prima recolitur
Huius institutio.
In hac mensa noui regis,
Nouum Pascha nouæ legis,
Phase vetus terminat.
Vetustatem nouitas,
Umbram fugat veritas;
Noctem lux eliminat.
Quod in Cæna CHRISTUS gessit,
Faciendum hoc expressit
In sui memoriam.
Docti sacris institutis
Panem, vinum, in salutis
Consecramus hostiam.
Dogma datur Christianis,
Quod in carnem transit panis,
Et vinum in sanguinem.
Quod non capis, quod non vides,
Animosa firmat fides,
Præter rerum ordinem.
Sub diuersis speciebus,
Signis tantùm, & non rebus,
Latent res eximiæ.

Chwały powod osobliwy/
Chleb żywotny y ten żywy/
Dziśia się wystáwuie.
Ten to chleb być Kośćioł wierzy/
Co ostátniey Pan wieczerzy
Apostołom száfuie.
Niechże zábrzmi chwałá dźwięczna/
Niech y dźiękă idźie wdzięczna:
Z serdeczne rádośći.
Bo śię wielkie stáło święto/
Gdy napierwey stoł ten wźięto/
Z vstáwe świątośći.
Przy tym stole Krol nász nowy/
Stáry zwyczay Zakon nowy/
W nową skonczył Wielkanoc.
Nowe prawo stáre psuie/
Z ćień prawdźie vstępuie:
Z dniowi z ciemnośćią noc.
Co Pan czynił wieczerzáiąc/
Kazał y nam to dźiáłáiąc:
Pámięć swą mieć codźienną.
Páńską wolą wypełniamy/
Gdy chleb/ wino poświącamy:
Ná obiatę zbáwienną.
Ták nas vczą Chrześcijány/
Że chleb w ciáło ma przemiány:
Wino w krew odmienienie.
Czego rozum nie poymuie/
Niech to wiárá w nas gruntuie:
Choć y nád przyrodzenie.
Pod rożnymi osobámi/
Wszák nie skutkiem lecz znákami:
Rożne są rzeczy z sobą.

Caro

Caro cibus, ſanguis potus:
Manet tamen Chriſtus totus
Sub vtraque ſpecie.
A ſumente non conciſus:
Non confractus, non diuiſus,
Integer accipitur,
Sumit vnus, ſumunt mille:
Quantum iſti, tantum ille:
Nec ſumptus conſumitur.
Sumunt boni, ſumunt mali:
Sorte tamen inæquali,
Vitæ, vel interitus.
Mors eſt malis, vita bonis:
Vide paris ſumptionis
Quam ſit diſpar exitus.
Fracto demum Sacramento,
Ne vacilles, ſed memento,
Tantum eſſe ſub fragmento,
Quantum toto tegitur,
Nulla rei fit ſciſſura:
Signi tantùm fit fractura,
Qua nec ſtatus, nec ſtatura
Signati minuitur.
Ecce Panis Angelorum
Factus cibus viatorum:
Verè panis Filiorum,
Non mittendus canibus.
In figuris præſignatur,
Cum Iſaac immolatur:
Agnus Paſchæ deputatur:
Datur manna Patribus.
Bone Paſtor, panis vere,
JESU noſtri miſerere:
Tu nos paſce, nos tuere:

Ciáło karmi/ krew nápawa/
Cáły Chryſtus wßák zoſtawa
Pod oboią oſobą.
Do vſt wźięty nieſkruſzony/
Nieſtárty nierozdźielony:
Zupełny śię przyimuie.
Bierze ieden/ tyśiąc bierze/
A on/ y ći w iedney mierze:
Nic Pánu nie vymuie.
Dobrzy y źli przyſtępuią/
Wßákże rożne ſkutki czuią:
Zywot lub potępienie.
Zywot dobrym śmierć niezbożnym/
Pátrz iák táż rzecz ſkutkom rożny/
Rożne dáie ſkończenie.
Przy złamániu też świątośći/
Nie wątp namniey o cáłośći:
Tyleß w cząſtki ieſt máłośći/
Ile cáłość okrywa.
Nie podlega rzecz łamániu/
Znák śię łamie w vżywániu:
Lecz Pan/ ni ſtan w tym łamániu/
Nic łamány nie bywa.
Oto Anyelſkie potráwy/ (wy/
Chleb pobożnych z Boſkiey ſprá-
Chleb ſynowſki to ieſt práwy/
Nie ma być pſom miotány/
Ten w figurách známionowan/
Gdy Izáák ofiárowan:
Gdy Báránek odpráwowan/
Gdy z mánny pokarm dány.
Dobry Páſterzu y chlebie/
IEZV lud twoy prośim ćiebie/
Ty broń ty karm nas w potrzebie:

Tu

Tu nos bona fac videre
In terra viuentium.
Tu, qui cuncta ſcis, & vales,
Qui nos paſcis hic mortales:
Tuos tibi commenſales:
Cohæredes & ſodales
Fac ſanctorum ciuium. Amen.

Ty twe dobrá/ nam y śiebie
Vkaż w źiemi żywiących.
Ty co wßytko wieß y możeß/
Co nas karmiß/ y wſpomożeß:
Ze śię oſtáłem ſtołowniki/
Społ dźiedźicy godowniki/
W liczbie ciebie widzących/ Am.

Hymnus Eccleſiæ.

PAnge lingua glorioſi
Corporis myſterium,
Sanguiniſque pretioſi,
Quem in mundi pretium
Fructus ventris generoſi
Rex effudit gentium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intacta Virgine,
Et in mundo conuerſatus,
Sparſo verbi ſemine,
Sui moras incolatus
Miro clauſit ordine.
In ſupremæ nocte cœnæ
Recumbens cum fratribus,
Obſeruata lege plenè
Cibis in legalibus
Cibum turbæ duodenæ
Se dat ſuis manibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem efficit:
Fitque ſanguis Chriſti merum,
Et ſi ſenſus deficit:
Ad firmandum cor ſincerum
Sola fides ſufficit.
Tantum ergo Sacramentum
Veneremur cernui:

Idem Polonicè.

SŁaw iezyku chwalebnego/
Ciáłá ſkryte świątośći:
Wſpomniey drogą krew do tego/
Okup ludzkiey krewkośći/
Co z żywotá owoc onego
Wylał Krol wßytkich włośći.
Nam zrodzony/ nam wydány/
Z Pánny niepokaláney:
A ná świećie dobrze znány/
Po náuce rozśiáney;
Wßytek żywot bez nágány
W ſpráwie zámknął zdumiáney.
Wiec wieczerzał Pan oſtátnie/
Siedząc weſpoł z Vczniámi:
Wypełniwßy dość doſtátnie
Zakon y z obrzędámi/
Apoſtołom dawał płatnie
Siebie ſwymi rękámi
Słowo będąc chleb prawdźiwy/
Słowem ciáło ſwe czyni:
Z winá Krwie ieſt napoy żywy/
Choć tu rozum zmyſł wini/
Kto ieſt w ſercu niewątpliwy/
Dość mu wiárá vczyni.
Przed ták wielkim Sákramentem/
Vpadaymy ná twarzy:

Et am-

Et antiquum documentum
Nouo cedat ritui:
Præstet fides supplementum
Sensuum defectui.
Genitori, Genitoque
Laus & iubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit & benedictio:
Procedenti ab vtroque,
Compar sit laudatio, Amen.

Niech vstapią z testámentem
Nowym spráwom iuż stárzy:
Wiárá bedźie supplementem/
Co sie zmysłom nie dárzy.
Oćiec z Synem niech to spráwi/
By mu dźieká zábrzmiáła:
Niech duch świety błogosłáwi/
By sie iego moc zstáłá;
Niech nas nászá wiárá stáwi/
Gdźie iest wieczna cześć chwałá/ A.

5. *Cantio coram SS. Sacramento.*

REx Christe primogenite,
Agnelle DEI mystice,
Virtutum fons, vita,
Mundi Caro viua:
Diuinitatis hostia,
Æterni Patris victima:
Omnium plasmator,
Mundi restaurator;
Tuo nos Corpore refice,
Sacroque Sanguine ablue
Sordes nostræ culpæ,
JESU CHRISTE.

Idem Polonicè.

O Chryste Krolu iedyny/
Báránku Boży niewinny/
Cnot źrzodło żywoćie/
W tey ćiáłá istoćie;
Obiáto Bostwá swoiego/
Ofiáro Oycá wiecznego/
Wszytkich rzeczy sprawco/
Wszego świátá náprawco:
Twoim nas ćiáłem rácz pośiláć/
Krwią ktorąś chćiał wylać:
Omyi sprośnośći win nieczyste/
JEZV CHRYSTE.

6. *Pieśń o Bożym Ciele.*

WItay pokármie w ktorym niezmierzony/
Nieba y ziemie Tworcá iest zámkniony/
Witay napoiu zupełnie gászacy/
Vmysł prágnący.
Witay krynico wszytkiego dobrego/
Gdy bowiem w sobie masz Bogá sámego/
Z nim ludźiom wszytkie iego wszechmocnośći
Nieśiesz godnośći.
Witay z niebiosow Manno padáiąca/
Rozkoszny w sercu nászym smák czyniąca:
Wszytko ná świećie co ieno smákuie/
W tym sie náyduie.
Witay roskoszne z ogrodu Rayskiego
Drzewo/ owocu pełne żywiącego:
Kto ćie skosztuie śmierći sie nie boi/
Choć nád nim stoi.
Witay iedyna serc ludzkich rádośći/
Witay strapionych wszelka tęsknośći;
Ciebie dźiś moie łzy słodkie szukáią/
Krobie wołáią.

Idem Latinè.

SAlue ô esca, in qua est immensus,
Cæli & terræ Sator comprehensus:
Salue ô potus, verum sitientis,
Leuamen mentis.
Salue fons vere, plene bonis veris,
Nam quando in te DEVM ipsum geris,
Diuinæ in te geris bonitatis.
Præmia gratis.
Salue ô Manna cælitus descendens,
Omnem saporem in te comprehendens:
Est in te omnis gustus suauitatis,
Et voluptatis.
Salue ô dulce Paradisi lignum,
Tu verus vitæ fructus es & signum:
Quisquis te gustat, mortem non timebit,
Quamuis videbit.
Salue ô vnicum cordis leuamen,
Et afflictorum dulce consolamen:
Te cum lacrymis pijs quæritamus,
Te inuocamus.

7. *Pieśń o Bożym Ciele.*

JDźie/ idźie/ Bog prawdźiwy/
Jdźie Sedźia spráwiedliwy:
Stánąwszy piekným kołem/
Vderzmy wszyscy czołem.
Jdźie/ idźie/ Bog łáskáwy/
Jdźie Tworcá wszego práwy:
Stánąwszy piekným kołem/
Vderzmy wszyscy czołem.
Jdźie/ idźie Krol przemożny/
Jdźie wielce Pan wielmożny:
Stánąwszy piekným kołem/
Vderzmy wszyscy czołem.
Jdźie/ idźie/ świátłość wieczna/
Jdźie ku nam moc przedwieczna:
Stánąwszy piekným kołem.
Vderzmy wszyscy czołem.
Jdźiesz/ idźiesz miły Pánie/
A gdźie Máiestat twoy stánie:
Niech tám stánąwszy kołem/
Ná wieki biiem czołem.

Idem Latinè.

EN procedit DEVS verus,
Iudex iustus, & seuerus:
Iugi processione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit clemens DEVS,
Sator rerum, Soter meus:
Iugi processione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit Rex præpotens,
Et Dominus omnipotens,
Iugi processione,
Adoremus hunc pronè.
En procedit lux æterna,
Virtus vera, sempiterna:
Quem in processione,
Adoremus nos pronè.
J Dux CHRISTE, j præcede,
Et nos sistas tua sede:
Ut te in statione
Tua, colamus pronè.

8. *Pieśń o Bożym Ciele.*

TObie nąsłodszy Jezu wesoło śpiewamy/
Tobie chwałę dawamy.
Tobie Zbáwićielowi cześć dáiem nászemu/
Tobie á nie inszemu.

Idem Latinè.

TIbi, ô dulcis IESV, hilares cantamus,
Tibi laudes tonamus,
Tibi, vt Saluatori, reddimus honorem,
Tibi soli amorem.

Tyś ná te niſką źiemie zſtąpił z wyſokiego
Páłacu niebieſkiego (ści/
Abyś Adámie wtory w pocie y w ćięſzko-
Dodawał nam żywności
A teraz nowa miłość świátu pokázuieſz/
Kiedy ſie nam dáruieſz
Kiedy ſie ofiáruieſz ná pokarm nędznemu/
Rodzáiowi ludzkiemu.
Przetoż Náſłodſzy Jezu/ k tobie dźiś woła-
Tobie chwałe dawamy (my/
Tobie winna oddáiem cześć Bogu ſwoiemu
Tobie á nie inſzemu.

Tu cum pro nobis in has terras deſcēdiſti
Cæli Thronum reliquiſti.
Vt in ſudore vultus tu Adam ſecunde,
Cibares nos abundè,
Nouum amorem mundo præclarè mon-
Cum te nobis donaſti. (ſtraſti,
Quando te ipſum præbes pro cibo, miſello
Huius mundi popello.
Inde ô dulcis IESV ad te proclamamus,
Tibi laudes tonamus.
Tibi debitum DEO reddimus honorem,
Tibi ſoli amorem.

9. Pieśń o Bożym Ciele.

O IEZU pokarmie Anyelſki/
O IEZU napoiu niebieſki.
O IEZU ofiáro świątości /
O IEZU ſkárbnico miłości.
O IEZU ucieczko grzeſzących/
O IEZU ochłodo prágnących.
O IEZU Duchowna ſłodkości/
O IEZU przedźiwna świátłości.
O IEZU Báránku niewinny/
O IEZU obrońco zbáwienny:
O IEZU day náſzey krewkości/
O IEZU ſmák twoiey ſłodkości.
O IEZU po ziemſkiey márności /
O IEZU wprowadź do wieczności.

Idem Latinè.

O JESV eſca Angelorum,
O IESV potus ſuperorum:
O IESV victima ſalutis,
O IESV theſaure virtutis.
O IESV Ara peccantium,
O IESV fons ſitientium.
O IESV dulcedo Spiritus,
O IESV lux miſſa cælitus:
O IESV Agnelle inclyte,
O IESV defenſor abdite;
O IESV da te ſatiari,
O IESV da te delectari:
O IESV poſt hanc vanitatem,
O IESV da æternitatem.

10. Cantio de SS. Eucharistia.

Ela ſolennis reſonet triumphus,
Nam DEVS cætus hominū frequentat:
Illius laudes ſimul occinamus,
Voce ſonanti.
Qui Paleſtino nemorum receſſu,
Pauit Hebræos, niueum ſerenis:

Idem Polonicè.

Niechāy dźiś zábrzmi tryumf vroczyſty/
W pośrzodku ludu ſwego ieſt Bog iſty:
Temu cześć/ chwałe/ iáwnie oddawaymy/
Głośno śpiewaymy.
Ten Izráelſkiey wodzem będąc tłuſzczy /
Manną niebieſką karmił ie ná puſzczy:

Deplu-

Depluens rorem nebulis beatæ,
Prodigus eſcæ;
Quem tremunt alis Seraphim remiſſis,
Et verecundis faciem pauentes:
Obtegunt pennis nimiumque proni
Numen adorant.
Ipſe ſe terræ placidus colonis
Ingerit, ſeruis ſtruit ipſe menſam:
Ipſe ſe panem fecit, ipſe potum
Sanguine mixto.
Ipſe ſe præbens epulum vocatis,
Ipſe conuiuam, tacitum ſub eſca
Occulit Numen, faciliſque ſeſe
Exhibet omnēis.
Ales vt natis Pelicanus vltrò
Sanguinem fundit, ſimiles amores
Ordinat IESVS, proprioq; mundum
Corpore paſcit.
Ergo ſolennis reſonet triumphus,
Cum DEVS cætus hominum frequentat:
Illius laudes ſimul occinamus,
Voce ſonanti.

Ktora obficie ile było trzebá/
Wydawał z niebá.
Przed tym ſpuſzczáią ſkrzydłá Seráphini/
Y twarz zchyláiąc dáią cześć iák winni:
Przed nim padáiąc y śpiewáiąc ſtoią /
Bogá ſie boią.
Ten ſie ſam z niebá źiemiánom oddáie/
Ten ſie ſam ſługom ſwym pokarmem ſtáie:
Ten ſie ſam chlebem y napoiem czyni /
Chcąc z nas mieć ſyny.
Ten nam ná gody ieſt nágotowány/
Aby z nim káżdy godował wezwány:
Niechcąc nikogo odſtráſzyć od śiebie /
Tái ſie w chlebie.
Jáko Pelikan z pierśi dobywaiąc
Krwie ſwey/ ptáſzetá karmi ożywiáiąc:
Ták Jezus Ciáłem y Krwią ſwą prawdźiwą
Jeſt karmią żywą.
Niechże dźiś zábrzmi tryumph vroczyſty/
Gdy w pośrzod ludu ſwego ieſt Bog iſty:
Temu cześć/ chwałe/ iáwnie oddawaymy/
Głośno śpiewaymy.

JUBILUS D. BERNARDI,
in præſentia SS. Sacramenti, & die ſacra Communionis, item in Proceſſionibus, peregrinationibus, vijs ſanctis obeundis, aptiſſimus ad recitandum & cantandum.

JESU dulcis memoria,
Dans vera cordis gaudia:
Sed ſuper mel & omnia,
Eius dulcis memoria.
Nil canitur ſuauius,
Auditur nil iucundius:
Nil cogitatur dulcius,
Quàm IESVS DEI Filius.

PIESN S. BERNARDA,
ktora przy obecności Naświęt: Sákrámentu, w dźień też Kommuniey S. y ná Proceſſyách, Pielgrzymowániu, ábo obchodzeniu drog śś. ſpoſobnie może być mowiona y śpiewána.

JEZVSA ſłodkie wſpomnienie.
Dáie ſercu poćieſzenie:
Lecz nád miod nád wſzytko ſłodſza/
Jego obecność náſłodſza.
Nic ſie śpiewáć wdźięcznieyſzego/
Ni ſłyſzeć może milſzego:
Nic w myśl nie wchodźi lepſzego
Ják JEZVS Syn BOGA mego.

IESV

Iesv spes pœnitentibus,
Quam pius es petentibus:
Quàm bonus te quærentibus,
Sed quid inuenientibus?
Iesv dulcedo cordium,
Fons viuus, lumen mentium:
Excedens omne gaudium,
Et omne desiderium.
Nec lingua valet dicere,
Nec litera exprimere:
Expertus potest credere,
Quid sit Iesum diligere.
Iesum quæram in lectulo,
Clauso cordis cubiculo:
Priuatim & in publico,
Quæram amore sedulo.
Cum Maria diluculo,
Iesvm quæram in tumulo:
Clamore cordis querulo,
Mente quæram non oculo.
Tumbam perfundam fletibus,
Locum replens gemitibus:
Iesv prouoluar pedibus,
Strictis hærens amplexibus.
Iesv Rex admirabilis,
Et Triumphator nobilis:
Dulcedo ineffabilis,
Totus desiderabilis.
Mane nobiscum Domine,
Et nos illustra lumine:
Pulsa mentis caligine:
Mundum replens dulcedine.
Quando cor nostrum visitas,
Tunc lucet ei veritas:

Nádźieio pokutuiacych /
JEZV vćieczko prosżacych:
Jákoś dobry szukáiacym /
A coż ćiebie náyduiacym?
JEZV serdeczna słodkośći /
Zrzodło żywe / dusz iásnośći:
Przewyższasz wszelkie rádośći /
Wszelkie żadze y lubośći.
Ani iezyk to wypráwić /
Ni pismo może wystawić:
Ten powie co mogł sprobowáć /
Co iest JEZVSA miłowáć.
JEZVSA szukáć w łożeczku /
A w sercá bede kateczku:
Skrycie y też okazále /
Szukáć bede nieospále.
Rano wstawszy iák MARYA /
JEZVSA chce szukáć y ia:
Záłosnym sercá wołániem /
Myślą szukáć nie pátrzániem.
Grob polewáć bede łzámi /
Mieysce szczac lámentámi:
Pádne v nog JEZVSOWI /
Ják Pánu / y kochánkowi.
JEZV Krolu dziwney chwáły /
A Zwyćieżco okazáły:
Słodkośći niewymowiona /
Miłośći nienásycona.
Zostan / mieszkay Pánie z námi /
Swiec nam twymi promieniámi:
Oddaliwszy dusz ćiemnośći /
Nápełni świát twey słodkośći.
Gdy nawiedzasz serce Pánie /
Prawdy iásnieie poznánie:

Mundi vilescit vanitas,
Et intùs feruet charitas.
Amor Iesv dulcissimus,
Et verè suauissimus:
Plus millies gratissimus,
Quàm dicere sufficimus.
Hoc probat eius passio,
Hoc sanguinis effusio:
Per quem nobis redemptio
Datur & DEI visio.
Iesvm omnes cognoscite,
Amorem eius poscite:
Iesvm ardenter quærite,
Quærendo inardescite.
Sic amantem diligite,
Amoris vicem reddite:
In hunc odorem currite,
Et vota votis reddite.
Iesvs auctor clementiæ,
Totius spes lætitiæ:
Dulcoris fons & gratiæ,
Veræ cordis deliciæ.
Iesv mi bone sentiam,
Amoris tui copiam:
Da mihi per præsentiam,
Tuam videre gloriam.
Cùm dignè loqui nequeam,
De te tamen non sileam:
Amor facit vt audeam,
Cùm solum de te gaudeam.
Tua Iesv dilectio:
Grata mentis refectio:
Replens sine fastidio,
Dans famem desiderio.

Tánieie świátá márnośći /
A serce pała w miłośći.
JEZVSOWA miłość słodka /
Wdźieczna / trwáła / á nie krotka:
Jest wdźiecznieysza tyśiac rázy /
Niźli iezyk czyi wyráźi.
Meká iego okázuie /
Toż wylana krew probuie:
Przez co nam iest odkupienie /
A BOG dáie swe widzenie.
JEZVSA wszyscy poznayćie /
Miłośći iego żadayćie:
JEZVSA chćiwie szukayćie /
A szukáć go nie vstayćie.
Miłuiącego miłuyćie /
Miłość miłośćia wetuyćie:
Zá tą wonnośćią biegaycie /
A chęć chęćia oddawaycie.
JEZV sprawco łáskáwośći /
Wszelkiey nádźieio rádośći:
Zrzodło łáski y poćiechy /
Prawdźiwe serca vćiechy.
JEZV dobry niech vczuie /
Ják twa miłość obfituie:
Day mi kiedy w obecnośći
Zażyć chwały twey rádośći.
Choć wymowy nie mam w sobie /
Niech nie milcze wżdam o tobie:
Miłość dodáie śmiáłośći /
Z ćiebie máiąc swe lubośći.
Twoiá miłość JEZV miły /
Wznawia duszy chęć y siły:
Dáie roskosz bez watpienia /
Co raz dodáie prágnienia.

Qui te guſtant, eſuriunt,
Qui bibunt, ad huc ſitiunt:
Deſiderare neſciunt,
Niſi IESVM quem diligunt.
Quem tuus amor ebriat,
Nouit quid IESVS ſapiat:
Quàm felix eſt quem ſaciat,
Non eſt vltra quod cupiat.
IESVS decus Angelicum,
In aure dulce canticum:
Jn ore mel mirificum,
In corde nectar cœlicum.
Deſidero te millies,
Mi JESV quando venies:
Me lætum quando facies?
Me de te quando ſaties?
Amor tuus continuus,
Mihi languor aſſiduus:
Mihi fructus mellifluus,
Eſt & vitæ perpetuus.
IESU ſumma benignitas,
Mira cordis iucunditas:
Incomprehenſa bonitas,
Tua me ſtringat charitas.
Bonum mihi diligere,
IESVM, nil vltrà quærere;
Mihi prorſus deficere,
Vt illi queam viuere.
O IESU mi dulciſſime,
Spes ſuſpirantis animæ;
Te quærunt piæ lacrymæ,
Et clamor mentis intimæ,
Quocunque loco fuero,
Mecum IESUM deſidero:

Zawße łákna coć ſkoßtuia/
A pragna coć záſmákuia:
Ani wiecey iuż chćieć moga/
Nád twa JEZV miłość droga.
Kogo miłość twa vpoi/
Wie co JEZVS wſercu roi:
Kto toba ſyt ten ßczęśliwy/
Niechce wiecey poko żywy.
JEZVS Anyelſka ozdobá/
Dźwiek co ſie ſercu podoba/
Miod ktory vſtom ſmákuie/
Smák co ſie w niebie nayduie.
Ciebie prágne iák náwiecey/
Przybadź moy JEZV co predzey:
Kiedyż mi poćiech nážyczyß/
Kiedyż mie ſoba náſyćiß?
Miłość ku tobie ſerdeczna/
Chćiwość y ckliwość ma wieczna:
Acz owoc z tego kłopotá/
Poćiechá wieczna żywotá.
JEZV naywyżßa poćiecho/
Dźiwna ſerdeczna vćiecho:
Nieogárniona dobroći/
Niech mie miłość w ćie obroći.
Dobrze JEZVSA miłowáć/
Mnie náden nic nie ßácowáć:
Niech vſtáne zgołá w ſobie/
Abym wiego żył oſobie.
O Naſłodßy JEZV Pánie/
W tobie dußy mey kochánie:
Ciebie ßuka płácz moy zgołá/
K tobie ſerce moie wola.
Gdźiekolwiek ieſtem y bede/
JEZVSA chce/ á nie zbede:

Quam

Quam lætus cùm inuenio!
Quam felix cùm tenuero!
Tunc amplexus, tunc oſcula,
Quæ vincunt mellis pocula:
Tunc felix Chriſti copula,
Sed in his parua morula.
Jam quod quæſiui video,
Quod concupiui teneo:
Amore IESV langueo,
Et corde totus ardeo.
IESVS cùm ſic diligitur,
Hic amor non extinguitur:
Non tepeſcit nec moritur,
Plus creſcit & accenditur.
Hic amor ardet iugiter,
Dulceſcit mirabiliter:
Sapit delectabiliter,
Delectat & feliciter.
Hic amor miſſus cœlitùs,
Hæret mihi medullitus:
Mentem incendit penitùs,
Hoc delectatur ſpiritus.
O beatum incendium,
Et ardens deſiderium:
O dulce refrigerium,
Amare DEI Filium!
IESVS flos Matris Virginis,
Amor noſtræ dulcedinis:
Tibi laus honor numinis,
Regnum beatitudinis.
Veni, veni, Rex optime,
Pater immenſæ gloriæ:
Affulge menti clariùs,
Iam expectatus ſæpiùs.

Tegoḿ ßukáć ieſt chetliwy/
Tego nálazßy ßczęśliwy.
Tám miłośći wßytkie znáki/
Ktore ſa nád wßelkie ſmáki:
Tám błogie z Pánem złaczenie/
Krotofilne zábáwienie.
Już maß dußo czegoś chćiáłá/
Nálázłáś czegoś ßukáłá/
Mdleie z Jezuſá miłośći/
Serce me pala we mdłośći.
Kto JEZVSA ták miłuie/
Ná miłośći nie ßwánkuie:
Nie ſtydnie/ nie obumiera/
Coraz rośćie coraz wzwiera.
Tá miłość palá vſtawnie/
Dźiwna ſłodkość czyni iáwnie:
Smákuie bárzo chetliwie/
A ſmák obraca ßczęśliwie.
Tá miłość poſłána z niebá/
Wlepiłá mi ſie iák trzebá:
Myśl moie zápála zgołá/
A dußá iey rádá zdołá.
O ßczęśliwe zápalenie/
A rozpalone prágnienie:
O iákoś ſłodka ochłodá/
JEZV miłośći nagrodá.
JEZV kwiatku z Pánny Mátki/
W tobie miłośći doſtátki;
Tobie pokłon dáiem Boſki/
Zwez nam kroleſtwá bez troſki.
Przydźże/ przydźże Krolewicu/
Niebieſkich progow dźiedźicu:
Przydźże bliżey pożadány/
Dawno y czeſto czekány.

IESV

Iesv ſole ſerenior,
Et balſamo ſuauior:
Omni dulcore dulcior,
Cæteris amabilior.

Cuius guſtus ſic afficit,
Cuius odor ſic reficit:
In quo mens mea deficit,
Solus amanti ſufficit.

Tu mentis delectatio,
Amoris conſumatio:
Tu mea gloriatio,
Iesv mundi ſaluatio.

Mi dilecte reuertere,
Conſors paternæ dexteræ:
Hoſtem viciſti proſperè,
Jam cæli regno fruere.

Sequar te quocunque ijeris,
Mihi tolli non poteris:
Cùm meum cor abſtuleris,
Iesu laus noſtri generis.

Cæli Ciues occurrite,
Portas veſtras attollite:
Triumphatori dicite,
Aue Iesv Rex inclyte.

Rex virtutum Rex gloriæ,
Rex inſignis victoriæ:
Iesv largitor veniæ,
Honor cæleſtis Patriæ.

Tu fons miſericordiæ,
Tu vere lumen Patriæ:
Pelle nubem triſtitiæ,
Dans nobis lucem gloriæ.

Te cæli chorus prædicat,
Et tuas laudes replicat:

JEZV nád ſłońce iáśnieyßy/
A nád Bálſam przyiemnieyßy:
Słodßy nád wßytkie ſłodkośći/
Milßy nád wßytkie miłośći.

Ktorego ſmák ták zeymuie/
A wonność ták nápráwuie:
Ze w nim dußá ma vſtawa/
Y ná nim ſámym przeſtawa.

Tyś mey dußy ieſt kochánie/
Tyś miłośći wykonánie:
Tyś ma chwałá/ tyś me mienie
O JEZV świátá zbáwienie.

Moy kochány wroć ſie do mnie/
Siedząc z Oycem wiedz y o mnie:
Nieprzyiáćioł zwyćiężywßy/
Kroluy kroleſtwá nábywßy.

Z tobą chcę być gdźie ty będźieß/
Nigdy JEZV mnie nie zbędźieß:
Kiedyś iuż wziął ſerce moie/
Weś y mnie oſtátki ſwoie.

Niebieſcy świeci Duchowie/
Bądźćie rádźi ſwoiey głowie:
Bramy wáße otwieraycie/
JEZVSA Páná witayćie.

JEZV Krolu cnot/ y chwały/
Krolu zwyćięſtwem wſpániáły:
JEZV wßech odpuſtow ſprawco/
A niebieſkiey chwały dawco.

Tyś źrzodło wßelkiey litośći/
Tyś iáſność wieczney świátłośći:
Odpądź obłoki ciemnośći/
Day chwałę dußy w iáſnośći.

Ciebie Chor niebá wyſławia/
A twoię cześć záwße wznawia;

Iesvs orbem lætificat,
Et nos Deo pacificat.

Iesvs in pace imperat,
Quæ omnem ſenſum ſuperat:
Hanc mea mens deſiderat,
Et illâ frui properat.

Iesvs ad Patrem redijt,
Cæleſte regnum ſubijt:
Cor meum à me tranſijt,
Simul poſt Iesvm abijt.

Quem proſequamur laudibus,
Votis, hymnis & precibus:
Vt nos donet cæleſtibus,
Secum perfrui ſedibus. Amen.

JEZVS świátu rádość dáie/
BOGV wierny lud oddáie.

JEZVS w pokoiu kroluie/
Ktory nád wßytko celuie:
Tego prágnie dußá moiá/
Jego záżyć chce pokoiá.

JEZVS do Oycá wrocony/
Niebieſkiey Pánem korony:
Mnie też ſerce odbieżáło/
Zá IEZVSEM ſię vdáło.

Jdźmyż zá nim wßyſcy z chwałą/
Z chęćią/ z modłą doſkonáłą:
Prosząc by nas wźiął do śiebie
A dał nam żyć z ſobą w niebie.

PIESNI DOROCZNE

O Swiętych Bożych, á náprzod o Naświętßey Pánnie MARYEY.

1. Cantio de B. Virgine MARIA.

AVe ſtella matutina,
Peccatorum medicina:
Mundi Princeps & Regina,
Angelorumque Domina.

Sola Virgo digna dici,
Contra tella inimici:
Inſurge manu victrici,
Corde precamur ſupplici.

Clypeum pone ſalutis,
Tu es titulus virtutis:
Nos firmans locis intutis,
Hoſtibus cunctis obrutis.

Idem Polonicè.

ZAwitay Gwiazdo iutrzenna/
Lekárko grzeßnych zbáwienna:
Pánią ſwoią ten świát ciebie/
A Anyeli znáią w niebie.

Sámá Pánną maß być zwáná:
Ná obronę grzeßnym dána:
Powſtańże ręką obronną/
Prośim cię myślą ſkruſzoną.

Záſłoń nas tarczą zbáwienia/
Mocą twoiego Jmienia: (nych/
Staw nas ná mieyſcách beſpiecz-
Zbiwßy nieprzyiaćioł wiecznych.

O Sponsa DEI electa;
Esto nobis via recta:
Ubi est vita, vita perfecta,
Ad æterna duc gaudia, Amen.

O Boża Oblubienicá/
Racz być nászá przewodnicá:
Tám gdźie żywot doskonáły/
Do wiecznych pociech, chwały/ A.

2. *Cantio de B. M. Virgine.*

JMperatrix Virgo gloriosa,
Plena laudum titulis:
Potens & imperiosa,
Canticis Angelicis;
Jure commendaris,
Mater & Regina,
Prole qua grauaris,
Tua nos consigna,
Virgo Mater DEO digna.
Peccatorum medicina,
Salus & spes humilium:
Rosa vera sine spinis,
Castitatis lilium;
Respice quod posco,
Mater veri DEI,
Me peccasse nosco,
Miserere mei,
Consolatrix sanctæ spei.
O dilecta & prælecta,
Fer solamen misero:
Charitatem da perfectam,
Quam semper desidero;
Reuoca errantem
In viam veritatis,
Ad te proclamantem
Gemma castitatis,
Templum sanctæ Trinitatis.

Idem Polonicè.

KRolewno w niebie chwalebna/
Piękna czci z Boskiey spráwy:
Przewielmożna y wielebna/
Godna Anyelskiey sławy;
Słusznieś iest wsławiona/
Mátká y Krolowa/
Płodem vraczona/
Zacna Cesárzowa.
Pánno Mátko BOGA godna/
O lekárko grzesznych wierna/
Składźie cnot y świątości:
Roża práwa y bez ćiernia/
Cna lilia czystości;
Weyzrzy o co proszę/
Mátko BOGA mego/
Zá grzech żal ponoszę/
Vżal się nędznego/
Nadźieło vfaiącego.
O kochána y wybrána/
Poćiesz vtrapionego:
Doskonáła miłość dána/
Niech zbáwi prágnącego:
Náwroć błądzącego
Gdźie drogá práwdziwa/
K tobie krzyczącego
Perło świątobliwa/
Troycy świętey Arko żywa.

3. *Cantio de B. M. Virgine.*

SAnctissima, Mater DEI,
Aue fulgens in Arca cæli.
O MARIA flos Virginum,
Velut rosa vel lilium.
Funde preces ad Filium
Pro salute fidelium.
Salue clara, stella maris,
Qua prodijt lux solaris.
Placa Natum, te precamur,
Eius ope vt iuuemur.
O MARIA, Mater DEI,
Quæso memor esto mei.
Cùm venerit mortis dies,
Nobis detur æterna requies, A.

Idem Polonicè.

O Naświętsza Mátko Boża/
W niebie kwitnąc iáko roża.
O MARYA śliczny kwiećie/
Ják lilia z rożą lećie.
Proś zá námi Syná twego/
Proś zbáwienia dla káżdego.
Witay iásna gwiazdo morska/
Z ktorey wyszło słońce Boskwá.
Proś zá námi Syná twego/
Niechay znamy łáskę iego.
O MARYA Mátko Boża/
Day mi łáskę twą zá stroża.
Gdy dźień przyidźie ostáteczny/
Niechay mamy pokoy wieczny/ A.

4. *Cantio de B. M. Virgine.*

O Gloriosa Domina,
Excelsa super sidera:
Qui te creauit prouidè,
Lactasti sacro vbere.
Quod Eua tristis abstulit,
Tu reddis almo germine:
Intrent vt astra flebiles,
Cæli fenestra facta es.
Tu Regis alti ianua,
Et porta lucis fulgida:
Vitam datam per Virginem,
Gentes redemptæ plaudite.
MARIA Mater gratiæ,
Mater misericordiæ:
Tu nos ab hoste protege,
Et hora mortis suscipe.

Idem Polonicè.

O Gospodze vwielbiona/
Nád niebiosá wywyższoná:
Twórceś swego porodziłá/
Mlekiemeś go swym karmiłá.
Co Ewá smętna stráciłá/
Tyś przez Syná náprawiłá:
Stáłáś się oknem do niebá/
Smećić się nam nie potrzebá.
Drzwiámiś Krolá niebieskiego/
Y fortką Ráiu świetnego:
Wszyscy iey ludźie śpiewayćie/
Bo przez nię zbáwienie maćie.
MARYA Mátko miłości/
Mátko wszelákiey litości:
Broń nas od skonánia złego/
Y od czártá przeklętego.

Gloria tibi Domine,
Qui natus es de Virgine:
Cum Patre & sancto Spiritu,
In sempiterna secula, Amen.

Chwałá bądź BOGV miłemu/
Z Dziewice národzonemu:
Y Oycu iego wiecznemu/
Tákże Duchowi świętemu/ Amen.

---

5. *Cantio siue Hymnus de B. M. V.*

AVe maris stella,
Dei Mater alma:
Atque semper Virgo,
Felix cæli porta.
Sumens illud Aue,
Gabrielis ore:
Funda nos in pace,
Mutans Euæ nomen.
Solue vincla reis,
Profer lumen cæcis:
Mala nostra pelle,
Bona cuncta posce.
Monstra te esse Matrem,
Sumat per te preces:
Qui pro nobis natus,
Tulit esse tuus,
Virgo singularis,
Inter omnes mitis:
Nos culpis solutos,
Mites fac & castos.
Vitam præsta puram,
Iter para tutum:
Vt videntes IESVM,
Semper collætemur.
Sit laus DEO Patri,
Summo CHRISTO decus,
Spiritui Sancto:
Tribus honor vnus, Amen.

Idem Polonicè.

WItay Gwiazdo morska/
Wierna Mátko Boska:
Pánno wiekuista/
Bramo Rayska czysta.
Anyelskim ziáwieniem/
MARYA vczczona:
Obdarz nas pokoiem/
Nád Ewe wsławiona.
Ziednay win zgłádzenie/
Slepym oświecenie:
Złego oddalenie/
Łáski przyczynienie.
Bądź Mátka bez grozby/
Odnieś náße prośby
Synowi twoiemu/
Nam národzonemu.
Pánno osobliwa/
Mátko miłościwa:
Obdarz nas ćichośćią/
Y świętą czystośćią.
Day żywot tuteczny/
Swięty y bespieczny:
Z JEZVSEM mießkánie/
Y z nim krolowánie.
Chwałá BOGV OYCV/
JEZVSOWJ Pánu:
Duchowi Swiętemu/
BOGV iedynemu/ Amen.

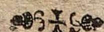
Szosta Pieśń ábo Kátechism S. Woyćiechá, ktorą y testámentem iego zowią.

BOgárodźicá Dźiewicá/
Bogiem wsławiona MARYA/
V twego Syná/ Hospodyná/
Mátko zwolona/ MARYA:
Zyśći nam/spuśći nam/ Kyrie eleison.
Twego syná Chrzćićielá w zbożny czás/
Vsłyß głosy/ nápełni myśli człowiecze/
Vsłyß modlitwe/ ienże ćie prośimy.
To dáć raczy/ iegoż prośimy/
Day ná świećie zbożny pobyt/
Po żywoćie Rayski przebyt/ Kyrie.
Národźił sie dla nas Syn Boży/
W to wierzy człowiecze zbożny/
Iż przez trud/ Bog swoy lud
Odiął diablu z straży
Przydał nam zdrowia wiecznego/
Stároste skował piekielnego/
Smierć podiął/ wspomionął/
Człowieká pierwßego/
Jeßcze trudy ćierpiał bezmierne/
Jeßcze był nie przyśpiał zá wierne:
Aże sam Bog zmartwychwstał.
Adámie ty Boży kmiećiu/
Ty śiedźiß v BOGA w wiecu/
Domieść nas swe dźieći/
Gdźie krolują Anyeli/
Tám rádość/tám miłość/
Tám widzenie Twórcá/
Anyelskie bez końcá/
Tu sie nam ziawiło dyable potepienie.
Ni srebrem/ ni złotem/nas z piekłá odkupił
Swą mocą zástąpił/ (bie/
Dla ćiebie człowiecze dał Bog przekłoć so-
Bok/ rece/ nodze obie/

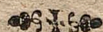
Cathechismus siue Cantus S. ADALBERTI, quod & testamentum eius dicitur vulgo Bogárodźicá.

DEI Gentrix, ô pia,
DEO celebris MARIA,
Tuæ proli, Saluatori,
Mater electa, MARIA.
Da per te, da certe, Kyrie eleison.
Tuum natum Sotera, da hera.
Audi voces, adimple vota piorum,
Audi preces tibi deuotorum.
O dignare, petita dare,
Da in mundo vitam lætam,
Paradisi post dietam, Kyrie eleison.
Natus nobis DEI Filius,
Credat omnis hoc pius,
Labore nos ore
Ditis DEVS rapit:
Salutem parans æternam,
Conculcat omnem vim infernam,
Fert mortem ob sortem
Hominis pro næui.
Labores hic fert crudeles,
Consolaturus fideles,
DEVS victor surrexit.
Adame DEI colone,
DEI sedens regione,
Tuæ sis dux genti,
Vbi regnant iam Sancti:
Hic læti, dilecti DEI visione,
Angeli sine fine:
Et hinc quod nos scimus,
Pulsus Dæmon imus:
Argento nec auro nos Diti redemit,
Vi sua ademit:
Propter te, ô homo, latus sibi dat figi,
Manus, pedes transfigi:

Krew święta ślá z boku /
Ná zbáwienie tobie /
Wierzże w to człowiecze /
Iż Jezu Chryst prawy
Cierpiał zá nas ràny /
Swą świętą krew przelał
Zá nas Chrześciány
Już nam czás / godziná / grzechow sie káiáć /
BOGV chwałe dáć /
Ze wszemi siłámi Bogá miłowáć.
Márya Dziewico proś Syná swego /
Krolá niebieskiego /
Aby nas vchował ode wszego złego /
Wszyscy Swięci proście /
Nas grzesznych wspomożcie /
Byśmy z wámi przebyli /
IEZV CHRYSTA chwalili.
Tegoż nas domieśći
IEZV CHRYSTE miły /
Byśmy z tobą byli / Gdzie sie nam ráduią
Już niebieskie siły.
Amen / Amen / Amen / Amen / Amen / A.
Amen táko BOG day /
Byśmy poszli wszyscy w Ray /
Gdzie króluią Anyeli / Amen.

Sanguis fluxit ibi,
Ad salutem tibi.
Credas homo miser,
IESVM Christum verum;
Plagas pertulisse, Sanguinem fudisse,
Ob nos Christianos.
Iam tempus, iam hora peccata pensare,
DEO laudem dare:
Omni virtute carè, DEVM adamare.
MARIA puella, ora tuum Natum,
Regem cælo satum,
Vt nos suis alis, protegat à malis.
Vos Sancti orate,
Miseros iuuate,
Vt vobiscum regnemus,
IESVM Christum laudemus.
Hoc tu velis dare,
IESV Christe chare:
Vt nos tecum simus, vbi lætos scimus,
Omnes cælorum ciues.
Amen, Amen, Amen, Amen, Amen, A.
Amen fiat ita,
Cum Angelis in vitâ,
Regnemus infinitâ, Amen.

7. Pieśń o Naświętszey Pánnie, y o iey Koronce.

KTo chce Pánnie Máryey służyć /
A iey osobliwym miłośnikiem być:
Má ią nabożnie pozdrawiáć /
A Koronkę záwżdy vczciwie mawiáć.
Ktora Pánná sludze swoiemu /
Ziáwiłá Pustelnikowi iednemu /
Mowiąc kto mię ták pozdrawia /
Łáskę sobie v Syna swoiego ziedná.

Idem Latinè.

QVi MARIÆ cupit seruire,
Et sanctum amorē secū inire:
Est deuotè salutanda,
Et Corona sibi honoris danda.
Ipsa Virgo probatæ vitæ,
Reuelauit cuidam hoc Eremitæ:
Qui se ita salutaret,
Filij gratiam conciliaret.

O tym

O tym słysząc Bernárdyn święty /
Miłością gorącą k tey Pánny zdięty:
Przed obraz iey záwsze chadzał /
Jeszcze żaczkiem będąc koronkę mawiał.
Ták pałáły iego wnętrzności /
Silno gorzáły ogniem ku iey miłości /
Iż Ciotuchnie swoiey mawiał /
A z Pánny Naświętszey ták sie przechwalał.
Znam ia iedne Pánnę nadobną /
Nád wyrozumienie ludzkie podobną;
Nie mogłbym ieść / áni też pić /
Ktoregoby iey dniá niemiał náwiedzić.
W tey Koronce vstáwcá pierwszy /
Położył modlitew sześćdziesiąt y trzy:
Bo tylo lat Pánná miáłá /
Poki ná tym świecie z ludźmi mieszkáłá.
Przez te smutki y też rádości /
Racz vprośić sługom z swoiey miłości
Grzechow wszytkich odpuszczenie /
A potym Bożey łáski otrzymánie.
Pierwsza bolesć serca Máryey /
Gdy Jan ś. przyszedł do Bethániey:
Mowiąc o Ciotuchno moiá /
Żáłosna dziś będzie duszyczká twoiá.
Już iet JEZVS y Synaczek twoy /
Namilszy bráciszek tákże też mistrz moy:
Widziałem go związánego /
A w pośrzodku ludu nieláskáwego.
Szedłem zá nim ná Biskupi dwor /
Gdziem słyszał policzek ták nawiększy
Gdy JEZVSA vderzono / (grom.
Podobno go Pánno y vmorzono.
Podźmyż rychło á nie mieszkaymy /
Azá ieszcze JEZVSA oglądamy:

Hoc Bernardus Diuus credendo,
Virginis amore summo ardendo:
Altare eius inuisebat,
Coronamq; rudis puer dicebat.
Sic ardebat pectus illius,
Sic vrebat sanctū cor amor pius:
Vt amitæ narritaret, (ret.
Virginemq; sanctam sic prædica-
Noui ego vnam Puellam, (bellā
Supra sensum humanū gratam &
Non ederem, nec biberem,
Si quo illam die non inuiserem.
Hæc Corona primum distincta
In Orationes tres sexaginta:
Quot Virgo annos habebat,
Quādiu nobiscū viuēs degebat.
Per dolores hos, & gaudia,
Impetrato seruis tuis MARIA,
Criminum indulgentiam,
Gratiæque DEI abundantiam.
Primus dolor cordis MARIÆ,
Cum Ioannes adit se Bethaniæ,
Dicens ô Domina cara,
Hodie mens erit tua amara.
Tuus Natus IESVS est raptus,
Pater & Magister noster est captus
Vidi illum colligatum,
In medio crudelis plebis locatū.
Sequens illum, aulam adiui,
Vbi eum colaphis cædi audiui
Qui colaphi tam horrendi
Dare possunt Virgo fine viuendi.
Quantocius ergo curramus,
Si videre IESVM viuum optamus:

Żywego

Zá żywego zóſtániemy/ (my.	Quem afflictum inuiſendo, (bēdo.
A w czym będzie mogli w tym poſłużyć;	Vel aliquid præſtemus, cuncta de-
Wtora boleść Márya miáłá/	Alter dolor MARIAM anxit,
Gdy w piątek z záránia Syná wyźrzáłá;	Cum feria ſexta Filium planxit:
Jáko Łotrá związánego/	Videns eum colligatum,
Łáńcuch ná ſzyiey wielki noſzącego.	Catenis latronū notis grauatum,
Chciáłá k niemu bliſko przyſtąpić/	Amor ſecum ire iubebat, (bat:
Ale też od ſmutku nie mogłá chodźić:	Sed nimius languor nō permitte-
Tylko głoſem záwołáłá/	Tantum flebat eiulando,
Czegomże ia ſmutna dziś doczekáłá.	Dolorem acerbum ſic incuſando.
Ach moy Synu/ moiá rádości/	Ah mî Fili meum ſolamen, (men:
Nápełniłeś ſerce moie gorzkości:	Quantū facis cordi meo graua-
Gdy cię widzę związánego/	Cum te cerno colligari, (rari.
Gwoździmi ná krzyż ſrogo rozbitego.	Crucis pondus in te adhuc pa-
Trzecia boleść Pánnie zádano/	Dolor Matri tertius datus,
Gdy JEZVSA okrutnie vbiczowáno	Cum IESVS cruenter eſt flagellatꝰ:
Y cierniem koronowano/	Diris ſpinis coronatus, (tus.
Znędznionego Pánnie vkázywáno.	Et afflictus totus plebi monſtra-
Czwarty ſmutek Pánná cierpiáłá/	Quartus preſſit MARIAM luctus,
Gdy ſię z ſwym Synem przed miá-	Dum IESVS cum cruce ex Urbe
ſtem potkáłá:	ductus:
Chciáłá Krzyżá pomoc nośić/	Quem voluit adiuuare, (uit ſtare:
Ale też od ſmutku nie mogłá chodźić.	Sed præ magno dolore vix qui-
Piąta boleść Pánieńſka byłá:	Quintus dolor Virginis erat, (rat:
Gdy złość ludzka ná krzyż Jezuſá wbiłá	Dū plebs nequā, IESVM crucifixe-
Widząc Synaczká nágiego/	Videns eum denudatum,
Zákryłá rąbeczkiem człowieczeńſtwo ieg.	Velo dolens Mater contexit Natū.
Szoſta boleść duch Pánieński miał/	Sextus dolor Matrem premebat,
Gdy Jezus ná krzyżu z płáczem vmierał:	Cum animā Patri IESVS reddebat
Słońce ſię iáſne záćmiło/	Et Sol tum ſe obſcurauit, (uit.
A przez trzy godźiny nic nie świećiło.	Tribꝰ horis mundo lumen nega-
Płacząc Stworzyćielá ſwoiego/	Plorans ſuum Sol Creatorem,
Powśćiągnęło promień świecenia ſwęg:	Mutauit in triſtē lumē ſqualorē:

Ziemiá

Ziemiá też ták bárzo drżáłá/	Terra quoque eſt commota.
Obyczáiem ſwoim Jezuſá płákáłá.	Plebis noxa IESV dolore mota.
Siodmy ſmutek Márya miáłá:	Dolor Matris ſeptimus erat,
Gdy ćiáło z krzyżá z dziećię piáſtowáłá:	Cum de cruce IESVM depoſuerat:
Nieutulnie nárzekáiąc/	Doloribus cor compungens,
Máśćiámi y łzámi oblewáiąc.	Cū lacrymis Chriſtum vnguentis
Te tu śiedm Paćierzy mawiáią/	Hic ſeptē ſunt Orationes, (vngēs.
Siedmioro krwie wylánie rozmyśláwáią:	Tot ſanguinis IESV effuſionesꝰ:
JEZVSA Páná náſzego/	Menti noſtræ reuocantes,
Miłośnika ludu Chrześćiáńſkiego.	Pro amore DEO gratias dantesꝰ.
Wylewał krew kiedy obrzezan/	Circumciſus ſanguine IESVS,
Gdy ſię Oycu modlił gdy był biczowan:	Et cruore ſudans flagellis cæſus:
Koronowan y nágráwan/ (dźion.	Coronatus ſpoliatus,
Przybit ná krzyżu y włocznią przebo-	Dum eſt crucifixus, apertū latus.
Te rádośći Pánieńſkie były/	Sed MARIÆ erant gaudia, (cia:
Gdy był Anyoł do niey z niebá poſłány:	Dum per Archangelū capit nun-
Gdy Elżbietę náwiedźiłá/	Dum viſitat Eliſaheth,
Y też Syná Bożego porodźiłá.	Dum in ſinu DEI Filium habet.
Czwarta rádość Márya miáłá/	Quarto Virgo Mater gauiſa,
Gdy 3. Krolow chwaląc Syná widźiáłá:	Quando triū Regum munera viſa:
W niebo byłá wprowádzona/	Dum in cælos aſſumitur,
Tám od Syná ſwego koronowana.	Et corona ſibi perpes ponitur.
Kto te Koronkę mawiáć będźie/	Qui Coronam hanc recitabit,
Łáſki ſobie wieczney Bożey nábędźie:	Gratiam hic DEI conciliabit:
Co pożąda to otrzyma/ (tko da.	Quod optabit impetrabit,
Przez prośbę Pánieńſką Bog mu wſzy-	Ob amorem Matris Filius dabit.
Nuż my Brácia y miłe Śioſtry/	Ergo Fratres atque Sororesꝰ.
Nie lenimy ſię ſłużyć Máryey káżdy:	MARIÆ impigri ſimus cultores:
Bo tá Pánná ieſt poczeſna/	Nam hæc Virgo amabilis,
A nam grzeſznym bárzo ieſt pożyteczna.	Eſt peccatoribus valde vtilisꝰ.
Już ćię miła Pánno proſimy/	Et te Virgo pia oramus,
Te koronkę ná twoię głowkę kłádźiemy:	Dum coronam tuā tibi dicamus:
Twey ſię łáſce polecamy/	Nos amorem referamus,
Rácz pámiętáć ná nas kiedy pomrzemy.	In morte Patronam te habeamꝰ.

8. Pieśn

8. Pieśń o Rożáńcu S.

Z Pomocą BOGA miłego/
W Troycy świętey iedynego::
Káżdy z sercá gorącego/
Chwal Bogá wszechmogącego.
Chwal też Mátkę Syná iego/
Będzie bárzo wdzięczna tego:
Káżdy według swey możnośći
Czyń posługę iey miłośći.
Wielkie pomocy miewáią
Ci co Wianek iey mawiáią::
Bo Wianek v iey miłośći
Jest niewymowney ważnośći.
Ci co nabożnie mawiáią/
Częstokroć gniew Boży koią::
Bo Pánná Syná vbłaga/ (gá.
Gdźie sie miał mśćić to wspoma-
Jest to Wianek známienity//
Z męki JEZVSA vwity::
Kto go nabożnie wspomina//
Vbłaga iey miłego Syná //
Ten co go nabożnie mawia//
Z grzechow go P. Bog wybawia::
Smutek od niego oddala/
Z trudnych go rzeczy wyzwala.
Wiemy Bráćia y też śiostry/
Że ćierniowy wianek ostry::
Nośił go Pan ná swey głowie//
Włożyli mu go Żydowie.
Ale nász Wianek Rożány//
Wdzięczen iest miłey Pánny::
Bo woniey niepospolity //
Z liliey Rayskiey vwity.

Idem Latinè.

DEI cum adiutorio,
Cantemus de Rosario:
Vt per sanctum istud munus,
Laudetur trinus & vnus.
Laudetur & Mater DEI
Nam id gratum erit ei:
Quantum potes, tantum aude,
Quia digna omni laude.
Magna ferunt ab hac dona,
Pro dicta sibi Corona:
Nam Corona pietatis,
Dat odorem suauitatis.
Per has Rosas Rosarium,
Reddit DEVM propitium:
Placans & eius Filium,
Pro ira fert auxilium.
Hæc Corona, siue sertum,
Ex vita IESV consertum,
IESVM quem habet authorem,
Experitur & fautorem.
Qui deuotè hoc exoluit,
DEVS peccatis absoluit,
Et si quid mali inuoluit,
Omne periculum reuoluit.
Scimus fratres & sorores,
Rosarii IESV odores:
Scimus spinas & atroces,
Quas Iudæi dant feroces.
Sed Corona hæc rosea,
Est carior quam aurea:
In qua odor pulcher nisi
Cælestis est paradisi.

Trzykroć

Trzykroć pięćdźieśiąt mawiaycie/
Pozdrowienie iey dawaycie:
Zdrowa bądź Pánno MARYA/
JEZVSOWA Mátko miła.
Przed káżdym dźieśiątkiem paciercz/
Káżdy Brát y śiostrá tákież:
Bo bez zapláty nie będźie/
Z iey Synem krolowáć będźie.
Żywe/ y zmárłe wpisuią/
Jnszy zá nie ofiáruią:
Bráćia śiostry zá nie proszą/
Z grzechow y z mąk ie wynoszą.
Miłośćiwe Láto dano/
Y też odpusty przydano:
Aby tey Pánnie służono/
Y iey pomocy żądano.
Kto tey Pánnie wiernie służy/
Nád tym czárt nigdy nie płuży:
Bo go Pánná w swoiey mocy
Broni we dnie tákże w nocy.
Bráćia Wianka Rożánego/
Náuczay ieden drugiego:
Bo kto go wiecey náuczy/
Ten zbáwienney drogi vczy.
Ci co mowią Wianek Pánnie/
Bárzo Chrystus łáskaw ná nie:
Bo w tym wianku miłey Pánny/
Są Páná JEZVSA rány.
Wszytká męka od początku/
Jest w tym Wianku áż do szczątku:
Od jęćia áż do skonánia/
Nie miał Pan odpoczywánia.
Weźmiesz to káżdy w swą głowę
Nadroższa śmierć JEZVSOWE:

Ter quinquaginta sunt piæ
Salutationes MARIÆ,
Aue ô gratia plena
Mater IESV, vitæ vena.
Ante salutationes.
Domini Orationes:
Per quas cælesti Patri,
Et eius placemus Matri.
Et mortui inscribuntur
Rosario, & fruuntur:
Rosarij namque flores
Cunctis bonos dant odores.
In Rosario sunt plenæ
Indulgentiarum venæ:
Rosarij Virgo rosa,
Merces cunctis copiosa.
Qui Virgini vult seruire,
In hunc Dis nequit seuire:
Omni nocte, omni die,
Iuuamen prodest MARIÆ.
Fratres pij Rosarij,
Docete ignaros scij,
Nam qui plures edocebit,
Plus mercedis obtinebit.
Qui recitant Rosarium,
Christo præstant obsequium:
Rosario in Virginis,
Rorat ros Christi sanguinis.
Passio, mors, vita tota,
Rosario Christi nota:
Hic salutis mysteria,
Sunt dolores & gaudia.
Quiuis ergo pia mente,
Sit cum IESV patiente:

 Rozmy-

Rozmyślájac ią ſerdecznie/
Bedziem z nim krolowáć wiecznie.
Rozmiluymyż ſie MARYEY/
Pozdrawiájac ią wiánkiem iey:
Przez to świete pozdrowienie/
Otrzymamy wieczne zbáwienie/ A.

Namque ſuæ conſors mortis,
Conſors erit cæli ſortis.
Et MARIAM obſeruemus,
Hanc frequenter ſalutemus:
Crebro illa ſalutata,
Salutem gratis dat grata, Amen

---

9. Pieśń o Taiemnicy Rożáńcá ś.

CHwalmy Bogá wſzechmocnego/
Ze nam dal Syná ſwoiego:
Namilſze ſwoie kochánie/
Grzeſznym ná poratowánie.
Jegoż Mátkę czćić nám trzebá/
Zdrowás Pánno Páni niebá:
Szcześliwſzaś plodem nád inne/
Twoiá cześc po świećie ſłynie.
Onáć mila wieść náſtálá/
Gdyś Anyolá wyſluchálá:
Zá Mátkę Bogu zmowiona/
O godność niewyſlawiona.
Toż Elzbiecie BOG obiáwil/
Przeto mowi ktoż mi ſpráwil:
Ze ty mnie Bogárodzicá
Náwiedzaſz/ iam ſlużebnicá.
O przeſlawny świety żlobie/
Vtaiłeś Boſtwo w ſobie:
Pánaś Pánno tám powilá/
A Pánienſtwáś nie ſtrácilá.
Ponioſlaś go do Kośćiolá/
Práwo Boże pelniac zgolá:
Ofiárę Oycu wiecznemu/
Swiátlo ludowi nedznemu.
W lat dwanaśćie ſtráconego/
Nálázlás Syná dziwnego:

Idem Latinè.

LAudemus DEVM potentem,
Qui per Virginem Parentem:
Filium ſuum dilectum
In ſeruum dedit abiectum.
Laudantes Filij Patrem,
Collaudemus eius Matrem:
Virginem prole beatam,
Omni honore dotatam.
Primus honor te beauit,
Cùm Gabriel nuntiauit:
In DEI Matrem electam,
DEO eſſe te dilectam.
Dum viſitas Elizabeth,
Quæ gaudia dat, & habet:
Cum Matrem DEI prædicat,
Tecum DEVM magnificat.
Venit DEI Natiuitas,
Magna mundi felicitas:
Felicitas per te data,
O Virgo intemerata.
Poſtquam Natum peperiſti:
DEO Patri obtuliſti:
Sacrificas implens legem,
Purificas te exlegem.
Impletis annis bis ſenis,
Perditum IESVM inuenis:

Gdy

Gdy przeſzedl mądre Doktory/
Wſzákeś ſie dal w moc z pokory.
Ciernie Pánno twych żáłośći
Náſtapilo/ gdy ze mdłośći
Syn twoy krwia ſplynal w ogroycu
Vpadáiac BOGV Oycu:
Wedle ſlupá przywiazány/
Byl ſromotnie kátowány:
Wyćierpial zá nas karánie/
Prze niezmierne zmilowánie.
Jeſzcze nád nim kát zbytkowal/
Gdy go ćierniem koronowal:
Bil trzcina glowe zbitemu/
Dal policzek vplwánemu.
Potym ná śmierć ſroga zdány/
Wyſzedl z lotry poczytány:
Wziął krzyż ná rámie zemdlone/
Szlo ná dziw miáſto ſzalone.
Widzac Pánno rozbitego/
Dotkneſz z boku ſercá ſwego:
Ach (mowiac) Synu moy mily/
Toć vſtały we mnie śily.
Wſzák záś powſtal dniá trzećiego/
Straż poczulá możność tego:
Twoy ſmutek w wielkie weſele/
Nagrodzil w prześlicznym ćiele.
Pożegnal ſie potym z toba/
Czyſta duſze biorac z ſoba:
Wſtapil tám w niebie wyſokiem/
Siadl z milego Oycá bokiem.
Stámtad vcznie ſwe cẽſkliwe
Stwierdzil/ y ſercá lekliwe:
Przez Duchá ſwego świetego/
Swym namilſzym zeſlánego.

Doctorum IESVS medius,
Inuentus tibi Filius.
Poſt gaudia ſed roſea,
Sunt ſpinarum aculea:
Orantem IESVM in horto,
Tibi Virgo ſpinas porto.
Ad columnam alligatus,
Virgis & ſpinis tractatus:
Pro nobis IESVS miſellis,
Diris cæſus eſt flagellis.
Et vt magis illudatur,
Spinis IESVS coronatur:
Impreſſæ ſpinæ acutæ,
Penetrant oſſa cum cute.
Poſt hæc morti deputatus,
Grandi cruce aggrauatus:
Baiulans crucem tam grauem,
Quàm affligit Matrem ſuauem.
Dum cruci IESVS figitur,
Cor maternum transfigitur:
In cruce IESVS moritur,
Dolens Mater commoritur.
Sed quæ fuit doloroſa,
Fit meritò glorioſa:
Dum Chriſtus die tertiâ
Surgit victor in gloria.
Valedicens qui poſt viuis,
Scandit cælos cum captiuis:
Ad ſolamen ſuæ Matris,
Ad dexteram ſedit Patris.
A Patre poſt Paracletum,
In Apoſtolorum cætum:
Spiritum ſanctum immiſit,
Per quem & Matrem inuiſit.

Twa

Twą teſkliwość też nágrodźił/
Gdy ćię Mátkę záprowádźił
Z Ciáłem nád chory Anyelſkie/
A wſzytkie hordy niebieſkie.
Tám przy Boſkim Thronie iego/
Siedząc/ rátuieſz nędznego:
Niebá y źiemie Krolowa/
Słynąc nád pychę czártową.
O MARYA/ o Krolewno/
Stobą nikt nie ſtánie rowno
Przy Thronie Boſkim z prośbámi
Tuż ſię záwſze modl zá námi.
Miła Pánno żeś ták można/
Niech ná ſobie tego dozna
Káżdy/ w to Brátctwo wpiſány/
Aby nie był wymázány.
Aby dobroć Syná twego/
Rozważáiąc y trud iego:
Po tey ták miłey roboćie/
Swiętował w wieczney Soboćie.

Mater vitam vt conſum pſit,
In cælos lætam aſſumpſit
Cum corpore ac anima,
Locans ſede altiſſima.
Alto Throno collocata,
In Reginam coronata:
Victa ditis ſuperbia:
Iuuat humiles MARIA.
O MARIA, ô Regina,
DEI throno tam vicina:
Pro nobis DEVM exora.
Te colamus omni hora.
O Regina tam inſignis,
Te Dominam cunctis ſignis
Cognoſcant ſerui deuoti,
Tibi ſcripti, tibi noti.
Tu Patrona qui te colunt,
Qui ſeruire tibi volunt:
In cælis locum exores,
Et requiem poſt labores, Amen.

---

10. Pieśń o Naświętſzey P. Máryey, Táiemnice Rożáńcá ś. wyrażáiąca.

Część Pierwſza.

MARYA bądź pozdrowiona/
Przez Anyołá záślubiona:
Byś Mátką BOGV zoſtáłá/
Pokorąś ſię podobáłá.
W dom Elżbiety/ gdyś przybyłá/
Rádość wſzytkim vczyniłá:
Jan ſię wżywoćie ráduie/
Mátká/ z Oycem prorokuie.
Bethleemſki zacny żłobie/
Krol niebieſki leży w tobie:

Idem Latinè.

Prima Pars.

AVE Virgo DEO grata,
Per Angelum ſalutata:
Qui tibi annuntiauit,
Dum ſe DEVS incarnauit.
Elizabeth viſitaſti,
Læta noua apportaſti:
Plaudit Ioannes & fæta,
Zacharias fit Propheta,
Bethleemi Chriſtus natus,
In præſepe reclinatus:

Zá nic niebieſkie pokoie/
Wdźięcznieyſze mu wczáſy twoie.
Pánná gwoli Zakonowi/
W Kośćioł ſię z Synem ſtánowi:
Gołąbki zań ofiáruie/
Tánie go Biſkup ſzácuie/
Zgubili Rodźicy Syná/
Záłoſna Mátce nowiná:
Nie fráſuy ſię Pánno wiele/
Vczy Doktory w Kośćiele.
☞ O Pánno Błogosłáwiona/
Łáſki Bożey nápełniona:
Niech ktorzy ćię pozdrawiamy/
Przez ćię łáſkę Bożą mamy.
Poyźrzy Pánno śiedząc w niebie/
Ná nas; ktorzy/ codźień ćiebie:
Rożáńcą zdobiem koroną:
Bądź nam przed Bogiem obroną.
Niechay w Brátctwo twe wpiſáni/
Nie będziemy wymázáni:
Z kśiąg żywotá lecz z Swiętemi/
Niebo wiecznie ośiągniemy.

Mauult eſſe cum MARIA,
Cæli liquens palatia.
Virgo Parens legi parens,
Offert Natum donis carens:
Donum nimis rarum carum,
Æſtimatum mundo parum.
Quem Parentes perdiderunt,
Læti Natum inuenerunt:
Diſpellit IESVS mærores,
Inuentus inter Doctores.
Virgo Parens ter beata,
Gratia DEI dotata:
Et nos qui te ſalutamus,
Fac gratiam mereamus.
Nos de cælis Virgo cerne,
Ne terrena dona ſperne:
His qui tibi dant Coronam,
Apud DEVM fac Patronam.
Tuæ Confraternitati
Inſcripti, ſint tibi grati:
Et in libro ſcripti vitæ,
Laudent DEVM infinitè.

Część Wtora.

DVſzo moiá wſpomni ſobie/
Co Pan ćierpiał gwoli tobie:
Jáko krwią ſpłynął w Ogroycu/
Modły czyniąc BOGV Oycu.
On do ſłupá przywiązány/
Okrutnie był biczowány:
Zá nas ćierpiał tu karánie/
Człowiek był záſłużył ná nie.
Zołnierze ſrodzy zbytkuią/
Páná ćierniem koronuią:

Pars Secunda.

O Mens mea memorare
IESVM paſſum tam amarè:
Quantum ſudat, quàm laborat,
Dum in horto Patrem orat:
Ad columnam alligatus
JESUS dirè flagellatus:
Quas tu plagas meruiſti,
Fert vt ferre debuiſti.
Milites ſpinas plectentes,
Coronant IESVM ludentes.

Trzćinę miaſto berłá dáli/
W ßárlatną ßátę vbráli.
JEZVSA ná śmierć ſkazáno/
Rowno z łotry poczytáno:
Idźie krzyżem obćiążony/
Przymußa go lud ßalony.
Znowu cierpi ćięższe rány/
Do krzyżá przenitowány:
Bok mu przebił oßczep ſrogi/
Gwoźdźie záś/ ręce y nogi.
Pánno ktoraś oćierálá/
Krew zśiádłą Synowi z ćiáłá:
Spraw to; że on z twey przyczyny/
Zetrze grzechow náßych winy.
☞ O Pánno/ ⁊c.

Arundo pro ſceptro datur,
Et probrosè chlamydatur.
IEsvs morti condemnatus,
Latronibus adæquatus:
Baiulans crucem procedit,
Quem plebs nequã circum dedit.
Mox vulnera renouantur,
Cuncta membra crucidantur:
Manus pedes perforatus,
Trux lancea tranſit latus.
Stans ſub cruce Virgo dolens,
Et ſanguinis guttas tollens;
Dans aliquam mihi guttam,
Fac animam puram, tutam,
Virgo Parens, &c.

Część Trzećia.

SMutek śię zmienił w weſele/
Pan po śmierći żyie w ćiele:
Czártá y piekło zwoiował/
Więźniow wolnośćią dárował
Rychło niebo otwieraysćie/
A gośćie nowe witayćie/
Woyſko świętych tám wſtępuie/
Chryſtus przed nimi przodkuie.
Vczniowie Páńſcy kochání/
Nowym dárem obeſłáni:
Przyięli Duchá świętego/
W ogniu z niebá zeſłánego.
Chćiał Pan mieć Mátkę v śiebie/
Wzięta Pánná/ śiedźi w niebie:
Od Anyołow zánieśiona/
Nád ich chory wywyżßona.

Pars Tertia.

SUrgens Chriſtus cum gloria,
Mutat planctus in gaudia:
Fregit Ditis poteſtatem,
Dans captiuis libertatem.
Cæli portas aperite,
Victori obuiam ite:
Sancta turbâ circumdatus;
Aſcendit cælos Rex gratus.
Diſcipuli Chriſto grati,
Nouis donis ſunt beati:
Dum in igne CHRISTVS miſit
Paracletum quem promiſit.
Ut honoret CHRISTUS Matrem,
Aſſumpſit illam ad Patrem:
Ab Angelis hæc ſublata,
Supra choros exaltata.

Posádźił ią Syn ná Thronie/
Koroną ozdobił ſkronie:
Záczym niebieſką Krolową
Wßytkie ią narody zową.
☞ O Pánno/ ⁊c.

Cum Filio collocata;
Eſt MARIA coronata:
Vnde vt cæli Regina,
Laudetur Mater DIVINA.
Virgo Parens ter beata, &c.

Pieśń II. o Naświętßym Imieniu IEZVS, *Pietnaśćie Táiemnic zbáwienia náßego wyrážáiaca, ktora w Brȧctwie Imienia Páná* IEZVSOWEGO *śpiewáia.*

Pierwßa Czaſtká Weſoła.

JEZVS ſłodki zwiaſtowány
Pánnie świętey z niebá dány:
Od niewinnią Mátká wyznány/
Niechay będźie wychwalány.
JEZVS z Pánny národzony/
Ofiárą ſwą vwielbiony;
Z żalem Mátki ieſt zgubiony/
Z rádośćią iey ználeziony.

Pars Prima Læta.

DUlcis IESVS nuntiatur,
In Virgine incarnatur:
Ab Angelis per concentum,
Morte claret Innocentum.
IESVS natus ex MARIA,
Oblatus in Eccleſia:
Perſus Matris poſt dolores,
Inuentus inter Doctores.

Druga Czaſtká Záłoſna.

JEZVS ná modlitwie mdleie/
Krew śię z ciáłá iego leie:
Bił twarz święta ſługá ſrogi/
Biczowan Pan áż do nogi.
JEZVS ćierniem koronowan/
Niebieſki Pan dekretowan/
Smierćią krzyżową vmiera/
Przez krzyż niebo nam otwiera.

Secunda Pars Mæſtis.

Dum Patrem in horto orat,
IESVS ſudat & laborat:
Captus eſt colaphiſatus,
Ad columnam flagellatus.
JESVS ſpinis coronatus,
Et ad crucem condemnatus:
Libens ſubit mortem Crucis,
Nobis pandens portas lucis.

Trzećia Czaſtká Rádoſna.

JEZVS mocny zmartwychpowſtał/
W piekle więźniow zacnych doſtał

Tertia Pars Glorioſa.

Surgit victor IESVS fortis,
Et inferni fractis portis:

Z nimi do niebá wſtępuie/
A nam niebo obiecuie.
Zeſłał Vgniem Duchá ſwego/
Ná ziemi obiecánego:
Przez Anyoły w niebo wzięta/
Koronowal Mátkę świętą.
Chwalmyż Imię IEZVS święte/
V ſtworzenia wſzego wzięte:
Byſmy niebo otrzymáli/
Ná wieki z nim krolowáli/ Amen.

Cum captiuis ſcandit cælos,
Vocans eò nos miſellos.
Iesvs verax quem promiſit
Paracletum ſuis miſit:
Et ad cælos ſumptâ Matre,
Coronauit hanc cum Patre.
Nomen Iesvs collaudemus,
Hoc tremamus, hoc amemus:
Nomen Iesv vt colentes,
Gaudeamus ſe videntes. Amen.

---

12. Pieśń o Naświętſzey P. Loreckiey, tákże y Częſtochowſkiey.

KRolewno naiáśnieyſza niebá prześwietnego/ Prawdziwa opiekunko świátá vpádłego.
Pociecho nieomylna ludzi vtrapionych/ Ty nie odrzucaſz głoſow y proſb vpokorzonych.
Czego ktory od ciebie żebrze/ twą przyczyną/ Ziedna mu bez pochyby v twoiego Syná.
Bo iákożby twa proſbá ważna być nie miáłá/ v tego/ ktory ćiáło wźiął z twoiego Ciáłá.
Dał ci to/ iżeś Mátką ieſt Bogá żywego/ Nád ten dar záli może ználeść co większego?
Dał ći to/ że w opiekę ieſt oddány tobie Narod ludzki pod krzyżem/ w Ianowey oſobie.
Iákoż ták/ á pewnie ták nic nie wątpiąc żeby Przez cię nie miáły wſkorác wſzytkich nas potrzeby.

Cantio de B. Virg. M. Lauretana, & Claromontana.

SErenisſima Virgo cælorum Regina, Et vniuerſi mundi Patrona Diuina.
Cunctorum conſolatrix fida, miſerorum Tu nos ſpernis humiles voces afflictorum.
Quod quis à te mendicat, tuo interuentu, A Filio impetrat felici prouentu.
Quidni aurem præberet tuis poſtulatis, Qui caro tuæ carnis eſt fons pietatis.
Tibi datum, ut ſola eſſes Mater Dei, Donum hoc tam magnum vt nullum par ei.
Tibi data tutella ſalutis humanæ, Quod de Cruce legauit Chriſtus in Ioanne.
Et re vera dubium nullum eſt relictum, Quin tu iuuare queas quemlibet afflictum.

Zna to świát o naświętſzá Dziewico MARYA/ Ze z rąk twych bierze śiłę/ wyznawam to y ia.
Tym wierſzem wſzytkim iáwno że ludzie ſtrapieni/ Bywáią bárzo hoyną twą láſką cieſzeni.
Swiádczy też twoy domek ktory ieſt w Lorecie/ Ten twych dobrodzieyſtw świádkiem ieſt po wſzytkim świecie.
Bo żeś w nim vrodzona/ y poſelſtwo ś wźiełá/ Od Anyołá Bożego/ y támeś poczęłá:
Spráwą Duchá świętego Zbáwićielá świátá/ Ktorego pożądáły ſtárych Oycow látá.
Dla tegoż też od Bogá ma te przywileie Dom ten/ że tám káżdy ſwey dochodzi nádźieie.
Tych dárow część lubo cień ma y Polſká náſzá/ Ma Obraz malowánia świętego Łukáſzá.
Obraz twey twarzy ś. / y twego Dziecięciá. Częſtochowa tu chowa dla dobrodzieyſtw wźięcia.
Dla wzięcia łaſk od ciebie/ á ludziom dawánia/ Ktore tám wierni Boży biorą bez przeſtánia.
Niechay ktoná głebokim morzu ponurzony/ Niechay bedźie ſtráſzliwym ogniem ogárniony:
Niechay choroba zięty gdy do ciebie krzyknie/ Nabożnie wnet iáko mgłá wſzytka niemoc zniknie.

Totus mundus agnoſcit & ego cognoſco, Larga tua de manu haberi quod poſco.
Quare tibi canticum nouum canto lætus, Quod quilibet à malis eſt per te quietus.
Teſtis eſt tua Domus Sancta Lauretana, Quæ tua pietate toti mundo ſana.
Quia illic es nata, illic ſalutata per Angelum, & illic DEO grauidata.
Ibi de Spiritu ſancto miraclûm extremum, Verbum Caro factum eſt, primum & ſupremum.
Et proinde eſt DEO domus illa grata, Et in ea fidorum ſpes fides locata.
Horum partem ſeu vmbram habet Polonia, Habet à Luca picta tua inſignia.
Inſigni tui vultus atque tui Nati, Quod Claromonte claret noſtræ ægeſtati.
Hic egeni gratiæ à te plena poſcunt, Et plenam & explentem te gratijs noſcunt.
Sit qui furentis maris vndis immergatur, Sit qui horrendis flammis ignis obruatur.
Sit moribundus æger ad te clamans mente, Euaneſcit vt nubes morbus te pellente.

Niechay go wszytkie trwogi coraz opánuią/ Niech mu wszyscy iáwną śmierć pálcem vkázuią.

Niechay mu nastrászliwszy nieprzyiaćiel stánie Z mieczem nád szyią ieg/ iáki chce powstánie.

Klopot ná twego chwalcę/ ledwie on do ćiebie záwola: wnet w swey do-zna rátunku potrzebie.

A niedziw/ bo iákożbyś ty nievprośi-lá/ V tego ktoregoś w swym żywo-woćie nośilá.

O nádziejo przedziwna k tobie wolá-iących/ O poćiecho prawdziwa w frásunku żyiących.

O Mátko miłośierdźia tyś sámá ták bylá/ Coś BOGA prawdziwego z śiebie vrodźilá.

Bogá/ Człowieká rázem tyś iest Mátká tego Syná/ ktory ma w niebie Oycá przedwiecznego.

Ciebie tedy pokornie y z plączem prośimy/ Niech tám przez twą przyczynę mamy mieysce y my.

Naświetsza Pánno wszytkim y nam to dáć raczy/ Kto ćię ná twych mieyscách czći/ niech śię w niebie baczy/ Amen.

Pericula & casus vnitim invadant, Sors & mors improuiso palam in quem cadant.

Ensis hostis horrendi collo applicetur, Omne malum homini extrema minetur.

Nil tanget mali Virgo te verè colentem, Priusquam vocem tollat, te habet præsentem.

Neque mirum te cuncta posse quã-do velis, Apud eum quem in te gestasti de cælis.

O mira spes cunctorum ad te clamantium, O solatium verum tristè viventium.

O Virgo misericors tu sola fuisti, Quæ DEVM verum ex te nobis genuisti.

DEVM Hominem simul, Mater Nati talis, Cuius Pater in cælis Rex est immortalis.

Te igitur supplices, & flentes oramus, Tua prece in cælo locum habeamus.

Sancta Virgo MARIA, hoc præstare velis Tuis te hic in locis, post colam in cælis, Amen.

---

13. *Cantio de B. V. M. cum sua prole Benedicta.*

NItida stella, casta puella, Tu es florum flos, Mater pia, Virgo MARIA, ora pro nobis.

Pieśń o Błogosławioney Pánnie, y o Nabłogosławieńszym iey Synie.

GWiazdo iásnośći Pánno czystośći/ Tyś iest wonny kwiát: Sliczna lilia Pánno Márya/ modl śię zá námi.

IESV

IESU sol poli, vera lux Soli, Tu es florum flos, IESU pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Mater benigna, honore digna, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo MARIA, ora pro nobis.

Alme Rex Regum, Conditor legum, Tu es florum flos: JESU pie; Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Cæli Regina, Virgo diuina, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo MARIA, ora pro nobis.

IESV Saluator, mundi amator, Tu es florum flos: IESV pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

O gratiosa, ô cæli Rosa, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo MARIA, Ora pro nobis.

Salus reorum, Decus Sanctorum, Tu es florum flos: IESV pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Virgo fœcunda, Mater iucunda, Tu es florum flos: Mater pia, Virgo MARIA, Ora pro nobis.

DEVS humane, Homo diuine, Tu es florum flos: IESV pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Virgo humilis, Potens non vilis, Tu es florum flos: Mater pia Virgo MARIA, Ora pro nobis.

Præcunctis primus, Factus vt imus, Tu es florum flos: IESV pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Słońce vćieszne/ Swiátło poćieszne/ Tyś iest wonny kwiát: IEZV namilszy/ Synu Máryey/ Rácz nas wyst.

Mátko miłośći Pełna zacnośći/ Tyś iest wonny kwiát: Sliczna lilia/ P. MARYA/ Modl śię zá námi.

Wszech Krolow sprawco/ Zakonu dawco/ Tyś iest wonny kwiát: IEZU namilszy Synu Máryey Rácz nas.

Krolowa niebá/ Ktorą czćić trzebá/ Tyś iest wonny kwiát: Sliczna lilia/ P. Márya: Modl śię zá námi.

IEZV nas zbawco/ miłośći sprawco/ Tyś iest wonny kwiát: IEZV namilszy/ Synu Máryey/ Rácz nas wy.

Kochánko Boża/ Niebieska Roża/ Tyś iest wonny kwiát: Sliczna lilia/ Pánno Márya/ Modl śię zá.

Grzesznych obrono/ Swiętych korono/ Tyś iest wonny kwiát: JEZV namilszy Synu Máryey/ Rácz nas.

O Pánno plodna/ O Mátko godna/ Tyś iest wonny kwiát/ Sliczna lilia/ Pánno Márya/ Modl śię.

Boże od wieku/ Boże w człowieku/ Tyś iest wonny kwiát: IEZV namilszy/ Synu Máryey/ Rácz nas wysłuch.

Pokora niższa/ moca naywyższa Tyś iest wonny kwiát: Sliczna lilia/ P. MARYA/ Modl śię zá námi.

Pánie naynyższy/ iák czlek naylższy/ Tyś iest wonny kwiát: IEZV namilszy/ Synu Máryey/ Rácz nas wyst.

Sanctè

Sanctè concepta, Cælis accepta: Tu es florum flos: Mater pia, Virgo MARIA, Ora pro nobis.
IESV in cælis, Nos eſſe velis, Qui es florum flos: IESV pie, Fili MARIÆ, Eia audi nos.

Swieta poczeta/ y w niebo wźieta/ Tyś ieſt wonny kwiát: Sliczna lilia/ Pánna Márya/ Modl ſie.
Rácz nam dáć Pánie w niebie mießkánie/ Tyś ieſt wonny kwiát: IEZV námilßy Synu Máryey/ Rácz nas.

14. *Cantio de B. V. Maria.*

MARIA Mater gratiæ,
Mater miſericordiæ:
Tu nos ab hoſte protege,
Et hora mortis ſuſcipe.
MARIA Virgo Virginum,
Depoſce nobis omnium
Remiſſionem criminum,
Tuum placando Filium.
Per tuum Virgo Filium.
Per Patrem ac Paracletum.
Adſis ad noſtrum obitum,
Et da felicem exitum, Amen.

Idem Polonicè.

MARYA Mátko miłośći/
Mátko láſki y lutośći:
Ty nas broń od czártá złego/
A weś punktu oſtátniego.
Márya Pánno nád Pánny/
Niech twoy przez ćię ſyn błagány:
Wßytkie winy nam odpuśći/
A do láſki ſwey przypuśći.
Przez Syná o Pánno twego/
Oycá y Duchá świetego:
Przybadź ná náße ſkonánie;
A day ßczeſne dokonánie/ Amen.

15. *Hymnus S. Caſimiri de B. Virg. M. mirè deuotus.*

OMni die, dic MARIÆ,
Mea laudes anima:
Eius feſta, eius geſta
Cole deuotiſſima.
Contemplare, & mirare.
Eius celſitudinem:
Dic felicem Genitricem,
Dic beatam Virginem.
Ipſam cole, vt de mole
Te criminum liberet:
Hanc appella, ne procella
Vitiorum ſuperet.

Hæc perſona, nobis dona
Contulit cæleſtia:
Hæc Regina, nos diuina
Illuſtrauit gratia.
Lingua mea, dic trophæa
Virginis puerperæ:
Quæ inflictum maledictum.
Miro transfert germine.
Sine fine, dic Reginæ,
Mundi laudum cantica:
Eius bona ſemper ſona,
Semper illa prædica.
Omnes mei ſenſus, ei
Perſonate gloriam:
Frequentate tam beatæ,
Virginis memoriam.
Nullus certè tam diſertæ
Extat eloquentiæ: (mnos,
Qui condignos promat Hy-
Eius excellentiæ.
Omnes laudent, vnde gaudent
Matrem DEI Virginem:
Nullus fingat, quod attingat,
Eius celſitudinem.
Sed neceſſe (quod prodeſſe
Pijs conſtat mentibus:) (dam,
Vt intendam, quod impen-
Me ipſius laudibus.
Quamuis ſciam: quod Mariam
Nemo dignè prædicet:
Tamen vanus & inſanus,
Eſt, qui illam reticet.
Cuius vita erudita
Diſciplina cælica:

Hymn ábo Pieśń o Naświetßey P. Máryey, dźiwnie nabożny.

DNiá káżdego/ BOGA mego
Mátkę/ dußo wyſławiay:
Jey dni świete ſpráwy wźiete/
Z nabożeńſtwem odpráwiay.
Przypatruy ſie á dźiwuy ſie
Jey wyſokiey zacnośći.
Zow ią wielką Rodźićielką/
Błogą Pánną w czyſtośći.
Czyń vczciwość by grzech y złość
Z ćiáłatem ich zmiesc chćiáłá:
Weźmi oną zá Pátronę/
By ćię z grzechow wyrwáłá.

Tá oſobá/ ieſt ozdobá/
A ſkarb dobrá wßelkiego:
Z tą Krolową wźiął świát nową
Swiátłość dáru Bożego.
Moy iezyku/ mow o ßyku/
A tryumfach tey Pánny:
Ktora zmázy/ y vrázy
Zniosłá przez płod nam dány.
Bez przeſtánia czyń śpiewánia
Sławiąc świátá Krolową:
Tey przymioty/ láſki cnoty/
Szánuy myślą y mową.
Wßytkie moie zmyſły ſwoie/
Głoſy w niebo podayćie:
Pámieć oney ták wſławioney/
Swietey Pánny wznawiayćie.
Acz prawdźiwie nikt nie żywie
Ták ßcześliwy wymową:
By słodkimi Hymny ſwemi
Zrownał z tą białagłową.
Cześć iey daymy/ wßyſcy chwalmy/
Ze Pánná Bogá rodźi:
Zgołá błądźi/ kto ták ſądźi/
Ze wiey ſławe vgodźi.
Jednák co wiem/ że to zdrowiem
Vmyſłu nabożnego:
Wielbić pilnie y vśilnie
Chce Mátkę Páná mego.
Choć wiem y ia/ że MARYA
Godnie ſie nie wysłowi:
Wßák wßeláki ládáláki
Co o iey czći nie mowi.
Ktorey żywot pełen/ czći cnot/
A niebieſkiey náuki:

Hæc

Argu-

Argumenta & figmenta,
Destruxit hæretica.
Huius mores, tanquam flores
Exornant Ecclesiam:
Actiones, & sermones,
Miram præstant gratiam.
Euæ crimen, nobis limen
Paradisi clauserat:
Hæc dum credit, & obedit,
Cæli claustra reserat.
Propter Euam, homo sæuam
Accepit sententiam:
Per MARIAM, habet viam,
Quæ ducit ad patriam.
Hæc amanda, & laudanda,
Cunctis specialiter:
Venerari, prædicari,
Eam decet iugiter.
Ipsam posco, quam cognosco,
Posse prorsus omnia:
Ut euellat, & repellat
Quæ sunt nobis noxia;
Ipsa donet, vt quod monet,
Natus eius, faciam:
Ut finita carnis vita,
Lætus hunc aspiciam.

Wymyślone y mierzone
Heretyckie stárł sztuki.
Postępkámi / by kwiátkámi
Wszytek Kościoł przybráłá:
To czyniłá/ co mowiłá/
Nam to ná pzykład dáłá.
Nam Ewiná/ pierwsza winá/
Rayskie wrotá záwárłá:
Z inszey miáry/ z lepszey wiáry/
Tá nam niebo otwárłá.
Ewy dziatki / wina mátki
Odnieśli potępienie:
Zá MARYA/ processya
Idące ná zbáwienie.
Te miłowáć/ y szanowáć
Słuszna wszytkim koniecznie:
Chwałę dáwáć/ nie przestawáć/
A iey służyć státecznie.
Te czćić muszę/ ktorey duszę
Wszytko może przyczyná:
Niech oddali/ niech odwáli/
W czym iest szkodá y winá.
Niech tá spráwi/ bym co práwi
Syn iey/ tego pilnował:
Potym z ciáłá/ szedł gdźie chwáłá/
A z Bogiem sie rádował.

Secunda Pars.

O Cunctarum fæminarum
Decus atque gloria:
Quàm electam, & euectam,
Scimus super omnia.
Clemens audi, tuæ laudi,
Quos instantes conspicis:

Część Wtora.

O Wielebna y chwalebna (łá:
Wszech białychgłow cześć chwa-
Ktoraś święta/ w niebo wzięta/
Pánia we wszem zostáłá.
Słysz łáskáwie/ ku twey sławie
Sług ochotnych y zgodnych:

Munda

Munda reos, & fac eos,
Donis dignos cælicis.
Virga Iesse, spes oppressæ
Mentis & refugium:
Decus mundi, lux profundi,
Domini sacrarium.
Vitæ forma, morum norma,
Plenitudo gratiæ:
DEI templum & exemplum
Totius iustitiæ.
Virgo salue, per quam valuæ
Cæli patent miseris;
Quam non flexit, nec allexit,
Fraus serpentis veteris.
Generosa & formosa
Dauid Regis filia:
Quam elegit Rex, qui regit
Et creauit omnia.
Gemma decens, rosa recens.
Castitatis lilium:
Castum chorum, ad polorum
Quæ perducis gaudium.
Actionis & sermonis
Facultatem tribue:
Ut tuorum meritorum
Laudes promam strenuè,
Opto nimis, vt inprimis
Des mihi memoriam:
Vt decenter & frequenter
Tuam cantem gloriam.
Quamuis muta, & polluta
Mea sciam labia:
Præsumendum, nec silendum
Est de tua gloria.

Głádząc winy/ z twey przyczyny/
Láski Bożey czyn godnych.
Tyś Iessego Roszczká cnego/
Dusz pociechá w teśknicy;
Kráśá świátá/ y poświátá/
Tyś skarb Bożey świątnicy.
Twoiá cnotá/ wzor żywotá/
Pełen łáski świątości:
Zwáć cie możem domem Bożem/
Thronem spráwiedliwości.
Witay Pánno/ ktorey dano
Klucze ráiu y niebá:
Coś wężowe stárłá głowę/
Iáko było potrzebá.
Vrodziwa y prawdziwa
Corko Krolá Dawidá:
Tyś od Páná ták wybrána/
Zeć nikt wiecey nie przyda.
Tyś kwiát nowy liliowy/
Roża y perła droga:
Tyś swe sługi/ przez zasługi/
W rádość wiedzieß do Bogá.
Rácz spráwámi/ y vstámi
Memi záwsze kierowáć:
Bym z ochoty/ chwały cnoty
Twoiey mogł odpráwowáć.
Bárzo proszę / niech odnoszę
Dar pámięći tákowey:
Bym ćie hoynie y przystoynie
Sławił sercem y słowy.
Acz zmázane y związáne
Widzę być vstá swoie:
Wszák śilenia/ nie milczenia
Ná chwały trzebá twoie.

Virgo

Virgo gaude, omni laude
Digna & præconio:
Quæ damnatis, libertatis
Facta es occaſio.
Semper munda & fœcunda,
Virgo Tu puerpera:
Mater alma, velut palma,
Florens, & fructifera.
Eius flore, & odore
Recreari cupimus:
Cuius fructu, nos à luctu,
Liberari credimus.
Pulchra tota, ſine nota
Cuiuſcunque maculæ:
Fac nos mundos & iucundos
Te laudare ſedulè.
O beata, per quam data
Noua mundo gaudia:
Et aperta, fide certa,
Regna ſunt cæleſtia.
Per Te mundus lætabundus
Nouo fulget lumine:
Antiquarum tenebrarum,
Exutus caligine.
Nunc potentes ſunt egentes,
Sicut olim dixeras:
Et egeni, fiunt pleni,
Vt tu prophetaueras.
Per Te morum, nunc prauorum
Delinquuntur deuia:
Doctrinarum peruerſarum,
Pulſa ſunt præſtigia.
Mundi luxus, atque fluxus
Docuiſti ſpernere:

Cieß ſie Pánno/ ktorey dáno
Wßelkiey godna być chwały:
Z potępienia/ drzwi zbawienia
Przez ćię ſie okazáły.
Cna dźiewico/ y rodźico
Pánno nienárußona:
Mátko godna/ iáko płodna/
Pálmaś ieſt roſkrzewiona.
Twą ślicznośćią/ y wonnośćią
Vćießyć ſie prágniemy:
Bo iż wiecznie twoy koniecznie
Owoc zbawia/ wierzymy.
W twey cudnośći/ y zacnośći
Nie maß żadney przyſady:
Zkąd cnotliwe y vczćiwe
Vſtá ćię chwalą rády.
O ßczęśliwa/ z ktorey żywa
Roſkoß świátu wypływa:
A otwarta/ choć zâwárta
Przez ćię fortká w Ray bywa.
Przez ćię ziemny świát ten ćiemny
Nowym świátłem iáśnieie:
Stárych złośći y ćiemnośći
Zaćmieniem nie truchleie.
Teraz możni ſą dobr prożni/
Jákoś obiecowałá:
A vboſtwo wßego mnoſtwo
Ma/ coś prorokowałá.
Przez ćię płonne y ſkáżone/
Zleczone obyczáie:
A fałßywych y błędliwych
Nauk brzydkość vſtáie.
Swiatáś złośći y prożnośći
Wzgárdzáć nas náuczyłá:
Deum

Deum quæri, carnem teri,
Vitijs reſiſtere.
Mentis curſum, tendi ſurſum
Pietatis ſtudio:
Corpus angi, motus frangi,
Pro cæleſti præmio.
Tu portaſti, inter caſti
Ventris clauſtra Dominum:
Redemptorem, ad honorem,
Nos reformans priſtinum.
Mater facta, ſed intacta
Genuiſti Filium:
Regem regum, atque rerum,
Creatorem omnium.
Benedicta, per quam victa
Mortis eſt verſutia:
Deſtitutis ſpe ſalutis,
Datur indulgentia.
Benedictus Rex inuictus,
Cuius Mater crederis:
Qui creatus, ex te natus,
Noſtri ſalus generis.

Pars Tertia.

Reparatrix, conſolatrix
Deſperantis animæ:
A preſſura, quæ ventura
Malis eſt, nos redime.
Pro me pete, vt quietè
Sempiterna perfruar:
Ne tormentis comburentis,
Stagni miſer obruar.
Quod requiro, quod ſuſpiro,
Mea ſana vulnera:

Bogá ßukáć/ ćiáło hukáć
By go złość nie tępiłá.
Myśl ku gorze/ wieść po ßnurze
Rozmyślánia Boſkiego:
Ciáło gromić/ żądze złomić/
Dla kroleſtwá wiecznego.
Tyś w czyſtośći ſwych wnętrznośći
CHRYSTA Páná nośiłá:
Zbáwiciela/ byś weſelá
A czći nas nábáwiłá.
Mátká iſta/ iednák czyſta
Zrodziłáś święte plemię?
Krolá tego co z niſzczego
Stworzył niebo y ziemię.
Tyś od Páná przeżegnána/
Smierći zdrády zwalczyłá:
A z wątpieniu o zbáwieniu
Nádzieięś przywroćiłá.
Wiec proś tego Krolá twego
Co mu ſię Mátką zwieß:
By dla ćiebie y nas w niebie
Stáwił gdźie z nim kroluieß.

Trzećia Część.

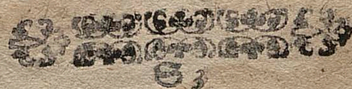
NApráwienie/ poćießenie
Dußy roſpaczáiącey:
Zbaw ćießkośći/ nam zá złośći
Vpadek gotuiącey.
Modl ſie proßę/ niech odnoßę
Swoy odpoczynek wiecznie:
Bym ſrogiego piekielnego
Ogniá mogł vyść koniecznie.
Czego żądam/ niech oglądam/
Zlecz me rány MARYA:
Et da

Et da menti te poscenti:
Gratiarum munera.
Vt sim castus, & modestus,
Dulcis, blandus, sobrius:
Pius, rectus, circumspectus.
Simultatis nescius.
Eruditus, & munitus
Diuinis eloquijs:
Timoratus, & ornatus,
Sacris exercitijs.
Constans, grauis, & suauis,
Benignus, amabilis:
Simplex, purus, & maturus,
Patiens & humilis.
Corde prudens, ore studens
Veritatem dicere:
Malum nolens, DEUM colens
Pio semper opere.
Esto tutrix, & adjutrix
Christiani populi:
Pacem præsta, ne molesta,
Nos perturbent sæculi.
Salutaris Stella maris,
Summis digna laudibus:
Quæ præcellis, cunctis stellis,
Atque luminaribus.
Tua dulci prece fulci,
Supplices & refoue:
Quidquid grauat, vel deprauat
Mentes nostras, remoue.
Virgo gaude, quod de fraude
Dæmonum nos liberas:
Dum in vera, & sincera,
DEUM carne generas.

W mym żądániu/ w mym wołániu
Niech ćię głos moy nie mija.
Bym w czystośći y w miernośći/
Ludzkość/ trzeźwość záchował
Bacznie/ zbożnie/ y nábożnie
Żył/ á szczerość miłował.
Bym ćwiczony/ opatrzony
Páńskich słow mándatámi:
Bogoboynie y przystoynie
Szedł świetymi śćieszkámi.
Skromny/ ćichy/ á nie lichy/
Łáskáwy/ wstrzemięźliwy:
Prosty/ stáły/ doskonáły/
Pokorny/ y ćierpliwy.
Bym rostropny y pochopny
Był/ prawdę w vśćiech chowáć:
Grzech porzucał/ śiebie zugał
Bogá z sercá miłowáć.
Miey w obronie/ y w ochronie
PANNO Boży lud wierny:
Żyć w pokoiu/ by w tym boiu
Nie wygrał świát mizerny.
Morska gwiazdo/ poćiech gniazdo
Máiestácie zacnośći: (kie
Gwiazdy wszelkie/ świátłá wiel-
Gásną przy twey iásnośći.
Modły twymi gorącymi
Ćiesz y wspieray proszące:
Znieść ćiężary z káżdey miáry/
Duszy nászey szkodzące.
Bądź wesołá/ ktoraś zgołá
Z piekłá nas wybáwiłá:
Gdyś prawdźiwie nie wątpliwie
Bogá w ćiele zrodźiłá.

Illibata & dotata
Cælesti progenie:
Grauidata, nec priuata,
Flore pudicitiæ.
Nam quod eras, perseueras,
Dum intacta generas:
Illum tractans atque lactans,
Per quem facta fueras.
Commendare me dignare
Christo tuo Filio:
Vt non cadam, sed euadam,
De mundi naufragio.
Fac me mitem, pelle litem,
Compesce lasciuiam:
Contra crimen, da munimen
Et mentis constantiam.
Non me liget, nec fatiget,
Sæculi cupiditas:
Quæ indurat, & obscurat
Mentes sibi subditas.
Nunquam ira, nunquam dira
Me vincat elatio:
Quæ multorum fit malorum,
Frequenter occasio.
Ora DEUM, vt cor meum,
Sua seruet gratia:
Ne antiquus inimicus
Seminet zizania.
Da leuamen, & juuamen
Tuum illis jugiter:
Tua festa, sine gesta,
Qui colunt alacriter.

Nienáruszoná/ á vczczoná
Niebieskim pokoleniem:
W płodeś zászłá/ lecz nie zgásłá
Czystość twym porodzeniem.
Bo zrodźiwszy/ Pánną bywszy/
Zostáłáś czymeś byłá:
Twórcę swego wćielonego
Mlekiemeś swym kármiłá.
Chrystusowi/ Synaczkowi
Twemu/ zalec mię pilnie:
Bym nie zginął/ lecz wypłynął
Z świeckich toni vśilnie.
Day w ćichośći/ day w czystośći
Day mi życie spokoyne:
Przećiw złośći w státecznośći
Day mi cnoty przystoyne.
Niech nie wiąże świátá Kśiążę
Myśli mey do swey woli:
Bo w záćmienie w zátwárdzenie
Wiedźie/ kto mu powoli.
Niech gniewliwie y chełpliwie
Sobie nie postępuie:
Gdyż do złego z źrzodłá tego
Pochop być vpátruie.
Łáská Boża niech zá stróżá
Będźie sercá moiego:
By czárt stáry z iákiey miáry
Nie wájał kąkolu swego.
A káżdego rátuy tego/
Spráwuiąc go szczęśliwie:
Kto pámięta ná twe święta/
Ktoć tąd służy chętliwie.

16 *Pieśń o Naświętßey Pánnie*

KRolewno wieczna co ná thronie wiecznym z Chryſtuſem śiedziß w ßcześćiu doſtátecznym: Do ćie-bie wzdycham prágnąc w nedzy ſwoiey/ z Pomocy twoiey.

Ktoraś nád wßytkie niebá wynieśio-na/ A wedle Troyce ś. poſádzona: Wßytkie mocárſtwá Záſtepy co w niebie/ Czcza Pánno ciebie.

Nawyżße throny Anyelſcy duchowie Dziewicy poczet/ y Pátryárchowie: Woyſká wyznawcow/ krwáwi me-czennicy/ A Zakonnicy.

A my co ießcze ná ziemi mießkamy/ Gdy ſie do ciebie w ſmutkach vcie-kamy: Káżdy pociechę odnośi w potrzebie/ Kto wzywa ciebie.

Badź kto iuż tonie ná morzu ßalonym/ Badź kto od wßytkich będzie opu-ßczonym: Badź w krwáwym boiu z nieprzyiázney ſtrony ieſt ogárniony:

Badź kto vmiera gdy pomocy two-iey Wzywáć o Pánno będzie w ne-dzy ſwoiey/ Wnet ma ratunek á śmierć precz od boku/ vſtapi kroku.

Niechżeć przyiemne będą nedznych dáry/ Sercá náßego śluby y ofiáry: Ktore niech mnożą twą cześć z łá-ſki twego Syná wiecznego.

Skąd y ia nedzny grzechámi zmázá-ny/ A rozlicznymi fráſunkámi ſtro-ſkány: Do twey ſie ważney vcie-kam przyczyny/ Káżdey godziny.

Idem Latinè.

REgina cæli, quæ ſupremo throno, Aſſides Chriſto, plena omni bono, Ad te ſuſpiro, vt in egeſtate
Adiuuer à te,

Tu ſupra cunctos cælos exaltata,
Proxima ſanctæ TRIADI locata,
Tuarũ laudũ precones & teſtes,
Mentes cæleſtes.

Te Angelorũ laudant chori cuncti,
Te Patriarchæ Virginib⁹ iuncti:
Te Confeſſores, Martyrũq; tota
Cohors deuota.

Nos quoq; adhuc in terra degẽtes,
Tuâ inopes ope indigentes:
Oramus, nam qui tibi ſe offerũt
Solamen ferunt.

Sit quis vel maris procellis obrut⁹,
Omni humanâ ope deſtitutus,
Sit quis ab hoſte circumdatus
forti, Dandus iam morti.

Sit moribundus æger te vocata
Cognoſcat, quàm ſis potens ad-uocata Nam te volente quæ ne-cant vel lædunt, Mala recedunt,

Ergo non temnens miſerorũ vota,
Suſcipe libens quod dat mẽs de-uota: Augeant cuncta vt tuũ ho-norem, Nati fauorem.

Vnde & ego culpis inquinatus,
Caſibus ſortis variæ iactatus:
Sancto imploro te Sanctorũ mo-re, Corde & ore.

Wßytko

Wßytko vczyni wdzieczny Syn dla ciebie/ Przez ćię on náßey dogodźi potrzebie/ Tylko ty ſwymi błagá-iąc prośbámi/ Modl ſie zá námi:

Cuncta Te propter Filius præſtabit,
Quæcunq; volet, & volem⁹ dabit.
Tu tantum placans Deum, pla-cens pro nobis, Ora pro nobis.

---

17 *Pieśń o Naświętßey Pánnie*

NAświetßa Pánno o Mátko Bo-za/ Z ziemſkieg ćiernia niebieſka roża/ Miey litość nádemną/ Rácz być w przygodźie zemną.

Tyś Pánią Choru Archányelſkiego/
Krolową gmáchow niebá śliczne-go: Wybaw mie grzeßnego/
Od czártá przeklętego.

Gdźie ſie ia kolwiek obrácáć będę/
Lub y márnego żywotá zbędę:
Rátuy mie grzeßnego/
Day łáſkę Syná ſwego.

Zá twą przyczyną wßytek świat ſtoi
Obrono moiá y mocna zbroi:
Ták grzeßnych pobożnych/
Domowych y podrożnych.

Nie daway mi ſie w lewo obroćić/
Rácz moie grzechy wniwecz obro-ćić:
A pſowáć w mym ćiele/
Iáko nieprzyiaciele.

Chciey ſie przyczynić twoią przyczyną
Zá nießczeſliwą tą moią winą:
Do Syná twoiego/
Ná mnie rozgniewánego.

Aby on z ſwoiey wielkiey dobroći/
Odpuśćił moie brzydliwe złośći:
A Duchá ſwoiego
Wlewał do ſercá mego.

Idem Latinè.

BEata Virgo, Mater Diuina,
Cæleſtis roſa, de terræ ſpina:
Tu Clemens mî eſto,
In aduerſis præſtò,

Tu præes Choris Archangelorum,
Tu es Regina Regni cælorum:
Tua me virtute,
A Dite ſerua tutè.

Quocunque ego loco fuero,
Et licet vanus euanuero:
Iuua me indignum,
Reddens Natum benignum.

Totius mundi quæ es adiutrix,
Dei Genitrix ſis mea tutrix:
Patrona tu cunctis,
Viuis & defunctis.

Non eam neq; ſtem ſiniſtrorſum,
Fac mala cedant à me retrorſum,
Et mente euellas,
Noxas, & hoſtes pellas.

Placa Filium ipſum placata,
Aufer quas merent pænas pecca-tas
Gratiam dans verè,
Tuam & Nati merere.

Vt ille ſua benignitate,
Mundans me turpi iniquitate:
Repleat cor bonis,
Spiritûs Sancti donis.

Wiec

Wiec kiedy przyidzie czás nieszczesliwy/	Tempore mecum sis infelici,
Lub nieprzyiaciel dusze mey chciwy:	Non tradar votis vt inimici:
Doday mi swey rády	Virtute Diuinâ
Od szwánku y od zdrady.	Serua me à ruina.
Czártowskie śidlá chćiey sámá zgromić/	Dæmonis fraudes procul repellas,
A mnie grzesznego od nich obronić:	Me peccatorem ab his euellas:
Dodaway pomocy/	Sis mihi quotidie
Ták we dnie iák y w nocy.	Præsens nocte & die.
A gdy nástapia od śmierći trwogi/	Maximè quando mors imminebit,
Ze przyidzie stanać ná on sad srogi:	Et Summus Iudex ad se ciebit:
Nieyże mie w obronie/	Tunc tunc te fac bonam
Przeciw piekielney stronie.	Contra Styga Patronam.
Niech moy wystepek zmázány bedzie/	Coram in throno Christo sedente,
Kiedy mie twoy Syn sadzić zásiedzie:	Sistar mundatâ peccatis mente:
Z twey PANNO przyczyny/	Absoluar reatu,
Niech beda stárte winy.	Tuo Virgo precatu.
Aby nieprzyiaciel zazdrośćiwy/	Inuidus hostis ut non exultet,
Nie miał poćiechy dusze mey chćiwy:	Animæ meæ quamuis insultet;
Niech z twoiey przyczyny/	Fac tuâ tutelâ,
Nie bede opuszczony.	Propulset hostis tela.
Niechay cie chwale wespol z świetymi/	Vbi te laudat Sanctorum cætus,
A ze wszytkiemi dworzány twymi:	Cum seruis tuis Te laudem lætus.
Nie puszczay ná wieki/	Æternùm da frui,
Z twoiey świetey opieki.	Patrocinio Tui.
A przed skończeniem żywotá mego/	Antequam vitam mors præripiat,
Oddawam tobie siebie sámego:	Gratia tua me suscipiat:
Przyimi mie nedznego/	Tibi me concredo,
Pod moc rámienia twego.	Tibi me Virgo dedo.
Przez niestrácenie Pánienstwá twego/	Per Virginitatem tuam integram,
Nie rácz odrzucáć człeká biednego:	Non creaturã repellas ægram:
Chćiey mnie znáć grzesznego/	Quamuis peccatorem,
Zá niewolniká twego/ Amen.	Noscas Tui cultorem. A.

18. *Pieśń o Naświetszey Pannie.*

WItay Pánienko wszelką łáską nápełniona/ Bogárodzico/ Pánno/ Bogu vlubiona.

Sliczności swą iáśniciesz Pánno nád Pánnámi/ Wywyższonaś nád niebo/ władasz Anyołámi.

Wielmożna Pánno: świátá roskoszny kleynoćie/ Vtrapionych poćiecho iedyna w kłopoćie.

Niech zna przyiaźń y łáskę/ kto sie do obrony twey vda/ á ia przez cie niech bede zbáwiony.

Niebieska Perło/ Morze/ Márya litośći/ Wonna Roża z Lilia/ Pánienskiey czystośći.

O roskoszny kleynoćie BOGA przedwiecznego/ Pelen kwiecia y pelen owocu Ráyskiego.

Tyś przedni cel zamysłow przedwieczna madrośći: A niepojete dzieło Boskiey opátrznośći.

Ty ktoraś w swym żywoćie Bogá przyodziałá ze krwie Pánienskiey száta/ sprawionego ciałá.

Kochánie Troyce świetey/ skárbnico madrośći/ Wesele ludzi smutnych Anyelska czystośći.

Tyś Pánno ktora Anna świeta bez zmázy poczełá/ prośim by nas reká twa od złego odiełá.

Idem Latinè.

AVe gratiâ plena gratiæque vena, Dei Genitrix Deo grata & amæna.

Tu formâ Virginibus formosis preluces, Gradu superas cælos, & cælorum Duces.

Magnifica es Virgo, spirans voluptates, Tristes consolans, procul pellis egestates.

Noscit qui possit tui fauoris virtutem, Et ego te salutans referam salutem.

Gemma cæli MARIA, mare gratiarum, Ros & lilium castum mentium castarum.

Tu flos & dos thesauri es diuinitatis; Flore, fructu, virtute es fons voluptatis.

Obiectum prudentiæ DEI principale, Et opus potentiæ tu es, nec est tale

In sinu ventris tui Tu Deum tulisti, Et de puro sanguine carne vestiuisti.

Tu fons sapientiæ, voluptas cælorum, Tu solamen humanum, decus Angelorum.

Virgo sine macula concepta ex ANNA, Aufer mala, precamur da bona & sana, Amen.

Pieśń o S. Annie.

CHwalmy Bogá z wysokośći/
Dziekuiac iego miłośći:

Idem Latinè.

LAudemus Deum potentem,
Offerentes gratam mentem:

Ktory rácżył dáć zbáwienie
Przez Máryey národzenie.
Anná świeta y nabożna/
Miłościwa y pobożna:
Dwádzieścia lat smutek miáłá/
Iż niepłodna zostawáłá/
Lecz że ia Bog vmiłował/
Márya corka dárował:
Corka święta z ktorey płodu
Zbáwienie ludzkiego rodu.
Jle liścia drzewá dáią/
A gwiazd iásnych niebá máią:
Tyle masz chwał Anno w niebie/
Z Corki/ z Wnuká/ y też z siebie.
Nigdy nikt tego nie słyszał/
A w żadnym piśmie nie czytał:
Aby zginął ten mizernie/
Kto czci święta Anne wiernie.
O Anno błogosłáwiona/
Rodem/ płodem/ vraczona:
Proś zá námi Wnuka swego/
JEZVSA Názáráńskiego.
Szerokaś iest w łasce Bożey:
Ty pomagasz duszy káżdey
Jásnośćia ślepe oświecasz:
Od dyabelskiey mocy zbrániasz.
Pociesże y mnie smętnego/
Człowieká bárdzo grzesznego:
Bym Bogu służył statecznie/
Z nim krolował w niebie wiecznie.
O Anno błogosłáwioná:
Wie o tobie káżda stroná
Z ciebie wyszłá gwiazdá oná/
Nad Anyoły przełożoná.

Ob salutem nobis datam,
Per MARIAM Annæ natam,
ANNA pia & deuota,
Misericors, mitis tota:
Annis viginti dolebat,
Quod cara prole carebat.
Sed quam Deus adamauit,
Prolem beatam donauit:
Beatam natam vt pote,
Cuius saluamur Nepote.
Quot arborum sunt folia,
Quot sidera cælestia:
Quot guttas dant maris vndæ
Laudes ANNÆ tot iucundæ.
Res est mihi inaudita,
Neque vnquam scriptum ita:
Vt pereat maledictus.
Beatæ Annæ addictus.
Sancta Anna ter beata,
Stirpe & prole dotata:
Nepotem quo es decora,
Pro nobis IESVM exora.
Magna repleta gratia,
Magna tu das auxilia:
Contra omnem cæcitatem,
Et Dæmonum potestatem.
Consolare me miserum,
A peccatis fac liberum:
Vt seruiens Deo Verè,
In cælis possim gaudere.
ANNA Sancta benedicta,
Gloriosa de te dicta:
Ex te orta stella maris,
Quæ Angelis præest claris.

Z ktora

Z ktora iuż w niebie krolujesz/
A z świeta Troyca pánujesz:
Gdzie wam służą Anyołowie/
A lotni Cherubinowie.
Rácz że y ná nas wspomináć/
A day w łásce Bożey skonáć:
Oświeć dusze násze w niebie/
Ktore się cisną do ciebie.

Cum qua in cælis resedes,
Trinitatem sanctam vides:
Ibi vobis & Angeli
Seruiunt, & Archangeli.
Sed & nostri memor esto,
Da cælesti frui festo:
Animabus dans hic lucem,
Te ad cælum præsta ducem.

Pieśń o Máryey Magdalenie.

MAryá Magdálená w świecie się kocháiąc/ Grzesznicá ná tym świecie przez długi czás trwáiąc.

A żyła tego wieku gdy się iuż vrodził/ JEZVS Chrystus Syn Boży po żydostwie chodził.

Gdy z stráfunku w Bożnicy słucháłá słow iego/ Ják Pan Chrystus náuczał przystáłá do niego.

A ták świát opuściwszy wszytkie márne stroie/ Láncuchy y mánnele/ kosztowne pokoie.

Chrystá násládowáłá/ widząc cudá iego/ We wszytkim vsługuiąc/ cierpiąc wiele złego.

Gdy był zámordowány/ v krzyżá leżáłá/ Płácząc krzycząc vstáwnie rzewnie nárzekáłá.

Aż ia też noc nádeszłá w grob Páná włożono/ A ták przez cáłuchną noc z ármátą strzeżono.

Názáiutrz bárzo ráno drogie máści wziąwszy/ Biegłá skokiem do grobu stánęłá westchnąwszy.

Idem Latinè.

MARIA Magdalena peccatrix celebris, Famosa infamibus mundi illecebris,

Sed felix est tempore quia tunc vixerat, Cùm præsens in Iudæa IESVS salus erat.

Sorte Christi in templo audita doctrina, Verbis, & re permota, vi planè diuina.

Linquit mundum immundum, & pōpas mundanas, Torques auri compedes, domos sumptu vanas.

Christi facta assecla miracla videndo, In omnibus huic seruit cuncta patiendo.

Dum est Christus occisus ad crucem hærebat, Gemens, dolens, eiulans, lacrymas fundebat.

Donec die finita Domino sepulto, Sepulchrum linquit septum à custode multo.

Die sequenti mane vnguentis acceptis, Currit cita, suspirans quæstibus conceptis.

 Chciáłá

Chćiáłá ćiáłá pomázáć / ßuka Páná w grobie / Wźięto Páná nie máß go / lámentuie ſobie.

Szuka wßedßy / y pyta / po ogrodźie chodźi / Vyźrzy człeká z dáleká prędko k niemu godźi.

Mowiąc: ſłyß Ogrodniku tyś wźiął Páná mego / Powiedz mi / gdźieś go podźiał: on nie rzekł niczego.

Znowu wola proßąc go / wtym ſię ozwał do niey / Poználá go po głośie / zniknął potym od niey.

A ßłá do Zwolennikow wßytkim rozgłaßáiąc / Iż z Pánem rozmawiálá płáczliwie woláiąc.

Bieglá potym ná puſzczą / tám pokutowálá / Swoie grzechy do śmierći w leśie opłákálá.

Bierzćie przykład grzeßnicy y wßytkie grzeßnice / Z Máryey Mágdáleny tey iáwnogrzeßnice.

Ktora w niebie przebywa od Anyołow wźiętá / Modl ſię zá nas niegodnych Mágdáleno świętá.

Rácz nam ziednáć v Páná grzechow odpuſzczenie / Byſmy grzeßni mogli mieć z świętymi zbáwienie A.

In ſepulchro Domini dum vult corpus vnctum, Non inuento Domino cor ſentit compunctum.

Quærit, vbique rogat, per hortum oberrat: Ibi viſo homine ad illum properat.

Dicit: homo, Dominum tu mî abſtuliſti, Iterum dicit, dicas vbi poſuiſti:

Clamans iterum clamat, dum ille reſpondens, Euanuit; hæc eſſe Chriſtum ſibi ſpondens.

Currit ad Diſcipulos vi pedum veloce, Dominum ſe vidiſſe magnâ clamans voce.

Poſthac petit deſertum vbi pænitebat, Et ad mortem pænitens, peccata deflebat.

Accipiant exemplum cuncti peccatores, Mariæ Magdalenæ ſint imitatores.

Quæ pænitens in cœlum ab Angelis lata, Orat pro nobis, noſtris noxis non irata.

Exoret à Domino noxarum veniã, Vt det peccatoribus cum ſanctis gloriam, Amen.

Cantio de S. Catherina.

CAtherinæ Virginis laudes decantemus, Et fidei pugilem prece inuocemus.

Audit Fano tumultus Belial cultorum, & frangere properat ritus peruerſorum.

Idem Polonicé.

KAtárzyny Pánienki chwały wysławiaymy / A Męczenniczkę wiáry modlitwą wzywáymy.

Vſłyßawßy we zborze chwaląc czártá złego / Przypádłá broniąc ludźiom obrzędu ſproſnego.

Teter, inquit, eſt Dæmon, quem tu Cæſar colis, Vafer, fallax, inuidens, priuans luce ſolis.

Honor quem huic das, ſummo debetur Satori, IESV Chriſto Domino noſtro Redemptori.

Rident docti Doctores, cùm certat puella, Sed facunda hæc vincit ſplendida duella.

Sic puella Cæſarem, Sophos & ſathanam, Vincens, monſtrauit mundi potentiam vanam.

O ſancta Catherina, ſerua à ruina, Ne damnetur anima in die vltima.

Vni Trino æterno omnis laus Domino, Honor DEO in Sanctis ſit ſine termino.

Czárt ſproſny Ceſárzu / mowi / co go chwaliß / Kłamcá / zdraycá / y w iego zdrádźie ſię powáliß.

Cześć co mu dáieß / Tworcy ma być naywyżßemu / Chryſtuſowi y Pánu / á zbawcy náßemu.

Smieią ſię z niey vczeni Doktorzy / wßák oná zwyćiężyłá ſwą wiárą / Bogiem wſpomożoná.

Ták Pánienká Ceſárzá / Mędrce weſpoł z czárty / zwyćiężáiąc oświadczą iák świát máło wárty.

O święta Káthárzyno ſtrzeż nás od przygody / Byſmy w dźień ſądu duſzney nie popádli ßkody.

Jedne᷎ w Troycy Pánu z dźięką błogosławmy / Bogá w Swiętych / y w Bogu wiecznie Swiętych sławmy.

Pieśń o S. Stániſłáwie.

CHwałá tobie Goſpodynie /
Iż o twych świętych cześć ſłynie:
Ktora nigdy nie zaginie /
A ná wieki nie przeminie.
Weſel ſię Polſka Korona /
Iż máß tákiego Pátroná:
STANISLAWA wielebnego /
Z Szczepanowá idącego.
Ten ieſzcze w ſwoiey młodośći /
Nápełnion Boſkiey miłośći:
Wiodąc ſwoy żywot w oſtrośći /
Náuczał ſpráwiedliwośći.
Widząc to koło duchowne /
Iż o nim ſłuchy chwalebne:

Idem Latinè.

TE laudemus Creatorem,
Qui Sanctorum vis honorem:
Quorum honor eſt ſolennis:
Cunctis ſæcũlis perennis.
Gaude, plaude Polonia,
Cuî Patronus fert gaudia:
Ortus ſtemmate non nouo,
STANISLAVS Szczepanouo,
Hic primo in æui flore.
DEI repletus amore:
Lucet per viam auſteram,
Iuſtitiam docens veram.
Quo rei teſtimonio,
Canonico collegio.

Wzywáiąc Bogá miłego/
Wzięli zá Biſkupá ſwego.
Bolesław w ten czás krolował/
Ktory w złości obfitował:
W czym gdy Swięty złość ſtrofuie/
Zły Krol Swiętego winuie.
Oſkárżyli go ziemiánie,
Iż kupił ziemſkie imienie:
Práwá nieſpráwiedliwością/
Chcieli go doſtáć bliſkością.
Wſkrześił Piotrá z Piotrowiná/
Vmárłego ziemiániná:
Co leżał trzy láta w grobie/
Wziął go ná świádectwo ſobie.
Boſka go prawdá wſpomogłá.
Z fałſzywych rzeczy wywiodłá:
Nie náleziony w żadney winie/
Zoſtał ſię przy Piotrowinie.
Karał Krolá z okrutności/
Iż dręczył lud bez litości:
Nie máiąc żadney bacznośći/
Vżywał ſwey okrutności.
Dał nań klątwę iák ná złego/
Podług práwá duchownego:
By ſię bał Bogá miłego/
Nie dręczył ludu Bożego.
Krol ſię okrutny pobudził/
Iż był w rozumie zábłądził:
Z poduſzczenia duchá złego/
Zabił Biſkupá świętego.
Rozmiotał w pole káwałce/
Swięte ćiáło/ święte pálce:
Chcąc by to márnie ſtrawiono/
Przez pſy/ przez ptaki ſkármiono.

STANISLAUM placet charè,
Epiſcopum adoptare.
Boleslaus tum regnabat,
Multa mala qui patrabat:
Quæ dum Sanctus redarguit,
Sanctum malus Rex reſpuit.
Nobiles inculpant eum,
Vt emptorem villæ reum,
Quam iuris iniquitate,
Appetunt propinquitate.
Sanctus lætus calumnia,
Dans viua teſtimonia:
Triennali è tumulo
Siſtit Petrum miraculo.
Diuina iuuat veritas,
Vt vincatur iniquitas:
Nulla culpa ſanctus victus,
Villæ poſſeſſor relictus.
Regis culpat ſæuitiam,
Plebis dolens iniuriam;
Quod Rex nequam contra iura
Gaudebat plebis præſſurâ.
Spiritali enſe vſus,
Vt Rex à ſacris excluſus:
Timorem DEI ſentiret,
Ne in populum ſæuiret.
Sed Rex furore percitus,
A ſenſibus impeditus:
Prout Dæmon inſtigauit,
Sanctum DEI trucidauit.
In fruſta Sanctum diſſectum;
Voluit eſſe diſiectum;
Vt nec ſignum linqueretur,
Sed à feris voraretur.

Ale

Ale Pan Bog z wyſokości/
Bronił ćiáłá/ świętych kości:
Ná pociechę ſwego ludá/
Wnet pokazał wielkie cudá.
Z czterech części świátá tego/
W obronę ſwego Swiętego:
Cztery ptáki/ orły mężne/
Dał mu zá ſtroże potężne.
Co ſtrzegli świętego ćiáłá/
By ſię w nim ſzkodá nie ſtáłá:
Przeláтuiąc ná wſze ſtrony/
Dla pewney zewſząd obrony.
Promienie z niebieſkiey mocy/
Swieciły nád Swiętym w nocy:
Káżdą cząſtkę oświecáiąc/
A świętego rozſławiáiąc.
Iedná rybá palec ziádłá/
Ná nię iáſność z niebá ſpádłá:
Rybitwi ią vłowili/
Przy tym Xiężá z ludźmi byli.
Vyźrzawſzy to Kánonicy/
Zſzedſzy ſię tám ſpołem wſzyſcy:
Wziąwſzy ćiáło z poczćiwością/
Nieśli na Skałkę z rádością.
Zrosło ſię poſpołu ćiáło/
Bo ták święte Boſtwo chćiáło:
Aby ſię nie rozdzieliło/
By ſię wſzytko oświeciło.
Záchowáli z poczćiwością/
Z płáczem/ y z wielką rádością:
Chwaląc Bogá wſzechmocnego/
Zá przedziwny ten cud iego.
Innocencyus Wielebny/
Papież w vczynkách chwalebny:

Sed qui cælis intuetur,
Sancti membra ut tuetur;
Conſolaturus populum,
Suſcitauit miraculum.
Nam quaternis plagis mundi,
Cuſtodes Sancti iucundi:
Quaternas Aquilas miſit,
Mirum robur queîs immiſit.
Iſtæ ſancti Sanctos artus,
Vt maneret tectus ſartus:
Ab omni parte tuentur,
Terrent omnes, nec terrentur.
Demum radij cæleſtes,
Sanctitatis Sancti teſtes:
Omni nocte emicabant,
Sancti membra illuſtrabant.
A piſce ſumptus digitus,
Illuſtratus eſt cælitus:
Piſcatores quem cæperunt,
Hoc plebs & Clerus viderunt.
Canonici ſignis moti,
Veniunt citò deuoti:
Sancti membra reuerenter,
Templo inferrunt libenter.
Sciſſum corpus coâluit,
Quia DEVS ſic voluit:
Vt integrum permaneat,
Quod integrè DEVS beat.
Sepeliunt cum honore,
Cum dolore, & amore:
Laudantes DEVM potentem,
Ob rem miram euidentem.
Poſt Papa Innocentius,
Sanctus, & in Sanctos pius:

Kazał

Kazał podnieść ćiáło iego/
Kazał go mieć zá świetego.
Miły świety Stániſłáwie/
Tyś v Bogá w wielkiey ſłáwie:
Rácz być łáſkaw ná polány/
Oddal niewierne Pogány.
O Męczenniku wielebny/
Z Bogá y ludźi chwálebny:
Wſpomoż człowieká grzeßnego/
Obroń ode wßego złego / Amen.

Corpus iubet eleuare,
Sancti opem inuocare.
STANISLAE ô Patrone.
Regionis lux Polonæ :
Pelle hoſtes & Polonis
Faue, cunctis rebus bonis,
Sancte Pater & Pontifex
Apud Deum ſis Opifex:
Donans bona, nos à malis.
Protege tuis ſub alis.

Pieśń o Swiętym Fráncißku.

W Jmie Oycá wßechmocnego/
Syná/ y Duchá świetego:
Bogá w Troycy iedynego:
Zakon Fráncißká świetego.
Chorażym ieſt miánowány/
Fráncißek ſługá wybrany:
Ktory ſam chcąc wzgárdźił ſiebie
A zá to kroluie w niebie.
Możem miánowáć Rycerzem
Fráncißká / z iego orężem:
Oręże tego świetego/
Cierpliwość pokorá iego.
Z Aſſyzu miáſtá był rodem/
Cnot świetych wielkim powodem:
Ten miał Oycá tákowego/
Że mu bronił do dobrego:
Kupiectwem ſię Oćiec báwił/
Fráncißká też w to był wpráwił/
By też ná kupiey przeſtawał/
On to vbogim rozdawał:
Oćiec ſię ná to rozgniewał/
Przed Biſkupá iego przyzwał:

Idem Latinè

IN nomine Trinitatis,
Patris, Nati, & Pneumatis.
Sancti Franciſci Regula.
Vitæ cæleſtis medulla,
Franciſcus Chriſti Signifer.
Eſt quaſi Anti Lucifer,
Vnde Lucifer eiectus,
Franciſcus cælo inuectus.
Signifer & miles fortis,
Contra vim ſtygis, & ſortis:
Cuncta vincit patiendo,
Cuncta patitur vincendo,
Aſſizyjs ortum duxit,
Omni virtute præluxit:
Contra Patris voluntatem,
Exercuit pietatem.
Pater diues mercaturâ,
Sed Franciſcus cæli curâ:
Quod ille nummis vendebat,
Hic pro Numine tradebat,
Vnde Pater eſt iratus,
Franciſcus ad ius vocatus:

Támże

Támże żądał Oćiec tego/
By ſię nie zwał ſynem iego.
On wnet przyśięgę vczynił/
Mowiąc: gdyżem to záwinił/
Otoć y ſukienkę dáię/
W włośienicy ſam zoſtáię.
Jeßcze świety tak powiedźiáł/
Pánie Oycze abyś wiedźiáł:
Ja Oycá mam Bogá w niebie/
Gdyż mię oddalaß od śiebie.
Zá ták wdźięcznymi ſłowámi/
Sciſnął Biſkup rámionámi:
Bo ſię ták wielce zdźiwowáł/
Gdy tę przyśięgę przyimował;
Pogárdźił Oycowſkie włośći/
Tákże wßytkie máiętnośći:
Lekce ważył ſrebro/ złoto/
Nie dbał nic bynamniey o to.
Záczął ſwoy Zakon ßczęśliwy/
We wßytkim będąc ćierpliwy:
Ná modlitwách tráwił lata/
Opuśćiwßy prożność świátá.
Piſał ſwoy Zakon ſtátecznie/
Zßedł do Rzymu beſpiecznie:
Prośił Papieża świetego/
By potwierdźił Zakon iego.
Niechćiał Papież wiedźieć o tym
Przez ſen mu Bog ziáwił potym:
Wſtawßy kazał przyzwáć z onem
Fráncißká nowym Zakonem.
Błogoſłáwił iemu ſławnie/
Zakon oznáymuiąc iáwnie:
Życząc by z niego záczęty
Strzegł y mnożył ſam Bog świety.

Vt Patri ibi iuraret,
Ne ſe filium vocaret.
Sic ex Patris voluntate,
Pro maiori libertate:
Reddita Patri & veſte,
Cilicium fert cum reſte.
Inde Sanctus liber tutus,
Patrem ſic eſt allocutus:
Dum me Pater reliquiſti,
Deo Patri me dediſti.
Epiſcopus dictis motus,
Mirabatur ſtupens totus:
Quando tale iuramentum,
Mirum audit teſtamentum.
Spernit Patris diuitias,
Franciſcus & delicias:
Aurum, gemmas, & omnia,
Pulchra mundi ſterquinia.
Sic relicta vanitate,
Vt viuat in pietate:
Religionis ſumit curam,
Patientiam vult puram.
Spiritum cælis imbibit,
Regulam ſanctam conſcribit:
Quam Papæ Romam delatam:
Supplex petit eſſe ratam.
Papa primùm denegauit,
Sed vt Deus reuelauit:
Quod in ſomnis vidit clarè,
Iubet Fraciſcum vocare.
Amplexus eum libenter,
Benedixit reuerenter,
Regulam ſuam prædicat,
Pro illa Deo ſupplicat.

Zátym

Zátym wrócił ſie ßcześliwie/
Brácia ſwą vczył chetliwie:
Do Pogan ich rozſyłáiąc/
Chryſtuſá opowiádáiąc.
A ſam do Pogan ſie vdał:
By Ewángelią vdał:
Prágnąc dlá Páná ſwoiego/
Męczennikiem zoſtáć iego/
Chćiał wniść do ogniá wielkiego/
Pogánin widząc ſtałego:
Więzienie iemu odpuśćił/
Do ogniá mu nie dopuśćił.
Ták Pogáńſtwo opuśćiwßy/
A do ſwych ſie náwroćiwßy:
Żył w pußczy w modlitwách trwá-
Zimná/ niewczáſy znaßáiąc. (iąc/
A źwierzętá go ſłuchały/
A ptáßkowie gdy śpiewáły:
Kiedy ná modlitwie bywáł/
Milczáły/ gdy przykazywał.
Tám w gorące nabożeńſtwo/
Odnioſł obfite Męczeńſtwo:
Od Królá Páná nád Pány/
Ten mu dał ſwe święte rány.
Spráwiłá to łáſká Boża/
W Boku rána iáko roża:
Otwárte nogi/ y ręce/
Ják Chryſtus miał w ſwoiey męce
Przebywał tu ná tym świećie
Z tymi rány przez dwie lećie:
Boleść wielką z tego czuiąc/
A Bogu zá to dźiękuiąc.
Dość nápiſał o ſtáłośći/
A co więcey o czuynośći:

Sanctus Româ poſt reuerſus.
Ad docendos Fratres verſus:
Quorum informatas mentes,
Mittit cum Chriſto ad gentes.
Quin & ipſe Gentes adit,
Euangelium his tradit :
Pro Chriſto volens nomine,
Martyris tingi ſanguine.
Erat ignem intraturus,
Sed Tyrannus vir maturus,
Conſtantiâ Sancti motus,
Iubet liber vadat totus.
A Gentibus ſic recedit,
Et ad ſuum cælum redit :
Hic vt verus Eremita,
Auſtera illuxit vitâ.
Et efferæ nimis feræ,
Franciſco obediuêre :
Et aues hunc audiebant.
Ad ſua iuſſa ſilebant.
Ibi oranti deuotè,
Martyrij dantur notæ:
Dum Regis Regum ſtemmata,
Paſſionis fert ſtigmata,
Mera DEI ex gratia,
Fert roſea inſignia :
Manuum, pedum, lateris,
Stigmata Chriſti vulneris.
Binis annis ſic vixerat,
Vt per Chriſtum paſſus erat:
Quo maiorem fert dolorem.
Laudem DEO dans maiorem.
Scripſit ſat de conſtantia,
Et plus de vigilantia:

Poſt/

Poſt/ y trzeźwość zábáwa/
Popiół z chlebem to potráwa.
Imie JEZVS ták zwykł lubić/
Żeby ſie dał zá nie zgubić:
Gdźie widźiał kártkę zdrapáną/
Strzegł/ by nie byłá zdeptaną/
A gdźie było nápiſáno/
Imię drogie miánowano:
Wołáł aby to ſpalono/
A niżli po nim chodzono.
Náwet gwoli Chryſtuſowi/
Ták ſprzyiał y Báránkowi:
Że go od śmierći wybáwiał/
A pámiątkę iego wznáwiał.
Slepy/ chromy/ trędowaty/
Vzdrowion ieſt bez zapláty:
Zá świętą modlitwą iego.
Rad Bog vzdrowił káżdego.
Ktorzy żywot ten czytáćie/
Abo kázánia ſłucháćie:
Wyczerpnićie támo cáło/
Czego by tu nie doſtáło.
Ták żywota dokonawßy/
Bogu ſwemu duch oddawßy
Brácia żegnáiąc ſerdecznie:
Sam poßedł ná chwałę wiecznie.
O wielebny Zakonniku/
Nowym kßtałtem Męczenniku:
Rácz ſie dźiś modlić zá námi/
Zá ſwemi Chrześćianami.
Ty w weſelu iuż opływaß/
Gdy twarzy Boſkiey záżywaß:
Spraw byśmy też godni byli/
Ná twe weſele pátrzyli.

Cui voluptas cilicium,
Satietas ieiunium.
Nomen IESV veneratus
Mori pro eo paratus:
Dum & chartulam videbat,
Nomen IESV inquirebat.
Nam cauebat diligenter,
Ne quiſquam irreuerenter
Nomen IESV attrectaret,
Malens vt igne flammaret,
Quin amore Chriſti magno,
Tam addictus erat agno:
Ut à morte liberaret,
Quod typum Chriſti geſtaret.
Cæcos, claudos, & leproſos
Facit ſanos, gratioſos:
Ad Sancti orationem,
Deus dabat optionem.
Qui Sancti vitam legetis,
Vel de eo audietis:
Plura illic capietis,
Hic pauca ſatis habetis.
Sic Franciſcus miles fortis,
In agone ſuæ mortis:
Animam Deo addixit,
Et Fratribus valedixit,
Martyr DEI nouo modo,
Sancte Franciſce tu modò
Ora pro nobis mundanis,
Parans cælum Chriſtianis.
Tu gaudijs perfrueris,
Quando Deum intueris:
Faxit DEVS & nos verè,
Tecum poſſimus gauder[e]

Amen/ day to JEZV Chryſte/
Swiátá morze przeyść nieczyſte:
Wybrnąć z grzechu/ á v ciebie
Ná weſelu ſtánąć w niebie.

Amen Iesv Chriſte dato,
Mundi mare tranſuadato,
Et peccato ſuperato,
Simus in Regno beato, Amen.

Pieśń o S. Sebaſtyanie.

SEbaſtyánie święty Męczenniku/
Przedni Chryſtuſá wiáry vczeſtniku:
Weyrzy ná náſze płáczliwe wzdychánie/
Ktobie wołánie.
Gdy złe powietrze ná ludźie przychodźi/
Młodych y ſtárych śmierći ſtrách obchodźi Czynią ſię wrzody przećiw przyrodzeniu/ Złe ku leczeniu.
Wten czás bez czáſu ludźie vmieráią/
A przyſtoynego pogrzebu nie máią/
Wiele ná ten czás do wody wrzucáią/
Rybom oddáią.
Wſpomniáwſzy święty o Sebáſtyánie/
K tobie vdáiem to náſze wołánie:
Oddal powietrze przez twoie przyczyny/
W Pogán kráiny.
Przez twoie ręce do ſłupá związáne/
Przez one ſtrzáły do ćiebie puſzczáne:
Przez wſzytkich członkow twoich poſtrzelánie/
Day záchowánie.
O Męczenniku Boży ſłyſz prośiemy/
Czego żądamy niech to odnieśiemy:
Modl ſię zá tymi ktorzyć rádzi ſłużą/
Niech w ſzczęśćiu płużą.
Day żywota Chryſte przedłużenie/
Day czás ná świętey pokuty czynienie:
Day w twoiey ſłużbie ſtáteczność záchowáć/
Z tobą krolowáć.

Idem Latinè.

SEbaſtiane ſancte Martyr DEI,
Chriſti cũ primis particeps fidei
Audi gemitus noſtros & clamores
Aufer angores.
Quando venenum peſtis áèr capit,
Mors iuuenturem cum ſenib⁹ rapit
Vlcera mala oppreſsâ naturâ
Sunt ſine curâ.
Tum importunè multi enecantur,
Vt derelicti nec ſepeliantur:
Felix ſi quẽ quis det in fontẽ caſtũ,
Piſcibus paſtum.
Hinc ad te ſancte clam⁹ Sebeſte
Nos tuis ſerua meritis à peſte:
Noſtras ſerenet ſanus áèr mentes,
Enecet gentes.
Per tuas manus trunco alligatas,
Et per ſagittas in te iaculatas:
Per tua membra ſpiculis confecta,
Sunt noſtra tecta.
Martyr diuine audi ſupplicantes
Vt gaudeamus vota reportantes
Ora Dominũ pro his, qui te colunt,
Ferant quod volunt.
Prolõga Chriſte hanc vitã mortalẽ.
Da moram adhuc pænitentialem:
In tuo cultu da perſeuerare.
Tecum regnare.

Cantio S. Martini

MArtine Sancte Pontifex,
Sis miſerorum opifex.
Fer opem tuis famulis,
Defende nos ab æmulis.
Martinus Pauper modicus,
Cælum diues ingreditur.
Abrahæ ſinu ponitur.
Ab Angelis ſuſcipitur.
Martine Sacerdos vere
Clerum cum plebe tuere.
Fac pateant nobis viæ,
Ad regnum Patris gloriæ.
Vni Trino ſempiterno,
Benedicamus Domino.
Laudetur ſancta Trinitas
Deo dicamus gratias.

Idem Polonice

MArćinie święty Biſkupie/
Stań zá vbogich w okupie.
Ratuy nas ſług ſwych ćierpliwych/
Od nieprzyiaćioł złośliwych.
Vbogi był Marćin święty/
Lecz bogáto w niebo wźięty.
Z Abrahámem poſadzony/
Od Anyołow ieſt vczczony.
Káplánie święty Marćinie/
Stań przy Kśiężey y też gminie/
Bądź wodz wſzytkim doſkonały/
Do kroleſtwá wieczney chwały.
Jednemu w Troycy wiecznemu
Chwałe daymy Panu ſwemu.
Troyce święta wychwalaymy/
Dźięki Bogu oddawaymy.

Cantio de S. Nicolao.

NIcolai ſolennia,
Sua prece familia:
Decantet in Eccleſia,
Cum cantico lætitia.
Quarta & ſexta feriâ,
Semel ſugebat vbera:
Nam in ætate tenerâ
Hâc vſus eſt abſtinentia.
Iſte puer mirabilis:
Ab omnibus amabilis:
Dans virtutum primordia,
Inter artus crepundia.
Myrrhæ Præſul mirè factus,
Diuino amore tactus:
Opem cunctis fert miſellis,
Dotem caſtis dat puellis.

Idem Polonicè.

MIkołáiá dźień świetego/
Nabożna czeladká iego:
Weſołym głoſem w kośćiele
Ludźiom obwieſzcza weſele.
Srzody/ Piątki ten poſzczywał/
Raz pierśi w te dni záżywał:
J ták zraz od młodośći/
Záżywał wſtrzemięźliwośći
Dźiwna to dźiecina prawie/
V wſzytkich w łáſce y w ſławie:
Jeſzcze w powiciu będący/
Był cnot przykład iáśnieiący.
Zá Biſkupá dány cudem/
Swiątobliwie rządźił ludem:
Rády/ ráty/ wſzem dodawał/
Pánienkom poſági dawał.

Cum gratijs abundaret,
Et miraclis ſimul claret:
Viuens adhuc opem viuis,
Fert oppreſſis & captiuis.
Nautæ ſimul nauigantes,
Ad Nicolaum clamantes:
Pater Sancte Nicolae,
Nos ad portum maris trahe.
Pater & Patrone pie,
Te rogamus in hac die:
De mundi miſeria,
Duc nos ad cæli gaudia Amen.

Słynąc cnotą łáſkámi/
Jal też ſłynąc y cudámi:
Zwiąc ießcze nie iednego
Wybáwił od wielá złego.
Márynarze gdy toneli/
Do Mikołáiá krzyknęli:
Oycze święty Mikołáiu
Wyrwi z toni/ ſtáw ná kráiu.
Oycze y Pátronie święty/
Prośim ćiebie w dzień twoy wzię- (ty:
Wyrwi z nędzy świátá tego/
Wiedź do weſelá Ráyſkiego.

Pieśń o S. Iobie.

WSzechmogący Pánie miły/
Nie máß nád ćię inßey śiły:
Ty miłuieß ſługi ſwoie/
Ktorzy pełnią wolą twoię.
Był mąż ieden ſpráwiedliwy/
Człowiek święty y cnotliwy:
Ktoremu Job imię było/
Wßytko mu ßczęście płużyło.
Ten Bogá wiernie miłował/
Złośći śię wßelkich wárował;
Jákoż ná tym nie vtráćił:
Bo mu wßytko Bog zápłáćił.
Ten Job/ ſyny w cnotách godne/
A Coreczki miał vrodne:
Ktore znał od Bogá dáne/
A łáſką iego nadáne.
Ná wſchod ſłońcá świátá tego/
Nie było ſpráwiedliwego:
Ktoryby w ſpráwiedliwośći/
A w Boſkiey ták trwał miłośći.

Idem Latinè.

OMnipotens ô Domine,
Sine cuius nil Numine:
Tu diligis tuos ſeruos,
Iuſſis tuis non proteruos,
Quorum vnus vir benignus,
Iuſtus, pius, non malignus:
Cui IOB nomen erat,
Toto mundo audierat,
DEVM verè diligebat,
Scelus omne fugiebat;
Sed nec vanè laborauit,
Cuncta DEVS compenſauit.
IOB natos virtutum normas,
Natas venuſtatis formas,
A quo datos & electos
Habuit DEO dilectos,
In ortu Solis totius,
Nemo magis quàm IOB pius:
Nemo maior & fidelis
Amator DEI ſub cælis.

Stalo

Stáło ſię wßák dniá iednego/
Rzekł Pán Bog do czártá złego:
Skąd idźieß márny ßátánie/
Zwodźiłem świát wieczny Pánie.
Gdyżeś ták świát zrewidował/
Siłáś ná nim dokázował:
Widźiałeś tám ſługę mego/
Jobá nayſpráwiedliwßego.
Odpowiedział ßátan potym/
Tożem dobrze ſłyßał o tym:
Ale mię przepuść ná niego/
Niech ſię dotknę ćiáłá iego.
Tám z dopußczenia BOG ſwego/
Posłał ßátáná ná niego:
Doświadczyć Jobá ſtáłośći/
Co vczynił z ſwey miłośći.
Azći był Job człowiek święty/
Náprzod ſpráwił czárt przeklęty:
Że mu dobytek zábrano/
Sługi iego pośćinano.
Drugim poſelſtwem znáć dáno/
Czym Jobá záfráſowáno:
Że dźiatki iego kocháne/
Od nieprzyiáćioł pobráne.
Vſłyßawßy Job zápłákał/
Száty ná ſobie podrápał:
Dał ogolić głowę ſobie/
Wżdam dźiękował BOŻE tobie.
Wßechmogący Pánie miły/
Coś vczynił w tey to chwili:
Zá to ia tobie dźiękuię/
Ciebie ták BOGA miłuię.
Nágo ná świát ten wyßedłem/
A tym práwem tám przyßedłem:

Factum tamen quondam erát,
DEVS Sathan ut viderat:
Dicit, vnde venis ater,
Inquit, mundo, cæli Pater.
Si mundum circumiuiſti,
Tot & tanta patrauiſti:
Vidiſtine IOBVM meum,
Iuſtum & timentem DEUM?
Dicit adhæc Sathan DEO,
Audiui multa de eo:
Sed me permitte paululum,
Tractem eius corpuſculum.
Et ſic DEO permittente,
Agit Sathan rem attente:
Vt probetur conſtantia,
Et DEI in IOB gratia.
DEI licet ſeruat leges,
Adimuntur IOBO greges:
Pars in prædam hoſti dati;
Pars ſervorum trucidati.
Mox nuntius alter triſtis,
Adit IOB cum nouis iſtis:
Heu Domine, tui nati
Nec non natæ hoſti dati.
Cæpit miſer IOB plorare,
Veſtes ſuas lacerare:
Caput comis deglubebat,
DEVM tamen diligebat.
Bone DEVS & æterne,
Qui caſtigas me paternè,
Reddens grates pro omnibus,
Totis amo te viribus.
In mundum prodiui nudus,
In quo homo flos, & ludus:

Gdzie

Gdźie człek iako kwiat rożany/
Co godzina ma odmiány.
Wiele ſludze iak Pan dáleś/
Y znowu iak ſwe pobraleś:
Ják ſie tobie podobało.
Tak ſie Pánie sſtáć muśiáło.
Páńſtwá Job miał bárdzo śiła/
Boża go láſká mnożyła:
Owiec/ bydlá tyśiacámi/
Y wielbladow miál ſtadámi.
Niezliczona czeladz byłá/
Ktora mu wiernie ſłużyłá:
To dál Bog zá cnoty iego/
Ze Job miłował onego.
Badź pochwálon wieczny Pánie/
Niechay twa cześć nie vſtánie:
Tyś ſam dobry ſpráwiedliwy/
Y we wßytkim miłośćiwy.
Co gdy Zoná vſłyßáłá/
Száty ná ſobie ßárpáłá:
Mowiac/ nie chwal Bogá tego/
Puśći ná ćie co gorßego.
Job iey ná to odpowiedźiáł/
Tegom iá żono nie wiedźiał:
Zebyś ták ßalona była/
A przećiw Bogu bluźniłá.
Miło nam brác dobre było/
Y złe przyiać má byc miło:
A o Bogu wiedz do tego/
Nie zápomni ſługi ſwego.
Choć Job w nedzy w gnoiu leżał/
Przećie Bogá nie odbieżał/
Owßem żadał z wyſokośći/
By go kárał Bog w miłośći.

Lætus ſanus iſta hora,
Mox fit alter ſine mora.
Multa mihi tu dediſti,
Et vt tua recepiſti:
Vt Domino tibi libet.
Sic fit mihi & cuilibet.
Hic Job fuit vt optimus:
Cunctis bonis ſic opimus:
Cui pecudum, & multorum,
Erant greges Camelorum.
Innumeri tibi ſerui,
Erant boni non proterui:
Cuncta Deus ſibi bona,
In virtutum dedit dona.
Benedictus ſis in cælis,
Dicit Deo Job fidelis:
Tu iuſtus, ſanctus, & bonus,
Miſereri nimis pronus.
Vxor eius hæc audiens,
Se lacerat inſaniens.
Devm, inquit, ne laudato.
Ne quid peius det, iam dato.
Ille vxori reſpondit,
Nunquam mea mens ſpopondit:
Te tam ſtultam & inſanam,
Tam blaſphemam, nedũ vanã.
Erant nobis bona grata,
Neque mala ſint ingrata:
Scio adhuc Creatorem
Futurum ſerui memorem.
Sic Iob iacens in ſtercore,
Laudat Deum corde, ore:
Orat Deum quin ſupernè,
Se caſtiget vt paternè

Robacy

Robacy w nim ßczerzy byli/
Ktorzy go bárzo dręczyli:
Zá ſkorą práwie ßemráli/
Ciáło iego powierćieli.
Skrzypcy gdy przed nim ſkrzypáli/
W niemocy go poćießáli:
On z żalem ná nie weyźrzawßy
Mowił rzewno zápłákawßy.
BOZE miły z wyſokośći/
Zápłáć to wam z ſwey miłośći:
Iżeśćie mię náwiedźili/
Strapionego poćießyli.
Gdy mię w vboſtwie widźićie/
Nie zá przykre to przyimićie:
Ze nic nie mam w moim dworze/
Lecz wam dam co mam w ſwey (ſkorze.
Gdy zá ſkore wetknał reke
Wźiał robakow garść ſwą męke:
Ale gdy ie ſkrzypkom rzućił/
Pan BOG w złoto ie obroćił.
Choć ná oko cud widźiáłá/
Zoná bluźnić nie przeſtáłá:
Lecz go tym bárziey łáiáłá/
Iż mu y ſłużyć niechćiáłá.
Przyiaćiele przychodźili/
By go nieco poćießyli:
Lecz y przemowić nie śmieli/
Y bali ſie y boleli.
Stoiac z dáleká pátrzáli/
Popiołem ſie poſypáli:
Z płáczem ná Jobá pátrzáli/
Y ledwie go poznawáli.
Ale Pan Bog miłośćiwy/
W miłośierdźiu ßczodrobliwy:

Vermes in corpore erant,
Qui tortores Iob fuerant:
Hi ſub pelle muſſitantes,
Torquent carnem penetrantes.
Aderant fidibus canentes,
Infirmantem lenientes:
Quos afflictus Iob videndo.
Cæpit flere ſic dicendo:
Devs omnium creator,
Sit vobis remunerator:
Qui infirmum viſitatis,
Afflicto ſolamen datis.
Cùm cernatis me egenum,
Bonis nudum, malis plenum:
Accipite bonum velle,
Dabo quod geſto ſub pelle.
Sic dicendo manu plena,
De pelle quaſi crumena:
Vermes illis dono iacit,
Sed hos DEVS aurum facit.
Vxor tamen furioſa,
Blaſphemando odioſa:
Virum verbis arguebat,
Officijs deſerebat.
Amici quidam venerunt,
Sed vt mala Iob viderunt:
Nec alloqui, nec ſolari
Audent, timent inquinari.
Stantes longè Iobum flebant,
Et cinere ſe ſpargebant:
Ægrum ægrè intuentes,
Dolent Iob vix diſcernentes.
Sed ſupremus miſerator,
Gratiarum largus dator:

Pomniac

Pomniąc Iobie cnoty twoie/
Coć był wźiął/ dał tylo troie.
Ták Iob Panem był y świetym/
Co śie zdał nedznym przeklętym:
Miał dość bogáctw/ śrebrá/ złotá/
Zony/ dźiatki bez kłopotá.
Chwałá y cześć tobie Pánie/
Zá tákowe bądź karánie/
Ze pokaráwßy z miłośći/
Miłuieß swych w sowitośći.

Quod ablatum IOBO fuit,
Plusquam triplum restituit.
Erat posthac diues, clarus,
Qui est visus tam amarus:
Habuit aurum, argentum,
Prolem probam bona centum.
DEO honor sit in cælis,
Pro tam paternis flagellis:
Qui cum corrigit dilectos,
Magis diligit correctos.

Hymnus de B. IOANNE CANTIO.

INclytum Regni columen Poloni,
Magne Doctorum Pater alme CANTI,
Lechicos inter radians Patronos,
Posce tonantem.
Solis vt claros rotat orbis ignes,
Sic micat nostro tua lux in Orbe;
Noctis vt Princeps superat minores,
Cynthia flammas.
Grande virtutum teneris ab annis,
Te iubar cinxit, niueisq; dotes,
Pectoris, deuotaq; mens profundo
Numine mersa.
Regiæ magni Iagelonis aulæ
Diua quam Pallas, Cracidos beatis
Incolit tectis, lapis angularis,
Atq; columna es.
Te Sophum mitræ, viridesq; laurus
Quas tuæ fronti niue consecrasti
Prædicant vnum; tibi de tuoq;
Munere viuunt.
Terna te laurus triplici coronans
Fronde, mortali positum sub vmbra,
Iam perennantis beat, vt sitisti
Pignore laudis.
Arte cælesti, probitatis in te
Norma formata est, voluitq; pingi
in tuo primùm speculo, togatæ
Regula vitæ.
Asperi carnem domuêre cultus:
Cor tibi flammis amor ussit ingens;
Diuitis prædæ data vestis instar
Cessit & esca.
Sæpiùs vestes tulit indigentum
Nuditas, quæ cor tibi lancinabat;
Quo tegis nudum, tibi Christus ipse
Reddit amictum.
Virginum Virgo tibi destinatum
Contulit vitæ decus innocentis;
Dum tibi castâ posuit virentem
Fronte coronam.
Addidit pennas tibi vis amoris,
Ad viam Sacri properans Sepulchri;
Æstuans, longè positas salutis
Curris ad vndas.
Dulcis est visus tibi sudor omnis,
Arctiùs qui Te superis ligabat,
Viluit mundi comitata multò
Felle voluptas.
Noctium Sacras vigilesq; curas
Flammeus cordis superabat ardor;
Tanta de cælo tibi gratiarum
Copia fluxit.
Hinc tibi sensus humiles, placentq;
Ima contemptûs tumidusq; sæcli
Vincitur fastus, pede mortis atra
Colla premente.
Bethleem dum sol oritur tenellus,
Occidis sydus Lechiæ coruscum;
Fascijs carum tenuit JOANNEM
Te DEVS infans.
Sic vetus transit rigor, in beatæ
Gaudium vitæ, graue sed relictis
Vulnus hæsisset, nisi sacra nobis
Busta dedisses.
Mira quêis grati data vis odoris,
Et solum latè reficit; Polumque.

Idem Polonicè.

PRzezacna w Polskiey/ ozdobo/ Koronie/
Błogosłáwiony náß Kánty Pátronie/
Miedzy drugiemi sławny Pátronámi
Módl śie zá námi.
Iáko w swym słońce świetne iest obroćie/
Ták ty iáśnieieß kosztowny Kleynoćie!
Y iáko Kśieżyc/ błyska miedzy swemi/
Swiátły mnieyßemi.
Nietáyne świátu od pierwßey młodośći/
Twe iásne cnoty: á przy niewinnośći/
W Bogu swym serce zmyśla vtopione/
Y zánurzone.
Pálác madrośći/ w Mieśćie Krákusowym
Wiecznie słynący dźiełem Iágiełowym/
Ciebie swym zowie/ narożnym Kámieniem/
Y vtwierdzeniem.
Mitry Doktorskie/ y Laury vczone/
Od czystych skroni twoich poświecone/
Toba śie ßczyca/ Tobie to przyznáia
Ze do tąd trwáią.
Trzykroć Laurowym wieńcem ozdobiony/
Jeßcze w śmiertelnym ćiele położony/
Nieśmiertelnośći/ do ktorey zmierzałeś/
Zádátek miáłeś.
Ciebie ná przykład/ vczonym wydáłá/
Reká niebieska/ gdy odmálowáłá
Naypierwßy w Tobie/ wzor doskonáłego
Zyćia náßego.
Ciáło w surowey trzymałeś ostrośći/
Wßytek ná sercu gorzałeś z miłośći:
Miałeś to sobie/ dáć pokarm/ y ßáty/
Zá łup bogáty.
Cudzać ták serce/ nágość przerażáłá:
Ze ćie z ßat twoich iáwnie obnażáłá;
Szátą okryłeś/ żebraká w potrzebie/
A BOG zaś ćiebie.
Przeczysta Pánná/ twey świątobliwośći/
Dáłá świádectwo/ gdy dla twey czystośći/
Wieńcem źielonym skronie twe okryłá/
Przyozdobiłá.
Miłość gwałtownym pedem ogniá swego
Dodáłáć skrzydeł/ do grobu Páńskiego/
Do zbáwiennego zdroiu w cudze strony/
Biegłeś sprágniony.
Słodki trud wßelki/ słodkáć praca byłá/
Ktora ćie z Bogiem twym/ śćiśle łączyłá/
A co świát słodźi/ miałeś w pogárdzeniu/
Y w obrzydzeniu.
Nocy stráwione ná Bogomyślnośći:
Nie były żądzom twoim: do sytośći/
Ták hoynie łáski/ gdyć śie vchyláło/
Nieboć dawáło!
A z tąd głeboka pokorą sámego/
Siebie zgárdźiwßy/ świátá wyniosłego/
Zdeptałeś dume/ máiąc przed nogámi/
Smierć z chorobámi.
Słońce niebieskie gdy w iásteczkách wschodźi
Gwiazdo Sármáćka twe świátło záchodźi/
Zwabił w pielußkách IEZVS kochánego/
JANA swoiego.
Ták ostry żywot/ w roskoßny zmieniłeś;
A nas teskliwych synow zostáwiłeś/
Drogi depozyt/ dáiąc nam w złożenie/
Ná vtulenie/
Ktorego wonność/ iuż wßytek świát czuie/
Niebo śie kráiow Sármáckich ráduie/

Ad tuos dum tot cineres ſtupenda
Computat acta.
Vota quot plebis, pia tot fatentur,
Luxq; cis Sacrum tumulum perennis,
Quam preces ſemper venias petentum.
Pronus ad omnes.
Ergo Lechei diadema Regni
Protege, & ſummos Pater Alme faſces;
Regia nam Te poſuit Patronum
Numen in vrbe.
Vindices iras ſolij tremendi
Tolle, placando; dabit hoc petenti;
Summa maieſtas, redeatq; cælo
Pax bona per te.
Cracij Muſis faueas Lycei
Magnus in Regno Lechiæ Patronus
In tuo natos gremio, Parentum;
Optimè ſerua.
Mentium lumen, ſapientiæq;
Impetra nobis iubar, vt beato
Lucis æternæ, potiamur omnes,
Te duce Regno.

Gdy ná twe cudá pátrzy známienite
Swiátu odkryte.
Swiádczą to wctá/ y nieugáſzone/
Lámpy/ nád grobem twoim záwieſzone/
Jáko dodawaſz pomocy káżdemu/
Przychodzącemu.
Przyimiże tedy/ iuż Polſká Korone!
Błogoſłáwiony Kánty! pod obrone!
Gdyż przy Koronie ieſteś położony;
Dla iey obrony/
Błagay Máieſtat Boſki zágniewány!
Bedźie przyczyną twoią vbłagány:
Przywroć nam pokoy ſłodki/ z obfitemi/
Dary Boſkiemi/
Przybądź ná pomoc/ cney Akádemiey/
Ktorey Pátronem ieſteś w Sármácyey/
Racz wźiąć/ pod twoie obrone/ ſwe ſyny/
Oycze iedyny!
Vproś nam świátło/ prawdźiwy madrośći/
Abyſmy torem/ twey doſkonáłośći/
Tám/gdźie przedwieczna świátłość świeći
wiecznie/ Zaſzli beśpiecznie.

Pieśni Roczne poſpolite, o rożnych pobożnych potrzebách.

Pieśń o dobrodźieyſtwach Bożych.

CZego chceſz po nas Pánie zá twe
choyne dáry/ Czego zá dobro-
dźieyſtwá ktorych nie máſz miáry.
Kośćioł cie nie ogárnie/ wſzedy pełno
ćiebie/ A w othłániách/ y w mo-
rzu/ ná źiemi/ ná niebie.
Złota też wiem nie prágnieſz/ bo to
wſzytko twoie/ Cokolwiek ná tym
świećie człowiek mieni ſwoie.
Wdźiecznym ćie tedy ſercem/ Pánie
wyznawamy/ Bo nád ćie przyſtoy-
nieyſzey Ofiáry nie mámy.

Idem Latinè.

QVid tibi vis tribui pro immen-
ſis donis, O Domine, qui tan-
tis nos cumulas bonis.
Tu ambis Eccleſiam, tu imples o-
mnia, Cælum, terram, & mare,
& antra Stygia.
Aurum ſcio non cupis, cuncta e-
nim tua, Quæcunq; in hoc mun-
do homo dicit ſua.
Grato te proin corde Dominum
colemus, Neque te digniorem
victimam habemus.

Tyś Pan wſzytkiego świátá: tyś Nie-
bo zbudował: A złotemi gwiazdá-
mi ślicznieś vháftował.
Tyś fundáment záłożył nie obeſzłey
źiemi/ A przykryłeś iey nágość zio-
ły rozlicznemi.
Zá twoim roſkazániem w brzegách
morze ſtoi/ A zámierzonych gránic
przeſkoczyć ſie boi.
Rzeki wod nieprzebránych wielką
hoynośc máią/ Biały dźień/ á noc
ćiemna/ ſwoie czáſy znáią.
Tobie kwoli rozliczne kwiátki Wio-
ſná rodźi/ Tobie kwoli w kłośiá-
nym Láto wieńcu chodźi.
Jeśień wino y iábłká rozmáite dawa/
potym do gotowego gnuſna Zi-
má wſtawa.
Z twey láſki nocna rosá ná mdłe źiołá
pádnie/ A zágorzáłe zboża deſzcz
ożywia ſnádnie.
Z twoich rąk wſzelkie źwierzę pátrzą
ſwey żywnośći/ A ty káżdego ży-
wiſz z twey ſzczodrobliwośći.
Badź ná wieki pochwalon nieśmier-
telny Pánie/ Twoiá łáſká/ twa do-
broć nigdy nie vſtánie.
Choway nas poki rączyſz ná tey niſkiey
źiemi/ Jedno záwżdy niech bedźiem
pod ſkrzydłámi twemi/ Amen.

Domine vniuerſi tu cælum funda-
ſti, Et ſtellis auricomis pulchrè
decoraſti.
Tu fundamenta terræ immenſæ ie-
ciſti, Et nuditatem eius floribus
texiſti.
Tuo nutu littore mare continetur,
Et terminos poſitos tranſire ve-
retur.
Fontes abundant quando iubes, &
exundant: Luce dies, tenebris
nox mundum iucundant.
Te volente, gramina & flores Ver
profert, Te volente coronam
grani Æſtas offert.
Vinum, poma, Autumnus diuerſa
producit, Et quidquid mortali-
bus placet & conducit.
Fonte tuæ gratiæ herbæ irroran-
tur, Atque fruges exuſtæ imbre
recreantur.
Tua larga dè manu omne viuens
viuit, Sine te nihil vnquam boni
eſſe quiuit.
Benedictus æternùm ſis DEVS æ-
terne, Vt gratia, ſic & laus tua
ſit perenne,
Serua nos quantum placet in terris
profundis, Dummodò ſumus tuis
ſub alis iucundis.

Pieśń w vtrapieniu y wielkiey potrzebie.

USam Bogu w nieſzczęśćiu mym
że mnie on poćieſzy/

Cantio in tribulatione & omni neceſſitate dicenda.

SPero in DEVM dum ſpiro aduer-
ſis oppreſſus

A w ták ćieżkim żalu moim łáſká wie rozmieſzy.
Ille in riſum mutabit triſtes meos leſſus.
Obroci moy płácz w weſele/ przyda wſzy roſkoſzy.
Debiles ſunt Sortis venti, cuncta Deo cedunt,
Niepotężna złá to chwilá/ łátwie ią roſproſzy.
Deo volente mærores volupta-tem edunt.
Sam ia niewiem ſkąd wiátr wſtáie ku wdźięczney ochłodźie/
Ignotæ ſunt Dei viæ, vnde ſunt ventura.
Już vpadam ze wſzytkich ſtron będąc ná ſwobodźie.
Quæ vndiq; ſuccumbenti ſunt mî profutura.
Nádźieią mi ſámá ufa/ myśl mi ná práwuie.
Spes dat mihi fiduciam mentem confirmando,
A ukázuie do Páná/ co wſzytkim ſpráwuie.
Illum monſtrans qui diſponit cuncta gubernando.
Chočbym ſię ia pod źiemię ſkrył/ y tám ty mnie znaydźieſz/
Quamuis homo ſe ſub terram condat DEO patet.
Chočbym ſię też w ſkále záwárł/ y tám mnie dośiężeſz.
Quamuis petra ſe occludat nuſquam ei latet.
Ale ia ſtoiąc z dáleká/ przykłádem grzeſzniká/
Verùm ego ſtans à longè inſtar publicani,
A mowię/ BOZE/ ʒemuś mię opuśćił nędzniká.
Dico DEVS propitius eſto mei vani.
Już przyſzedł czás polepſzenia żywo-tá moiego.
Venit tempus corrigendæ vitæ & virtutis,
Com z młodych lat ná tym świe-ćie czynił wiele złego.
Ut penſem vt compenſem facta iuuentutis.
Zmiluyże ſię iuż nádemną/ o moy wie-czny Pánie/
Miſerere mei Deus hominis mi-ſelli,
A do vſzu ſwoich świętych przy-puść me wołánie.
Vide vota, audi voces, magne Pater cæli.
Jedno ábym cierpliwym był w tym to krzyżu moim/
Da veram patientiam, vt ſub mea cruce,
Rządź mnie ty ku chwale twoiey/ Duchem świętym twoim.
Tutâ via ad te vadam te ipſomet Duce.
Jeśli mnie też chceſz dośwTádczyć/ y to wolno tobie.
Sin etiam me probare velis tibi licet, Proba

Doświádczayże poki raczyſz/ á pro-buy mię ſobie.
Proba, exproba, comproba, nemo contradicet.
Cáły dźień/ cáłą noc wołam/ BOZE moy do ćiebie.
Totos dies, totas noctes ad te clamo Deus,
A ty proźbie moiey niechceſz dáć mieyſcá v śiebie.
Sed non inuenit apud te locum clamor meus.
Czyli iuż miłośierdźie twe uſtáło/ o BOZE/
An iam miſericordia prima eſt ſublata.
Czyli ſię wiekuiſtego ſłowá prze-bráć może.
An iam verba tua ceſſant vel ſunt immutata.
Czyliś zgołá iuż zápomniał/ co to ieſt żáłowáć/
An iam prorſus es oblitus quid ſit miſereri,
Ani łáſki w gniewie twoim chceſz mi pokázowáć:
Nec oculis clementiæ me vis intueri?
Tyś Pánie od Cháldeyczykow Abrá-hámá wyzwolił/ Tyś Jzaaká ná ofiáre zábić nie dozwolił.
Abraham tu à Chaldæis Devs liberaſti, Tu ab immolatione Iſaac ſeruaſti.
Tyś Jákobá z rąk Ezáwá y złośći wy-báwił/ Tyś Jozefá z nienáwiśći Bráciey ſzczęśćie ſpráwił.
Tu Iacob de manu Eſau odioque ſuo. Tu ex odijs das fauores, & Ioſepho tuo.
Tyś Noego od potopu/ á Lotá z So-domy/ Tyś z Egiptu wyprowádźił Jzráelſkie domy.
Tu Noë ex diluuio, è Sodoma Lotum, Ex Ægypto liberaſti Iſráëlem totum.
Tyś Dawidá od rąk Saula Goliátá mocy/ Zuzánná/ Judyth/ Dániel/ z twey żyli pomocy.
Dauid Rex de manu Sauli nec non Goliathi; Suſanna, Iudith, Daniel pro te ſunt ſeruati.
Miſách/ Sydrách/ Abdendgo z pie-cá ogniſtego/ Przez ćię wyſzedł z wielorybá Jonátas morſkiego.
Miſach, Sidrach, Abdenago ex camino ignis, Ionatam ſaluans à Ceto & vndis malignis.
Tyś Adámá y płod iego śmierći wie-czney zbáwił/ Tyś Piotrá z wod y okow/ Páwłá z więźienia wybáwił.
Tu Adam & ſemen eius morte redemiſti, Petrum vndis, ferro Paulum vinclis exemiſti.
Stáre dźieło ieſt tu twoie miłośier-dźie Boże/ Niech y nowe nam li-tośći ná tobie wzmoże.
Antiquum ſunt opus tuum DEVS miſericordiæ, Dant ſpem, dent & prouentum nouæ clementiæ.

Przez

Przez twe miłośierdźie tedy uśkrom moy
żal z męką/ Bym nie vpadł ze wßy-
tkich stron/ dźwigay mię swą ręką.
Dźwigay Pánie wprzod mię z grzechu/
łáski potym daway/ Oddal żal á v-
trapienia poćiechámi odday.

Miserere per has DEVS misericor-
dias, Ne succumbam leuet ma-
nus tua miserias.
Leua DEVS primo noxas post gra-
tiam præsta, Vt mutes planctus
in cantus, mærores in festa.

Psalm 91. w vtrapieniu.

KTo się w opiekę odda Pánu swe-
mu/ A cáłym sercem mocnie vfa
iemu: Smiele rzecz mogę/ mam
obrońcę Bogá / Nie przyďźie ná
mię żadna stráßna trwogá.
Ciebie on z łowczych obierzy wyzuie/
A w záráźliwym powietrzu rátuie:
W ćieniu swych skrzydeł záchowa
ćię wiecznie/ Pod iego piory vle-
żeß bespiecznie.
Státeczność iego tarcz/y puklerz mo-
cny/ Zá ktorym stoiąc ná żaden
strách nocny: Ni żadną trwogę/
áni dbay ná strzáły/ Ktoremi śieie
przygodá w dźień biały.
Ztąd wedla ćiebie tyśiąc głow poleże/
Ztąd drugi tyśiąc ćiebie nie dośięże:
Miecz nie vchronny á ty przećię
swemi / Oczymá uyźrzyß pomstę
nád grzeßnymi.
Iżeś rzekł Pánu tyś nádźieiá moiá/
Iż BOG naywyżßy iest vćieczką
twoiá: Nie dostąpi ćię żadna zła
przygodá / Ani sie stánie w domu
twoim ßkodá.
Anyołom swoim każe ćię pilnowáć/
Gdźiekolwiek stąpiß: ktorzy ćię piá-
stowáć/ Ná ręku będą/ ábyś idąc

Psalmus 91. in tribulatione.

QVI se tuendum Domino dat
cæli, fidens & mente se colens
fideli; Iactet se DEVM habere
Patronum, Nil timens mali, spe-
ret omne bonum.
Ipse venantûm, sic & venenorum,
Et liberabit laqueis verborum:
Scapulis suis obumbrabit sibi,
Speranti erit spes & quies ibi.

Veritas eius circumdabit scuto,
Ut in nocturno motu degat tutò:
Spiclâ retundet nocentis diei,
Nec insultabit vafer Dæmon ei.

Cadent à dextris & sinistris mille,
Sperans in DEVM sartus tectus
ille: Considerabit Dominum
vltorem, Et insequentes pænas
peccatorem.
Qui sperant in te, tu protegis illum,
Fidenti DEVS fidum est asylum.
Ad te & tuos malum nõ accedit,
Unde peccatum & pæna re-
cedit:
Angelis suis mandat DEVS de te,
His custodibus vias agas lætè:
Illi te tutum manibus portabunt,
droga/

drogą/ Ná ostry krzemień nie vgo-
dźił nogą.
Będźieß po żmiiách bespiecznie gnie-
wliwych / A po pádálcách deptał
nie ćierpliwych. Ná lwá srogiego
bez obrázy wśiędźieß/ A ná ogro-
mnym smoku ieźdźić będźieß.
Słuchay co mowi Pan/ iż mię miłuie/
A przećiwko mnie ßczerze postępu-
ie: Ja go też tákże w iego káżdą
trwogę/ Nie zápámiętam y owβ-
ßem wspomogę.
Głos iego v mnie nie będźie wzgár-
dzony/ Ja z nim w przygodźie/ ode-
mnie obrony niech pewien będźie/
pewien y zacnośći/ Lat sędźiwych
y mey życzliwośći.

Illæsos pedes à saxis præsta-
bunt.
Aspidem supra tutus ambulabis,
Nec Basilisci venena curabis:
Ceruici sæui insidens leonis.
Calcabis terga & minas Draco-
nis.
Audite ergo Dominum dicentem,
Protegit ille sese diligentem:
Quisquis in DEVM sperans Deũ
amat, Dominus viuat dum sese
inclamat.
Domini nomen sunt arma & scu-
tum, Fidentem reddit, illæsum
& tutum: Longitudinem dat
DEVS dierum, Et monstrat fi-
dis salutare verum.

Pieśń o Pokusách y smutkách.

DO ćiebie Pánie swoy głos pod-
noßę/ wysłuchay:
Ná poły zmárłym/ zewßąd strapio-
nym/ przybyway:
Prágnie ćię ćiáło y dußá/
Zágubić mię chce pokusá:
Lecz się ia ćießę z twoiey litośći/
Ze nie odstąpiß od mey stáłośći:
Wiem pewnie że mię obroniß/
A ziázdy ßátáńskie stłumiß/
Jáko rybitw wędę z wierzchu pokry-
wa nadobnie /
Gdy rybá chwyći/ ták ią zálápi lá-
godnie:
Chwyći się/ prędko vwiąźnie/
Z pospießeniem ią on weźmie:

Idem Latinè.

AD te vocem exalto, exaudi
Creator,
Semiuivus vix spiro, adsis ô Salua-
tor:
Caro tremit, & mens gemit,
Tentatio mala premit:
Sed spes solatur tuæ gratiæ,
Quod non deeris tu constantiæ.
Scio, certus me defendes,
Contra Sathan vim extendes.
Sicut piscator hamum supra aquã
iacit.
Quando ex stulto pisce sibi prædã
facit.
Qui vix dum hamum accipit,
Ille festinans surripit:

Ták ßátan tę ſwiat zwierzchu pokrywa
Roſkoßy ludzkie w nim pokázywa:
Boże/ Boże/ nie dopußczay/
Grzeßney dußey zginąć nie day.
Niech ſię moy nieprzyiaciel iáko chce naśmiewa/
Niechay ná duſzę moię śidłá ſwe záſtáwia:
We mgnieniu oká zniſzczeią/
Ktorzy ſię Bogá nie boią.
Ale ia Pánie przy tobie ſtawam/
V twego ſtołu z Swiętymi bywam
Będę pocieſzon ſpiewáiąc/
Ciebie Bogá wyznawáiąc.
Kiedy mię w wieczor pocznieß fráſowáć grzeßniká/
Wiem pewnie ráno znowu ratuieß nędzniká:
Záraz mię zwykłeś pocieſzáć/
Mą ſmutną duſzę rátowáć.
A iám zapomniał moich fráſunkow
Záżywáiący twych świętych trunkow
Chwalić Bogá nie przeſtánę/
Kiedy ſmutny ráno wſtánę.

Sic Satha̅ mundum deforis colorat,
Cui voluptatem monſtrat, & vorat:
Sed tu DEVS non permittas,
Vt perdendos nos dimittas,
Quantumvis acer hoſtis inſultet veſanus,
Contra animam ſtruat inſidias vanus:
In momento nihil erunt,
Qui te DEVM non nouerunt,
Ego Domine tibi aſſiſtam,
Tuæ me menſæ cu̅ Sanctis ſiſta̅:
Et cantabo conſolatus,
Te laudans, & tibi gratus.
Cùm veſperi, vt homo, affligor peccator,
Tu manè certus ades mihi conſolator:
Adiuuando, conſolando,
Exanimem animando.
Vnde oblitus ego malorum,
Sanctorum lætus potu bonoru̅:
Iterabo laudes DEI,
Cuiusuis manè diei.

Pionſká nabożna pokutu ącego, w ktorey zamyka ſię y Akt ſkruchy.

SMutne me ſerce w żáłośći omdlewa/ W grzechách záſnęło codzień ich przybywa Fráſunku doſyć duſzá rzewnie płácze/ Ciáło nic nie dba/ á w roſkoßy ſkácze.

Ty ſam moy Pánie/ ktory piękne zdroie z ſkáły wylewáß/ wypadź grzechy moie: Zgnuśnego by niepánowáły/ A w ſercu moim me roſkoßowáły.

Cantio Pœnitentis cum Actu contritionis.

TRiſte cor meum, dolore oppreſſum, Peccatis ſemper creſcentibus feſſum: Conſcia mali mens tremit & gemit: Caro dolores voluptate emit.

Tu ergo DEVS, qui aquam ex petra educis, educ ex me facta tetra: Educ ex corde fontes lacrymarum, vt cunctas ſordes eluas noxarum

O IEZV

O JEZV CHRYSTE człowiecze y Boże/ Ciebie me ſerce miłuie iák może: Żáłuie zá grzech/ chcąc ſię go wyſtrzegáć/ Spowiedzi prágnąc/ pokucie podlegáć.

Wiem iż odpuśćiß że ſię niepochlubi moy nieprzyiaciel/ że przywiodł do zguby: Ty ſam moy Pánie z niebá wyſokiego/ Náwiedź mnie / y bądź Pánem ſercá mego.

Abym ia ſmutny tobą ſię mogł ćieſzyć/ Swiát opuśćiwßy/ do ćiebie ſię śpießyć: Y mießkáć z tobą w twym niebie beſpiecznie/ Chwaląc ćię Pánná wiek wiekow wiecznie/ Amen.

Domine IESV CHRISTE DEVS HOMO, Te, qui es amo: tibi laudes promo: Doleo mala, yolo poſt cauere, Confeſſis culpis, verè pænitere,

Sperans veniam, ex tua gratia,
Spero & contra hoſtes auxilia:
Tu me Domine de excelſis cælis,
Et poſſidere, & tueri velis.

Ut ego triſtis per Te conſolatus,
Mundum contemnens ad te ſim paratus: Donec in cælo tecum habitare, Et te mî dones in æuum laudare, Amen.

Cantio pro neceſſitatibus publicis.

FIant Domine oculi tui intendentes ſuper Regnum iſtud, & ſuper proceres Regni iſtius, Civitatem iſtam, & omnem Chriſtianum populum. Sapientiam, pacem, charitatem, & omnia quæ nobis noſti eſſe neceſſaria: Clemens & propitius tribuere digneris, Amen.

Idem Polonicè.

RAcz ſtrzedz moy Pánie okiem miłośierdzia twegŏ/ Krolestwá Polſkiegŏ/ y Pánow rádnych Korony iegŏ/ tákże miáſtá teº/ y wßytkiego ludu Chrześćiáńſkiegŏ Day Pánie mądrość/ pokoy/ ſpolną miłość/ y wßytko rácz dáć Pánie co lepiey wieß nam być potrzebnegŏ Zmiłuy ſię nád námi z miłośierdzia twegŏ świętegŏ/ Amen.

Cantio in tribulatione.

EXaudi Deus orationem meam,
& intende mihi & exaudi me.
Contriſtatus ſum, & conturbatus
ſum à voce inimici mei.
Quoniam declinauerunt ſuper me
iniquitates ſuas: & ideò cor meum conturbatum eſt.
Te deprecor conſolare me Domine DEVS meus, tu miſerere mei.

Idem Polonicè.

WYſłuchay O Boże modlitwy moie/ Bądź mi ná pomocy á wyſłuchay mię. Záſmuciłem ſię y záfráſowałem ſię od głoſu nieprzyiaciol moich.
Abowiem oni włożyli ná mię nieprawośći ſwoie/ y dla tego ſerce me záſmuciło ſię.
Przeto proßę pocieß mię moy Pánie/ o Boże moy ty zmiłuy ſię nádemną.

Cantio contra inimicos.

ERipe me de manu inimicorum meorum, & à persequentibus me: illuſtra faciem tuam, ſuper ſeruum tuum DEus meus, ſaluum me fac, in miſericordia tua non confundar, quoniam inuocaui te, & ſperabo in te Domine, conſolare, protege me, adiuua me, & miſere mei Domine.

Pieśń przećiw nieprzyiaćiołom.

RAcz mie wyrwáć z ręku nieprzyiaćiol moich/ y odprześladowników moich: á okaż oblicze twoie ſłudze twemu/ á racz weyrzeć ná mię moy Pánie záchoway mię według miłośierdźia twegó/ niech nie będę poſromocon/ bo ćię wyznawam/ y nádźieie w tobie pokładam. Poćieſz że mię y obroń mię/ y wſpomoż mię/ á zmiłuy ſię nádemną moy Pánie.

Pieśń w vtrapieniu.

PRzyſzło ʒie Pánie zginąć/ rátunku potrzebá/
Ktorego ia nie prágnę tylko ćiebie z niebá.
Twey ſię woley polecam y przyznáć to muſzę/
Iż zá grzech miáſto poćiech ćięſzki żal odnoſzę.
Wſzákże ia to od ćiebie Zbáwićielá mego
Przyimuię y dźiękuię z ſercá weſołego.
Jeſtem iák wodna trzćiná ktora w wielkiey ſuſzy/
Skoro ledá wiátr wionie/ záráżem ią ſkruſzy.
Abo iák liſt zielony/ ktory mrozem zdięty/
Od rodzáynego drzewá bywa precz odćięty.
Ktory ná źiemię padſzy nizacz iuż nie ſtoi/

Idem Latinè.

NE peream Domine adiuuare velis,
Adiutorium meum non niſi de cælis.
Tuæ me voluntati conſigno, fatendo,
Pro peccatis me pœnas dolere ferendo.
Tamen à te Saluator licet hæc ingrata.
Suſcipio, gratias agens mente grata.
Sum vt aquæ arundo quæ præ ſiccitate,
Leui vento frangitur ſua leuitate.
Sum ſicut in arbore folium vireſcens,
Quod à ventis auulſum areſcit putreſcens.
Quod in terram decidens nil poteſt valere.

Cuius

Tylko ſię iego ſzumu dáremnie źwierz boi
Tákże ia też moy Pánie bez rátunku twego
Vpadam/ iáko y liſt od rázu iednego.
Wcześnym proſzę doſtátkiem opátrz mię moy Pánie/
Bogáctwá ni vboſtwá nie dopuſzczay ná mię.
Bywſzy w wielkim bogáctwie zápomniałbym ćiebie/
A w ćięſzkim záś vboſtwie przeklałbym ſam śiebie.
Nie wierz żaden fortunie/ nie vfay w pokłády/
A ná káżdą godźinę ſpodźieway ſię zdrády.
Bo coć dźiś da fortuná iutroć to wziąć może/ A żaden ćię w nieſzczęśćiu twoim nie wſpomoże.
Bo ći co z tobą przedtym hoyno przeſtawáli/ Nie tobie/ ále twemu ſzczęśćiu ſię kłániáli
Wiele złego przychodźi ná ſpráwiedliwego/
Ale go Pan wybawia záwżdy ode złego.
Strzegąc áby námnieyſza ze wſzech iego kośći/
Nie byłá obrážoná w iego opátrznośći.
Rácz że ty nas łáſkáwie Pánie opátrowáć/
A nas y náſzych miłych od złego vchowáć.

Cuius vix feræ ſolent ſtrepitum pauere.
Sic & ego DOMINE tua ope carens,
Decido vt folium putreſcens & arens.
Frugi vita da frui, o Pater de cælis.
Ægeſtate & ope moderari velis.
Ne nimium abundans te non benedicam,
Vel ærumnis oppreſſus & me maledicam.
Nemo fidat fortunæ, auro, nec argento,
Fraus & dolus timenda ſunt omni momento.
Nam quod ſors dat hodie cras poteſt auferre, Et nullus tuis malis opem volet ferre.
Nam qui tecum affatim olim iucundabant, Non te, verùm fortunam tuam adorabant.
Multa mala veniunt in iuſtum quandoque,
Sed Dominus liberat cum malo quoque.
Cuſtodiens ne vllum os eius lædatur,
Seruos ſuos fideles Dominus tuatur.
Tu ô clemens Domine, ô Pater de cælis,
Cum cunctis charis nobis nos tueri velis.

Rácz przez zasługi twego Syná naymilszego.
To nam dáć/ co iest w oczách twoich naylepszego.
Z nieszczesciem y z niecnotą oddaliwszy grzechy/
Ziemskie włásce/ niebieskie day w chwále pociechy.

Per merita FILij vnicè dilecti,
Da nobis quidquid tibi ipsi placet recti.
Omne malum & pœnas auferens cum noxis,
Da terrena & cæli bona Orthodoxis.

Pieśń podrożna y nabożna, ktora śpiewániem y modlitwą może być odpráwiona.

JEstem ná drodze szcześć Pánie/
Ty w káżdey stronie
Miey mie wobronie/
W tobie me vfánie.
Rzymski Kościoł dáie drogi/
Ják kto ma chodźić:
Duszy dogodźić/
Pomniąc ná sąd srogi.
Skosztowałem dáru twego/
Dałeś mi wiele/
Zdrowie wesele
Znam wiele dobrego.
Z młoduś mię Pánie wychował/
Spráwuy do końcá:
Bądź moy obrońcá/
Będęć odsługował.
Dáry twe Pánie wyznawam/
Ty mi day z niebá/
Czego potrzebá/
Tobie w moc się dawam.
Táiemnieć nie są me spráwy/
Przepuść mi grzechy/
Przywroć pociechy/
Ják Oćiec łáskáwy.

Cantio itinerantium pia & deuota, quæ & cantari & recitari potest.

SVm in via faue DEVS,
Tu mihi præstò,
Semper adesto
Spes mea, Dux meus.
Ecclesia vitæ via,
Quomodo currat,
Qui mentem curat,
Tremens iudicia.
Tua bona degustaui,
In sanitate,
Hilaritate,
Tuo domo suaui.
Me puerum educasti,
In finem tutor,
Sis & adiutor,
Serua vt seruasti.
Tua DEVS bona nosco,
Tu me de cælis
Tueri velis,
Gratus plura posco.
Tibi mea facta nota,
Noxas dimitte,
Solamen mitte,
Audi clemens vota.

Tyś

Tyś Pánem wszytkich zástępow/
Weźm mię w opiekę:
Nie day mię ná mękę/
Broń od dusznych sępow:
Ktoryś Tobiaszem rządźił/
Pod swą opieką
Rządź mnie twą ręką/
Prowadź bym nie zbłądźił.
Ktoryś w ogniu y w obłokách/
Przez drog ták wielá
Wiodł Izraelá/
Wiedź y o mych krokách.
Coś Abráhámem/ Izáákiem
Jákobem rządźił:
Szczęśćie im zrządźił/
Tym mną rządź prostakiem.
Do Egiptu z Mátką twoią/
O JEZV drogi/
Wspomniawszy drogi/
Rządź/szczęść drogą moią.
Day mi Anyoły zá stroże/
By mną rządźili/
A prowádźili/
Tym mnie poleć BOZE.
A ia k tobie náwrocony/
Chwałę chcę dawáć/
Łáskę wyznawáć/
Do swych przywrocony.
JEZV Zywoćie y drogo/
Przez ćię Piotr chodźi
W morskiey powodźi/
Spráw to coć nie drogo.
Byśmy w zdrowiu w szczęśliwośći/
Z tey doczesnośći:
A do wiecznośći/
Przyszli ná radośći/ Amen.

O Domine vniuersi,
Ad te me verte,
A me auerte
Vim Ditis peruersi.
Sancte ô Rector Tobie,
Tu me prehende,
Tu mihi attende,
Lux vitæ, Dux viæ.
Qui Israel nube igne,
Das per desertum
Iter tam certum,
Tu me duc benignè.
Abraami, Isaci,
Et Iacob Rector,
Sis mî protector
In mundo fallaci.
In Ægyptum cum MARIA,
O JESU pie,
Recordans viæ.
Sis mecum in via.
Angelos custodes dato,
In cunctis vijs,
Regar ab ijs,
His me commendato.
Et ego ad te conuersus,
Dabo gloriam,
Narrans gratiam,
Ad meos reuersus.
JESU vera vita via.
Qui Petrum mare,
Facis calcare,
Audi vota pia.
Vt hic vsus sanitate,
Prosperitate:
Collocer à te,
In æternitate.

Pieśń

Pieśń o wieku Człowieczym.

SWita mierzćá bieżą látá/
Ludźie młodo ſchodzą z świátá:
Stárßy dźiś káżdy niż wczorá/
Słonce niżey do wieczorá:
Mieśiąc nieták świeci w nocy/
Choć ma gwiazdy ná pomocy:
Nie iáſna ßára poświatá/
Nie celuie zimá látá.
Już z południá wßytko niżey/
Człowiek brnie do kreſu bliżey:
Ziemiá mieni vrodzáie/
Wiek dźiśieyßy mdły lud dáie:
Wywiodły ſie látá dawne/
Zmárły czáſy złote ſławne:
Dźiś náſtáły ołowiáne/
Náße ßczeście malowáne.
Niebo nam żelázne ſtáło/
Roſſe zbożu zátrzymáło/
Mátká ſie piecze od słońcá/
Nie podáie látu wiencá:
Dziatki chowa na obroku/
Zle z nowego co do roku/
Wßytko ſie nam opák wiedźie/
Siedźiemy tu ták ná ledźie.
Żywioły nieſpráwiedliwe/
Márs z Saturnußem zwádliwe:
Rządzą Mieśiącem y świátem/
Tłumią mácice z tey kwiátem:
Snádź iuż wiek oſtátni ſchodźi.
Chárybdis ná ßczudle chodźi.
Zágle łamie/ rwie kotwice/
Gdźie chce tám ſypie gránice.
Walczy dźiś młodość z ſtárośćią/
Miece lcs o reſt prędkośćią:

Idem Latinè.

SOl oritur, & occidit,
Flos iuuentæ mox decidit:
Marcet, qui floruit heri,
Inferior ſol veſperi;
Minus ſplendet nocte luna,
Quamuis ſtellæ micant vnâ,
Crepuſculum vix albeſcit,
Præ æſtate hyems vileſcit.
Meridie ſol deſcendit,
Et ad metam homo tendit:
Terra fructus ægrè reddit,
Ægros hæc nos ætas edit,
Non ſunt ſecla plus aurea,
Vix fuiſſe ſcimus ea,
Sêcla modo ſunt plumbea,
Picta noſtra ſors ſpumea.
Cælum nunc adamantinum,
Rorem negat matutinum:
Terra ſole indurata,
Æſtas ſerto ſpoliata,
Tellus mater, quam ſpes fallit,
Parcè ſuam prolem alit,
Retro cedunt noſtræ viæ,
Stamus quaſi in glacie,
Planetæ modo impij,
Mars, Saturnus, contrarij,
Mouent lunam, mouent mũdũ,
Florem deflorant iucundum,
Ætas forſan hæc extima,
Vt Charibdis eſt peſſima,
Ceû in mari in hoc mundo,
Cuncta merguntur in fundo.
Nunc iuuentus cum ſenectâ,
Certat alea proiectâ:

Wiátry

Wiátry od zachodu wieią/
Ludźie w młodośći grzybieią/
Włoſy látá vprzedzáią/
Cześć ſtárośći wyrządzáią/
Kwitnie głowá/ kwitnie brodá/
Płynie młodość iáko wodá.
Chwieiemy ſie iáko trzćiná/
Wiek náß iáko páięczyná:
Gdy iuż było zbieráć z pola
Ręce popalił Scewola/
Znowu z Rycerzá Dźiećiątko/
Przed nim háſcuie koźlątko/
Wzdycha młodość wſpominiáiąc/
Ná koźlątko pogladáiąc.
Przeſiadł ſie z koniá ná krzesło/
Ná lećiech mu bárzo zeßło:
Gęś go chodząc ßczypie w nogi/
Przed tym mu lew nie był ſrogi.
Zegár mu godźiny biie/
Pieſek pod nim leżąc wyie:
Smierć nań woła/złoż ſwe brzemię;
W źiemi koniec czeká z źiemie.

Venti flant occidentales,
Cito langueſcunt mortales:
Cani ætatem præcedunt,
Honorem ſenectæ reddunt,
Floret caput, floret mentum,
Fluunt anni vt fluentum.
Vt arundo agitamur,
Araneis comparamur.
Cum quid erat faciendum,
Dat Scæuola ſe vrendum,
Eques fit puer denuo,
Similis ſuo capruo,
Quem aſpicit ſuſpirando,
Iuuentutem memorando.
Linquens æquum ſcandit ſtellam,
Ætatem amiſit bellam:
Nunc anſeris factus ludus,
Cui non erat leo crudus;
Iam extrema hora ſonat,
Canis ſibi triſte tonat,
Mors clamat, vt ſenex bonus,
Reddat terræ ſuum onus.

Pieśń o oſtátnim Sądźie Páńſkim.

RAczćie poſłucháć tey ſpráwy/
Ktora ſie w on czás obiawi:
Gdy P. Chryſtus ná ſwym ſądźie
Złym y dobrym płáćić będźie.
Stáną przed Sędźiem grzeßnicy/
A będą ſie ſmęćić wßyſcy:
Bo im ſumnienie vkaże/
Iż Pan Bog zá grzechy karze.
Stáną też rzeczniczki przed nim/
Spráwiedliwość z Miłośierdźiem
Jedná ná ſtronę Sędźiego/
A druga wedle grzeßnego.

Cantio de extremo Iudicio Dei.

AVdi omnis creatura,
Summam cauſam, quæ futura:
Cum Iudicem Chriſtus geret,
Quid bonus & malus feret?
Peccatores citabuntur,
Sed & nimis triſtabuntur,
Queîs delicta mens reuoluet,
Quod peccata Deus ſoluet.
Ibi coram hoc Iudice,
Stabunt binæ cauſidicæ,
Suauis miſericordia,
Et trux reis Iuſtitia,

A gdy

A gdy ták iuż BOG záśiedźie/
Pocznie mowić Miłośierdźie
Zá grzeſznym chcac go ratowáć/
Ktory niechćiał pokutowáć.
Rácz Pánie ná to wſpomionać/
Iżeś raczył ćiáło przyiać:
Z Pánny czyſtey ná twe Boſtwo/
Abyś zbáwił człowieczeńſtwo.
Cierpiałeś z miłośći wiele/
Ná ſwoim naświetſzym ćiele:
A przeto dla tey miłośći/
Przepuść człowieczey krewkośći.
Bo ieśliby ná to baczył/
Iż człowiek Zakon twoy gwałćił:
Táki káżdy winien bedźie/
Ná twym ſpráwiedliwym ſadźie.
W tym powſtawſzy ſprawiedliwość/
Imie ſkárżyć ná ludzka złość:
Mowiac: nie ználi ćie Pánie/
Przeto przepuść ſwoy gniew ná nie.
Rácz oſadzić ſpráwiedliwie/
Wſzytkie martwe y też żywe:
Ktorzy twoy Zakon gwałćili/
Wedle ſwoiey woli żyli
Cierpiałeś ty Pánie doſyć/
Przeto iey iuż chćiey vkroćić:
Aby ſwa zapłáte wźieli/
A ná wieki záginelí.
iłośierdźie przyſtapiwſzy/
Oblicze ſwe nákłoniwſzy:
Rzecze ku Spráwiedliwośći/
Chcac ia odwieść od ſrogośći.
Spráwiedliwośći Boſka/
Czemużeś ták bárzo gorzka
Przećiw człowieku grzeſznemu/

Benignitas pars reorum,
Defendet facta illorum:
Et vt poterit fauendo;
Sic incipiet dicendo,
Recordare ô Domine:
Te Hominem pro homine
Ex Virgine natum eſſe,
Dum vis homini prodeſſe.
Tantus amor ne ſit caſſus,
Es in carne multa paſſus:
Ergo tuum ob amorem,
Salua IESV peccatorem.
Sin iudicium intrabis,
Cunctas culpas trutinabis:
Quæ mens erit innoxia,
Coram tua Iuſtitia;
Tunc Iuſtitia conſurgens,
Peccatorum mentes vrgens
Dicet: qui te non nouerunt,
Iram DEUS meruerunt.
Iudica ô Iudex æquè,
Mortuos ac viuos æquè:
Perde legis tranſgreſſores,
Mundi, carnis ſectatores.
Tu es paſſus multa ſatis.
Nil indulge iam ingratis:
Recipiant quod merebant
Diſpereant vt volebant,
Miſericordia his mota,
Supplex, ſed & triſtis tota:
Iuſtitiam alloquetur.
Vt paululum mitigetur,
O Iuſtitia Diuina.
Non ſis atrox, ſed inclina
Aures tuæ pietatis,

Miło

Miłośierdźia proſzacemu:
Zabyś ná tym máło miáłá/
Iżbyś ták długo káráłá:
Iáko długo człowiek grzeſzył/
Poki tu ná tym świećie żył:
Sprawiedliwość vſłyſzawſzy;
Pocznie ták mowić powſtawſzy:
Nie ták ſadźić miłośiernie/
Ieśli chceſz oſadźić wiernie.
Ták ſadź/ iż Pan Bog ieſt wieczny/
Przeto wſzelki człowiek grzeſzny:
Wieczna meke bedźie ćierpiał:
Iż wiecznego Páná gniewał.
Słyſzac grzeſzni te rozmowy/
Schyla ná doł ſwoie głowy:
A ima ſie bárzo lekáć/
Od żáłośći beda ſtekáć.
Mowiac: cożeśmy dźiáłali/
Iżeśmy ták w grzechách trwáli:
Dźiś nam żal cośmy grzeſzyli/
Woli Bożey nie pełnili.
Tu BOG: dáłem przykazánie/
A wyśćie nie dbáli ná nie:
Káznodźieie was vczyli/
A wyśćie przećie grzeſzyli.
Przeto dźiś dla waſzych złośći
Idźćie od mey oblicznośći:
Zdawam was ná zátrácenie/
Ktoremu nie ieſt ſkończenie.
O ſentencya żáłoſna/
Zadna świecka ták nie ſtráſzna:
Ktorey ſie tu człowiek boi:
Gdy przed ſadem ſrogim ſtoi.
Tey ſentencyey ſtráſzliwey/
Chryſte Sedźia ſpráwiedliwy:

Ad preces humilitatis,
An nè foret tibi ſatis,
Vt referat pro peccatis:
Quanto tempore peccauit,
Dum viuens homo durauit?
Iuſtitia contrà ſurgens:
Et furore iuſto turgens.
Cùm eſt, dicet, iudicandum,
Non ſic eſt ſententiandum.
Sed quia DEVS æternus,
Sit æternus & ſupernus:
Qui æternum peccatores,
Æterni angat læſores.
Peccatores his auditis,
Cordibus ſerò contritis:
Magnum cadent in furorem,
Triſtem tollentes clamorem.
Dicent: heû nos inſenſati,
Nunc ſentimus vim peccati:
Nunc ſentimus cor afflictum,
Propter Deum derelictum.
Qui dicet: lex erat data,
Spreuiſtis mea mandata:
Prædicatores ſpreuiſtis,
Peccatis obediuiſtis.
Ergo nunc iure delicti,
Ite à me maledicti:
Ite in ignem æternum,
Semper paſſuri infernum.
O ſententiam horrendam,
Nulli vnquam conferendam,
Quam quis poſſet ex[illegible]auere,
Iudicandus tam ſeue[illegible].
Huius metu ſententiæ,
Salua nos Saluator pie:

Rácz vchowáć Chrześćiány/
Dla ktorycheś ćierpiał rány.
A przez swą nadrożſzą mękę/
Rácz nas przyiąć pod swą rękę:
Byśmy sie tobie dostáli/
Z tobą wiecznie krolowáli/ Amen.

Iesv Christe miserere,
Pro quibus es passus verè.
Et per tuam Passionem,
Tuam per protectionem:
Voca nos in paradisum,
Monstra lætum Patr[is] visum. A.

Sequentia.

Dies iræ, dies illa,
Soluet sæclum in fauilla:
Teste Dauid cum Sybilla.
Quantus tremor est futurus!
Quando Judex est venturus:
Cuncta strictè discussurus.
Tuba mir[um] [s]pargens sonum,
Per se[pulchra] regionum,
Coge[t] omnes ante thronum.
Mors stupebit & natura,
Cùm resurget creatura:
Iudicanti responsura.
Liber scriptus proferetur,
In quo totum continetur,
Vnde mundus iudicetur.
Iudex ergo cùm sedebit,
Quidquid latet apparebit:
Nil inultum remanebit.
Quid sum miser tum dicturus,
Quem Patronum rogaturus
Dum vix iustus sit securus?
Rex tremendæ maiestatis,
Qui saluandos saluas gratis:
Salua me fons pietatis.
Recordare Iesv pie,
Quod [su]m causa tuæ viæ,
Ne me perdas illa die.
Quærens me sedisti lassus,

Idem Polonicè.

Dzień on/ dzień sądu Páńskiego/
Swiát proch zetrze/ ś świádkiem
Dawid z Sybillą wszytkiego (tego
Jáko wielki tám strách będźie/
Gdy sam Bog ná sąd zásiędźie:
A wytrząsáć wszytko będźie.
Trąbá dźiwny głos puszczáiąc/
Groby ziemskie przenikáiąc:
Wszytkich wzbudźi pozywáiąc.
Zdumieie sie przyrodzenie/
A śmierć gdy wstánie stworzenie:
Ná ostátnie rozsądzenie.
Kśięgi spisáne wyst[á]wią/
Ktore káżdą rzecz wyiáwią:
Z czego ná świát dekret spráwią.
Gdy tedy Sędźia zásiędźie/
Wszelka skrytość iáwna będźie:
Kázni żaden grzech nie zbędźie.
Coż tám pocznę człek mizerny/
Kto mi Pátron będźie wierny/
Gdźie y świętym strách niezmierny/
Krolu thronu strászliwego/
Co dármo zbawiasz káżdego/
A mnie z łáski zbaw grzesznego.
Wspomni Pánie JEZV drogi/
Żeś sie dla mnie stał vbogi/
Nie gubże mię w on dźień srogi.
Szukáłeś mię sprácowány/

Redemisti

Redemisti crucem passus,
Tantus labor non sit cassus.
Juste Judex vltionis.
Donum fac remissionis:
Ante diem rationis.
Ingemisco tanquam reus,
Culpa rubet vultus meus,
Supplicanti parce DEUS.
Qui Mariam absoluisti,
Et Latronem exaudisti:
Mihi quoq; spem dedisti.
Preces meæ non sunt dignæ
Sed tu bonus fac benignè
Ne perenni cremer igne.
Inter oues locum præsta,
Et ab hædis me sequestra,
Statuens in parte dextra.
Confutatis maledictis,
Flammis acribus addictis,
Voca me cum benedictis.
Oro supplex & accliuis,
Cor contritum quasi cinis,
Gere curam mei finis.
Lacrymosa dies illa,
Quâ resurget ex fauilla,
Judicandus homo reus.
Huic ergo parce DEUS,
Pie JESU Domine,
Dona eis requiem, Amen.

Odkupiłeś krzyżowány/
Niechći twe nie giną rány.
Sędźio mśćiwy sprá[wi]edliwy/
Day nam odpuśt miłośćiwy/
Nim przyidźie twoy sąd strászliwy.
Wzdycham winien sądu twego/
Wstyd mię żywotá moiego/
Nie sądź BOŻE pokornego.
Ty coś Máryą rozgrzeszył/
A Łotrá w skrusze pocieszył:
We mnieś też nádźieię wskrzesił.
Znam sie w prośbách niegodnego/
Wszák ćiebie proszę dobrego/
Zbaw mnie od ogniá wiecznego.
Day mi mieysce z owieczkámi/
Nie odłączay mnie z kozłámi:
Ná práwicy staw z sługámi.
Poh[a]ńbiwszy potępionych/
W ogień wieczny osadzonych:
Wzow mię do błogosłáwionych.
Proszę duchem vniżonem/
Sercem iák popioł skruszonem:
Bądź mi do końcá Pátronem.
Opłákány sz to dźień będźie/
Kiedy sie z prochu dobędźie:
Ná sąd strászny człek mizerny.
Bądź mu BOŻE miłośierny/
JEZV Pánie łáskáwy/
Day zmárłym pokoy práwy.

Ad M. D. G. B. M. & OO. SS. Honorem

REGESTR

Pieśni Polskich y Łácinskich, ktore się tu znáyduią.

